

T. C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

MİLLİ KÜTÜPHANE 06 MİL YZ A 2637 NUMARADA
KAYITLI ŞİİR MECMUASININ “MECMUALARIN
SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ”NE (MESTAP) GÖRE
TASNİFİ VE TRANSKRİPSİYONLU METNİ

SUAT GÜLDAŞ

DANIŞMAN
PROF. DR. NECİP FAZIL DURU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ORDU 2022

ETİK BEYANI

Enstitü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu çalışmada; bütün bilgi ve belgeleri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, bu çalışmanın herhangi bir bölümünü bu üniversite veya başka bir üniversitede başka bir bilimsel çalışma olarak sunmadığımı beyan ederim.

Suat GÜLDAŞ

ONAY SAYFASI

Suat GÜLDAŞ tarafından hazırlanan “**Milli Kütüphane 06 Mil Yz A 2637 Numarada Kayıtlı Şiir Mecmuasının “Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi”ne (MESTAP) Göre Tasnifi ve Transkripsiyonlu Metni**” başlıklı bu çalışma, **10.01.2022** tarihinde yapılan sınav sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından **YÜKSEK LİSANS tezi** olarak kabul edilmiştir.

Başkan	Prof. Dr. Necip Fazıl DURU Ordu Üniversitesi/Fen-Edebiyat Fakültesi	İmza
Üye	Prof. Dr. Abdullah EREN Ordu Üniversitesi/Fen-Edebiyat Fakültesi	İmza
Üye	Dr. Öğr. Üyesi Semih YEŞİLBAĞ Ondokuz Mayıs Üniversitesi/Fen-Edebiyat Fakültesi	İmza

ÖNSÖZ

Tarihi, yüzyıllar öncesine dayanan, Türk ve İslam kültürünün izlerini taşıyan klasik Türk edebiyatı, asırlar boyunca birçok muhtevada ve şekilde eserler meydana getirmiştir. Klasik Türk edebiyatı dönemi şairleri ve yazarları tarafından meydana getirilen bu eserler divan, tezkire gibi yazma eserlerde toplanmış ve bu sayede günümüze kadar ulaşmıştır. Bazı şahsiyetler ise beğendikleri, duydukları veya yararlı olabileceğini düşündükleri eserleri derleyerek, “mecmua” adı verdikleri yazma eserlerde bir araya getirmişlerdir. Mecmualarda, farklı şahıslara ait şiirler, fevâid yazıları, ilaç tarifleri, divanlarda veya tezkirelerde yer almayan şairlerin eserleri bulunmaktadır. Bu eserler üzerine yapılan çalışmalar, günümüzde artmakta ve kültür varlığımızın zenginleşmesine katkı sağlamaktadır. Bu sebeple mecmualar, Türk edebiyatı tarihi için önemli bilgi hazineleridir.

Bu çalışmada, Milli Kütüphane 06 MİL Yz A 2637 numarada kayıtlı şiir mecmuası incelenmiştir. Dört bölümden oluşan çalışmanın birinci bölümünde, Türk edebiyatında mecmuanın önemi ve MESTAP'a dair bilgiler verilmiştir. İkinci bölümünde ise mecmuanın tavsifi yapılmış ve içinde yer alan şiirler, aruz kalıpları, şairler ve yaşadıkları yüzyıllar incelenip tablolar halinde aktarılmıştır. Üçüncü bölümde, mecmuanın transkripsiyonlu metni verilmiştir. Dördüncü bölümde ise mecmuada yer alan şairlerin ve şiirlerin, MESTAP tablosu kullanılarak tasnifi yapılmıştır. Son olarak mecmuadan yapılan çıkarımlar “Sonuç” başlığı altında değerlendirilmiştir.

Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde, bilgisini, tecrübesini ve anlayışlı tutumunu esirgemeyen değerli tez danışmanım, Prof. Dr. Necip Fazıl DURU'ya teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca bana çalışma sürecimde destek veren aileme ve arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Suat GÜLDAŞ
Ordu, 2022

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
ÖZET.....	iii
ABRASCT.....	iv
KISALTMALAR	v
TABLolar LİSTESİ.....	vi
GİRİŞ	1
1. KLASİK TÜRK EDEBİYATINDA MECMUANIN YERİ VE MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ “MESTAP”	3
1.1. MECMUA TÜRÜNÜN GENEL ÖZELLİKLERİ	3
1.2. MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ “MESTAP”A DAİR.....	5
2. MİLLİ KÜTÜPHANEDEKİ 06 MİL YZ A 2637 NUMARALI ŞİİR MECMUASININ TANITILMASI	6
2.1. MECMUANIN NÜSHA TAVSİFİ.....	6
2.2. MECMUADA YER ALAN NAZİM ŞEKİLLERİ.....	7
2.3. MECMUADA KULLANILAN VEZİNLER.....	8
2.4. MECMUADA YER ALAN ŞİİR VE ŞAİR DİZİNİ.....	9
2.5. MECMUADA YER ALAN ŞAİRLERİN YAŞADIKLARI YÜZYILLAR	12
2.6. MECMUADA YER ALAN DİVANLARDA YER ALMAYAN ŞİİRLER.....	16
2.7. METNİN KURULUŞUNDA İZLENEN YÖNTEM.....	16
SONUÇ	18
3. MİLLİ KÜTÜPHANEDEKİ 06 MİL YZ A 2637 NUMARALI ŞİİR MECMUASININ TRANSKRİPSİYONLU METNİ.....	19
3.1. TRANSKRİPSİYON ALFABESİ	19
3.2. 06 MİL YZ A 2637 NUMARALI ŞİİR MECMUASININ TRANSKRİPSİYONLU METNİ	20
KAYNAKÇA	403
4. 06 MİL YZ A 2637 NUMARALI ŞİİR MECMUASININ MESTAP TASNİFİ.....	406
ÖZGEÇMİŞ	461

ÖZET

Milli Kütüphane 06 Mil Yz A 2637 numaralı şiir mecmuasının “Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi”ne (MESTAP) göre tasnifi ve transkripsiyonlu metni.

Suat GÜLDAŞ
Yüksek Lisans – 2022
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Mecmualar, yüzyıllar boyunca eserler veren ve günümüzde de etkisini devam ettiren klasik Türk edebiyatının önemli bilgi kaynaklarıdır. Divanlarda bulunmayan birçok şaire, şiire ve bilgiye mecmualar sayesinde ulaşmak mümkündür. Mecmualar bünyesinde çeşitli ilaç tarifleri, reml, tefsir, deyim ve atasözü gibi fevaid bilgilerde bulundurmaktadır. Bu özelliklerinden dolayı mecmualar, kültürel varlığımıza ve birikimimize önemli derecede katkı sağlamaktadır.

Bu çalışmada Milli Kütüphane 06 Mil Yz A 2637 numaralı şiir mecmuası incelenerek, transkripsiyonlu metni hazırlanmıştır. Türk edebiyatında mecmuanın önemine değilmiş ve MESTAP'a dair bilgiler verilmiştir. Mecmuanın tavsifi yapılmış ve içinde yer alan şiirler, aruz kalıpları, şairler ve yaşadıkları yüzyıllar incelenip tablolar halinde aktarılmıştır. 84 varaktan oluşan mecmuada 82 şaire ait 602 şiir tespit edilmiştir. Mecmuada, 15.-19. yüzyıllar arasında yer alan şairlerden şiirler bulunmaktadır. Mecmuada yer alan şairlerin ve şiirlerin, MESTAP tablosu kullanılarak tasnifi yapılmıştır. Son olarak mecmuadan yapılan çıkarımlar “Sonuç” başlığı altında değerlendirilmiştir.

Mecmualar, Türk edebiyat tarihinde yeni bilgilere ulaşma bakımından önemli bilgi kaynaklarıdır. Bu çalışmada amaç, Milli Kütüphane 06 Mil Yz A 2637 numarada kayıtlı şiir mecmuasını inceleyerek bilim dünyasına kazandırmaktır.

Anahtar Sözcükler: Mecmua, Şiir Mecmuası, MESTAP, Klasik Türk Edebiyatı

ABRASCT

Classification and transcribed text of the poetry magazine numbered 06 Mil Yz A 2637 in the National Library according to the "Systematic Classification of Magazines Project" (MESTAP).

Suat GÜLDAŞ

Master – 2022

Department of Turkish Language and Literature

Journals are important sources of information for classical Turkish literature, which has produced works for centuries and continues to be influential today. It is possible to reach many poets, poems and information that are not found in the divans through journals. The journals contain useful information such as various drug recipes, reml, tafsir, idiom and proverb. Due to these features, journals contribute significantly to our cultural existence and accumulation.

In this study, the poetry magazine numbered 06 Mil Yz A 2637 of the National Library was examined and its transcribed text was prepared. The importance of the journal in Turkish literature is not given and information about MESTAP is given. The description of the journal has been made and the poems, prosody patterns, poets and centuries in which they lived have been examined and transferred in tables. In the magazine consisting of 84 leaves, 602 poems belonging to 82 poets were identified. In the journal, 15.-19. There are poems from poets between the centuries. Poets and poems in the journal were classified using the MESTAP table. Finally, the inferences made from the journal were evaluated under the title of "Conclusion".

Journals are important sources of information in terms of reaching new information in the history of Turkish literature. The aim of this study is to examine the poetry magazine registered in the National Library 06 Mil Yz A 2637 and bring it to the scientific world.

Keywords: Journal, Poetry Journal, MESTAP, Classical Turkish Literature

KISALTMALAR

Cilt	: C.
Divan	: D.
Gazel	: G.
Hazırlayan	: haz.
Sayfa	: s.
Sayı	: S
Türk Dil Kurumu	: TDK
Ve benzeri	: vb.
Ve diğerler	: vd.
Vesaire	: vs.
Yayını, Yayınları	: Yay.
Yüzyıl	: yy.

Divanların Kısaltmaları

Bâkî Dîvânı	: B. D.
Behiştî Dîvânı	: BH. D.
Belîğ Dîvânı	: BEL. D.
Beylikçi İzzet Bey Dîvânı	: B. İ. B. D.
Cevrî Dîvânı	: C. D.
Enderunlu Fâzıl Bey Dîvânı	: E. F. B. D.
Esrâr Dede Dîvânı	: E. D. D.
Fasîh Dîvânı	: FAS. D.
Fehîm-i Kadîm Dîvânı	: FK. D.
Fıtnat Hanım Dîvânı	: F. H. D.
Haşmet Dîvânı	: HAŞ. D.
Hayâlî Dîvânı	: HAY. D.
İhyâ Dîvânı	: İH. D.

Kânî Dîvânı	: KN. D.
Kırımlı Mustafa Rahmî Dîvânı	: RH. D.
Lebîb Dîvânı	: LEB. D.
Mustafa Fennî Dîvânı	: M. F. D.
Nâbî Dîvânı	: N. D.
Nâ'îlî-i Kadîm Dîvânı	: NK. D.
Nedîm Dîvânı	: ND. D.
Nef'î Dîvânı	: NF. D.
Neylî Dîvânı	: NEY. D.
Pertev Efendi Dîvânı	: PRT. D.
Râgıb Paşa Dîvânı	: RA. D.
Râsih Dîvânı	: RS. D.
Râtib Dîvânı	: R. D.
Sâmî Dîvânı	: SM. D.
Seyyid Vehbî Dîvânı	: S. V. D.
Sezâyî Dîvânı	: SEZ. D.
Sünbül-zâde Vehbî Dîvânı	: SÜN. V. D.
Şeyh Gâlib Dîvânı	: Ş. G. D.
Râmiz Mehmed Efendi Dîvânı	: R. M. E. D.
Râşid Efendi Dîvânı	: R. E. D.
Taşlıcalı Yahyâ Dîvânı	: T. Y. D.
Zekâyî Dede	: Z. Dede

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1: Mecmuada Yer Alan Nazım Şekilleri	7
Tablo 2: Mecmuada Kullanılan Vezinler	8
Tablo 3: Mecmuada Yer Alan Şiir ve Şair Dizini	9
Tablo 4: Mecmuada Yer Alan Şairlerin Yaşadıkları Yüzyıllar	12
Tablo 5: Mecmuada Yer Alan Divanlarda Yer Almayan Şiirler.....	16

GİRİŞ

Klasik Türk edebiyatı, Türk edebiyat tarihi içerisinde uzun bir süre devamlılığını sürdürmüştür. Bu süreçte birçok şair ve yazar tarafından manzum ve mensur eserler kaleme alınmıştır. Divan, tezkire, seyahatname, menakıpname vb. gibi birçok eser bu dönemde yazılmıştır. Bu eserler içerisinde kaside, gazel, mesnevi, rubai, kıta gibi nazım şekillerine yer verilmiştir. Türk edebiyat tarihine önemli derecede kaynaklık eden mecmualar ise içerisinde birçok seçme manzum, mensur veya manzum-mensur karışık olarak eserler bulduran yazmalardır. Bazılarını kimin derlediği veya kaleme aldığı belli olmayan mecmualar, bünyesinde bulundurduğu eserler sayesinde klasik Türk edebiyatı dönemi hakkında, yeni bilgiler elde etmemize kaynak sağlamaktadır.

Mecmualar üzerine yapılan birçok çalışmada farklı tasnif denemeleri yapılmıştır. Agah Sırrı Leven'din içeriği esas alarak ve Günay Kut'un şekil, içerik ve mürettibin kimliğini ölçüt olarak yapılan sınıflandırmalar en çok örnek alınan tasnif şekilleridir¹. Mecmuaları mensur, manzum veya manzum-mensur olarak tasnif ettiğimizde şöyle bir gruplandırma yapabiliriz²:

A. Mensur Mecmualar

1. Münşeât Mecmuaları
2. Fetva Mecmuaları
3. Tefsir Mecmuaları
4. Sakk Mecmuaları
5. Şerh Mecmuaları
6. Hutbe Mecmuaları
7. Tıbbî Konularla İlgili Mecmualar
8. Vefk, Reml, Büyü vb. Konulu Mecmualar
9. Deyim ve Atasözleri Mecmuaları
10. Dua Mecmuaları
11. Risale Mecmuaları

---

¹ Atabey Kılıç, *Mecmua Tasnifine Dair, Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırk Ambarı*, haz. Hatice Aynur, Müjgan Çakır vd. Turkuaz Yay., İstanbul, 2012, s. 105.

² Özer Şenödeyici-Ahmet Akdağ, *Osmanlı Edebi Metinlerin Anlama Kılavuzu*, Kesit Yay., İstanbul, 2016, s. 368-374.

B. Manzum Mecmualar

1. Güfte Mecmuaları
2. Tarih Mecmuaları
3. İlahi Mecmuaları
4. Kaside Mecmuaları
5. Gazel Mecmuaları
6. Nazire Mecmuaları
7. Muamma Mecmuaları
8. Şehrengiz Mecmuaları
9. Naat Mecmuaları
10. Hilye Mecmuaları
11. Mersiye Mecmuaları
12. Matla Mecmuaları
13. Divan Mecmuaları
14. Müstezad Mecmuaları
15. Mesnevi Mecmuaları
16. Lügaz Mecmuaları

C. Manzum-Mensur Karışık Mecmualar

Bu tür mecmualar kütüphanelerde “Mecmua-i Eşar ve Fevâid” başlığı altında kayıtlıdır.

Mecmualar, şairlerin edebî kimlikleri ve hayatları hakkında doğrudan veya dolaylı olarak bilgi edinmemizi sağlar. Birçok şairin, isimlerinin yaşamasına ve eserlerinin bilinmesine imkân sunmaktadır. Bazı yaşanmış hadiseler yer vermeleri açısından Türk edebiyat tarihi için son derece önemli bilgi kaynaklarıdır³.

Mecmualar üzerinde yapılan çalışmalar son zamanlarda artmaktadır. Bu çalışmalar, özellikle bilinmeyen şairleri ve şiirleri tespit etme konusunda önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı “Milli Kütüphane 06 Mil Yz A 2637” numarada kayıtlı olan şiir mecmuasındaki şiirleri ve şairleri tespit etmek, eserlerin transkripsiyonlu metnini ve MESTAP'a göre tasnifini sağlamaktır. Mecmuadaki şiirleri ve şairleri bilim dünyasına kazandırmaktır.

---

³ Şenödeyici- Akdağ, 2016, 368-374.

1. KLASİK TÜRK EDEBİYATINDA MECMUANIN YERİ VE MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ “MESTAP”

1.1. MECMUA TÜRÜNÜN GENEL ÖZELLİKLERİ

Sözlükte “dağınık şeyleri bir araya getirmek, toplamak” anlamındaki cem^ç masdarından türeyen mecmua (bir araya getirilmiş, toplanmış) anlamına gelmektedir. Mecmuanın yanı sıra mecâmî^ç, mecma^ç, câmi^ç gibi aynı kökten türemiş kelimelerle -yalnız Osmanlı Türkçesi'nde- cüzdan, defter ve cerîde isimleri de aynı manada kullanılmıştır⁴. Kamûs-ı Türkî de “ toplanmış, birikmiş, yığılmış şey” anlamındadır⁵. Mecmualar konusunda en kapsamlı tanımı Şenödeyici şu şekilde yapmıştır: “Çoğu zaman müellifi veya müstensihi belli olmayan, derleyicisinin zevkine göre içeriği oluşturulan, farklı sanatçıların değişik türlerdeki eserlerini ihtiva eden yada tek bir form etrafında şekillenen manzum, mensur ya da manzum-mensur karışık defterler hâlinde anlamında kullanılmıştır⁶.”

Mecmualar manzum, mensur veya manzum-mensur olarak derlenebilir. Arapça, Farsça ve Türkçe olarak yazılabilir. Ancak bir mecmua tek dilde yazılmış olabileceği gibi iki veya üç farklı dilde de yazılmış olabilir. Aynı konudaki metinlerin toplandığı mecmualar, içerikleriyle anılmaktadır. İçerik olarak ilahilerin olduğu mecmualara “mecmua-i ilahiyat”, fetvaların toplanmasıyla meydana gelmiş mecmualara “mecmua-i fetava”, kasidelerin derlenmesiyle oluşturulan mecmualara “mecmua-i kasaid” denmesi gibi⁷.

Genelde mecmuaları, özelde şiir mecmualarını önemli ve değerli kılan temel unsurlar şöyle sıralanabilir⁸:

1. Kaynaklarda adı geçmeyen, unutulmuş şairlerin şiirlerine mecmualarda rastlamak mümkündür.
2. Şairlerin bilinmeyen veya divanlarında bulunmayan şiirlerine rastlamak mümkündür.
3. Şairlerin divanlarındaki şiirlerinin farklı şekillerine mecmualarda tesadüf edebiliriz. Bu farklılıklar kelimelerde, şekillerde, beyit sayılarında olabilmektedir.

⁴ <https://islamansiklopedisi.org.tr/mecmua> (02. 12. 2021)

⁵ Şemseddin Sâmî “ *Kamûs-ı Türkî*” İdeal Yay., İstanbul, 2016, s. 1393.

⁶ Şenödeyici -Akdağ, 2016, 367.

⁷ <https://mecmualar.tr.gg/MESTAP-Projesi-Hakk%26%23305%3Bnda.htm> (02. 12. 2021)

⁸ <https://mecmualar.tr.gg/MESTAP-Projesi-Hakk%26%23305%3Bnda.htm> (02. 12. 2021)

4. Mecmualar arasında bilinmeyen, varlığı bilindiği hâlde nüshası tespit edilemeyen eserlerle de karşılaşılır. Özellikle kırk hadis, miraciye, yüz hadis, mevlid, şehrengiz, biladiye, hasb-i hâl, kimi mektup ve münşeata dair risaleler vb. fazla uzun olmayan türlerin çoğu bu mecmuaların arasında gizlidir.

5. Bilinmeyen veya kullanılmayan nazım şekilleri, bilinen nazım şekillerinin örneği görülmeyen kafiye tipleri, farklı bend yapıları; yeni türler, edebiyatımızda kullanımına rastlamadığımız aruz kalıpları vb. örneklerle de mecmualarda karşılaşabiliriz.

6. Mecmualarda, zaman zaman şairlerin hayatıyla ilgili önemli bilgileri de yakalama imkânı vardır.

7. Bazı şiir mecmualarında, başka şairlerin de şiirleri bulunmakla beraber, özellikle bir şairin şiirlerinin yoğun olduğu görülür. Derleyeninin şair olduğu bir şiir mecmuası edebiyat tarihi araştırmalarına katkısı bakımından kuşkusuz daha kıymetli sayılır.

8. Mecmualarda, onu derleyen şahsın veya şairin zevklerini fark ederken, dönemin genel beğeniyle ilgili önemli ipuçları da yakalamak mümkündür. Bir şairin o dönem mecmularında çok şiirinin bulunması o devirde çok beğenildiğini göstermektedir.

9. Şiir mecmualarında genel olarak dönemin zevklerini, edebî tercihlerini vs. anlamak kabil olduğu gibi ferdî temayüllerin de izini sürmek mümkündür. Nazire mecmuası olmasa da kimi mecmualarda nazire şiirler bulunduğu- şairler arasındaki etkileşimi, teselsül bağlarını takip etmek de mümkün olur.

10. Mecmualar dışındaki eserlerin fevâid ve vikaye yapraklarında da zaman zaman rastlamak mümkünse de özellikle mecmualarda çok sık rastladığımız edebiyat dışı kimi konular da ayrıca ele alınması gereken önemli noktalar. Şöyle ki hemen her mecmuanın boş kalmış sayfalarında, yazılı sayfaların derkenarlarında çeşitli dualar, otlarla ilaç yapım tarifleri, tılsım, vefk, reml, tefe'ül

gibi gizli ilimler kayıtlarına rastlamak mmmkndr. Bütün bunlar edebiyat araştırmacılarına önemli bilgi katkısı sağlamaktadır.

12. Bütün bunlarla beraber, özelde Şiir mecmualarının, genelde de bütün mecmuaların yukarıda sayılan fayda ve önemleri tek tek ve birbirinden bağımsız olarak incelendiğinde çok fazla bir anlam ifade etmezler. Ama aynı dönemde derlenmiş yüzlerce mecmuanın taranmasından ortaya çıkacak manzara devrin müşterek anlayış ve zevkini ortaya dökecektir.

1.2. MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ “MESTAP”A DAİR

Mecmualar, Türk edebiyat tarihi için zengin ve değerli bilgi kaynaklarıdır. Ktphanelerimizde 4000 civarında mecmua yazma eser bulunmaktadır. Son zamanlarda transkripsiyonlu metinleri hazırlanmış çok sayıda mecmua bilim dünyasına kazandırılmıştır. Ktphanelerimizde ki mecmua sayısının bu kadar çok olması, yapılan araştırmaları güçleştirmekte ve çalışma süresini uzatmaktadır. MESTAP, “ mecmuaların sistematik tasnifi projesi” mecmualarda bulunan Şairlerin, Şiirlerin, fevid bilgilerin belli bir sistemde bir araya getirilmesini sağlayacaktır. Bu sayede daha planlı çalışmalara imkan verilecek ve hız kazandırılacaktır. Bu proje ile, azami beş yıl gibi bir sürede Türkiye kitaplıklarındaki bütün Şiir mecmualarının, tasnifi hazır hale gelecektir⁹.

---

⁹ <https://mecmualar.tr.gg/MESTAP-Projesi-Hakk%26%23305%3Bnda.htm> (02. 12. 2021)

2. MİLLİ KÜTÜPHANEDEKİ 06 MİL YZ A 2637 NUMARALI ŞİİR MECMUASININ TANITILMASI

2.1. MECMUANIN NÜSHA TAVSİFİ

Mecmua Ankara- Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu “Mecmua-i Eşar” başlığı altında 06 Mil Yz A 2637 numarada kayıtlıdır. Şirazesi dağınık bordo meşin bir cilt içerisinde. Mecmuanın iç ölçüleri 232×160 mm. dış ölçüleri 200 ×130 mm. şeklindedir. Eserde “suyolu filigranlı” kağıt türü kullanılmıştır. Yazı türü talikdir. Dili Türkçe'dir. Mecmuanın satır ve sütun sayıları varaklarda değişiklik göstermektedir.

Mecmuanın ilk sayfasında “‘Atāullāh Efendi-zāde ‘Ālī Efendi Mecmū‘ası” başlığı yer almaktadır. Aynı zamanda 84b numaralı yaprakta “Şaḥīb-i mecmū‘a es-seyyid ‘Atāulāh Efendi-zāde es-Seyyid ‘Ālī Efendinūḡ” diye başlayan Ālī Efendiye ait bilgilerin yazılı olduğu bir bibliyografya metni bulunmaktadır. Bütün bu bilgiler bize eserin müellefinin Ālī Efendi olduğunu göstermektedir. Ayrıca mecmuada kendisine ait birçok şiir yer almaktadır. Ālī Efendinin hayatı ve mecmuada tespit edilen şiirleri dikkate alındığında mecmuanın, 19. yyda derlendiği anlaşılmaktadır. Ālī Efendinin hayatı hakkında Fatim Tezkiresinde şu bilgiler yer almaktadır; “1199/1784-85 yılında İstanbul’da doğdu. Asıl adı ve mahlası Ālī’dir. Nakşibendiyye tarikatı şeyhlerinden Ālī el-Mansūrî evlatlarından Şeyh Mehmed Atā Efendi’nin oğludur. Şeyh Gâlib ve Neş’et Efendi’den bir süre ilim tahsil ettikten sonra Mektubî-i Sadr-ı Ālī halifeleri sınıfına dâhil oldu. Ardından Kaptan-ı derya Hâcî Muhammed Paşa ve Küçük Hüseyin Paşa’nın mektupçuluk hizmetinde bulundu. Tophâne-i Āmire nazırı Çelebi Efendi’nin mühürdarlığını yapıp sonrasında kâtip olarak Darphâne-i Āmire’ye nakledildi. 1209/1794-95’te hocalık rütbesine erişti ve Darphane başkâtipliğine tayin edildi. Kısa süreliğine, Divan-ı Hümayun dâhilinde Cebeciler kâtipliği ve başkâtipliği görevine getirildi. Bir sene sonra azledildi. Muharrem 1249/Mayıs-Haziran 1833’te vefat etti.”¹⁰

Eserin temellük sahibi olarak “Hafız Mehmed Rızāü’ d-din seccāde-nişin Ümmī Ahmed Efendi” adında 2a ,8a, 26a, 30a, 51a, 56a, 81a, 84a numaralı yapraklarda mühürler bulunmaktadır. Ayrıca 2a numaralı yaprakta “Hafız

¹⁰ Ömer Çiftçi, *Fatim Tezkiresi(Hâtimetü l-Eşar)*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-195831/fatim-tezkiresi.html> (16. 12. 2019).

Mehmed Rızâü'd-din seccâde-nişin Ümmi Ahmed Efendi” H: 1259(M: 1843) tarihli bir temellük kaydı vardır. Mecmuanın 2b numaralı sayfasında baş ağrısı için bir çeşit ilaç tarifi verilmiştir. Verilen bilgilere göre bu ilaç, güher, kireç ve nişadır ruhunun bir şişede karıştırılması ile elde edilmektedir.

Mecmua, 84 varaktan oluşmaktadır. Eserin şirazesini dağınık olduğu için varaklar yeniden numaralandırılmıştır. Mecmua 1b'de Şerîfe ait müfred bir şiir ile başlamaktadır. Eserde 82 şâirin adı tespit edilmiştir. Toplamda 602 şiir yer almaktadır. Bu şiirler gazel, kaside, kıta vb. nazım şekillerinde yazılmıştır. Eserde Türkçe şiirlerin yanında Farsça ve Arapça şiirlerde yer almaktadır. Mecmuada en çok Beylikçi İzzet Bey'in(74) şiiri vardır. Bunun yanında Şeyh Gâlib, Nedîm, Bâkî, Râgîb, Kânî gibi şairlerinde şiirleri çok sayıdadır. Eserde başlıklar kırmızı, şiirler ise siyah mürekkeple yazılmıştır. Aynı şaire ait farklı şiirler “Ve lehû” başlığı altında yazılmıştır. Şairlerin, aynı şiirlerinin devamında “Ve lehû” başlığı ile verilmiştir.

Mecmuada birçok nazım şekline ait şiirler vardır. Çoğunluk olarak gazel ve kaside nazım şekillerinde yazılmış şiirler yer almaktadır. Bunun yanında müfred, kıta, terci'-i bend, müstezat vb. nazım şekillerinde yazılmış şiirlerde bulunmaktadır.

2.2. MECMUADA YER ALAN NAZIM ŞEKİLLERİ

Mecmuada, 221 adet şiir, gazel nazım şekli ile yazılmıştır. Gazel dışında kaside, müfred, kıta gibi nazım şekillerinde de yer verilmiştir. Kaside nazım şeklinde daha çok naat türünde şiirler vardır. Mecmuada yer alan nazım şekilleri ve şiir sayıları aşağıdaki tabloda detaylı olarak verilmiştir.

Tablo 1: Mecmuada Yer Alan Nazım Şekilleri

NAZIM ŞEKİLLERİ	ŞİİR SAYILARI
Kasîde	55
Terkib- Bend	3
Tercî'- Bend	3
Terbî'	5

Tahmîs	8
Muhammes	1
Tesdîs	2
Müsebbâc	1
Tesmîn	1
Şarkı	1
Gazel	221
Kıta	62
Müfred	174
Mısrâc	4

2.3. MECMUADA KULLANILAN VEZİNLER

Mecmuada çoğunlukla “Fâ‘ ilâtün Fâ‘ ilâtün Fâ‘ ilâtün Fâ‘ ilün(155)” “Fe‘ ilâtün Fe‘ ilâtün Fe‘ ilâtün Fe‘ ilün(54)”, “Mefâ‘ ilün Mefâ‘ ilün Mefâ‘ ilün Mefâ‘ ilün(77)” aruz vezinlerinde yazılan şiirler yer almaktadır. Mecmuada yer alan aruz vezinleri ve şiir sayıları aşağıdaki tabloda detaylı bir şekilde verilmiştir.

Tablo 2: Mecmuada Kullanılan Aruz Vezinleri

KULLANILAN ARUZ VEZİNLERİ	ŞİİR SAYILARI
Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilün	155
Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilâtün	3
Fe‘ ilâtün/Fe‘ ilâtün/Fe‘ ilâtün/Fe‘ ilün	54
Mefâ‘ ilün/Mefâ‘ ilün/Mefâ‘ ilün /Mefâ‘ ilün	77
Fâ‘ ilâtün /Mefâ‘ ilün/ Fâ‘ ilâtün/Mefâ‘ ilün	1

Mef' ûlü/Mefâ' îlü/Mefâ' îlü/Fe' ûlün	64
Mef' ûlü/Fâ' îlâtü/Mefâ' îlü/Fâ' îlün	74
Mef' ûlü/Fe' îlâtü/Mefâ' îlü/Fe' ûlün	1
Mefâ' îlün/Mefâ' îlün/Mefâ' îlün/Fâ' îlün	4
Mefâ' îlün/Fe' îlâtün/Mefâ' îlün Fe' îlün	12
Mefâ' îlün/Mefâ' îlün/Fe' ûlün	14
Mefâ' îlün/Mefâ' îlün/Mefâ' îlün/Fe' ûlün	4
Fâ' îlâtün/Mefâ' îlün	1
Mef' ûlü/Mefâ' îlü/Fe' ûlün	5
Fe' îlâtün/Mefâ' îlün/Fe' îlün	7
Fâ' îlâtün/Fâ' îlâtün/Fâ' îlün	23
Mefâ' îlün/Fâ' îlâtün /Fâ' îlün	1
Mef' ûlü/Fâ' îlâtü/Fâ' lün	1
Mefâ' îlün/ Mefâ' îlün	1

2.4. MECMUADA YER ALAN ŞİİR VE ŞAIR DİZİNİ

Mecmuada 82 şairin ismi geçmektedir. Eserde toplam 602 şiir tespit edilmiştir. Mecmuada 74 şiirle en çok Beylikçi İzzet Bey'e ait şiirler vardır. Âlî, Bâkî, Râgıb, Nedîm, Seyh Gâlib, Kânî mahlaslı şairlerin şiirleride çoğunluktadır. Şairlerin mahlasları ve şiir sayıları aşağıdaki tabloda detaylı bir şekilde verilmiştir.

Tablo 3: Mecmuada Yer Alan Şiir ve Şair Dizini

ŞAIRİN MAHLASI	ŞİİR SAYISI
Âlî	36

Âmir	1
Âsım	1
Bâkî	15
Behcet	4
Behîştî	1
Belîg	3
Câmi ^c	5
Cemi ^c	1
Cevrî	1
Dîvânî	3
Emrî	2
Es ^c ad	1
Esrâr Dede	3
Fasîh	1
Fâzıl	3
Fehîm-i Kâdim	2
Fennî	2
Figânî	1
Fîtnat Hanım	2
Gâ'ib	1
Hanîf	1
Haşmet	1
Hayâlî	2
İhyâ	1
İzzî	2
İzzet Bey	74
Itrî	2
Kânî	21
Kâmil	1
Kelîm	1
Lebîb	3
Lütfî	1
Mahvî	1
Nâbî	11
Nâ'ib	1
Nâ'ili-i Kadîm	1
Nâyâb	1
Nazîm	1
Nedîm	27
Nef ^c î	3
Nesib	1
Nesîbâ	1

Nesîmî	1
Neylî	2
Nûrî Pâşâ	1
Pertev	2
Râgıb	28
Rahmî	3
Râmiz	2
Râsih	1
Râşid	2
Râtib	1
Reisü'l-Küttâb Râşid	2
Remzî	1
Reşîd	1
Rindî	1
Rıza	2
Sâbit	1
Sâdık	1
Sâ' dî	1
Sâ' ib	8
Sâmî	1
Selîmâ	1
Seyyid Vehbî	2
Sezâyî	2
Sîretî Dede	1
Sünbül-zâde Vehbî	1
Sûzî	1
Şâhid	1
Şâkir	2
Şerîf	2
Şevket	4
Şeyh Gâlib	21
Tâlib-i Bursevî	1
Tâhir Efendi	1
Vahîd	1
Vâsıf	4
Veysî	1
Yahyâ	1
Zekâyi Dede	1

2.5. MECMUADA YER ALAN ŐAIRLERİN YAŞADIKLARI YÜZYILLAR

Mecmuada 82 Şairin ismi yer almaktadır. Bu Şairlerin yaşadıkları yüzyıllar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4: Mecmuada Yer Alan Şairlerin Yaşadıkları Yüzyıllar

ŞAIRİN MAHLASI	YAŐADIĐI YÜZYIL
Âli	19. yy
Âmir	17. yy
Âsım	18. yy
Bâkî	16. yy
Behcet	?
Behiştî	16. yy
Belîg	19. yy
Câmi'	
Cemi'	17. yy
Cevrî	17. yy
Divânî	16. yy
Emrî	16. yy
Es'ad	?
Esrâr Dede	18. yy
Fasîh	17. yy
Fâzıl	18. yy

Fehîm-i Kadîm	17. yy
Fennî	17. yy
Figânî	16. yy
Fıtnat Hanım	18. yy
Gâ'ib	?
Hanîf	?
Haşmet	18. yy
Hayâlî	16. yy
İhyâ	18. yy
İzzî	?
İzzet Bey	18. yy
Itrî	?
Kânî	18. yy
Kâmil	?
Kelîm	?
Lebîb	18. yy
Lütfî	?
Mahvî	?
Nâbî	17. yy
Nâ'ib	?
Nâ'ili-i Kadîm	17. yy
Nazîm	18. yy

Nedîm	17. yy
Nef'î	17. yy
Nesib	19. yy
Nesîbâ	20. yy
Nesîmî	14. yy
Neylî	18. yy
Nûrî Paşa	18. yy
Pertev	19. yy
Râgîb	18. yy
Rahmî	18. yy
Râmiz	18. yy
Râsih	?
Râşid	18. yy
Râtib	18. yy
Reisü'l-Küttâb Râşid	18. yy
Remzî	16. yy
Reşîd	?
Rindî	?
Rıza	18. yy
Sâbit	17. yy
Sâdik	?

Sâ' dî	?
Sâ' ib Tebrîzî	17. yy
Sâmî	18. yy
Selîmâ	?
Seyyid Vehbî	18. yy
Sezâyî	18. yy
Sîretî Dede	16. yy
Sünbül-zâde Vehbî	18. yy
Sûzî	?
Şâhid	?
Şâkir	?
Şerîf	?
Şevket	?
Şeyh Gâlib	18. yy
Tâlib-i Bursevî	17. yy
Tâhir Efendi	?
Vahîd	18. yy
Vâsîf	19. yy
Veysî	17. yy
Yahyâ	16. yy
Zekâyî Dede	18. yy

2.6. MECMUADA YER ALAN DİVANLARDA YER ALMAYAN ŞİİRLER

Tablo 5: Mecmuada Yer Alan Divanlarda Yer Almayan Şiirler

ŞAİRİN MAHLASI	ŞİİR NUMARALARI
Şâhid	38
Itrî	106
İzzî	313
Sûzî	319
Hanîf	323
Mahvî	325
Refî‘	329
Kâmil	331
Râsih	332, 339
Şâkir	337, 343
Kelîm	346
Reşîd	352

2.7. METNİN KURULUŞUNDA İZLENEN YÖNTEM

1. Mecmuanın transkripsiyonlu metni oluşturulurken “Times Turkish Transcription” yazı tipi kullanıldı.
2. Şiirlerin ve varakların sıralanmasında bir değişikliğe gidilmeksizin mecmulardaki sıralamaya uyuldu.
3. Her şiire mecmuadaki sıralamaya göre numara verildi. Verilen numaralarda Latin rakamlar kullanıldı.
4. Her sayfanın nerede başladığı metin üzerinde 1a, 1b, 2a, 2b şeklinde gösterildi.
5. Mecmuada yer alan şairlerin yayımlanmış divanları varsa, mecmuada bulunan şiirleri ile karşılaştırıldı. Farklılıklar dipnotlarla belirtildi.
6. Mecmuadaki şiirlerde metin tamiri yapılan yerler köşeli ayraç “[...]” içinde yazılarak belirtildi.

7. Sayısı fazla olan Farsça ve Arapça şiirler transkripsiyon edilmeyerek, mecmuadan fotoğrafları alınarak metin içerisine yerleştirildi.
8. Divanda okunamayan kelimeler şeklinde gösterildi.
9. Mecmuada yer alıp divanlarda bulunamayan şiirler veya divanı bulunamayan şairler dipnotlarda belirtildi.

SONUÇ

Ankara Milli Kütüphane 06 Mil Yz A 2637 numarada kayıtlı olan mecmua, incelenmiş, yazmanın transkripsiyonlu metni hazırlanmış ve MESTAP'a göre tasnifi yapılmıştır.

Mecmua, 84 varaktan oluşmaktadır. Eserde Türkçe şiirlerin yanında Arapça ve Farsça şiirlerde yer almaktadır. Mecmuada 82 şair ve 602 şiir tespit edilmiştir. Mecmuada en çok Beylikçi İzzet Bey'e (74) ait şiirler bulunmaktadır. Mecmuanın ilk yaprağında “‘Aṭāullāh Efendi-zāde ‘Ālī Efendi Mecmū‘ası” başlığı yer almaktadır. Aynı zamanda 84b numaralı yaprakta “‘Şāhib-i mecmū‘a es-seyyid ‘Aṭāulāh Efendizāde es-Seyyid ‘Ālī Efendinūḡ” diye başlayan Ālī Efendinin hakkında bilgilerin yazılı olduğu bir bibliyografya metni bulunmaktadır. Bu bilgiler, mecmuanın Ālī Efendiye ait olduğu sonucunu çıkarmamızı sağlamıştır. Bu bilgiler aynı zamanda eserin 19. yüzyılda derlendiğini göstermektedir.

Mecmuayı nazım şekilleri açısından değerlendirdiğimizde gazel, kaside, müfred, kıta gibi nazım şekillerinde derlenmiş şiirler yer almaktadır. Muhteva olarak naat, ramazaniye, tarih, berbername, mersiye, muharremiye, aşıkane gazeller gibi eserlerde yer verilmiştir. Bu eserler derlenirken müellif tarafından herhangi bir sıralama dikkate alınmamıştır. Şiirler, divanlarda araştırılmış, karşılaştırılması yapılmış ve farklılıklar dipnotlarda gösterilmiştir. Aynı zamanda mecmuada olup divanlarda olmayan şiirler tablo halinde tasnif edilmiştir.

Mecmualar, Türk edebiyat tarihinde yeni bilgilere ulaşma bakımından önemli kaynaklardır. Bu çalışmada ise Ālī Efendinin şiirleri tespit edilerek, bilim dünyasına kazandırılmıştır. Bu durum, mecmuanın dikkate değer bir özelliği arasındadır. Bu bilgiler mecmuanın edebiyat tarihimize önemli katkılar verebileceğini göstermektedir.

3. MİLLİ KÜTÜPHANEDEKİ 06 MİL YZ A 2637 NUMARALI ŞİİR MECMUASININ TRANSKRİPSİYONLU METNİ

3.1. TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ء	'	ط	t, Ṭ
ا	a, ā, A, Ā	ظ	z, Ṣ
ا	a, e, A, E	ع	'
ب	b, B	غ	ğ, Ğ
پ	p, P	ف	f, F
ت	t, T	ق	k, Q
ث	ṣ, Ṣ	ك	k, K, g, G, ŋ
ج	c, C	گ	g, G
چ	ç, Ç	ڭ	ŋ
ح	h, H	ل	l, L
خ	ḫ, Ḫ	م	m, M
د	d, D	ن	n, N
ذ	z, Z	و	v, V (o, ö, u, ū, ü)
ر	r, R	ه	h, H (a, e)
ز	z, Z	لا	la, lā
ژ	j, J	ی	y, Y (ı, i, î, ā)
س	s, S		
ش	ş, Ş		
ص	ş, Ş		
ض	ḍ, Ḍ, ž, Ž		

3.2. 06 MİL YZ A 2637 NUMARALI ŞİİR MECMUASININ
TRANSKRİPSİYONLU METNİ

-1-

1b

Şerîf

Mef' ulü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe' ülün

- 1 Bülbül gibi nälende iken şahñ-ı çemende
Bir büy-ı vefâ yoğ o gül-i sebz-i serimden

-2-

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün (Fâ' lün)

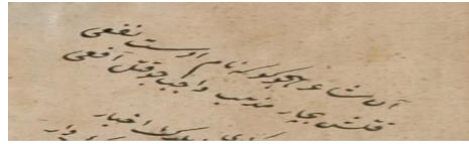
- 1 Dürbînini al destine seyir it neymiş
Niye halk itdi dime hâzret-i Mevlâ nâyı

-3-

Fâ' ilâtün Fâ' ilâün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün

- 1 Kışver-i dil gitdi elden ey şeh-i şâhib-i serîr
Taht-gâh-ı sîne-i hâli dil emîr ister emîr

-4-

-5-

Mef' ulü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe' ülün

- 1 Ruhsârına hattı geldi diyu eyledün iğbâr
Ey baht-ı siyeh kara haberden dağı neğ var

-6-

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün (Fa' lün)

- 1 Çün ayāķ getürüp bu meclisden
Didüm ol şöhet ehline yā hū
- 2 Yār hey diyu yāre çağırdum
Bir sözüüm var diyem saņa yā hū
- 3 Bu kadar yā hūya noldı sebep
Didi kim *Lā İlähe İllā Hū*

-7-

Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilün

- 1 Haṭṭ-āverāne ta' alluk iden rehā bulamaz
Esir-i kayd irdün ḥalāş mümkün mi

-8-

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

- 1 Aķar Şu gibidür 'ömrüñ bahārı
Eser yildür yigitlik rüzigārı

-9-

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

- 1 Eser yile aķar Şuya inanma
Yile aldanma ve Şuya ṭayanma

-10-

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

- 1 Nedendür dilde nāyuḡ söz u sāzı
Delüklü sīneler aḡlar bu rāzı

-11-

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

- 1 Ne fehm eyler vefk-i derd-i dilinden
Ṭapānca yemiyen üstād elinden

-12-

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

- 1 Ne bilsün ol ki ola vārdan dūr
Ne çenberde ne Ḥallāc idi Mansūr

-13-

Fā' ilātün Fā' ilāün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Sebze destār ile baḡ ey yüzi gül ḡoncalara
Her biri āl-i resülüm diyu ṭutmıḡ ṡecere

-14-

Nābī

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Ey mīl sürme gözlerüḡ öp bizden¹¹ o mehüḡ
'Arz it siyehkār-ı hicrānı mū-be-mū

---

¹¹ bizden: benden (N. D.)

-15-

Tālib-i Bursevī

Mef' ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Ey şāne pāy-ı zūlfüne düş bizden o şehün
Şerh eyle çāk [u] çāk-ı hicrānı mū-be-mū

-16-

Nābī

Mef' ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Baħr-ı sefide aqdı güm oldı yem-i siyāh
‘ Afv-ı Ĥudāya nisbet ile böyledür günāh

-17-

Fā' ilātün Fā' ilāün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Nuql iderdüm meclis-i ‘ işretdeki zevk u demi
İtmeseydi nuql bezm-i ‘ ālemde mezmüm ādemi

-18-

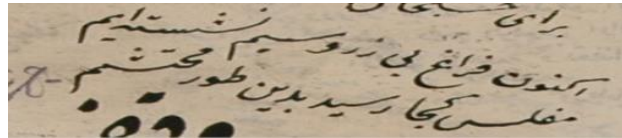
Mef' ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Olmış serir-i ‘ aşka Süleymān gibi süvār
Ĥüdhüd gibi başında nemedden külāh var

-19-

2a

Berāy-ı Ĥasbiħāl-i ‘ Ālī Efendi

[.....]¹²

Bismillāhirrahmānirrahīm

*“Fe men beddelehü ba‘de mā semī‘ahü fe innemā iṣmühü
alellezīne yubeddelūnehü, innallāhe semī‘un alīm.”¹³*

-20-

2b Ferāšet-i şerīfe vekīlimüz Ṭāğıstānī Şeyḫ Aḫmed Efendi-zāde
Şeyḫ Hāfız ‘Abdullāh Efendi Hāzretleridür.
Mālik olduğumuzun tārihidür El-Ḥamdü ‘lillāh Te‘ālā
Mümāileyh fevt olmağla kayını ‘Ömer Şādık Efendi vekīl naşb
olundu.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün (Fa‘lün)

- 1 Ḥamd ola seyyid ‘Aṭāullāh necl-i emceden
Mevlidi tebşir olundu maḥfil-i ihvānda
- 2 Çün tefe‘ül itdiler saṭr-ı Kelāmu ‘llāhdan
Geldi bir āyet ‘aceb iḳbāline Ḳur‘ānda
- 3 Didiler ‘aşr-ı Muḥarremde toğunca bir veled
Müstefiz-i dāniş-i ‘ilm ola bu imkānda
- 4 Büyüsün gehvāre-i rif‘atde şalunsun hemān
Ḥāne-i sāmān-serāy-ı ravza-i reyḫānda
- 5 Hāzret-i sıbteyn olsun nāşirān-ı ma‘nevī
Ḥimmet-i merdān bir ser-sāye-i pīrānda

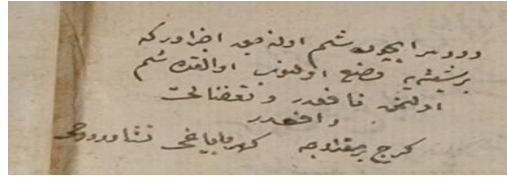
¹² Eserin temellük sahibi hakkında bilgi verilmektedir. Çalışmanın “Giriş” kısmında bilgi verilmiştir.

¹³ Bakara sûresi 181. âyet “Her kim bunu duyduktan sonra, onu değiştirirse herhalde vebâli sırf onu değiştirenlerin boynunadır. Şühpe yok ki Allāh işitir bilir. Ayrıntılı bilgi için bakınız: Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır, *Hak Dini Kur‘ân Dili Türkçe Tefsir*, Fazilet Yay., İstanbul, 2018, C. I, s. 612.

6 Şeb-çerâğ-ı ‘ārızın bed-rūzigārdan şaķlasun
Müstedām olsun hemān āsāyiş-i Yezdānda

7 Vāliđi ‘Ālī du‘ā idüp didi tārīhini
Kām-kār ola sa‘ādetle ‘atā her anda

El-yevmü’l-şaliş-i ‘aşr-ı Muħarrem ba‘de’l-aşr-ı sa‘ādet nehārī
evvel ber fī [1239]

14

Tārīh-i ħ‘ācegānı bilā te’emmül güftem
me-rā feyz-i Ĥaķķ

[1239]

Fārīsi olarak toķuz beyt ile tazmīn kılınmışdur.

[...] ¹⁵

-21-

3a **Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātü Fā‘ilün (Fā‘lün)**

1 Ĥāşılı ĥavşala-ı ŧab‘uma sıgmaz medħūñ
Nice bir kāseye şıgşun yem-i becedd u kerān

2 Vaķt-i iftārda maķbūl olur çünki du‘ā
Ĥāzret-i Ĥaķķa niyāz eyliyeyüm ez- dil u cān

3 ŧā ki bu cāmi‘ nūh ķubbede her şehr-i şıyām
Ola efrūhte-i ķandīl-i hilāl-i Ramazān

¹⁴ Bir çeşid ecza bilgisi verilmiştir.

¹⁵ Şiir mecmuada yer almamaktadır. Başlık atılıp boş bırakılmıştır.

- 4 Müstedām eyleye şadrunda Cenāb-ı Mevlā
Ḳadr u ‘ıyd ola şeb u rûzı bi-Ḥaḳḳu ’l-Ḳur’ān

-22-

Mebnî ‘Ale’l-Hikāye Bir Ğazeldür

Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün

- 1 Felek iḳbāli pür-kāriyle hem-pā bir döner yoḳdur
Ḥuṭṭ-ı menzil-i meydānı geḫmiş nām-ver yoḳdur
- 2 Mu‘aṭṭardur dimāğ-ı nā-sezālar bŷy-ı devletden
Kemālāt ehline şemm idecek bir berg-i ter yoḳdur
- 3 Ne berg-i sebzünŷ memnŷnı olmiş gülsitānundan
Ne derd-i imtinānuŷ çekmemiş ‘ālemde er yoḳdur
- 4 Hŷcŷm-ı leşker-i cevı u ğāmı kendŷye zevḳ eyle
Ṭarīḳ-i bī-niyāzına şehā eyne ’l-mefer¹⁶ yoḳdur

Ve lehŷ 5 Sebŷyı kırmağuyla şı getürmek ṭurfe ğayretdür
Ziyān u sŷd birdür ḫaḳḳ u bāṭıl fark ider yoḳdur

- 6 Ṭulŷ‘ -ı şemsi keremünden bilŷr zāḫirde nā-bīnā
Kānuŷ āyīne-i çeşmünde zirā levn ŷ ferr yoḳdur

- 7 Bu gülzāra mu’eşşir feyz-i envār-ı hŷviyyetdŷr
Riyāz-ı ‘ārifāna pertev-i şems u ḳamer yoḳdur

Ve lehŷ 8 Ne lāzım şı‘le-i hŷrşid u meḫtāb-ı cihān-ārā
Ḥaḳīḳat bīn için şeh-rāh-ı ‘aşḳ içre fener yoḳdur

¹⁶ Kıyāmet sŷresi 10. āyet. “EYNELMEFER - nereye kaçmalı. O fācir insan o vakt, dehşetten kaçacak yer arar.” Detaylı bilgi için bakınız; Yazır, 2018, 5478.

- 9 Müşāheddür ümīd itme kibāruḡ va^ç de-i luṭfun
Ser u ber naḡl-ı zībādur velī nef^ç -i şemer yoḡdur
- 10 Ḥuşūl-ı intikāma ḡaşd-ı da^ç vā itme zīrā kim
Vuşūl-ı şāhid-i umniyyeye semt-i zafer yoḡdur
- 11 Sezā vār olsada her ḡarfi bir gencīneye ^ç Ālī
Sitemdür şimdi iḡsān çekme zaḡmet sīm u zer yoḡdur

-23-

3b

Behiştī

Fe^ç ilātün Fe^ç ilātün Fe^ç ilātün Fe^ç ilün

[Fā^ç ilātün]

[Fā^ç lün]

- 1 Şāḡlar zīnet için tācına efser¹⁷ ḡorlar
Ḥāne-i dīni ḡarāb itmeḡe aḡker ḡorlar
- 2 Pādişāḡ olduḡ ise zūlmi gider kim şāḡum¹⁸
Ḥaḡ ḡuzūrına iki ḡaşmı berāber ḡorlar
- 3 Naḡd-ı ^ç ömrün neye şarf oldı hisāb eyle diyu
Rūz-ı maḡşerde şehā öḡünḡe defter ḡorlar
- 4 Ger ḡucūm eyler ise bir gün ecel yāḡīları
Ne ḡazīne ne şehensāḡ u ne ^ç asker ḡorlar
- 5 Ehl-i dūnyā gibi olduḡsa Behiştī eyle¹⁹
Lehebī dūzaḡuḡ adına²⁰ zehebler ḡorlar

¹⁷ efser: gevher (BH. D.)

¹⁸ şāḡum: yarin (BH. D.)

¹⁹ eyle: anla (BH. D.)

²⁰ adına: altına (BH. D.)

-24-

‘Ālī

Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün

- 1 Cemālün lem‘ a-i şubḥ-ı felakdur yā Resūlu ‘llāh
Ziyā-sāz-ı meh-i leyl-i ²¹ yā Resūlu ‘llāh
- 2 Ḥabībā ḥubb-ı zātuḡ bā‘ iş-i icād-ı ‘ālemdür
Vücūduḡ mübtedā-yı *mā- ḥalaḡdur* yā Resūlu ‘llāh
- 3 ‘Ulūm-ı zātuḡa nisbet-i fūnūn nüṣṣa-i eşyā
Kitāb-ı ma‘ rifetden bir varaḡdur yā Resūlu ‘llāh
- 4 Zuhūruḡ nāsiḡ-i āyīn-i evṣān-ı ḡalāletdür
Ki zīrā gelse Ḥaḡḡ bāṭıl-ı zehḡdür yā Resūlu ‘llāh
- 5 Ser-ā-ser ma‘ şiyetle defterüm naḡş-ı sevād oldı
Ḥaṭ-ı butlān çekilse müsteḡaḡdur yā Resūlu ‘llāh
- 6 Ne mümkün na‘ t-ı pāküḡ ḡābil-i ta‘ rīf tam olsun
Senüḡ vaşşāfuḡ ancak zāt-ı Ḥaḡḡdur yā Resūlu ‘llāh
- 7 Ḳuluḡdur ‘Ālī-i bī-ḡāre muḡṭāc-ı ‘ināyetdür
Şefā‘ at eyle iḡsāna eḡaḡḡdur yā Resūlu ‘llāh

-25-

4a

‘İzzet Beg

Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilün

[Fā‘ ilātün]

[Fā‘ lün]

- 1 Yine ḡurbet-keş olup olmuş iken²² ‘āzim-i rāh
Bir ḡired düşmeni²³ dil uğrusu çıḡdı nāḡāh

²¹ Kelime okunamadı.

²² iken: idik (B. İ. B. D.)

İndi şandum yere hem-rāhum olup gökdeki māh
Gönlümi şabrumı temkīnümü aldırdum āh

2   Āh ol yoşma kıyāfetle levendāne edā
Yā o mestāne baqışlarla o şavr-ı zībā
Her ādem başına bir ‘āşıkı eyler rüsvā
Varsa inkār iden itsün aña bir kerre nigāh

3   Gönlümi düzd-i nigeḥ-i sīnede kıldı teftiş
Tīr-i müjgānı gelüp zaḥmını itdi der-piş
Nice sulṭān geçinenler görüp oldı derviş
İşte olursa güzel böyle olur eyvallāh

4   Şāl şarış perçemi setr itmek için oldı refū
Būy-ı müşgīnine dinmez mi ki yā nolsun bu
Zīr-i fesden ideyor fitne gibi yine gıluv
Oldı püsküllü belā ‘āşıka ol zülf-i siyāh

5   Ġurbeti bizlere ol şūḥ unutturmuş iken
Ayrı olup itdi teceddüd yine bu dāğ-ı kühen
Va‘ de-i vaşlı velī oldı biraz merhem-zen
Tā mülākāta kadar qaldı ḥayāli hem-rāh

-26-

4b

Derviş Esrār

Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilün

[Fā‘ ilātün]

[Fā‘ lün]

1   Yandı pervāne gibi hep per u bālüm bu gice
Doldı endişe-i ye’s ile ḥayālüm bu gice
Nīlgün eyledi āfākı melālüm bu gice
Devr-i zülfünde geçen gerdiş-i sālüm bu gice

---

²³ düşmeni: hırsızı (B.İ.B.D.)

Āsiyā-yı ğama döndürdi o zālīm bu gice
Neye müncer ola āyā ki mü'ellim bu gice
Pek yamandur sitem-i çarhla hālüm bu gice

2 Bir yaña ğā'ile-i āteş-i şevk-i aḥbāb
Bir yaña nā'ire-i cevr-i felek sīne-i kebāb
Dūzaḥa cān atarum gerçe olunmaz reḥ-yāb
Ne içündür bilemem bendeye biḡ dürlü 'azāb
Oldı fikr eyleyerek ḥāne-i ten ḥāne- ḥārāb
Neye müncer ola āyā ki mü'ellim bu gice
Pek yamandur sitem-i çarhla hālüm bu gice

3 Hele çokdan beru vaz gelmiş idüm cānumdan
'Ākıbet aldı o meḥ-rūyı daḥi yanumdan
Beḥā dūr idicek ol serv-i ḥırāmānumdan
Ditredi 'arz u semā nale vü efgānumdan
Āteş-i encūm uyandı dil-i sūzānumdan
Neye müncer ola āyā ki mü'ellim bu gice
Pek yamandur sitem-i çarhla hālüm bu gice

4 Gerçe erbāb-ı dile cevr-i felek 'ādetdür
Ḥāşılı bāğ u şafāsı elem u miḥnetdür
Zevk aḡundur ki perişānlığı cem' iyyetdür
Ḥaylidendür bilürüm düşmen-i hayşiyetdür²⁴
Zāhirān anlaşılan ṭālibe-i cinsiyyetdür
Neye müncer ola āyā ki mü'ellim bu gice
Pek yamandur sitem-i çarhla hālüm bu gice

5a 5 Beni üftāde-i çāh-ı sitem itmekde ne var
Cüz'i 'irfānum ile müttehem itmekde ne var
Şafḥa-i sīnemi pür-jeng-i ğam itmekde ne var
Ṭab'ı bī-zār vücūdı 'adem itmekde ne var

²⁴ hayşiyetdür: celbiyyetdür (E. D. D.)

Āh idüp hedmini kaçd eylesem itmekte ne var
Neye müncer ola āyā ki mü'ellim bu gice
Pek yamandur sitem-i çarhla hālüm bu gice

- 6 Ma' rifet haqq-ı şarihüm iken inkār itdi
Nev-nihāl-i dem-i taşşilümi bî-bār itdi
Dāne-i 'ömrümi hep hırmen-i ekdār itdi
Tākātüm kalmadı artık cānuma kār itdi
Başuma hāşılı Esrār geceyi tār itdi
Neye müncer ola āyā ki mü'ellim bu gice
Pek yamandur sitem-i çarhla hālüm bu gice

-27-

Dervîş Esrār

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün
[Fā' ilātün] [Fā' lün]

- 1 Āh kim kıydı yine tîğ-i sitem cānımuza
Kandı gam leşkeri şehr-i dil-i vîrānımuza
Bakmaduñ lūtf ile bu dīde-i giryānımuza
Āteş-i derd urup hırmen-i dermānımuza
Derd-i efgān yığıldı ser sāmānımuza
Kara gün toğdı yine külbe-i aḫzānımuza
Küfr-i zülfüñ şalalı raḫneler imānımuza
Kāfir ağlar bizüm aḫvāl-i perîşānımuza
- 2 Çille-i saḫt-ı firākuñla harāb oldı gönül
Nāle vü āhla bî-tākat ü tāb oldı gönül
Kadd-i ḫam-keştemi çeng itdi rebāb oldı gönül
Sîḫ [u] tîr-i gamına yandı kebāb oldı gönül
Düşdi sevdālara gitedükçe yebāb oldı gönül
Ḥayf bî-gāne-i bî-dārî vü ḫāb oldı gönül

5b 3 Cāndan eyledi bīzār beni hicrān elemi
Cān atardum bulabilsem idi rāh-ı ‘ ademi
Şanma şekva iderüm çekmege bu derd [u] ğamı
Kim çeker lîk bu rütbe elem-i dem-be-demi
Şaçınıñ şimdi bize itdügi cevri-i sitemi
Gör²⁵ esirine bile kâfir-i bî-dīn ide mi

4 ‘Aqlum alup beni şivende koduñ ey zālīm
Fıkr-i zülfünle perākende koduñ ey zālīm
Böyle sevdā ile efkende koduñ ey zālīm
Zā‘ fum ile bir ağır bende koduñ ey zālīm
Nā-ümīd-i kerem-i hānde koduñ ey zālīm
Dīn ü inşāfi ‘aceb kande koduñ ey zālīm

5 Beni ağlatmağa va‘ de-i peymān itdün
Unudup der-‘ aķab Esrārı perīşān itdün
Hayf üftādeñi ğāyet ile vīrān itdün
Hātırum yıķduñ efendüm beni nālān itdün
Hānümān-ı dilimi haķla yeksān itdün
Beni giryān raķībānumı hāndān itdün

-28-

Dervīş Esrār

Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilün

[Fā‘ ilātün]

[Fā‘ lün]

1 Beni hicrānla dil-ħaste vü zār u giryān
Bırağup gitdi o bī-raħm ü mürevvet el‘ ān
Āteş-i kaħr idiyor cism-i nizārum sūzān
Lebüme geldi mülākāt ümīdi ile cān
Bir taraftan elem-i cism-i za‘ if hayrān
Bir taraftan da hücüm itmede za‘ fi hicrān

²⁵ gör: ğam (E. D. D.)

Bāri yā Rabb ten-i efsürdemi bî-cān eyle
Beni hāk eyle rakībānumı handān eyle

- 2 Ağla ey dīde hemān ğayrı ne kārūñ vardur
Giryeden ğayrı bu ‘ālemde ne varūñ vardur
Ağla kim elde hemān nāle vü zārūñ vardur
Ağla ağla ki o zālīm gibi yārūñ vardur
Mest ol hūn-ı ciger iç ki humārūñ vardur
Şanma bî-çāre senūñ yār u ararūñ vardur
6a Künc-i hasretde eñisūñ kederündür ancağ
Saña hem-derd olan eşk-i terūñdür ancağ
- 3 Düşdigüm dem reh-i hicrāna perişān gezerüm
Kendi kendümden o gündüzü yoğdur haberüm
Bend ideli ser-i gīsūsına tār-ı nazarum
Ejder-i ‘aşkı urup pāreledi tāt-ı kerem
Şanma şandur bu gözümde dökülen eşk-i terüm
Dīdeden geldi derūnumdaki zehr-i kederüm
Hānumān-ı dilümi yağdı harāb itdi firāk
Tutuşup cismümi yek-pāre kebāb itdi firāk
- 4 Çünkim ol āfet-i cān dilber-i fettān gitdi
Gūyiyā kālīb-ı zārı birağup cān gitdi
Zülfini görmeyeli ‘ağl-ı perişān gitdi
Yüzine bakmayalı dīde-i giryān gitdi
Tağatum tāk olup şabrla sāmān gitdi
Şeb-i ğam geldi yine mihr-i dirāşşān gitdi
Sā‘at-ı leyle-i ğam bî-‘aded efgān afgān
Bilemem neyleyeyüm el-meded efgān efgān
- 5 ‘Acebā sende biraz lütf u mürevvet yoğ mı
Bu cefākārlığa semt-i nihāyet yoğ mı
Saña ‘aşık olana nazra-i rahmet yoğ mı
Yoğsa benden dağı ümmīd-i şadāğat yoğ mı

Ey cefā-pīşe ‘acep fikr-i kıyāmet yok mı
Haste-i ‘aşka bu hālinde de şefkat yok mı
Bir ramağ kaldı ki Esrār-ı perīşān gidecek
Bir nefes kaldı hemān cānımı teslīm idicek

-29-

6b

Der-Sitāyiş-i Müşārün-ileyh

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün (Fā‘ lün)

- 1 Hāmdülillāh ki tevfiğ-i Hūdā-yı mennān
Kuvve-i ṭālī‘ -i dīn vefk-i murād-ı taḥkīk
- 2 Hoş-nüvisān-ı emel-sāz-ı debīr-i iḳbāl
Eylemiş nüşha-i iclālī bu resme tenmīk
- 3 Ya‘ ni ol kān-ı kerem kehf-i emān-ı zu‘ afā
Sāye-i devletidür mefhār-ı eşrāf-ı şefīk
- 4 Mazhar-ı hayr-ı du‘ ā ḥazret-i Ğālib Paşa
Lüṭfi Maḥmūd şiyem-i ḥulḳī cenāb-ı şiddīk
- 5 ‘İlm u ḥilm u kerem u dāniş ile müsteşnā
Gevher-i zātı gül-i gülşen-i nu‘ mān-ı şaḳīk
- 6 Cümleden ḥulḳ-ı ḥamīde ile sa‘ idü ’l-efḍāl
Ḥātemī eyliyemem aña ‘ aṭāda terfiğ
- 7 Nutḳı mecmū‘ a-i aḥkām-ı nizām-ı devlet
Emr u icābī olur emr-i rızāya taṭbīk
- 8 İdemez olsada naḳḳād-ı feşāhat-pīrā
Güher-i nāṭıka-i vaşfinı naḳḳ u tefrīk

- 9 Allāh Allāh ne sa^ç ādet ne kerāmetdür bu
Eylemiş hālını fermānuna Mevlā telfik
- 10 Şadri teşrīflerine şimdi berāy-ı tārīh
Olinur midhatı pīrāye-i silk-i tevşik
- 11 Eyliyem ben dağı tehniyet-i iclāinde
Nemeç-i mergūb ile i^ç cāz hurūfi tensik
- 12 Olmaya muşarra^ç -ı zībāyiş elfāzında
Sāde ta^ç bīr ile ārāyiş-i maẓmūn-ı ^ç atik
- 13 Men neyem baḥş-i bizā^ç atle ne ḥaddüm şoḥbet
Naẓar-ı ^ç ātıfeti itmese cebr u teşvik
- 14 Sec^ç -i terkīb ile tafşilī ḳo taşdı^ç itme
Olmasun tā o ḳadar rūḥ-ı me^ç ānī taẓyik
- 15 Fikr iderken raḳam-ı mısra^ç -ı tārīhi o dem
Oldı bir ḥātıra lāyiḥ ki maḥall-i terfik
- 16 Eyledüm ḥüsn-i tefe^çül eşer-i Cāmīden
Beyt-i evvelde zuḥūr eyledi bu nutḳ-ı ḥāḳik
- 17 Hest-ümīd-i dil-i bī-çāre ki tevfik [u] refik
Kenz-i Allāh ki Allāh velīyyül- tevfik
- 18 Sırr-ı tevfik-i Ḥudā olduğunu bī-şibhe
Eyledi Ḥāẓret-i Cāmī eşeriyle taşdik
- 19 Maḥż-ı te^çyīd-i celī mevhibe-i ḳudretdür
Sa^ç y u tedbīr ile iḥrāz olunur mı tevfik

- 20 Nola bu nazm-ı kerāmet eſer-i merhūmuſ
Levha-i zīver ile olsa nazarda ta‘lik
- 21 Ya‘ni bir ğonca-i ſad-berg-i me‘ānīdür bu
Gülbin-i feyz-i haķikatden olundu teſķik
- 22 Nūſha-i vaſfını ğatm ile du‘ādur maķſūd
Sağa emīn diyeler gökde melek yerde ferīķ
- 23 Böyle mi eyler idüm vaſf-ı cemīlin ‘Ālī
Maſtar-ı nazmum eger olmasa i‘zāra ſarīķ
- 24 Ola ſadrında sa‘ādetle mede’l-eyyām
Her ğuſūsunda Ğudā eyliye ſāhib tevfiķ

-30-

7a

Ķaſīde-i Der -Sitāyiſ

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

- 1 Ŧāli‘ ki müſā‘id ola eyyām-ı murāda
Biğ ağter-i ferğunde toğar cū semāda
- 2 Āmāde olur sākīye-i ebr-i‘ināyet
Der-kār olıcaķ dāire-i neſv [ü] nemāda
- 3 Her ğūſe-i destāre geķer ğonca-i maķſūd
Gül-deste-i ümīd biter dest-i ſabāda
- 4 Bir ‘arſaya ger āb-ı leſāfet ola cāri
Āſār-ı ſafā zāhir olur rüy-ı hevāda
- 5 Ol ‘ādil-i yektā ğüherünğ cevri vücdü
Ser-māye-i emniyyet olur cümle ‘ibāda

- 6 Hākān-ı cihān Hāzret-i Maḥmūd Hānuḡ
Maḥfūz ola zātı ḡarem-i genc-i Hudāda
- 7 Her dem šeref našran mine ʾllāh eyle ḡurrem
Her cānibe bir bāb-ı zafer oldu ḡüšāde
- 8 Fażl u hūner u ʿilmine nisbet ile elbet
Dānā-yi füzūl fehmini idrākda sāde
- 9 Elyāk didiler dest-i hūmāyūnuna el-Hākḡ
Zih-gīr-i felek ḡavs-i ḡuzah olsa kebāde
- 10 Kisrā daḡı der-bān olamaz dergeh-i ʿadle
Dārā ḡadem ıtlākı ḡaḡā vašfın avāde
- 11 Tāḡ olsa ʿadū zerre degüldür nażarında
Pest eyler eger olsa serī evc-i ʿalāda
- 12 Emrine muḡālif olan erbāb-ı ʿinādın
ḡaḡān olur elbet biri meydān-ı serāda
- 13 Her emri kerāmetle šad-ver itdiḡi zāhir
Her bendesi fermān-ber-i mā ʾmūr-ı ārāda
- 14 Hā ʾiz olamaz minber-i evšāfına šā ʿir
Biḡ kere imām olsada šuffe büleḡāda
- 15 Ol pādišeh-i ʿadle ḡarīn eylemiš Allāh
Bir zātı ki emšāli bulunmaz vūkelāda
- 16 Dādār-ı sileḡdār šeh-be-šāh-ı ciḡāndur
Hākḡ eyleye zātun nice dem šadr-ı šafāda

- 17 Ol h azret-i k am-ba şş-ı kerem-pervere ha k k a
Bir ben deg l m d a  i cih n c mle Ően da
- 18 M hiyyet-i evŐ afını   alemdede kem hi
Erb b-ı suŐ an eyleyemez gerÇi if de
- 19 TaŐŐirine hergiz nice biŐ ma  zeret eyler
Ő yeste-i evŐ afi olan neŐi ed da
- 20 MaŐhar olan aŐ ar-ı yem-i l t funa g rmez
G l-b se-i  m dini d m n-ı rec da
- 21 Eylerse  alem ma la  -ı   irf nını taŐr r
Ser-levŐa olur defter-i vaşf-ı k rem da
- 22 Men bende-i dir ne-i  z d-ned nıyım
FaŐriye idersem nola bu aŐd-ı vef da
- 23 Ő y n-ı sebaŐ-Ő  n deg l m gerÇi h nerde
İzh r-ı biz a  at idemem  n u  ir da
- 24 L kin Şu  adar var ki ser-m ye-i    mri
Şarf eyled m ez c mle hem n b b-ı rız da
- 25   AŐd-ı s Ő anum z b-i kefe raŐbet olursa
Elbette olur gerden-i gerd ne  il de
- 26  oŐ   aceler n ipliŐi pazara  ıŐardı
  Arş eyleseler d niŐ-i inŐ ayı mez de
- 27 Mecm   a-i mekt bımı Şadra nice yıllar
Yaz  iŐ dimey p gitd m ol  r ya yayada

- 28 Rum illerine MıŖra seferlerde bulundum
Akrānımı sebaķ eylemiŖdüm ħulefāda
- 29 ‘ Ālī hele Ŗekvāyı ķo da‘ vāyı uzatma
Yetmez mi Ŗanursun ālī-dāmān-ı murāda
- 30 Her yūzden olup nā’ il-i ūmīd-i mūkāfāt
Ey ħāme yeter itme temennāyı i‘ āde
- 31 Bāri ide a‘ dā-yı cihān-ı heme maķħūr
Ez cümle du‘ āmuz budur Ŗubĥ u mesāda
- 32 Ŗiĥĥatle ide zātını Ŗadrında Ŗeref-yāb
Gün gibi ola pertev-i iķbāli ziyāde

-31-

7b

Der-Ĥaķķ-ı Ĥayālī

Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün

- 1 Ĥayāl-i zıll yapılmıŖdur cihānda Ŗekl-i ĥikmetle
Bu dūnyānuĥ miŖālidür baķılsa ‘ ayn-ı ‘ ibretle
- 2 Ŗafā-yı merg-zārı bir oyundur resm-i zāhirde
Ĥavaķ temŖil-i firķatdūr uŖul-i neyl-i ĥikmetle
- 3 Olur çeŖm-i siyāhı kim Ĥacivātıyla ma‘ nāda
Ĥālū’ l-zatı takrīr iderler bezm-i Ŗoĥbetle
- 4 Eger im‘ ān olunsa ‘ ārif aĥa her ‘ ibretdür
Verā-yı perdeye eyle nazār çeŖm-i baŖiretle
- 5 Ĥayālī bendenüz vaŖf eyledüm nuķķ-ı lebībādān
Mecāzı cem‘ ider bir ĥaymedür kān-ı ĥaķīķatle

-32-

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Temāşā-yı hayāl erbābına özge temāşādur
Ma' ārif ehline ma' lüm olur sırr-ı mu' ammādur
- 2 Ne aņlar cāhil-i nādān olan sırr-ı mu' ammādan
Baķar zāhir gözüyle Şanki mir 'āt-ı mücellādur
- 3 Varasun fehm u idrāk eyliyen yārāne ' aŐķ olsun
Degüldür ehl-i ' irfāna ĥafī zāhir hüveydādur
- 4 Muĥāyyeldür bu lu' b-ı pür-nikāte Şarf-ı zihn eyle
Tuĥaf seyr-i temāşādur ' aceb tertīb-i zībādur
- 5 Velīyyü ' l-ebşār olan çeşm başiretle nigāh eyler
Cihāna ' ibret ile baķmayan mu' ayyen ' amādur
- 6 Dü ' ālemde kemāl ehli ' aziz-i muĥteremlerdür
Görür zāhirde amma cāhili zānn itme bünyāddur
- 7 Mişāl itmiş bunu Őeyĥ Őüşterī gülzār-ı dünyāya
Anıçün Őādıkā zıll-ı hayāl ile müsemmadur

-33-

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

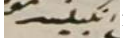
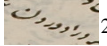
- 1 Gel ey zāhid kenār-ı bezm-i ' irfānda maķāl aņla
Ĥaķīķat sözini ' āriflerin gūş it me ' āl aņla
- 2 Mecāza ĥaml idenler ehl-i zāhirdür bu esrārı
Sen ' ibretle nażar kıll fānī dünyāyı mişāl aņla

- 3 Görinen perdedür amā varasın bilmeydür maḳşūd
Cihāna ī' timād itme hemān zıll-ı ḫayāl aḅla
- 4 Tehī şanma bunı Şeyḫ Şüşterīnūḅ yād-gāhıdur
Ne gūne gösterür bu 'ālemī ehl-i kemāl aḅla
- 5 Naşīḫatdür kelāmı Şādıḅun efsāne zan itme
Tefekkür ile ma' nā-yı laḫīfūḅ ḫasbiḫāl aḅla

-34-

Ġazel

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Leb-i la' lūḅ kim öpmiş sāgar-ı billürdan ğayrı
Zenaḫdānuḅ benüm oḅşar mı sīḫ-i semmürdan ğayrı
- 2 Telāş itme cihān vīrāne olsa dest-i cevrünḅden
Yapılmaz şeymi vardur bu dil-i meksürdan ğayrı
- 3 Şeker-çin oldı ḫaḫtuḅ kim leb-i la' l-i şīrīnde
Eşer yoḅ ²⁶ mūm-veş bir şürdan ğayrı
- 8a 4 Yaḅında olsa bezm-i ḫāşş-ı vasla 'āşıḅ-ı ḫayrān
Yine maḫşūl bulmaz fikr u ²⁷ ğayrı
- 5 Dimiş aḅyāruḅ istignāsını gördükde ol zālim
Baḅa yoḅdur cefā-keş 'İzzet-i mehcürdan ğayrı

²⁶ Kelime okunamadı.

²⁷ Kelime okunamadı.

-35-

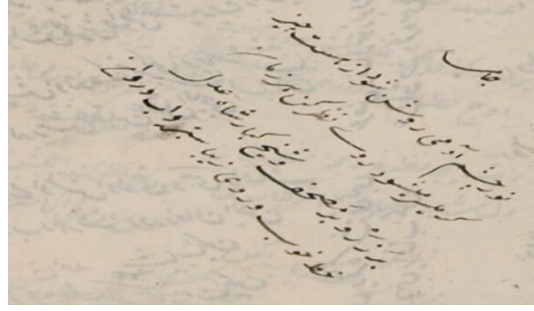
Tahmīs

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün [Fa' lün]

- 1 Çaldı dīnüm o hırlu didigüm hırsızlar
‘Acabā ne oldı bize çignelilen sāķızlar
Hālīme benzemege ‘ārlınur ‘arsızlar
O kadar yaraladı sīnemi imānsızlar
Ki gönül yaralanur tuhte-i imānsızlar
- 2 Leb ü ruhsārdur ‘ālemde olan şeker ü gül
Gül-be-şekermidür eyyā meze nūş itmege
Hicr-i la' lūñ ile k̄ān ağlayamam ben sen gül
Kandadur kandelib-i yār diyu cān u göñül
Sır-ı güyende mekes gibi uzaqdan vızlar
- 3 Senüñ emīn diyu meger ile saña dökse dili
İ' timād itme şaķın onlara sen virme dili
Ben inanmam k̄atvesi içre ‘abīr olsa gülü
Kızlaruñ tiz çıkar gibi elbet kızlı
Gerçi meşāta anı rüz-ı gün eyle yāldızlar
- 4 Şan' atında ne kadar olsa daħı ger üste
Yine ol şınfı sezādur diyemem bu posta
Oğlanı kız şanıcaķ çekdiler aña cüste
Hüsni-yāri nice tefhīm ideyüm zen-dosta
Yaklaşup nāmına nām aldı kız oğlan kızlar
- 5 Didüm o şūħa ki ben şabr idemezken sensüz
Hasretüñde beni barān k̄omaduñ şīvensüz
Āh kim şimdi bu eşnāda yine ol dilsüz
Zatum ol kanlı kebāb ile mi içmiş bensüz
Laht-ı dil k̄ān dökerek siħ-i cefāda haberler

-36-

CĀMĪ

-37-

8b

Seyyid Vehbī

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilūn

- 1 Düşmiş maḥabbete daḡı nev-res cevān iken
Olmış esīr pādīseh-i ḡusn ü ān iken
- 2 Pā-māl esb-i naḡveti olmuş bir āfetūḡ
Bir ṡıfl-i ney-sūvār maḡabbet nādān iken
- 3 Olmuş zülāl-i la' lüne²⁸ dil²⁹-teşne bir mehūḡ
Ser-çeşme-i melāḡate³⁰ āb-ı revān iken
- 4 Bir naḡl ile şarıлмаğ için girye-nāk imiş
Mānend-i tāk tāze yetişmiş fidān iken
- 5 Bir necm-i ḡusni görmege olmuş raşad-nişīn
Dāḡ-ı derun mihr ü mehe āsumān iken
- 6 ḡayretle eylemiş ser-i zānūsın āyine
Olmış ḡamūş ṡūṡi-i şīrin-zebān iken

²⁸ la' lüne: vuslata (S. V. D.)

²⁹ dil: leb (S. V. D.)

³⁰ melāḡate: letāfete (S. V. D.)

- 7 Çarpılmış ol da kendi gibi perī-veşe
Aldurmuş ‘aqlın ‘aql alıcı dil- sitān iken
- 8 Meftūnı olmuş ol dahı Vehbī bir āfetūñ
Āşüb-ı dehr³¹ ü fitne-i devr-i zemān iken

-38-

Şāhid

Mef‘ ulü Fā‘ ilātü Mefā‘ ilü Fā‘ ilün

- 1 ‘Aşka urulmuş ol perī ‘ahd-i şebāb iken
Dönmiş hilāle şevkine diller ħarāb iken
- 2 Düşmiş ħayāli bir kamere müşterī gibi
Burc-i ħamelde kendüsi bir āfītāb iken
- 4 ‘Arz-ı vişāle söz bulamaz olsa rü-be-rü
‘Uşşāka çeşm u ġamzesi ħāzır cevāb iken
- 5 Gül-gonca gibi perde-i esrārın açmada
Ol Yūsufuñ cemāline şermi niķāb iken
- 6 Bir mehveşüñ nikāhına olmuş esīr o şüh
Çok mülk-i dil ġamıyla ħarāb u yebāb iken

Ve lehū 7 Destinde sübha girye-künān gice bī-şümār
Eşki gibi fütādeleri bī- ħisāb iken

- 8 Şāhid bir āfetūñ oda yolunda muntazır
Ĥod her nigāhı rāh-zen-ı şeyḫ u şābb iken

---

³¹ dehr: şehir (S. V. D.)

-39-

Ġā'ib³²

Mef'ülü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Olmış esir-i 'aşğa şeh-i kām-yāb iken
Dilbende oldu dilber-i 'ālī-cenāb iken
- 2 Rıtl-ı girān-ı 'aşkla maḥmūr imiş meger
Mest-i şarāb-ı ḥūn-ı dil-i şeyḥ ü şābb iken
- 3 Üstād-ı 'aşqdan beḳ derde başlamış
Ebḥāş-ı ḥaṭṭ u ḥālī dönünmez kitāb iken
- 4 Olmaḳda dūrdan niḡeh-endāz-ı bezm-i yār
Zīver-fezā-yı meclis-i cām-ı şarāb iken
- 5 Olmuş şarāb-ı eşkle leb-rīz-i dīdesi
Sīḥ-i cefā vü cevrine diller kebāb iken
- 6 Düşmiş hevā-yı ḳaddi ile sāye-veş yere
Gerdūn-ı nāz u naḥvete bir āfitāb iken
- 7 Maḥkūm-ı yek- işāret-i ebrūsı bir mehūḡ
Her bir nigāhı 'āşıḳa faşlü'l-ḥiṭāb iken
- 9a 8 Olmuş nihāda gerden-i teslīm-i emr-i yār
Ve lehū Bir şāh-ı naḥvet efser-i mālīk riḳāb iken
- 9 Ġā'ib nazīre söyleyemez şi'ir-i Şāhide
Meşhūd-ı imtiyāz-ı ḥuzūr u ḡiyāb iken

³² Tezkirelerde Ġā'ib mahlaslı bir şaire rastlanmamıştır.

- 10 Gördüğde böyle Şive [vü] nāz u niyāzı dil
Gitdi karar u Şabr ide pür ıztırāb iken
- 11 Destümde hāme başladı reftār-ı tāzeeye
Ālūde-i ğubār-ı ğam-ı bī-ĥesāb iken
- 12 Bu matla‘-ı nevāyla idüp ‘arz-ı mācerā
Fāş oldu cümle rāz-ı dilüm pür ĥicāb iken
- 13 Öpdüm zebān u leblerini pür ‘itāb iken
Emdüm dehān-ı dilberi mest u ĥarāb iken
- 14 Kaldı sīne-i Őāf iken ol māh-ı kākülüğ
Farğ-ı ümīde toĝdı güneş māhitāb iken
- 15 Semmūra benzemez mi siyeh keyvān-ı yār
Seyr eyle her ne rütbede pür pīc ü tāb iken
- 16 Efşürede olsa ĥaber ne teşbihe ider idüm
Ol zāt-ı feyz-i baĥş-ı merāmuğ bir āb iken
- 17 Feyyāz-ı hāme senden ide Şu gibi revān
Mağşūd-ı ĥalkı her ne kadar bī-ĥesāb iken

-40-

Rātīb

Mef‘ ulü Fā‘ ilātü Mefā‘ ilü Fā‘ ilün

- 1 Dönmiş hilāle ‘aşkla bir māhitāb iken
Düşmiş mişāl-i sāye yere āfitāb iken
- 2 Olmuş fütāde cāh-ı belāsında bir mehüğ
Mısr-ı behāda Yusūf-ı nā’ib menāb iken

- 3 Telh eylemiş mezākını zehrāb-ı ‘aşk anuñ
‘Uşşāka çāşnī-i lebi şehr-i nāb iken
- 4 Şebnem gibi fütāde olup olda bir güle
Nergis-veş açmış ol gözini benüm h̄āb iken
- 5 Olmuş esīri bir şanemüñ zāl-ı ğamzesi
Berbād-sāz-ı leşker- i Efrāsiyāb iken
- 6 Dil-teşne olda kevşer-i la‘ lüne bir mehün
‘Aynīyle tās-ı h̄üsnde bir içim āb iken
- 7 Bir māhe kendi gibi t̄utulmuş o da henüz
Evc-i leţāfet üzre dağı şu‘ le- tāb iken
- 8 Rātib nice nazīre dimez şi‘ ir-i Ğā’ibe
Dil-i şāhid hayāli ile şevkıyāb iken

-41-

Lütfi

Mef’ülü Fā’ ilātü Mefā’ ilü Fā’ ilün

- 1 Yād-ı lebiyle bezm-i cihān teşne-yāb iken
Düşmüş ayāğ-ı sākīye şahbā-yı nāb iken
- Ve lehū** 2 Pervāne-veş perīdesi olmuş bir āfetün
Fānūs-ı h̄üsne şem‘ dağı şu‘ le-i tāb iken
- 3 Pā-māl-i mevc-i nāz ideyor āb-ı rüyunı
Pertev-fürüz-ı t̄ıynet-i cevherde āb iken
- 4 T̄ül-ı emelle düşmüş o sevdā-yı kāküle
Zülfün̄de bunca ‘āşıkı pür bīc ü tāb iken

- 5 Mefhüm-1 ders-i ‘aşkı temām ezber eylemiş
‘Uşşāka ḥaṭṭ-1 rüyı münakkaḥ kitāb iken
- 6 Çāk eylemiş çü ğonca maḥabbetle sīnesün
Reng-i ḥayā ‘izārına gülgün niḳāb iken
- 7 Lütfi görünce Şāhid-i maẓmūna meyl ider
Pīrāne cünbüş itmede yāver rikāb iken
- 8 Ḥamūş olur mı ḥāme-i Rātib Efendi hīç
Fenn-i uşul-ı ‘aşkıda ḥāzır cevāb iken
- 9 Bālā-yı nazmunı eylemiş ol rütbe ser-bülend
Ḥüsn-i edāsı aḡa ser-ā-ser şiyāb iken
- 10 Her şāḡ-ı mısrā‘ında açılmış gül-i nikāt
Yazmış devāte virdiği şu pür gülāb iken

-42-

9b

Sünbül-zāde Vehbī

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

- 1 Olmuş kebāb ‘aşığ daḡı şu‘le-i tāb iken
Serde ḥumārı varulup la‘li şarāb iken
- 2 Bir gül-ruḡuḡ ḥayāli ile eşk-i ter döker
Ḥoy-kerde rüyü ğıbṭa-yı verd ü gül-āb iken
- 3 Olmağda cūş-ı aşkla dūr-dāne-pāş-ı eşk
Bu nüh-şadef-i yem talebinde ḥabāb iken

- 4 Düşmiş şikenc-i zülfüne bir sîm-i gerdenün
Olmış esîr-i hüsrev-i ³³ mālîk-rikâb iken
- 5 Bir hatt-ı ‘anberîn ile olmağda sūz-nāk
Sevdā-yı hālî dāğ-ı dili müşğ-nāb iken
- 6 Maḥmūrî-yı nigāhına ḥayrān bir āfetün
Çeşmi şarāb-ı nāzıyla mest u ḥarāb iken
- 7 Olmuş hevā³⁴-yı aşkla hem-seyr-i gird-bād
Ḳadr-girān ḥüsnele sengin rikāb iken
- 8 [Bir] tıfl-ı ebcedün sebak-ı ‘aşkıyı okur
Ma‘na-yı hatt u hālî müselleme kitāb iken
- 9 Mümkün mi nazm-ı Rātibi tanzîr Vehbîyā
Tertîb-i bî- tanzîr ile füşulü’l ḥiṭāb iken

-43-

İhyā Efendi

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

- 1 Bir şem‘-i ḥüsne virdi gönül māhtāb iken
Oldı fütāde aḥter o şūḥ āfītāb iken
- 2 Bir āteşin-ruḥuḥ o da yandı firākına
Tennūr-i ḥasretinde gönüller kebāb iken
- 3 Kendüyi niş-ḥürde-i zenbūr-ı ‘aşk idüp
İḳbāl-i ḥüsne gitdi lebi şehd-i nāb iken

---

³³ hüsrev: ğam şeh (Sü. V. D.)

³⁴ hevā: nesîm (Sü. V. D.)

- 4 Ruhsārun itdi āb-zede eşk-i dīdesi
Nev-ḥaṭṭ-ı şīvezā³⁵ ile ʿ anber kitāb iken
- 5 Ser-geşte-i fezā-yı vişāl oldı ḥuşk-leb
Şahrā-neverd-i ʿ aşka ʿ izarı serāb iken
- 6 Uruldı birde ḥançer-i ebrū-yı yāre ol
Tīg-i nigāhı küşteleri bī-ḥesāb iken
- 7 Derbān-ı yāri fasl ider andaḡ cefā ile³⁶
Dillerde şerḥ-i cevır [u] ġamı bāb bāb iken
- 8 Telḥāb-ı ʿ aşk dilberi nūş itdi oldı dost³⁷
Laʿ liyle būs dil-şed kān şükr-i āb iken
- 9 Dest-i pesend-i ehl-i dil İḥyā çü saķıf ola
Maʿ mūr olur büyüt-ı nazīrem ḥarāb iken

-44-

ʿ Ālī

Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilün

- 1 Tāc-ı mālīk şāh-ı ʿ irfāndur külāh-ı Mevlevī
Kisve-i merdān-ı devrāndur külāh-ı Mevlevī
- 2 Būy-ı maʿ nī şemm idüp kılmışlar anı zīb-i sır
Ġonca-i gülzār-ı eyvāndur külāh-ı Mevlevī
- 3 Lemʿ a-sāz-ı şuʿ le-i nūr-ı hüdādur sālīke
Şemʿ -i fānūs-ı şebistāndur külāh-ı Mevlevī

³⁵ şivezā: müşg-fām (İH. D.)

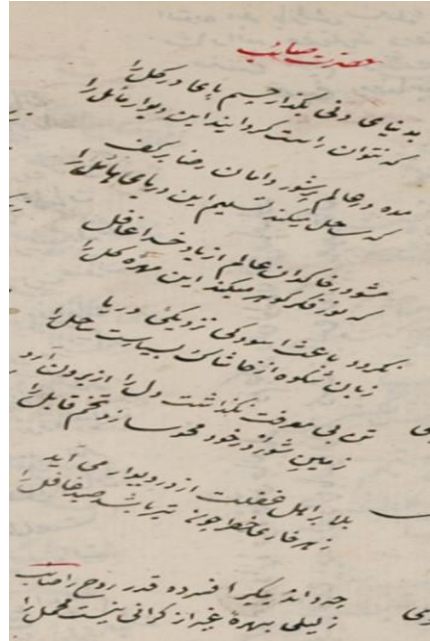
³⁶ ile: görüp (İH. D.)

³⁷ Bu beyite (İH. D.) da rastlanmamıştır.

- 4 Vādi-yi esrār-ı ‘aşkı seyr için ‘āşıklara
Dürbîn-i dīde-i cāndur külāh-ı Mevlevî
- 5 Olmak için dergeh-i Hāḡḡdan niyāza feth-i bāb
Nüşā-i te‘şīr-i zī-şāndur külāh-ı Mevlevî
- 6 Sırr-ı girān bāde-i tedḡīḡdūr sırr-dādesi
Teşne-baḡş-ı sırr-ı imāndur külāh-ı Mevlevî
- 7 Nidīgün fehm ile zāhir ta‘ne-zenlikden şaḡın
Ser-fürü gerdān-ı pā-gāndur külāh-ı Mevlevî
- 8 Yekser olmuştur şu rütbe feyz-i ‘ālem-gīri kim
Başlar üzre tāc-ı unvāndur külāh-ı Mevlevî
- 9 Hāzret-i Mollaya ‘Ālī ḡürmet it giy başına
ḡürmet u ta‘zīme şāyāndur külāh-ı Mevlevî

-45-

Hāzret-i Şā’ib

-46-

Ḥazret-i Şā'ib

حضرت صاحب
کمال حسن کجا دیده یاری کجا
شکوه بجز کجا خیمه حبیب کجا
خانده است زول جز غبار فوس
باین خرابه شد نواقتاب کجا
بجستجوی تو که دراز جهان باورم
دار کجا روم ای خانان خراب کجا

در
ای بیکه تم تا شایه خانان شتم
یا فتم کجا شد دل خراب کجا
بیزان نیکه است کل برت من مشهور سوا
تا زلف کند برده جاب کجا
عیان سوخته و فلام فرق بسیار است
سرنگ تا کجا کرد جاب کجا
کوفه است جبارا غبار بیدردی
کجا رویم ازین عالم خراب کجا
چنین که بر آورده است خرابم
بس و خود کند برده ای خراب کجا
زوغ حسن چون که او قیامت که نیت
نوشته هر دو ای اول با شتاب کجا
نظر بجسته چون نمیکند صاحب
مرا ز راه بر او جلوه سرب کجا

-47-

Ḥazret-i Şā'ib

حضرت صاحب
در نقابت خلق را دیدن خدایت گفته اند
یار بیان روزی چه گویند و جو بکشاید نقاب

Der-Sitāyiş-i Seyyid Ḥayru 'llāh Efendi
Emīn-i Şehr Berā-yı Ramazāniyye

‘Ālī

Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn Fā‘ilāūn Fā‘ilūn (Fā‘lūn)

- 1 Bārek-Allāh zehī ğurre-i şehr-i ramazān
Şanki ebrūsını ‘arz eyledi mäh-ı Ken‘ān
- 2 Şaçılur kâ‘be-i ‘ulyā-yı semādan raḥmet
Güıyā altun oluğdur o hilāl-i tābān
- 3 Yekün altun ile yazılmış o bir sīmledür
Nüşa-i şavme sezā olmağa zīb-i ‘unvān
- 4 Ramazān evveli raḥmetdür aña olsun ol
Şekl-zāde görünür mäh-ı nev-i nūr-efşān
- 5 Zer ile levḥ-i zeber cedde yazıldı bir lām
Ramazānuğ otuzı oldı meh-i nevde ‘ayān
- 6 Kaldırup leşker-i kevkeb ile altun ‘ilim
Şanki sancāğ-ı resūl oldı hilāl-i raḥşān
- 7 Merḥabā ğurre-i ğarrā-yı hümāyūn ṭal‘at
Oldı güyā ki o tuğrā-yı berāt-ı ‘unvān
- 8 İsticābet demidür Ḥaḳḳa tazarru‘ idelüm
Açılup gün kapusu ḥalka-i der oldı ‘ayān
- 9 Pāk-i dāmen ramazān şofisidür hep şimdi
Mest-i ālūde olan ṭā‘ife-i meyh‘ārān

- 10 K p dibin bekler Ay sofyada t 'at iin
H m-d n bekleyen ol m dmin-i meyh ne mek n
- 11 Ne zam ndur dağı ağı am diyu hır undan
K r -ı h r idi g ziyle yemek ister cey' n
- 12 H sret-i r za ile  oyle za'if olmi  kim
 alav t ile y r r z hid-i hu k-ı ramaz n
- 13 Cem' olup d ire-i h ' ne ka ı  alıcılar
'Acab  heng ider ol d 'ire b   avt u ez n
- 14 Dem ekince dehen-i l 'ldan  te  saılur
Dest-i tiry kide ejder gibid r  b-ı duh n
- Ve leh  15**  avururlar t t ni  evkle 'ağız  olusı
Vaqt-i if arda tiry kiler kehf i i duman
- 16  urre zann itme zer-end de  ab'a 'arz eyler
 ehr eminine felek olmağı n ziver suv n
- 17 Ya'ni Hayru'll h Efendi o  asib 'l-neseb n
Veche p kinde ider n r-ı  er fet leme' n
- 18 H bbez  k mil-i muht r-ı  amid 'l-a l f
Kurem  ire ser-efr z-ı 'adim 'l- aqr n
- 19 Seyyid 'l-avm-ı ric l 'umde-i e raf-ı kib r
Neseb-i r b ta-i  erifi  eh-  l-i 'adn n
- 20 Cevher-i z tla  reste-i memd h-ı en m
Fa r ider ise sez  z t-ı  erifiyle cih n

- 21 Matbaḥ-ı devletinüñ düdı semāya çıkıcaḳ
Nazar-ı ʿibret ile zātına olsa imʿān
- 22 Ḳalb-i rüşen-kihrā dāver-i ʿāli-ḳadrā
Ey velīyyü'l niʿam ey şabiʿ-i lütf u ihsān
- 23 İltifātunla senüñ eski kuluñdur ʿĀlī
Pertev-i luṭfuñla oldı çerāğ-ı tābān
- 24 Maʿrifet ḳadri bilür merdüm-ı dānā- perver
Ḥāme-i ehl-i hüner cāmiʿ-ı ehl-i ʿirfān

-49-

11a

Şeyḫ Rızā Efendi

Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilün

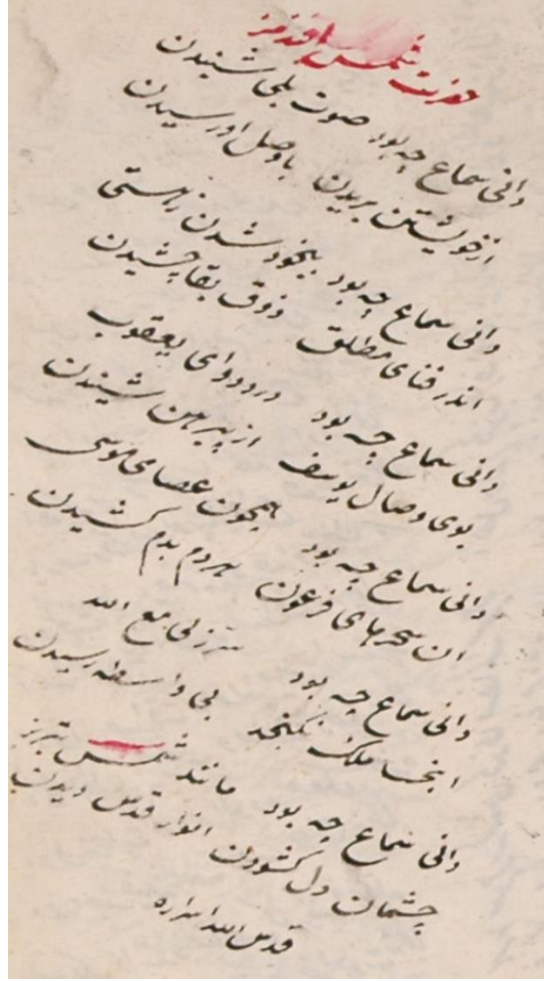
- 1 Ḳadd-ı mevzūnuñ eyā naḥl-ı ḥarīm-i Ḳureşī
Çemen-istān-ı ḥaḳāyıkda anuñ yoḳdur eşi
- 2 Serv-i bālāña berāber mi olur serv-i çemen
Bāğ-ı ʿālemde anuñ göklere irerse başı
- 3 Hāşimī ḥālīñi görmeseydi eger şāh-ı Ḥabeş
Terk ider idi o sevdā ile mülk-i Ḥabeşi
- 4 Saña mānend olamaz zerre ḳadar şems-i cihān
Şems-i zātunđur olan şems-i saʿadet güneşi
- 5 Türbe-i pākine yüz sürmege Cibrīl-i şabā
Kerem olup ceş-i hevāyla ider keşmekeşi
- 6 Vāşıl-ı āb-ı ḥayāt olsam eger nüş itmem
Kevşer-i laʿl-i lebün teşnesi çekmez ʿatşı

- 7 Ğayre yer yok güzelüm zāviye-i sīnemde
Nūr-ı hüsnuñle Rızānuñ tōlıdur içi tışı

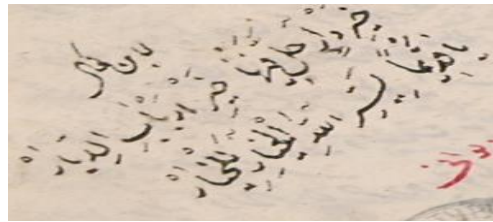
-50-

Ḥazret-i Şems Efendimüz

-51-

Li-İbn-i Kemāl

-52-

Cenāb-ı Sulṭān Dīvānī

Mef' ūlū Mefā' ilū Mefā' ilū Fe' ūlūn

- 1 Ey dil bu yeter iki cihānda saṅa ez' ān
Birdür bir iki olmaḡa yoḡ bilmiş ol imkān
- 2 Hāḡḡ söyleyeceksende senüḡ ortada neḡ var
' Ālemde hemān ben didiḡündür saṅa noḡşān
- 3 Sa' ī ile rızā gözle ḡo iṭlāf ile ḡayrı
' Ālemde Semā' ī bu yeter sālīke ' irfān

-53-

11b

Lā Edrī

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Eylemek zümre-i nādān ile ūlfet ne belā
Ehl-i ' irfān olana böyle rezālet ne belā
- 2 Hōd-pesend-i ehl-i nezāket geḡinen nādāna
Meyl-i raḡbet ne belā mihr-i maḡabbet ne belā
- 3 Kendiden ḡayrıya ādem dimiyen ḡar- ṭab' a
Yār olup ūnsiyet-i ṭarḡ-ı müveddet ne belā
- 4 Ol ki her vaż' ı münāfiḡhasına ola ānı
Yār-i şādīḡ şanup envā' -ı fütüvvet ne belā
- 5 Ol muḡabbet kāvle zımnında ' adāvet-i zāhir
Anuḡ erbābına izḡār-ı şadāḡat ne belā

- 6 Ol şadâkat ki ola âmîhte-i istihzâ
Anı ızhâr idenüñ vaz'ına ragbet ne belâ
- 7 Ol ri'âyet kâvle âlûde-i ca'l-i sühre
Anı icrâ kılanuñ zâtına 'izzet ne belâ
- 8 Ol geh-i zâtına ta'aşşub görine anuñla
Yüsufa vaqt isede tarh-ı uşuvvet ne belâ
- 9 Ol ki sermâye-i 'irfâna degüldür mâlik
Geçinen h'âce-i kâlâ-yı zarâfet ne belâ
- 10 Ol ki fahr eyliye hatr-şiken olmağla anuñ
'Arzımı hâtırımı hıfz u şıyânet ne belâ
- 11 Hâşılı böyle olan bî hıred u bed-huyuñ
Tarılup sözlerine bu'z [u]'adâvet ne belâ
- 12 Söz ne kendisine incide eşhâşuñ
İncinüp her birine kasd-ı ihânet ne belâ
- 13 Her ne söylerse kişi kendi şıfâtuñ söyler
Ėam çeküp ol söz için Ėam u meşakkat ne belâ
- 14 Ehl-i dilden geçinüp 'ârif olan yârâne
Böyle ahlâk-ı zemîme bu denâ'et ne belâ
- 15 Lâ-ubâlî vü tekellüfsüz olan ihvâna
Bu kadar kibr u tehevürle bu hiddet [ne belâ]
- Ve lehü** 16 'Ukalâ kârimidür böyle dil-âzar olmağ
Hilm u re'fet var iken hışm u huşûnet ne belâ

- 17 Ne çıkar her kişinün hâtırını yıkmağdan
Nefs u şeytāna uyup halka haķāret ne belā
- 18 Ādemün zīver-i zātı katı müşīr nīgū
Bu kadar bir şıfat u zıst-i haşlet ne belā
- 19 Bu kabāhat felegidür yine erbāb-ı dile
Ġayrıdan yoķ yire beyhūde şikāyet ne belā
- 20 Gūş ider vār ise şekvāyı felekden eyle
Sitemi zümre-i nādāna hikāyet ne belā
- 21 Şeref-i necm-ı sa'ādet eşer itmez çünkim
Ehl-i 'irfāna bu te'şir-i nuķūset ne belā
- 22 Sebeb-i nekbet ise ehl-i kemālün hüneri
Muttaşıl kesb-i kemāl itmege himmet ne belā
- 23 Bārī-yi devlet ise cehl u hamākat kişiyē
Ya bu taşşīl-i hüner itmege zaķmet ne belā
- 24 Tāyy olana nola tomār-ı şikāyet demidür
Gerdiş-i çarķa bu isnād bu tōhmet ne belā
- 25 Her ne hālet ki ire ādeme kendündendür
Ġayrıdan zann iderdin hāli isā'et ne belā
- 12a 26 Olmasa sende haķa böyle sitem görmez idün
Ve lehū Nefsün işlāh ide gör Ġayra naşīhat ne belā
- 27 Herkesün çünki sözünden bilinür aķvālī
Bir bölük tā'ife haķķında mezemmet ne belā

28 Cānib-i haşmı yūri haqqā havāle eyle
Bu kadar çekdüğü endūh [u] k̄asvet ne belā

-54-

Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilūn (Fā' lūn)

- 1 Medd-i bismillāh-i vaḥdetdür külāh-ı Mevlevī
Elf- āyāt-ı kerāmetdür külāh-ı Mevlevī
- 2 Leyl-i deycūr-ı ḥaṭar-nāk-ı ṭarīḳ-i 'aşqda
Sālik-i şem' -i hidāyetdür külāh-ı Mevlevī
- 3 Cāmi' -ı esrār-ı lāhutū ṣaf ender şafına
Nūrdan ḳandīl-i riḳḳatdür külāh-ı Mevlevī
- 4 Olmasın mı cümlesi ūlfet deminde yek-vücūd
Re's-i endām-ı maḥabbetdür külāh-ı Mevlevī
- 5 Lāy-ı keşretten maḳām-ārā-yı illā olduḡın
'Ayn-ı engüşt-i şehādetdür külāh-ı Mevlevī
- 6 Ma'rifet gülzārınū ḳülbülleridür sāliki
Ġonca-i bāḡ-ı ḥaḳiḳatdür külāh-ı Mevlevī
- 7 Fıraḳ-ı şāh-ı mülk istiḡna siyāh 'uzlete
Efser-ı iḳbāl u şervetdür külāh-ı Mevlevī
- 8 Şafḫa-i dīvān-ı iclāl oldı pīşānīleri
Şāh-beyit-ı nazm-ı ref' atdür külāh-ı Mevlevī
- 9 Teşne-i nāb bāde-i taḫḳiḳdür sır-dādesi
Sāḡar-ı bezm-i hüviyyetdür külāh-ı Mevlevī

10 Feyz-i Ğālib Hāmidā söyledi bu nazmı başa
Başıma t̄ac-ı sa' ādetdür külāh-ı Mevlevī

-55-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1 Micmer-i 'ūd-ı maḥabbetdür külāh-ı Mevlevī
Devr-i gül-bāng-ı hüviyyetdür külāh-ı Mevlevī

2 Rūšenāyī- baḥş-ı çeşm-i mū-şikāfān-ı fenā
Sürmādān-ı ehl-i diḳḳatdür külāh-ı Mevlevī

3 Kūşe-gīr-i hücre-i seyrān olan 'āşıqlara³⁸
Dür-bīn-i çeşm-i 'ibretdür külāh-ı Mevlevī

4 Tāk-pīrā-yı niḫālistān-ı cemi' ü'l-cem' -i ğayb
Hūşe-i engūr-ı vaḥdetdür külāh-ı Mevlevī

5 Sübhā-i seyr ü sülūk-ı rāhyān-ı ḫāzrete
Ser-nişān-ı bed' ü ğāyetdür külāh-ı Mevlevī

6 Zīver-i büstān-ı envār-ı tecelliyāt-ı Ḥaḳḳ
Lāle-i baĝ-ı ḫaḳīqatdür külāh-ı Mevlevī

7 Gerçe iḫvān-ı zemāne pür-meşakḳat zann ider
Çah-ı Ken' ān-ı selāmetdür külāh-ı Mevlevī

8 Kıblegāh-ı ma' nīye her-dem ḫuzūr-ı ḳalb için
Naḳş-ı miḫrāb-ı 'ibādetdür külāh-ı Mevlevī

9 Leşker-i nefis üzre Ğālib harbgāh-ı 'aşḳda
Ṭop-ı ḳahr-endāz-ı himmetdür külāh-ı Mevlevī

---

³⁸ 'āşıqlara: 'āriflere (Ş. G. D.)

Fehim

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

[Fā' ilātün]

[Fā' lün]

- 1 Ey dil-i yāre bād-be-kef eyleme taẓyī' -i nefes
Her kiři 'İsi-i Meryem gibi meřhūr olmaz
- 2 Sa' y ile rūḥ da icād ider iseñ meşelā
Baḥtı vārün olanuñ sa' yi de meşkūr olmaz
- 3 Sebeb-i rif' at olur ğam yime üftāde iseñ
Bir binā tā ki ḥarāb olmaya ma' mūr olmaz
- 4 Terk-i taḳlid idüp vāşıl-ı Hākḳ ol şōfi
Yoḥsa her düzd ki berdār ola manşūr olmaz
- 5 Zikr-i zühhād ile bir mi neğamāt-ı 'uşşāḳ
Şit-i zenbūr hem-āvāze-i ṭanbūr olmaz
- 6 Tīre-dil kesb-i şafā eyleyemez 'āşıḳdan
Sāye-ḥūrşide ḳarīn olmağ ile nūr olmaz
- 7 'Işḳ her ḳaleb-i bī-rūḥa tecellī itmez
Tüde-i merḳād-ı Mūsā cebel-i Ṭūr olmaz
- 8 Dil-i gurg zīb-i silāḥ ile şeci' olmaz merd
Pençe-i şir-i muşavverde belī zūr olmaz
- 9 Küşte-i tīğ-i maḥabbetde olur şulḥ-ı ebed
Leşker-i şaff-ı şehīdanda şer u şūr olmaz
- 10 İy olan 'āşıḳ-ı mecrūḥa nemek-pāş-ı 'ilāc
Zaḥm-ı bismil-şüde bir vech ile nāsūr olmaz

- 11 Dil ki h n oldu naŖihat anı itmez ıŖl h
H sn-i tebd r ile mey bir dağı eng r olmaz
- 12 Z hde tebd l olamaz pend ile   ıŖk-ı c n-s z
Ŗu  le te  Ŗ r-i dem-i serd ile k f r olmaz
- 13 Bir Ŗeh n dil-i ser-i k yında muğim oldu yine
Menzil-i   aŖkdan erb b-ı bel  d r olmaz
- 14 İstemez zinet-i hağı meh-i s de- ruğum
   lem-i n rda zira Ŗeb-i deyc r olmaz
- 15 Mihr   kin sine-i Ŗafında   ay n olsa nola
Levn-i Ŗey  perde-i bill r ile mest r olmaz
- 16 Bend-i z lf nde dil m b s-ı leb  Ŗ d itmez
Merd-i mağb s Ŗar b i se de mesr r olmaz
- 17  eŖmi d ny yı kırup itse tev zu  ne   aceb
Kesse cell d hez r n seri mağr r olmaz
- 18 Hecrden havf idene zevk-ı hay li besd r
Mey i en h abda  Ŗ fte v  mahm r olmaz
- 19 G Ŗ id p Ŗi  ir mi ol Ŗeh dedi n zı ile Feh m
Her s ğan levha-i p k-i dile mest r olmaz
- 20 S ğanum oldu miŖ l t-ı bey n-ı v kı 
Ŗ   ir-i r st-s ğan ger i ki manz r olmaz

13a

Tevbe-Nāme-i Cenāb-ı Veysī

Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilün

- 1 Yeter ey dil heves-i zülf-i siyehkār yeter
Yeter ey cān-ı belā-dide bu efkār yeter
Ceyb-i endiŕeye çek baŕunı fikr it hālün
Halkla eyledigün beyhūde güftār yeter
Riŕte-i fikre dürr-i eŕk-i nedāmet nazm it
Arzū-yı dil için didigün eŕ‘ār yeter
Mürğ-ı ‘anķā per-i ğarmun yeter ol yirlere kim
Ŗāhbāz-ı nażar-i himmet-i ebrār yeter
Der-i Mevlāyā yüzün sür yeter itdüñ kendün
Bende-i halka-be-ğūŕ-ı der-i eŕrār yeter
Yeter oldu bu hevā vü heves terk idelüm
Yönelüp haķķa reh-ı ŕıdķ u sedāda gidelüm

Ve lehū 2

Evvelā ‘azm idelüm bārgēh-i iclāle
Ravza-i ŕāh-ı rüsül merķad-ı ŕāhb u āle
O ŕehün ğaŕiye ber-düş olalum maħmiline
Yüz sürüp hāk-ı reh-i nāķa-i zer-halħāle
Yollarun hār-ı muğaylānına yüzler sürelüm
Lāle-veŕ ğarķ idelüm çehre-i hūn-ı ala
Eŕk-i haŕret ŕāçalum reh-güzer-i hüccāce
Ŗurezārında Hicāzun bite sünbül ü lāle
Sünbül-i āteŕ-i dilden dökülan dūd-ı kebün
Lālesi hūn-ı ciĝerden ŕāçulan perĝāle
Gel senünle varalum yüz sürelüm dergāha
Ya‘ni dergāh-ı muallā-yı resūlu ‘llāhe

3

Ravzası hākine fersüh kı lup piŕānı
Lāle gün eyleyelüm dide-i hūn efŕānı
Ve lehū Diyelüm aña eyā ümmetinün ğam-hārı
Hasteler çāresi bī-çārelerün dermānı

Enbīyā mefharı Hıllāk-ı cihān maḥbūbı
İki ‘ālem güneşi iki cihān sultānı
Feyz-i luṭfa vü keremünnden bizi maḥrūm itme
Raḥmet-i ‘ālem iken devletinüj ‘ünvānı
Yüz sürerken o şafāgāh-ı bülend-eyvāna
Būs iderken o ḳadem-i cāy-ı celilü ’ş-şānı
Ḳaldırup dest-i du‘ā ḳıble-gah-ı a‘lāya
Yalvaralum bizi yoḳdan yarādan mevlāya

- Ve lehū** 4 Diyelüm ey bizi yoḳdan getürüp vār iden
Cevher-i ‘aḳl ile tıfl-ı dili hūşyār iden
Tāc-ı imān u itā‘atle ser-efrāz ḳıluḳ
Dīn-i islāma kemer-beste-i aḥrār iden
Ḳalvimüz ḡonca-i ser-beste-i taşdıḳ idüp
Dilimüz bülbül-i destān-zen-i iḳrār iden
Kimimüz devlet ile şāh-ı cihān-dār idüp
Kimimüz künc-i ḳanā‘atde sebük-bār iden
Ey bizi maḥz-ı kemāl-i kerem ü luṭfunndan
Dār-ı dünyāda bu eltāfa sezāvār iden
Şonra lāyık mı bizi ḥaste-i hicrān itmek
Mübtelā-yı elem-i āteş-i sūzān itmek
- 5 Geçdi ‘ömrüm heves-i zülf-i mu‘anberde benüm
Ḳaldı ‘aḳlum girih-i kākül dil-berde benüm
Tiḡine ḥançerine mā’ıl olup dil-dāruḡ
Çekdigüm derd u belā söylene dillerde benüm
- 13b Şāhbāz-ı nazarum niceye dek beste ḳala
- Ve lehū** Dām-ı dil-gīr-i ḥaṭ-ı yār-ı semenberde benüm
Seyyi’ātum yazan ol kātib-i a‘māl-nüvīs
Vāy eger itdigimi hep yaza defterde benüm
Şaḳālhum āḳ yüzüm ḳara sözüm ‘ayn-ı ḥaṭā
Baṅa aḡlaṅ baṅa kim ‘arşa-i maḥşerde benüm
Ne yüzüm var nazar-i ḥazret Ḥaḳḳa varacaḳ
Ne sözüm var varacaḳ ḥazretine yalvaracaḳ

Ve lehū 6 Şadme-i kahr ile bir gün yıķıla tāk-be-tāk
Bu bir efrāşte-i eyvān-ı zer-endūde- revāk
Vaķtidür āhını tīr it ķaddūñi eyle kemān
Sefer-i āħirete saña gerekmez mi burāk
Āh kim ķatle fişķ-ıla geĉdi gicemüz gündüzümüz
Ne ‘ibādet ne teheccūd ne şalāt-ı işrāk
İtdigüm cürme benüm yir ile gök şāhiddür
Bende yerden göge dekdür ğazaba istiħķāk
Virme damānumı dest-i ħuşumāye yā Rabb
Varıcaķ ħazretiñe başı açık yalun ayak
Virmek olursa eger ħaşma benüm dāmānum
Yine iħsān u kerem senden olur sulţānum

Ve lehū 7 Mest olup bāde-i ğafletle yitirdük özümüz
Bilmedük düş gibi geĉdi gicemüz gündüzümüz
Zıkr-i tesbiħiñe şarf eylemedik ‘ömrümüzü
Ĥazret-i ħāķķa niyāz itmege yoķdur yüzümüz
Ĉehre- fersūde-i ebvāb-ı erāzil olduk
Ķalmanı ħazretiñe varmağa hergiz yüzümüz
Ten-i ħāi götüre şarşar-ı merg āħir-kār
Şöyle ber-bād ola kim görmeye tozımız
Görsek ey dīde neler gelse gerek başımıza
Bilsek ey dil ki neler görse gerekdür gözümüz
Zü’l-Celālā baña ol demleri āsān eyle
İşimüz zıkr-i cemīlūñ işim imān eyle

Ve lehū 8 Tevbe yā Rabbi giriftār-ı hevā olduğıma
Tevbe yā Rabb taleb-kār-ı belā olduğıma
Tevbe yā Rabb esīr-i mey-i gül-reng olup
Bende muĝ-beĉe-i ‘işve-i nümā olduğıma
Ārzū-yı şanem-i māh- liķā itdügüme
Mübtelā-yı heves-i mihr [ü] vefā olduğıma
Tevbe yā Rabb ‘ibādāt şātub itdiklerüme
Dāmen-ālūde-i ĉirk-āb-ı riyā olduğıma

Pey-rev olup o sühan-pervere itdüm tevbe
Dā'imā rāh-ber-i 'amd u haṭā olduğuma
Tevbe yā Rabbi haṭā-i rāhne gitdiklerüme
Bilüp itdiklerüme bilmeyüp itdüklerüme

Ve lehū 9 Yā ilāhī şerif-i ḥazret-i peygamber için
Siper-i māhı iki pāre iden server için
Şeb-i isrāda olan sırr-ı muḳaddes ḥaḳḳı
Leyle-i ḳadrdeki ki vaḳt-i şafā-güster için

14a Ḥande-i ḥüsn-i cihān-sūzı için Şiddiḳuḳ
Ve lehū Girye-i ḥazret-i Ya'ḳūb-ı belā-perver için
Nūr-ı Şiddiḳ-ı Nebī ma' delet Fārūḳı
Ḥilm-i 'Oşmān u kerem-güster-i Ḥayder için
Ol iki dürr-i dil-efdürr-i dil-efüz-ı bināgüş-ı felek
Ya'ni ol kurretü'l-ayn-i şeh-i çenber için
Lutf idüp eyledigüm cürm ü günāha baḳma
Veysi-yi rü-siyehi nār-ı caḫīme yaḳma

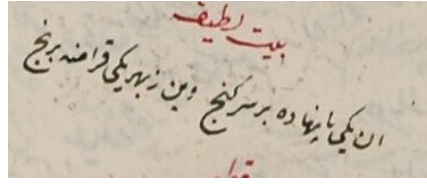
-58-

Ḥazret-i Şeyḫ İsmā'il Ḥaḳḳı Fermüdend
Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Fe'ülün

- 1 Cenāb-ı faḫr-ı 'ālem gūyıyā mīr-i kebīr oldu
Ebū-Bekr ü 'Ömer aḳa yaḳın iki vezīr oldu
- 2 Bu devlet yekdürür nefsü'l-emrde pādşālıḳdan
Ki zīrā iş bu bāba pādişehler da faḳīr oldu

-59-

Beyt-i Latîf

-60-

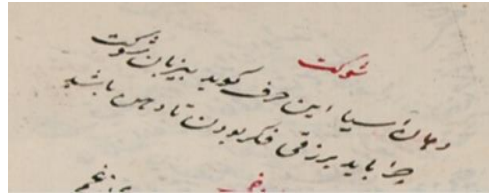
Çıt' a

Fā' ilātün Mefā' ilün

- 1 Hıyl-i şerār-ı nār-ı dil
Çend-i nücūma muttaşıl
Böyle qalursa şöyle bil
Gökde nice kırān ola

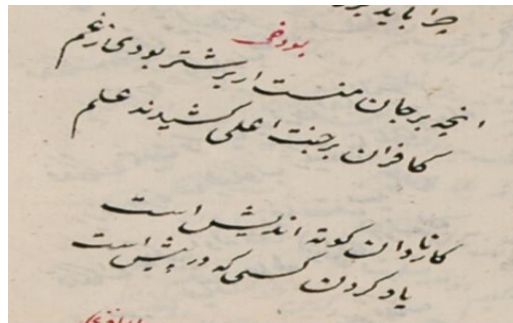
-61-

Şevket

-62-

Bu Dağı

-63-

Berāy-i Tārīḫ-i Velādet-i Maḥdūm Men A' nī El-Fakīr ' Ālī Efendi
Ez-Tab-ı' Ḥayrī Efendi Vahyi-zāde
Mefā' ilūn Mefā' ilūn Fe' ulūn

- 1 Du' ā-yı Ḥayrī tārīḫ-i velādet
Süleymān ' izzet Allāha emānet

[1231]

-64-

Diger Tārīḫ-i Velādet Kerīme-i Muḥarreme-i ' Ālī Efendi
Ez-Sünūḫat Mūmā-ileyh
Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilūn

- 1 Bā tefe'ül tārīḫiṣ güfitem tamam
' Āyşe-i şiddīka iḳbāl āmed est (1235)

-65-

Diger Veled-i Mūmā-ileyh [239] fil yevmü'l-şaliş nehārī sa' at 11
Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilūn

- 1 Kām-kār ola sa' ādetle ' aṭā her anda

-66-

Tārīḫ-i Diger ' Ālī Efendi
Mefā' ilūn Mefā' ilūn Mefā' ilūn Mefā' ilūn

- 1 Cihān içre Süleymān ' İzzeti Ḥaḫk eyliye ' Ālī (1231)

-67-

Diger

Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 'Azīz itsün Ḥudā 'izzet
Süleymān geldi dünyāya

-68-

Diger

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Mu'ammer eylesün Ḥaḫḫ 'izziyle 'izzet-i Süleymān

-69-

14b

Fāzıl Beg Der-Ḥaḫḫ Mersiye-i Sulṭān Selīm Ḥān

Ṭā'ib-i Şerāhu

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

[Fā' ilātün]

[Fā' lün]

- 1 Felegün ḳubbe-i firūzesi vīrān olsun
'Ālemūn enfūs u āfāḳı perīşān olsun
- 2 Felegün çarḫı kırılusun nefes-i āhumdan
Pāre pāre dökilüp ḫākla yeksān olsun
- 3 Felegün şābit u seyyāreleri ba' de'l-yevm
Rīze rīze şāçılup rīg-i beyābān olsun
- 4 Ṭoğmasun bir daḫı ḫūrşīd ile māh-ı felek
Māh u sāl rüzı bize rūze-i hicrān olsun³⁹

³⁹ Bu beyit (E. F. D.) tespit edilememiştir.

- 5 Kılmasun devr-i felek bir dağı icrā-yı fuşul
Ne bahār u ne ḥarīf ü ne zemistān olsun
- 6 Düşmeye şebnem-i ter esmeye hoş bād-ı seher
Ne gül-i tāze ne bülbül ne gülistān olsun
- 7 Heb ‘aķīm ola mevālīd-i şaliş-i ‘ālem
Ne nebāt ola ne ma‘den ve ne ḥayvān olsun⁴⁰
- 8 Ey felek ey felek dehr⁴¹-i sitemkār yeter
Rüz-ı maḥşer görelüm ‘āleme dīvān olsun
- 9 ‘Ālemin rūḥu olan şāha ki kıyduḡ zālīm
Nice şim’den gerü ‘ālem nice devrān olsun
- 10 Nice maḡrūr ola iķbāline dünyāda kişi
Ṭotalum taḥt-ı cihān üzre Süleymān olsun
- 11 ‘Ālemin işte Süleymānı Selīm Ḥān-ı şehīd
Taḥtı anuḡ⁴² dilerüm ravzā-i⁴³ Rızvān olsun
- 12 Öyle dānā-yı fehīm öyle himemkār [u] ḥālīm
Her ma‘ārifde kemāl-āver-i ez‘ān⁴⁴ olsun
- 13 Ḥüsn-i aḥlākla ol ḥüsn-i cemāl ṭal‘at
Böyle ḳābil mi ‘aceb bir dağı insān olsun
- 14 Nice ḥayrāt u eşer eyledi icād u binā
Ḥızmeti nezd-i Ḥudā mūcib-i ḡufrān olsun

---

⁴⁰ Bu beyit (E. F. D.) tespit edilememiştir.

⁴¹ dehr: çarḡ (E. F. D.)

⁴² mülki: anuḡ (E. F. D.)

⁴³ ravza: baḡça (E. F. D.)

⁴⁴ ez‘ān: itkān (E. F. D.)

- 15 Kıldı tertīb-i ‘asākir daḡı ta‘līm-i cihād
Ġāzīler zümresine şāh-ı şehīdān olsun
- 16 Olur ancak o kadar ġayret-i dīn ü devlet
Sa‘y-i meşķuru kabūl-āver-i Yezdān olsun
- 17 ‘Āķıbet-i zāhir olur vācib olan kāmūnu
Bilinür kadr-i ‘abā mevsim-i bārān olsun
- 18 Giderek kıldı bu tertībe bahāne ḡelāl
İstedi her birisi rüstem-i aķrān olsun⁴⁵
- 15a 19 Der-‘aķab irdi ebā müslim-i vaķt imdāda
Āferin himmetüne yāveri Yezdān olsun⁴⁶
- 20 Ḥāzret-i Muşafa Pāşā-yı mededkār-ı ġayūr
Ḥaşre-dek mazḡar-ı raḡmet sübhān olsun⁴⁷
- 21 Ḳahramān-ı dehr ol şāḡib-i faḡrū’l-vūzerā
Cümle a‘dāları ḡoç başına ḡurbān olsun
- 22 ‘Aşķ ola mihre kusūf māha ḡusūf irmişlige
İstedi himmet vālesi ki raḡşān olsun⁴⁸
- 23 Ol murād itdi kader oldı muḡālif ammā
Neylesün def‘-i ḡazāya nice imkān olsun
- 24 Ḥayr niyetle ola āşaf-ı vālā-yı mā’cūr
Bāķi dünyāda o niyyet ile şādān olsun⁴⁹

---

⁴⁵ Bu beyit (E. F. D.) tespit edilememiştir.

⁴⁶ Bu beyit (E. F. D.) tespit edilememiştir.

⁴⁷ Bu beyit (E. F. D.) tespit edilememiştir.

⁴⁸ Bu beyit divanda

“Āh ola mihr-i cihāntāba kūsūf irmiş iken
Mā- ḡasıl istedi ‘ālem yine raḡşān olsun” şeklindedir.

⁴⁹ Bu beyit (E. F. D.) tespit edilememiştir.

- 25 Kim bilür tahta bedel āh ola tābūt-ı fenā
Şāh-ı mazlūm ‘ adem iqlimine sulţān olsun
- 26 On sekiz sāl sekiz māh meger müddet-i mülk
Va‘ de geldikde ne kâbil dağı meydān olsun
- 27 Allāh Allāh nice hūrşīd-i cihān tāb-ı zamān
Bir āvuç hāke girüp ser-be-giribān olsun
- 28 Çār-deh māh oturup kūşe-i gamda maḥlū‘
‘ Āķıbet böyle telef-kerde-i dūşmān olsun
- 30 Bir alay kāfir-i bī-dīn idüp ol şāha hücūm
Tā ki ol mehlekeden ‘ adne şitābān olsun
- 31 La‘ net olsun ten ü ervāḥına mel‘ ūnānuḡ
Ebedī hāneleri dūzaḡ-ı vīrān olsun
- 32 Āh ol cism-i luţufa ol ten-i pālūze-mişāl
Ne revā zārb-ı ideler anı ki lertzān olsun
- 33 Kimseye öf dimemiş iken o nāzik dehānı
Ne belā şadme-i a‘ dā ile nālān olsun
- 34 Yalnız nāle-keşi ūmmet-i islām degül
Kim umār millet-i tersā dağı girbān olsun
- 35 Ağlasun ḡaşre degin hūnla çeşm-i ‘ ālem
Heft-deryā-yı cihān ḡasretle kān olsun
- 36 Yağdı hep şā‘ iķālar bād-ı maţar bir müddet
Mātem-i dehre bu yetmez mi ki bürhān olsun

37 Didi merşiyesini h̄aş çerağı Fāzıl
Tā-be-maḥşer sebeb-i raḥmet gufrān olsun

38 Çünki tekrār ile h̄ān olmadı bu fānīde
Dilerüm dār-ı beḳā taḥtına ḥāḳān olsun

-70-

15b

Nābī

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1 Bu ma' nā ittiḥād-ı 'āşık u ma' şūḳa şāhiddür
Maḥabbetle meveddet lafz u ma' nā 'ayn-ı vāḥiddür

2 İki güldür yüzi ol māh-rüy-ı meclis⁵⁰-i efrūzuḡ
Bu ma' nāya gül-i ra' nā dü vechile müsā' iddür

3 Ḳalem tā olmasa der-kār ma' nā rü-nümā olmaz
Maḳar ḥaṭṭ-ı siyāha anıḡün rüy-ı kāḡiddur

4 Bu mevsimlerde ümīd-i ṭama' luṭf-ı edānīden
Nişār-ı āb-rüy itmekden aḳdem re'y-i fāsiddür

5 Eger ṭard-ı ḡama zūr-ı mey-i gül-fāmdan ḡayrı
Riyākārān-ı 'ālem i' tirāz eylerse vāriddür

6 'Aṭāya bi'z-zarūre müncezibdür meyl-i dil ammā
Kerīm ammā ki nīme şad fedā itmezse kāsiddür

7 Mu' ammā-güne bu nāme şabādan gelmedür Nābī
Zihī ṭarz-ı nevīn kim ma' nī-i şī' r üzre zā' iddür

---

⁵⁰ Meclis: 'ālem (N. D.)

-71-

Nābiye Pey-rev Şāhib

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Eşer-i sūz-ı dil ' uşşāğdan ma' şūka ' ā' iddür
Sırācıyla anuñcün olsa ' add pervāne vāriddür
- 2 Müsāvīdür meges mīzān-ı ' adl-i Hāğda fīl ile
Müsāvāt oldığı mīzānda hağğ kavli mūmehiddür
- 3 Kemend-i mūy-ı zūlf-i yāridür bend-i dil-i ' āşık
Anuñcün kayd-ı kākūlden rehā sevdā-yı fāsiddür
- 4 Görünmez hū' āb u rāhat dīde-i pūr-nemde çok demdür
Olup yeksān şabāh ile mesā da' vāma şāhiddür
- 5 Hīsāb itdikçe dāğ-ı sīne-i mecrūhı sehv itdüm
Şayılса derd-i hecr-i yār ne nākış ne zā' iddür
- 6 Devādur tıbb-ı rindīde mey-i gülgūn ğam-ı ' aşka
Bu kula tevbe olmağla peşimānı mu' ekkeddür
- 7 Nizā' u şulhī bir ' add ile terk it cevri ü āzārı
Bu ' ālem oldığı fānī bu ma' nāya müsā' iddür
- 8 Bu nev-vādīde peyrevlikde Nābī-i sūhan-sence
Emīn ol dağldan Şāhib-i ta' arruz ğayr-ı vāriddür

-72-

16a

Қıt‘ a

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

1 Ol resül maḥabbeti hem raḥmetü ’l-‘ âlemîn
Bende medfündur diyu eflāka faḥr eyler zemîn

2 Mır qarîn idüp ziyâret didi Cibrîl-i emîn
Heza cennât-ı ‘ adn *fād ḥulūhā ḥālīdīn*⁵¹

-73-

Қıt‘ a

Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün

1 Reh-ı ‘ aşkuḡda bî şabr u şikîbüm yâ Resûlu ’llâh
Seni her kim severse ben raqîbüm yâ Resûlu ’llâh

2 Qabul eyle civâr-ı ḥazretünġde çekmiyem ġurbet
Bilürsünġ kendi şehrünġde ġarîbüm yâ Resûlu ’llâh

-74-

Beyît

Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün

1 Dü ‘ âlem bir ser-âmed maḥla‘ -ı i‘ cāz-ı şan‘ atdür
Anuḡ mazmûnı ḥāşü ’l-ḥāş-ı sultân-ı risâletdür

⁵¹ Zümer sûresi 73. âyet “Onlar da: hamd o Allaha ki bize vadini doğru çıkardı ve bizi arza vâris kıldı,. Cennetten istediġimiz yerde makam tutuyoruz” dedikleri vakıt ” Yazır , 2018, 4140.

-75-

Beyit

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Ravza-i sulṭān-ı kevneyni zemīn üzre görüp
Reşkden didi felek yā leyteni kent-i türāb

-76-

Ramazāniye

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Yine feyz-i neşāṭ-efzā irişdi şubḥ-ı nūrāni
Mahiyā oldı raqşa girmey için her girān-cānı
- 2 Ne ḥācet yādeye ey dīde-i maḥmūr-ı āşüfte
Bu nice mevsim-i ifṭārda ḥālāt ü ḥayedāni
- 3 Mināre beñzedi ki serve gāhi gülbin-i sevre
Olup ḳandilli bāğca her maḥall pür zīb-i nūrāni
- 4 Cevāmi' de olup her bir maḥfil-i mecma' -i ḥübān
Dizilmiş ' aşıḳānī şaf şaf eṭrafında ḥayrāni
- 5 Olup başdan başa tiryāki çār-sūyı feraḥ-ābād
Ser-ā-pā zīb-i şem' olmuş o cāyuḡ çār-ı erkāni
- 6 İdüp geç günü der kef-i ḳamer nāmında bir dervīş
Gelüp meydāna destünde nefir-i şūr-ı elḥānı
- 7 Didi vaşşaf-ı bālāyum u likin ' abd-ı memlūküm
Olam bezm-i şerīfünde ḳalender-veş gāzel-ḥ' ānı
- 8 Veli 'l-ni' metā şadrā-yı mekārüm himmetā ḳadrā
Eyā erbāb-ı cevr ü re' fetüḡ sermāye vü şānı

- 9 Ezelden olmuş idüm ğayrınıñ vaşşāfi ez cümle
Seni gördüm hayā ol virdi baña ey kerem-kānı
- 10 Muvaffaq eylemiş tanzīm-i dīn ü devlete zātun
Umūrunda mu‘in olsun dem-ā-dem luḡf-ı rabbānı
- 11 ‘Aceb maḥbūb-ı ‘ālemdür cihān meftūn-ı ikrāmı
Seḥā memnūn-ı elṭāfi kerem maḥcūb-ı fermānı
- 12 Hūşūsā rīziş-i ebr-i ‘aṭāsıyla cihān ḥarem
Mūsāvīdür çü ḥaṭṭ-ı istivāya zıll-ı iḥsānı
- 13 O baḥr-ı ḳulzem-i deryā-yı elṭāf-ı Hudādur kim
Sezādur gelse ḥātem zātına olmaz idi tānı
- 14 Nevāl-i rūḥ-ı baḥşāsı cihāna ser-te-ser şāmil
Bütün a‘lī vü ednāya resīde naḳd-ı iḥsānı
- 15 Berā-yı maşlahatdur kāhine ehl-i hūner gelse
Dürer-bār-ı kelāmundan olur elbette ḥayrānı
- 16 Hūzūr-ı pür-serverī dil-küşā-yı ehl-i ḥācetdür
Bu sırr-ı mübheme reşk itmesün mi bāğ-ı rıḍvānı
- 17 Te‘ālā Allāhındur dest-i ni‘am-peyvest luḡfuna
O zībā ḥāme kim iḥyā ider her nā-murādānı
- 18 Du‘ā-yı devletün her an u her dem baña vācibdür
Zemānında toyum dizdüm boyumca gördüm iḥsānı
- 19 Saña baḥt-ı siyāhumdan şikāyet eylerüm ammā
Uzatmam kākül-i dilber gibi ḥāl-i perişānımı

- 20 Bu eşnâda bi-nâs eyledüm luṭfunla bir ḥâne
Olur dehlîz-i bezm-i iltifâtuṅ ey ger mekânı
- 21 Baḡa îrâş-ı cürm iden bu taḥrîr itdigüm yoḡsa
Ziyâret eylemek dergâhuṅ elbet vâcib-i şânî
- 22 Bu keyfiyetle sulṭânüm kime ‘ arz eyledüm ḥâlî
Velî niğmetüm elbet bilür ḡadr-i süḡandâni
- 23 Yeter iḡsâr-ı ‘ Âlî vaḡt-i dâ‘ vât-ı icâbetdür
Bu dem-i âmîne ḡazurdur semâvâtun sır u şânı
- 24 Emîn ide Ḥudâ zât-ı şerîfüṅ ḡîr-i a‘ dâdan
Meserretle mürüvvetle gice eyyâm-ı murâdı
- 25 Zemân-ı devlet u iḡbâlini med eylesün mevlâ
Ola tevfiḡ-i yâr u rehberi mevlâ niḡeh-bânı

-77-

16b

Tercî‘ -i Bend Sâmi

Mef‘ ülü Mefâ‘ ilü Mefâ‘ ilü Fe‘ ülün

- 1 Şüfî gibi zann itme bizi sübḡa-be-destüz
Biz dâne-şümâr-ı güher-i ‘ ahd-ı Elestüz
Erbâb-ı riyânuṅ serine cür ‘ a-nişâruz
Peymâne-i serşâr-ı mey-i ‘ aşḡla mestüz
Küḡlü ‘ l- başaruz sâye gibi dîde-i mihrüz
Ḥâk-ı ḡadem-i ehl-i melâmetdeki pestüz
Ser-reştelerüz⁵² dūr olalı menba‘ imuzdan
Seyl-âb-ı şaḡârı gibi bî-cây- nişestüz
Ka‘ be ile şanem-ḡânede yek-reng-i sücûduz
Biz ḡân-ḡah-ı dildeki Allâh-perestüz

⁵² riştelerüz: geştelerüz (Sam. D.)

Bilmezse nola adrümüzi zāhid-i od-bīn
Ol āyīneyüz kim kef-i jengīde Şikestüz
Gum-kerde sürāĝ-ı reh-i ayrānī-i ‘aşkuz
ıızr ile o vādīde ki biz dest-be- destüz

Saĝar be-kef-i meykede-i ‘aşk-ı udāyuz
Far-ı feleke cür‘a –feŐān urfa-gedāyuz

Ve lehū 2 Ey zāhid-i ısrī sūan-i da‘vī-yi bātıł
Bī-za ‘ıa-i lübb-i kemālāt-ı efāzıl
Tā key olasu münkir-i erbāb-ı aıat
İnkār-ı selefden idüp irād-ı delā‘il
‘Ālim geinüp olmadasu ehl-i kemālun
Geh zendıa vü küfrine geh fıŐkına ā‘il
Te ‘vile tevauf iden avāl-i kibārı
Zāhirde oyup itmedesun bātımı zā‘il
ar-mühre-i inkārına ārāyıŐ idinmiş
Lā-yüfhem olan ayl-ı arān-ı mütesāfil
Lāyık mı olup mu‘tesif-i cādde-i taŐdık
Dünbāle rev-i ab‘un ola bir nice cāhil
ıfz itmekle cerbeze-i felsefiyatı
Zann itme ki oldu reh-i taıde ‘āil

Ve lehū Bildun mi nedür mebde' ile semt-i me‘ādı
‘İlm anlama ey tīre-derün naŞ-ı sevādı

Ve lehū 3 Erbāb-ı Őühüdu süeni keŐf-i hikemdür
Mabül-ı Őanādīd-ı sūan-dān-ı ümemdür
Endişe-i üccāb nihān-āne-i esrār
Miftā-ı ma‘āni-i tılsımāt-ı ıdemdür
Āyīne-i albinde o rüşen-güherānu
Jeng-i enā‘iyyet eşeri maz-ı ‘ademdür

Yektā güher-i vaḥdete rāġīb⁵³ olup anlar
Enhār gibi vāşıl-ı ser-i menzil-i yemdür
Şüretde gedāyān-ı nemed-pūş-ı melāmet
Ma‘ nā-yı selāṭin-i melik-ḥayl u ḥaşemdür
İn‘ āmları baḥşış-i feyz-i ezelidür
Anlar ḥulefā-yı rüsül-ı pāk-siyemdür
‘ Ādetleri hep bezl-i le ‘ālī-i ḥaḳīḳat
İḥsānları gencine-i enfās-ı himemdür

Gördükleri āşār-ı su‘ ünāt-ı ilāhī
Seyr eylediler Ḥaḳḳı mezāhirde ke-mā-hī

Ve lehū 4 Gūş eyle mehātibde⁵⁴ nedür ‘ ilm-i ḥaḳīḳat
Erbāb-ı şühüd eylediler böyle rivāyet
Olmışdı o maḥbūb-ı serā-perde-i lā-reyb
İtlāk-ı nikāb-ı ḥarem-i ğayb-ı hüviyyet
Bi‘ z-zāt idüp şīve-i āġāz-ı tā‘ ayyün
Āyīne-nümā oldı cemāl-i eḥādiyyet
Esmā vü şīfāt ile zuhūr eyledi a‘ yān
Çün itdi düvem mertebede cilve maḥabbet
Ervāḥ-ı vesāyitde ki oldı mütecelli
Ta‘ yīn idemez ser ser-engüşt-i işāret

17a Düşdükde merāyā-yı mişāliyyeye ‘ aksi
Ve lehū Şaḥrā-yı taḥayyülde görindi nice şüret
Bu mertebeden şonra semāvāt u ‘ anāşır
İtdi şe mevālid ile tertīb-i şehādet
İnsān olup enmūzec-i gül zāt u şīfāta
Pes mazḥar-ı tām oldı bu cümle ḥezerāta

Ve lehū 5 Oldı ḥaṭṭ-ı mecmū‘ a-ı pīşāni –i insān
Ḥükm-i ḥalḳ Allāh şüret-i raḥmān
Baḳ dīde-i ‘ ibretle ol āyīne-i pāke

⁵³ rāġīb: tālib (Sam. D.)

⁵⁴ mehātibde: merātibde (Sam. D.)

Olsun dir isen pertev-i taḥkīk-i nümāyān
Ādem⁵⁵ isen ey ṭālib-i ḥaḳḳ sen isen aḳla
Gencīne-i maḥfiye maḥaldür dil-i vīrān
Bil geldigini mülk-i vücūda ne içündür
Sa‘ y it olasuḡ pādişeh-i kişver-i ‘ irfān
Meftūḥdur ebvāb-ı kerem iste Ḥudādan
Olmaḡlıḡa zānū-zede-i şoḡbet-i pīrān
Şarf eyleme evḳātuḡı bāziçe vü lehve
Dīvāne gibi olma şaḳın süḡre-i şıbyān
Ancaḳ bu hevā vü heves-i nefis ise maḳşūd
Bu mādde hem müşterek oldı saḡa ḡayvān
Ref‘ eyle göḡülden ḡucub-ı zulmet u nūrı
Nazzāre-i didāra degiş Cennet u Ḥūrı

Ve lehū 6 ‘ Ārif isen ol perde-ber-endāz-ı ḡafāyā
Tā kim olası maḡrem-i ḡalvet-geh-i ma‘ nā
Bir kerre nigāḡ eyle pes-i perde-i rāza
Üstād-ı şūver-bāz olur ol demde hüveydā
Çün kār-ı nihāni-i mesiyyet ola ma‘ lūm
Çekme ḡam-ı imrūz ile endişe-i ferdā
Şıdḳ ile rızā-dāde-i taḳdīr-i Ḥudā ol
Virme ḡalecār ḡalbūḡe tedbīr ile aşla

Ve lehū Seng atsa da kudek-menişān olma şikeste
Mecnūn-reviş ol ‘ āḳil isen ey dil-i şeydā
Āyīne gibi taşfiye-i levḡ-i derūn it
Tā saḡa keder virmeye niḡ u bed-i dünyā
Yek-reng u müsāvāt gerekdür naḡarūḡda
Tevbiḡ-i ‘ adu dost-nevāzi-i eḡibbā
Mestāne-i ser-bāz-ı ṭarab-ḡāne-i cān ol
Müstāḡni-i işret-gede-i her dü cihān ol

---

⁵⁵ adem: ‘ ārif (Sam. D.)

Ve lehū 7 Sākī şun o meyden ki ola neşvede tāk
Bir cām ile kıl reş‘ ħumār dil-i ğam-nāk
Ol bāde-i nā-süste-ruĥ-ı gird-i riyāyı
Mīnā gibi ol şābūn keff-i mevci ider pāk
Ol āteş-i seyyāle-i nāmūs-ı ħired-sūz
Pā-māl kün-i zühd ü verā‘ çün ħās u ħaşāk
Ol bāde-i pür-feyż ki geldükde ħurūşa
Teh cür‘ ası ħāk oldı ħabābı bu nüh eflāk
Şem‘ -i ħarem-efrūz dil-i tīre-nihādan
Bir ħatresidür mışkal-ı āyīne-i idrāk
Ref‘ eyle bizi ħakdan ey pīr-i ħarābāt
Ķaldur bir ayaĝ ile yapış destüme bī-bāk
Leb-teşnelerüz cām-ı mey-i ‘ aşka Kelīmün
Bu beytün idüp vird-i zebān-ı dil-i şad çāk
Dil-beste-i sazām u esīr-i mey-i nābum
Geh mevc-i şarābum u gehi tār-ı rübābum

Ve lehū 8 Muṭrıb-ı ele al nāy-ı pesendīde-maḳālī
Germ eyle def-āsā dil-i berhem-zede-ĥālī

17b Def‘ eyle meded çubek-i sanṭūr ile dilden
Ve lehū Darb idüp uşūl ile ser-i şaḥş-ı melālī
Feyż-i naĝam-i sāmī‘ a-sūziyla rebānuĝ
Āteşlere yaĝ sīne-i ‘ uşşāk-ı cemālī
Te‘şirini inkār idemem naĝme-i sāzuĝ
Luṭf eyler iken cān u dile cezbe-i ĥālī
Nāy-ı şekerin naĝme ider ħoĝka-i ĝuşī
Ķandı ħaşab-ı şükker-i ĥālāt ile mālī
Pürde güher-i feyziyle şanduka-i ṭanbūr
Meyl-i dil-i ‘ uşşāk degüldür aña ĥālī
Mızrāb da mı cübda mı ĥuda mı te‘şir
Zāhid bunı feĥm it ħo yeter kıyl ile ḳālī

Çaldum taşā ben şīşe-i şād-ı többe ü nengi
Muṭrıb kerem it sen daḡı çal barbaṭ u çengi

Ve lehū 9 Dil-beste-i giysū-yı ḡam-ender-ḡam-ı ‘aşḡam
Dīvāne-i zencīr be-pāy-ı ḡam-ı ‘aşḡam
Perverde-i āḡūş-ı mevālid-i selāşe
Ḥayru’l-ḡalef-i silsile-i ādem-ı ‘aşḡam
Bīḡ şūret ile zīb-i ḡicāli-i şu’ ünām
Geh ḡüsn ü gehī āşıḡ u geh ‘ālem-ı ‘aşḡam
Geh vādī-yı Eymen gehi Mūsā-yı tecellī
Geh ‘İsī-ı mu’ciz-ı nefes-ı Meryem-ı ‘aşḡam
Geh pīr-ı sipehrūḡ eline sübḡa-ı pervīn
Geh sāz-ı kef-ı Zührede zīr bām-ı ‘aşḡam
Ma’ nā-yı basīṭ-ı eşeri kāf ile nūnām
Tertīb-ı rumūz-ı kelīmāt-ı fem-ı ‘aşḡam
Mersūm-ı cühül u güher-ı med’uvv-ı zülüm

10 Yā Rabb ḡanı ol dem ki nihān idi bu hāne
Nūr-efgen olan vuşlat idi çeşm-ı cihāna
Āḡyār nihān yār nihān dil daḡı nā-būd
Ne resm-ı nümāyān idi ne nām [u] nīşāne
Bir bezm idi ol bezm-ı şafā kim yoḡ idi ḡıç
‘Uşşāḡa temāşā-yı cemāle bu bahāne
Pūr-neşve idi cümlesi bir cām-ı şafādan
Heb bāde-ı vaḡdet şunulurdu dil u cāna
Keşret yoḡ idi vaḡdet-ı maḡz idi bu ‘ālem
İşbāt-ı vücūd itmeḡe yir yoḡ idi digeṛāne
Heb ḡarḡa-be-nūr-ı aḡadiyyet idi eşyā
Ma’ dūm idi a’ yānda temyīz-ı miyāne
Ma’ lūme iken nūkte-ı el’ an ke-ma-kan
Şād ḡayf ki olduḡ yine pūr ḡāb-ı fesāne
Dil-şifte-ı ḡüsn-ı ezel-ı çeşm-ı şühūduz
Ḥayret-zede-ı āyīne bī-jeng-ı vücūduz

Ve lehū 11 Ey nūr-dih-i hestī-i eflāk-ı ʿ anāşır
Feyyāz-ı vücūd-ı şuver-ārāy-ı mezāhir
Dānende-i her müşkili ser-beste-i icād
Bīnende-i esrār-ı hafāyā-yı zemā'ir
Bilmekde kemālātuñı pā-der-ğıl-ı hayret
ʿ Aql-ı hukemā vü ʿ ulemā-yı mutebahhir
Pīş-i nazar-ı ʿ aqla tamāşā-yı cemāle
Çekmek de izāfāt-ı neseb-i perde-i sātir
Ey mihr-i ʿ ammā burqa-ı -i ıtlāk-ı cemālūñ
Her zerrede pinhān yine her zerrede zāhir

Zātuñ k'ola ıtlāk-ı haķiki ile muṭlaķ
Derk eylemede dil olur elbet mütehayyir

18a Bu maṭlaʿ rengūñ ile bildürdi hayālī
Ve lehū Hayer idügün ehl-i dile menzil-i āhır

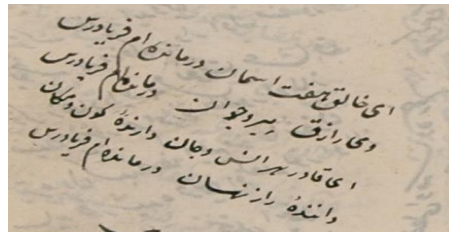
12 Dil muʿ ketif-i gūşe-i ebrū-yı Muḥammed
Cān silsile der-i gerden-i giysū-yı Muḥammed
Ve lehū Gül-berg-i ruḥı munşabıg-ı subğa-ı Raḥmān
Ezhār-ı haķāyıkda nihān būy-ı Muḥammed
Tevḥīd ider inṭāķ-ı İlāhī ile taʿ līm
Ṭütü-i dile eyleyene rüy-ı Muḥammed
Firdevs-i haķīkat de eb-i Ādem u Havvā
Eşyā ise hep zāde-i yek-müy-ı Muḥammed
Ey ʿ aşķ hīdāyet demidür ʿ aşık-ı zāra
Düşdüm yola göster neredür sūy-ı Muḥammed
Vāşıl olayum menzil-i maķşūda meded kııl
Çeşmüm ideyüm ferş-i reh-i kūy-ı Muḥammed
Şad ʿ acz ile oldı dil-i meḥcūr siyeh-kār
Bir bende-i nāciz saña- gūy-ı Muḥammed

Sāmī nice yüz biñ şalavāt ola havāle
Ol rūḥ-ı şerīfe daḥı Eşḥāb ile Ālī

Ve lehū 13 Hesti-i mecāzīyi nihān eyle ilāhī
Esrār-ı ḥafāyāyı ‘ayān eyle İlāhī
Müstağrağ-ı envār-ı şühūd it dil-i zārı
Keşf-i ḥicāb-ı dīde-i cān eyle İlāhī
Maḥv eyle gönülden eşer-i naqş-ı sıvāyı
Ġayriyyeti bī-nām u nişān eyle İlāhī
Kıl ‘ayn-ı yakīn ile bizi vākıf-ı esrār
Ref‘-i tutuğ reyḅ u gümān eyle İlāhī
Bir pīre ḳul eyle beni kim zıll-ı Ḥudādur
Maḥdūmı ol şāhib-i şān eyle İlāhī
Ol mazḥar-ı zāta dilūmi eyle muḳābil
Bir zerre iken mihr-i cihān eyle İlāhī
Mevc-i naẓar-ı luṭfı ile yemm-i cūduḡ
Ḳalbūm güher-i cezbeye kān eyle İlāhī

Lütf it beni maḥcūb-ı vücūd eyleme yā Rabb
Nā-maḥrem-i āşār-ı şühūd eyleme yā Rabb

-78-

-79-

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

- 1 Deryā-yı kemālinde ki bir ḳaṭre ilāhī
Mümkin degül idrāk olana dilde kemāhī

- 2 Ğavvāş-ı şıfat gerçi seyāhatdedür ammā
Baħruñ ne bilür sāhilini қа´ rını māhī

-80-

Beyit

Mefā´ ilün Mefā´ ilün Mefā´ ilün Mefā´ ilün

- 1 Fezā-yı dergahuñ kân-ı ‘ aţādur yā Resūlu ’llāh
Cenābuñ melce’-i ehl-i recādur yā Resūlu ’llāh

-81-

18b

Ğazel-i Cenāb-ı Feħīm

Fe´ ilātün Fe´ ilātün Fe´ ilātün Fe´ ilün

- 1 Ey dil yār bād-be-kef eyleme tazıı´ -i nefes
Her kişi ‘ İsi-i Meryem gibi meşhūr olmaz

- 2 Sa´ y ile rūħda icād idersün meşelā
Baħtı vārün olanuñ sa´ yi de meşkūr olmaz

- 3 Sebeb-i rif at olur ğam yime üftāde iseñ
Bir binā tā ki ħarāb olmaya ma´ mūr olmaz

- 4 Terk-i taqlid idüp vāşıl-ı ħāķķ ol şōfī
Yoħsa her düzd ki berdār ola manşūr olmaz

- 5 Zikr-i zühhād ile bir mi neġamāt-ı ‘ uşşāķ
Şīt-i zembūr hem-āvāze-i ŧanbūr olmaz

- 6 Tīre-dil kesb-i şafā eyleyemez ‘ aşıkdan
Sāye-ħürşide qarīn olmağ ile nūr olmaz

- 7 ‘ Aşķ her қaleb-bī-rūħa tecellī itmez
Tüde-i merķād-ı Mūsā cebel-i ŧūr olmaz

- 8 Dil-i gurk zīb-i silāh ile şeci' olmaz merd
Pençe-i şir-i muşavverde belī zūr olmaz
- 9 Küşte-i tīg-i maḥabbetde olur şulḥ-ı ebed
Leşker-i şaff-ı şehīdanda şer u şūr olmaz
- 10 Ey olan 'āşık-ı mecrūḥa nemek-pāş-ı 'ilāc
Zahm-ı bismil-şüde bir vech ile nāsūr olmaz
- 11 Dil ki ḥūn oldı naşīḥat anı itmez ıslāḥ
Ḥüsn-i tedbīr ile mey bir daḡı engūr olmaz
- 12 Bir şehūḡ dil-i ser-i kūyında muḡīm oldı yine
Menzil-i 'aşqdan erbāb-ı belā dur olmaz
- 13 İstemez zīnet-i ḡatṭı meh-i sāde- ruḡum
'Ālem-i nūrda zīra şeb-i deycūr olmaz
- 14 Mihr ü kīn sīne-i şāfında 'ayān olsa nola
Levn-i şey' perde-i billūr ile mestūr olmaz
- Ve lehū** 15 Bend-i zūlfünde dilüm būs-ı lebī şād itmez
Merd-i maḡbūs şarāb içse de mesrūr olmaz
- 16 Çeşmi dünyāyı kırup itse tevāzu' ne 'aceb
Kesse cellād hezārān seri maḡrūr olmaz
- 17 Heerden ḡavf idene zevḡ-ı ḡayāli besdür
Mey içen ḡābda āşūfte vü mahmūr olmaz
- 18 Gūş idüp şı'irimi ol şeh didi nāzı ile Fehīm
Her sūḡan levḡa-i pāk-i dile mestūr olmaz

- 19 Sühanum oldu mişālāt-ı beyān-ı vāqı‘
Şā‘ ir-i rāst-sühan gerçi ki menzūr olmaz

-82-

[‘ Ālī]

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün (Fā‘ lün)

- 1 Urdı nevbet şubḥ-ı dem ki Hüsrev-i ḥod-zemīn
Ḥayme-i zerīn-ı sūtün ḳordı çarḥ-ı çārmın
- 2 Manzar-ı firūzeden zer ḥalkā taḳdı la‘ l-i kīn
İnse vü cīne Süleymān ‘ arz ḳıldı ḥātīmīn
- 3 Dideden gitdi sebīl açıldı çeşm-i dūrbīn
Ḥakīyān urdı yine lāyık hevā-yı āteşin
- 4 Çıḳdı neylen ḥoḳḳadan bir gevher-i ‘ Ālī nigīn
Ṭoḡdı mihr-i ‘ ālem-ārā nūr ile ṭoldı zemīn

-83-

19a

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

- 1 Seyrüm oldu pūr açup maḳşūre-i kevn ü mekān
Himmetüm raḥşını sürdüm ⁵⁶ āsumān
- 2 ‘ Ālem-i nāsūtdan taşra göründi bir mekān
Sakinānı bī-sūkūn u ḳā’ ilānı bī-zebān
- 3 Maḥfilinde ḥalkā olmış bir nice gerd-i beyān
Bir zümürd-i minber-i ‘ Ālī ḳurulmuş der-miyān

⁵⁶ Kelime okunamadı.

- 4 Bir Mesihā-dem haṭīb ağzında bu huṭbe-revān
Muşṭafadur şadr-ı ʿālem raḥmetü ʾl-ʿālemīn

-84-

Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilün (Fāʿ lün)

- 1 Gülbün-i bāğ-ı risālet bülbül-i ḳal etmā
Ḥākim-i ḥükm-i meʿānī şekl-i güşā

-85-

Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilün (Fāʿ lün)

- 1 Ṭūṭī-i sekir-i kelām li-meʿ Allāh ḥoş-nazar
Küntü kenzen maṭbaḥından çekdi ḥʿān-ı māḥazar
- 2 Nergis-i mekhül-ı çeşm-i nūr-ı mā-zāğü ʾl- başar
Şadr-ı pākīne *elem neşrah* şürūḥı muḥtaşar
- 3 Ğonca-i zanbaḳlarınuḡ muʿcizi şaḳḳü ʾl-ḳamer
Der ki aḥsa şadef ağzında mānend-i güher
- 4 Ḳab-ı ḳavsinde rumūzunu virür ḳaşı ḥaber
Gösterür müjgānı tır-i ḳum fānun ez kemīn
- 5 Ḥazret-i şiddīḳ-ı ekberdür emīr-i diyārgār
Oldı aḳdām-ı ʿÖmerle dīn-i Aḥmed āşikār
- 6 Cemʿ-i Ḳurʿān itdi ʿOşmān ḳaldı andan yādigar
Lā fetī illā ʿĀlī lā seyfü ʾl-zūlfikār
- 7 Sāʿidīn ʿarşdur sıbteyn-ı maʿşūm-ı sevād
Ḥamza vü ʿAbbās ʿamīn resūl-i kirdigār

8   Āl ü aşhābına anuñ şîr yâ leyl ü nehār
Derdüñ olsun rıdvān-ı Allāh ‘aleyhîm ec mā’ in

-86-

Esb-i İltimāsı Zımmın Sitāyişdür ‘ Ālī

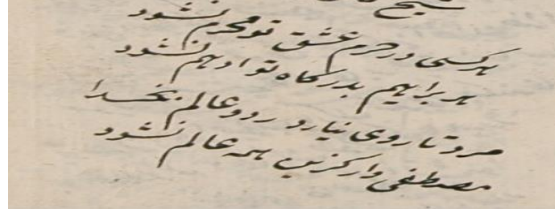
Mef’ ūlü Mefā’ ilü Fe’ ūlün

- 1   Ey şadr-ı kerem-ver yegāne
Kim luṭfuñı bî-şümār idersün
- 2   Bu dest-i güher-feşān ile heft
Deryāyıda şerm-sār idersün
- 3   Deryāda semek degül efendüm
Ḥüt-ı felegi şikār idersün
- 4   Ḥaḫḫ ömrini nevḥa bālig itsün
Kāhil dile i’ tibār idersün
- 5   Luṭf u keremüñ başımdı işdi
İhsānını bî-ḳarār idersün
- 6   Bu cevru ‘ iṭābı şimdi va’ llāh
İtmez anı bir kibār idersün
- 7   Ḥıfz ide Ḥudā hemāre zātuñ
Ceyb-i keremi nişār idersün
- 8   İhvān arasında ‘ abd-ı maḥzūñ
Piyāde ḳomaz süvār idersün
- 9   ‘ Ālī ḳuluña hemīşe luṭfuñ
Sermāye-i iftiḥār idersün

10 Bu lütf ile anı refte refte
Müstagnî-i rûzigâr idersün

-87-

Şeyh Kemâl Hâcendî Raḥmetu 'llâhi ' Aleyh

-88-

19b **Çaşıde-i Vehbî Efendi Der-Sitâyiş-i Şadrâ Sebğ-i**
Ḥalîl Ḥamîd Paşa
Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1 Bu Neş'âtuñ bilmem ey neş'e-i şaḥbâ mıdur
Yoḥsa cüş-ı ma'ni rengin şevğ-i efzâ mıdur

2 Muṭrib-i fikrün elinde def midür ḥürşid u mâh
Çünki bezm-i ḥayâlün Zühre-i zehrâ mıdur

3 Neşre-i gevher dūr-nişāruñdan ider kesb-i ziyâ
Pertev-i şî'irün felekde kevkeb-i Şî'râ mıdur

4 Nazm-ı gevher-zîvarün 'ağd-i Süreyyâ mı'aceb
Dürr gibi nengüş-ı güş duḥter-i Cevzâ mıdur

5 Bîkr-i maẓmün dâmenin tuṭmış Zelihâlar gibi
Tâze fikr-i dil-pesendün Yūsuf-ı ra'nâ mıdur

6 Bir şafâ var sende ayâ ḥaṭruñ âyîne-veş
Cilve-gâh-ı şüret zîbende-i ma'nâ mıdur

- 7 'Älem-i āyüñ hevā sende mi bu cüş u ħuruş
Köhne bezmi şimdi dünyānuñ yeni dünyā mıdur
- 8 Gül gibi itmiş güşāde ħātır-ı dem-besteñi
Feyz-i enfāsuñ nesīm-i gülsitān-pīrā mıdur
- 9 'Andelīb-āsā ħamūş itmişken aĥzān-ı ħazān
Söyleden şimdi seni bir ĝonça-ı zībā mıdur
- 10 Būseler va' d eyleyüp yārüñ şeker mi çignedi
Bu ħalāvetle dehānuñ tūṭi-i güyā mıdur
- 11 Ser-fürü itmiş saña nev-bāve-i mazmün-ı bülend
Dest-i firdevsī-yi ṭab' ıñda қalem Ṭübā mıdur
- 12 Bađlayan sihr-i āferinānuñ zebānın āferin
Kilk-i efsün-perverüñ mi ejder-i Mūsā mıdur
- 13 Pertev-endāz-ı tecellīgāh-ı nazm-ı tābdār
Enverī-yi dest-i fikrüñ mi yed-i beyzā mıdur
- 14 Қalıb-ı elfāza nefḥ-i rüḥ-ı ma' nā eyleyen
Nuṭқ-ı cān baĥşuñmıdur feyz-i dem-i 'İsā mıdur
- Ve lehū** 15 Vādī-yi nā-refte de böyle tekāpūlar nedür
Esb-i ṭab' uñ pey-rev-i Nef' i-yi bī pervā mıdur
- 16 Yoĥsa maқşūduñ dehen-şüy-ı gül-āb-ı nazm olup
Ter zebānī-yi mediḥ-i şadr-ı bī-hemtā mıdur
- 17 Şadr-ı a'zam dāver-i efḥam vezir-i muḥterem
İ' timādü 'd-devlet-i ħāқān-ı mül-ārā mıdur

- 18 Maḥrem-i şāh-ı Süleymān-cāh-ı İskender-sipāh
Āşaf-ı devrān mıdur hıẓr-ı himem-peymā mıdur
- 19 Kıble-i ḥācet Ḥālil Paşa-yı ʿ Āli cāh kim
Dergeh-i ehl-i münāya kaʿ be-i ulyā mıdur
- Ve lehū** 20 Kādrini ʿ arş-ı muʿ allā gibi ḥaqq itmiş büleḥ
Rütbe-i gerdūn-ı dūn ol mertebe ʿ āliyā mıdur
- 21 Kevkeb-i dürr-i çarḥ olmaz muʿ ādil zātına
Ne şādefde mişli yoḡ bir gevher-i yektā mıdur
- 22 Görmedük gerçi Melikşāh ʿ uḡ Nizāmü ʿ l Mülkünü
ʿ Adl u dādıyla anuḡ da ṭavrı müsteşnā mıdur
- 23 Gördük ammā şūret-i kārın niçe tārīḡde
Böyle ḥāşā kār-dan muʿ adilat-ı fermā mıdur
- 20a 24 ʿ Aklı eflātūḡ daḡı ḡayrān-ı fehm u dānişi
Ve lehū İbn-i Sīnā mı Ariṭō-yı ḡikem-fersā mıdur
- 25 Ḥaddi yoḡ pāyānı yoḡ ḡüsn-i ḡisāl-i zātınuḡ
Midḡat-ı ḡulḡ-ı ḡamīdinde sözüm iṭrā mıdur
- 26 Ğayret-i şābit-ḡademdür vaʿ dini incāzda
Çarḡ-ı gerdān himmetinde öyle pā-ber-cā mıdur
- 27 Bezl-i cūdun aḡlasa şerm eyler ebr-i dür-nişār
Dest-i gevher-pāşı yaʿ ni maʿ nī-yi pāşā mıdur
- 28 Ebre teşbih eylemem cūş-ı ʿ aṭā da destini
Cūdu ol deryā-kefūḡ bir iki ḡaṭre midür

- 29 Nā-be cādur zātına ta^ç bīr-i deryā-kef daḡı
Ṭab^ç ı pūr-şūriş midür şafvetde baḡr-āsā mıdur
- 30 Āb-ı tıḡın ḡānumān-ı düşmene seyl-āb ider
Ḳaşd-ı ḡükmün Māverā^{ʾü} ʾn-nehre dek icrā mıdur
- 31 Ḳahramānlar bīm-i ḡahrından ider terk-i diyār
Rüstem ü İsfendiyār-ı ^ç arşa-yı heycā mıdur
- 32 Lüṭf u ref^ç itmiş gezend āşārını azdāddan
Dir tenūr içre māhī meskeni deryā mıdur
- 33 Evc-i ^ç adlinde berāber per açup pervāz ider
Birbirinden farkı yok şāhin midür verḡā mıdur
- 34 Zāhid-i ḡüşk ile hem-meşreb dil-i pūr-cūş-ı rind
Bir yere gelse bilinmez seng mi mīnā mıdur
- 35 Dāverā dād-āverā şadr-ı mekārüm-perverā
Ni^ç met-i bī-imtinānuḡ ḡābil-i aḡşā mıdur
- 36 Ḥān-ı iḡsān-ı Ḥalīlu ʾllāh ı tezkīr itdiren
Sofra-yı cūdunda yaḡma olunan na^ç mā mıdur
- 37 Böyle pervāz-ı bülend eyler Hümā-yı himmetüḡ
Sāye-i şebbāl-i luṭfuḡ melce^ʾ-i ^ç anḡā mıdur
- Ve lehū** 39 Būy-ı ḡulḡuḡ eyledi ḡulḡuḡ muṭayyeb ḡātırın
Nāfe-i müşḡ-i Ḥoten mi ^ç anber-i sārā mıdur
- 40 Bīm-i şemşīrūḡ emānın kesdi yek-ser düşmenüḡ
Ḥanḡer-i Behrām-ı bilmem böyle ḡün-pālā mıdur

- 41 Çarhda kavş-i kuzah mıdur kemānuḡ ‘aksi mi
Tir-i dil-dūzuḡ nişānı sīne-yi a‘ dā mıdur
- 42 Ğıbta-fermā-yı Ferīdūndur bu ferr u haşmetüḡ
Yalıḡuz reşk eyleyen dārātıḡa Dārā mıdur
- 43 Zerre perversüḡ bu rütbe-i irtifā‘ -ı şānla
Ṭab‘ -ı rüşen-gevherüḡ mihr-i cihān ārā mıdur
- 44 Nuṭḡ-ı rüh-efzā-yı luṭfuḡ bendeḡi yād eylemiş
Niyyetüḡ bu nīm-cān-ı miḡneti iḡyā mıdur
- 45 Yoḡsa kaşd-ı devletüḡ ḡüsn-i naḡar melḡūzunu
Ĝüşe-yi ebrū-yı istifsār ile imā mıdur
- 46 Āh efendüm derdimi söyletme itsem ‘arz-ı ḡāl
Ķorḡarum ḡışm ile dersüḡ maḡşaduḡ şekvā mıdur
- 47 Başıma teng eylemişdi ‘ālemi cevr-i felek
Bende destārum zemīne vurdıḡum bī-cā mıdur
- 20b 48 Yol bulunmazdı mazāḡimden bir ednā maḡşıba
Ve lehū Ya‘ nī tebdil-i ṭarīḡ itdümse bī-ma‘ nā mıdur
- 49 Kimse temyīz eylemezdi ‘arz-ı kālā eylesem
Ķuṭnī-yi bed-reng midür kirpāsī midür dībā mıdur
- 50 Cānımı bir nār-ı ḡılḡat ol ḡadar yaḡmışdı kim
Meş‘ al-i- Keyvān-ı menḡūs öyle āteş-zā mıdur
- 51 Bulmadum zātuḡ gibi ol demde bir ‘ālī-himem
İtdiḡüm küsāḡlıḡ mı çarḡa istignā mıdur

- 52 Vāşl-ı ser-mezil-i kām itmek istersen beni
Bu ʔarīkimde ʕ ināyet emr-i nā-ber-cā mıdur
- 53 Vāķıf-ı rāz-ı niyāzumdur zamīr-i mülhemüñ
Himme-i bī-minnetüñ mevķūf-ı istidʕ ā mıdur
- 54 Āsumānı vü ʕ abā ʔı ʕ aybımı setr eylesin
Bilmesünler çakerüñ ķāđı mıdur Monlā mıdur
- 55 Levķ-i sīnem taķta-yı meşķ-i hünerdür işafā
Fi ʔl-meşel ser-levķa olsam rütbe-yi vālā mıdur
- 56 Vār ise farzā benümde iştihārum cehl ile
Sitte iķrāz eylesünler fāzıl u dānā mıdur
- 57 Kalmasın dūn-rütbede bu ʕ abr nā-kāmuñ meded
Cümleden aʕ la degülse cümleden ednā mıdur
- 58 Gerçi ʕ aybum mıdur hüner ĥaylī naķışamdur kemāl
Töhmet ü cürmüm de bilmem şıʕ r ile inşā mıdur
- 59 Mā-ķaşal rüçĥānım işbāt eylerüm aķrānıma
Baķr-ı ʕ irfānem deyü lāfum ķuru daʕ vā mıdur
- 60 Bir ğazel söyle güzel vaşfında besdür ğüft-ğü
Ey dil-i bī-çāre ķaşduñ çerķ ile ğavgā mıdur
- 61 Kaşlaruñ menşūr-ı ĥüsnün de celī tuĝrā mıdur
Cebhe-yi mihr üzre ʕ aks-i gurre-yi ğarrā mıdur
- Ve lehū** 62 Bende bilmem dāne-i fülful müdür kāfürda
Gerden-i şāfuñda yā ĥod ĥāl-i ʕ anber-sā mıdur

- 63 Rengi bir vech ile rüy-ı aliñe beñzerse de
Gül bu güne ıtr-ı şāhiler gibi bñyā mıdur
- 64 Nev- hırāmum bāğa gel karşıñda boy göstermesün
Serv-i ra' nā kıadd-i dil-cūyuñ gibi bālā mıdur
- 65 Ziver-i mehd-i feleksin tıfl-ı nāzum rüz ü şeb
Mıhr ü meh gird-i serüñ de dāye vü lala mıdur
- 66 Birgün inşāf eyleyüp incāza meyl itmez misün
Hep mevā'ide vişālün va' de-yi ferdā mıdur
- 67 Geldün āğüş-ı hayāle cāme- habımda bu şeb
Bilmem ey meh-rū' aceb hñlyāmıdur rü'yā mıdur
- 68 Mıhr-i ruhsāruñ görñnce ğayrıya itmez nigāh
' Āşık-ı rüşen-nazar hem-dāde-yi ğarbā mıdur
- 69 Ğod-fürüş olma ğuzūr-ı aşāfide Vehbiyā
Şadr-ı devlet cāy-ı' arz-ı tuğfe-yi kālā mıdur
- 70 Söz tamām oldı dehān-ı lāfa vur mühr-i sükūt
Kāle-yi bī-i' tibāruñ kıābil-i tamğā mıdur
- 21a 71 Keştī-yi iķbāline bād-ı du' āyı kıl vezān
Ve lehū Şimdi bağr-ı feyz-i Bārī'de kıabül eyyā mıdur
- 72 Şābit olsun kevkeb-i cāhı melekler seyr idüp
Birbirine söylesün kıuṭb-ı felek-pirā mıdur
- 73 Tā ebed fark itmesünler zīb-i fark-ı Ferkıadān
Ṭalī' -i mes' udumu mıhr-i ziyā-bağşa mıdur

-89-

Rāşid Efendi

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

- 1 Ğınā-yı alb meger kīmyā degül de nedür
Gedā-yı şabr-ı güzīn pād-şā degül de nedür
- 2 Nizām-ı dā'ire-i kār-āne-i imkān
Delīl-i vadet-i zāt-ı Hūdā degül de nedür
- 3 Eger te'emmül olunsa me'āl-i devlet ü cāh
Taammül-i ğam-ı yār cefā degül de nedür
- 4 'Ayān iken zarar-ı itirān-ı şīşe vü seng
Hilāf-ı cinsle ülfet belā degül de nedür
- 5 'Abeşdür eyleme şekvā-yı şīve-i tadīr
azāya āre sükün u ruzā degül de nedür
- 6 Beā-yı müddet ālāyiş-i 'alāyık-ı dehr
Hemān maūle-i reng-i ınā degül de nedür
- 7 Nigāh-ı diat olunsa gözinde a' dānu
ubār-ı hāırumuz tūtiyā degül de nedür
- 8 Vefā-yı şāhed-i bāzāra dil-firīftelik
Şübūt bulmayaca müdde' ā degül de nedür
- 9 Muşībe ğālib iden i' tibārı şāhinū
Şavāb böyle maal de aā degül de nedür
- 10 İden şemātet-i bī-gāneye beni rāzī
'Azāb-ı tesliyet-i āşinā degül de nedür

- 11 Sühan meḥkk-i mekādur zāt iken Rāşid
Tefāḥür ehl-i dile nā-sezā degül de nedür

-90-

Ġazel-i Nesībā Efendi

Mef'ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe'ülün

- 1 Hāl-i ruḥuḡ itmiş meni şeydā ḡaberüm yoḡ
Yaḡmış cigerüm āteş-i sevdā ḡaberüm yoḡ
- 2 Bimār olalı ārzū-yı la'l-i lebünle
Gelse ser-i bāl-sīneme 'īsi ḡaberüm yoḡ
- 3 Çāḡ-ı cānuma geçdi elem tır-i teḡāfül
Geçmiş meni sulṡanuma a' dā ḡaberüm yoḡ
- 4 Mestāne dü-çār olmışum ol şūḡa ser-ā-pā
' Arz itmişüm aḡvālimi ammā ḡaberüm yoḡ
- 5 Sırr-ı dehen-i yāri su'al eyleme benden
Vallāhi vü billāhi Nesībā ḡaberüm yoḡ

-91-

Ġazel-i Nābī

Mef'ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe'ülün

- 1 Yārün bilürüm bezmümüze raḡbeti vardur
Ammā ki zamānun gözedür sâ'ati vardur
- 2 Tebden bulamam farkını şıḡletde raḡībün
Ammā o ḡadar var ki tebün nevbeti vardur
- 3 Pīrāmenini eylemiş aḡyār iḡāta
Dil-dāra niyāz itme göñül şıḡleti vardur

4 Bimār isede her ne kadar çeşm-i siyāhı
‘Uşşākı perīşān idecek kudreti vardur

5 Çok mı sühan-ı Nābiye bu neşe-i te’şir
Rindān-ı harābātla çok şöhet vardur

-92-

21b

Cevrī Tahmīs-i Nādirī

Fā’ ilātün Fā’ ilātün Fā’ ilātün Fā’ ilün

1 Ey cemālün şem‘-i bezm-i ārā-yı kurb-ı kirdigār
Vey cebinün hilkat⁵⁷-i hāş-ı vişāle nūr -bār
Meclis-i kudse fūrūğ-ı tal‘ atun pertev-nişār
Sen çerāğ-ı şöhet-i haqsın olursa vechi var
Cebrā’il-i āvāre-i nūr-ı ruḥun pervāne vār

2 Maṭlab-ı a‘ lā-yı o ednāda cāy itseñ nola
Pişkāh-ı maqşad-ı aqşāda cāy itseñ nola
Şadr-ı ḥalvetḥāne-i esrādā cāy itseñ nola
Bir qademde menzil-i a‘ lāda cāy itseñ nola
Tir-veş itdün maqām-ı qāb-ı qavsini güzār

3 Şem‘-i zātun olmasa düşmezdi fānūs-ı felek
Zahir olmazdı teşāvīr-i mezāhir yek-be-yek
Halk-ı eşyāya vücūdun dur sebep bī-reyb ü şek
Şalmasa nūrün ziyā dünyāya ey reşk-i melek
Bunca eşkāl [ü] şuver qandan olurdu āşkār

4 ‘Ācizān-ı maşşer üzre⁵⁸ zıllını tekşir için
Ārzū-mendān-ı naḥl-i kaddiñi tevķir için
Ve lehū Āfitāb-ı maşşerün te’şirini tekşir için
Ümmetün dest-i belāda⁵⁹ raḥatın tevfir için

⁵⁷ hilkat: ḥalvet (C. D.)

⁵⁸ maşşer üzre: rüz-ı ḥaşre (C. D.)

⁵⁹ belāda: beqāda (C. D.)

Şakladı dār-ı fenāda sāyeñi perverdigār

- 5 Zehresi oldı sipihrüñ heybet-i ‘azmünle çāk
İtdi şıyt-ı satvetüñ eyvān-ı çarhı lerze-nāk
Eyledi ol şeb ki eflāke nazār bī-vehm u bāk
Havfunı itdi kalb-i gerdūnu dü nīm ey nūr-pāk
Halk-ı ‘ālem şandılar şakķ oldı māh-ı tīb-dār
- 6 Nola olsa pāye-i a‘ lā ile ber-ter Mesīh
Bildigi için rütbeni buldı felekde yer Mesīh
Yerde gökde hāşılı Hızr-ı zinde ger Mesīh
Ümmetüñden olmağa çekmekde dāyım intizār
Āsumānı āsitānuñ zan idüp bekler Mesīh
- 7 Yā Resūlu ‘İllāh bir ednā çākerüñdür Nādirī
Āşikār itme kuşūrın ‘āybınuñ ol sātiri
Eyle maşşerde şefā‘ atle ‘aţāyi vāfirī
Luţfunuñ olsa n’ola Cevrīnūñ ümīdi hāţırı
Gerçe cürmī çokdur ammā luţufuña yoķdur şümār

-93-

22a

Cenāb-ı Sultān Dīvānī Semā‘ī

Ķaddese Sırrehū ‘ī- ‘Ālī

Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Fā‘ ilün

- 1 Ķanı o gün ki harīm-i vişāle maħrem idüm
Fırāķı anmaz idüm vuşlatuñla ħurrem idüm
Gedā-yı kūyuñ idüm pādişāh-ı ‘ālem idüm
Muķīm-i cennet idüm mu‘īn-i ādem idüm

Günāhum itdi beni ey perī қапуñdan dūr
Senüñ teraħħumun ki ġālib oldı bende kuşūr

2 Yaķın idüm harem-i hāşşa hürmetüm var idi
Cānāna dāhil idüm hayli ʿizzetüm var idi
Düşerdüm ayağuna başda devletüm var idi
Kemāl-i ʿaşkuñ [i]la başka şöhretüm var idi

EsİR-i miñnet ü hecr ü cefādayum şimdi
Devāya çāresi yok bir belādayum şimdi

3 Ne yār-i firķātiñi çekmege mecālüm var
Ne fikr-i müy-ı miyānuñla kıl u kalem var
Göñülde hāşılı cānā ʿaceb melālüm var
Cihān gözüme görünmez garīb hālüm var

Şikeste-i āyine-i dil-i şafā-yı hātır yok
Gözümde özge baña hiçbir ağlar açar yok

Ve lehū 4 Benüm o derd-i muhabbetle yār olan ʿāşık
Benüm o miñnet-i hicriyle zār olan ʿāşık
Benüm o ʿaşq gibi bī-ķarār olan ʿāşık
Benüm o ʿaķıl gibi tār-ū-mār olan ʿāşık

Fiğānuña yāşım ile sözüm olmadı tesķin
Diriğ-i cānuma geçdi firāk-ı yār-ı güzİN

5 Semā ʿi gibi döne döne eylerüm efgān
Firāk-ı cānumı aldı vişāle yok dermān
Gözüm yaşı ise ebr geldi oldu şān- ʿummān
Ne çare neyliyyüm bilmem ey şeh-i devrān

Ġamuñla şöyle zebūnum ki idemem feryād
Za ʿif cismimi ķorķum bu āh ide ber-bād

-94-

Nābī

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Devāt-ı sīmīni gördükde ol şūḥuḡ miyānunda
Yer eyler 'āşıḡuḡ tīr-i maḡabbet üstüḡ'ānunda
- 2 Felāḡun olsa da mümkin mi Mecnūn olmamaḡ ādem
O şūḡuḡ sīmden zencīrini gördükçe yanunda
- 3 Olur ol cilvegāh-ı dāḡ-ı ḡasret lāleveş zāhir
Mürekkēb noḡtasun gördükçe la' l-i dil-sitānunda
- 4 Şarīr-i ḡāme şanma ḡarf-rīz olduḡça evrāḡa
Olur nālān u giryān ḡāme dest-i bī-emānunda
- 5 İki dillü siyeh-rū kec-derūn ḡāme raḡībāsā
Ne taḡrīb ile bilmem cāy-gīr olmış benānunda
- 6 Oḡur yazar bu deḡlü meşḡ-i ḡaḡḡ eylerken ol āfet
Yine ḡarf-i vefādan bir eşer yoḡdur dehānunda
- 7 Bu deḡlü çünki eyler⁶⁰ yār meşḡ-i nāz ü istiḡnā
Ḳo olsun mā' il-i ḡaḡḡ ḡüsnünüḡ vaḡt-i ḡazānunda
- 8 Dil-i sevdā-zede şevḡ-i miyāḡla devāt oldu
İderdüm aḡa Nābī ' arz maḡbūl olsa yanunda

---

⁶⁰ eyler: itmiş (N. D.)

Na' t-ı Şerif Lebîbâ Ez Kazât Eşraf-ı Der-Zamân
Sultân Ahmed Hân
Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

- 1 İlahî mest-i nüş-ı gâfletüm hüşyâr-ı ' irfân it
Humâr-âlûd-ı cürmüm neş'emend-i câm-ı gufrân it
- 2 Devâ-cüy-ı kerem şâhib-firâş-ı renc⁶¹-i ' isyânım
Amân bih-bûd-ı bür'ü's-sâ'a-i ' afvunla dermân it
- 3 Sevâd-ı defter-i zenb u kuşûrumla siyeh-rüyüm
Sefidâc-ı beyâz-ı rahmetünle setr [ü] pinhân it
- 4 Rızâdan bî-haber bî-hüde gerdân-ı hevâ oldum
Peşimânım yeter nüzhet-güzîn-i bâg-ı rıdvân it
- 5 Beni sū'-i qarîn üftâde-i dâm-ı dâlâl itmiş
Reşâd-ı râh-ı Hâkka hıızr-ı tevfiķün nighbân it
- 6 Yedimde huccet-i şer' iyye hüsni- i tiķâdumdur
Hemân hüsni- i me'âlüm mûcibince emr ü fermân it
- 7 Teşebbüs- gerde-i hablü'l-metîn-i şer' inüm yâ Rabb
' İnayetle beni âzâd-ı çâh- keyd-i ihvân it
- 8 Ayırma 'urvetü'l-vüsķâ'yı şer' -i pāk-i Aḫmedden
Bu 'abd-ı bî- nevâyı pey-rev- i erbâb-ı bürhân it
- 9 Elümde hâme-i na' tı ' aşâ-yı âbnūsîdur
Şenâ-i h'ânı kirâmından beni Ḥassân'a derbân it

---

⁶¹ renc: derd (L. D.)

- 10 Lebibā sen de kilik-i nazmı söylet maṭla‘-ı nevle
Der-i devlet-medār-ı şāh-ı *levlāk* e şenā-ḫ‘ān it
- 11 Ḥudāyā dilde bir şevk-i sa‘ādet var firāvān it
Bu şevkumle beni dīvāne-i ser-der-beyābān it
- 12 Düşüp ‘arz-ı Ḥicāza ya‘ni tevfiķāt-ı luṭfunla
Şabāveş şāh-rāh-ı kūy-ı maḥbūbunda pūyān it
- 13 Fedādur kebş-i cānum hazret-i İbnü ‘z-zebīheyn ‘nin
Harīm-i südde-gāh-ı sidre maḥşūdunda ḫurbān it

-96-

Tārīḫ-i Velādet

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Fe‘ülün

- 1 Bula ‘Ālī Efendi-yi hünerdür
Cihān içre hemāre şān u ‘izzet
- 2 Nice baş kātib-i ḍarbhāne olmaz
Aḡa vir gider inşā vü kitābet
- 3 Tevārīḫ-i āşināyān cihāndur
Olur her nuṭķı bir fene işāret
- 4 Şu‘ā‘-ı luṭfi dünyāyı pür itsün
Ḥudā ol rütbe virsün ḫadr u devlet
- 5 Nevāl-ı niğmet bī-minnetinden
Gürūh-ı ehl-i dāniş bula rif‘at
- 6 Niğāh-ı luṭfunuḡ meftūnı olmaḡ
Bize ol bi-evvel vācib elbet

- 7 Tekellüm eyledikçe bülbül-āsā
Gelür bezm-i ahibbāya şeṭāret
- 8 Zebānı tūṭī-i gūyā-yı şīrīn
Virür ‘āyīne-i ṭab‘a leṭāfet
- 9 Döner zihnümde gāyetle şenāsı
Ve līkin cevri-gerdūn bende ḳat ḳat
- 10 Vücūda geldi bir necl-i cemīli
Ḥudā ‘ömrümüz pür itsün ‘ināyet
- 11 Şalādur şā‘irān dehre ğayrı
Bulunmaz böyle tārīḥ-i velādet
- 12 Süleymān ‘izzetin iḳbālīdür bu
Baḡa ittürdi izhār-ı mahāret
- 13 Tefahḥur eyleme miḳdārın anlar
Ḥulūşāne du‘āya eyler niyet
- 14 ‘Aḳılda ola eflāṭundur a‘lā
Aḡa bāzıca olsun ‘ilm-i ḥikmet
- 15 Nice āşār ola andan nümāyān
Bula ‘ālemde Neş’āt gibi şöhret
- 16 Füzūn-ı ‘ömr ide Ḥaḳ vālidīyle
Cihānda bulsun iḳbāl ü sa‘ādet
- 17 Didüm mīlādına tārīḥ-i Ḥayrī
Süleymān ‘İzzet Allāha emānet

-97-

23a

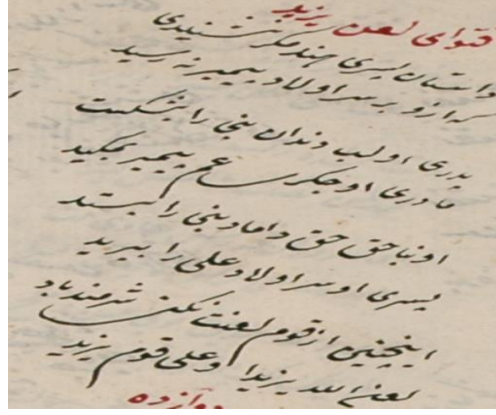
Na' t-ı Şerif Kāni

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

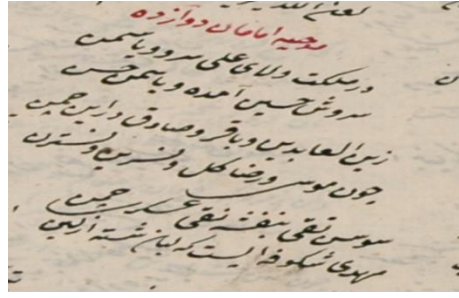
- 1 Ğubār-ı ravza-i faħr-ı dü-^ç ālem kīmyādur hep
Ĥamīr-i māye-i seng-i deri çün mūmyādur hep
- 2 Amān yā behcetü 'l-^ç uşşāk meded yā mühcetü 'l-müştäk
İrişti ğāyete eşvāk kārumsa riyādur hep
- 3 Ziyāret-cūyi-i ĥāk-i deruñle insilāħ itsem
Gelen sūrāħ-ı āteşlāħ-ı esmā' a beyādur hep
- 4 Senüñ meddāħ-ı zāt-ı şāh-ı şāhāneñ ' idādından
Birazı bendegānuñdur birazı enbiyādur hep
- 5 Şafā-yı şafvet-i şāfi şıfātuñ vāşıfānından
Birazı evliyā-u 'llāh birazı aşfiyādur hep
- 6 Olur rīzān be-vefk-i a' del-i mīzān çün nīsān
Zülāl-i feyz-i sermed-mā ĥaşalsa gūyiyādur hep
- 7 Senüñ bir nim laħzāñla mülāħiç olmasa bir zāt
Ma' āzallah zebānilerde baķışlar ĥabādur hep
- 8 Senüñ meddāħuñ olmaķ feyz-i sārīdür bu ekvāna
Anuñçün vāşıfānun rūħ-mānend-i ezkiyādur hep
- 9 Bu berg-i sebz-i dervişāne ile ĥapuña geldüm
Ĥuluñ Kāniye her gül-bergi bir mihr-i kiyādur hep

-98-

Fetvā-yı. Yezid

-99-

-100-

Қыт'а

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Bezm-i 'ıyşa gelse teşrîf eylese cānanımız
Қaddimüz çeng oldı ğamdan қılca қалdı cānımız
- 2 Çün şehid kerbālānuñ hūbundur dirler şafaқ
Gişte-i aşkuz bizimde yerde қalmaz қanımız

-101-

Na' t-ı Şerif

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

- 1 Olur kim bende havāşş-ı Hudādur
Muhib-i hāndān-ı Muştafādur
- 2 Hāķīkat Ka' besinüñ kıblegāhı
İmām-ı pīşuvāmuz murtażadur
- 3 Ol iki kıurretü 'l-ı aynuñ ünāsı
Yaķın bil Fāţıma hayru 'n-nisādur
- 4 Hasan sulţan-ı şāh-ı ehl-i cennet
Hüseyn şāh-ı şehīd kerbelādur
- 5 Muħammed Baķır u Ca' fer u Kāzım
İmām heştem ' Alī Musā rızādur
- 6 Naķī vü naķī şāh-ı ' askerī hem
Muħammed Mehdī şāh-ı evliyādur
- 7 Oķu la' net ħumār-ı ħūñ-ı ħırsa
Olur kim düşmen-i āl-i ' abādur
- 8 Teberrā kılmayana yok tevellā
Teberrāsuz tevellālar ħaķādur
- 9 Teberrā kıl ayā monlā-yı rümī
Teberrā kılmayanlara belādur

23b

Tahmīs-i Kānī Şi'ir Hāzret-i Rūşen
Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1 Bir mehün bendesiyem sāye dağı olmaz eşi
Nūrınun zerresi olmaz bu cihānun güneşi
Kıpladı pertev-i envār-ı ruğun çār u şeşi
Çün toğup tutdı cihān nūrını hüsñün güneşi
Kim ola sevmeye bu hüsñ⁶²le sen mähveşi

Ve lehü 2 O kadar buldı şuyın mu' cize-i fahr-ı cihān
O kadar āb-ı 'atā itdi cihāna cereyān
Heb hayatından elin yummuş iken leşkeriyān
Parmagundan akıdup āb-ı revān-bağş revān
Nice yüz biñ kişiden ref' idersün 'atışı

Ve lehü 3 Toldı āvāze-i i' cāzun ile çarh-ı kühen
Bildiler şānuñı aşhāb-ı Buḥāra vü Yemen
Degülem vaşfun iden mülk-i fenāda bir ben
Türk ü Kürd ü 'Acem ü Hind bilür bunı ki sen
Hāşimīsin 'Arabīsin Medenīsin Kıreşi

Ve lehü 4 Ne kadar āşī vü mücrim ne kadar muqtir ise
Ne kadar fāsıq u fācir ne kadar mükşir ise
Ne kadar ma' rifet-i hāzretünjü münkir ise
Sen emīre kul olan her ne kadar müdbir ise
Bende-i muqbil olur mişl-i Bilāl-i Hābeşi

Ve lehü 5 O zamān ki harem-i 'izzete itdün seferi
Eyledün kırbgeh-i hāzret-i Hākkā güzeri
Virdi her zerre o demde saña bu hoş haberi
Senin ol püşt ü penāh-ı melek ü ins ü peri
Enbiyānun güzeli sevgilüsü hūb u hoşı

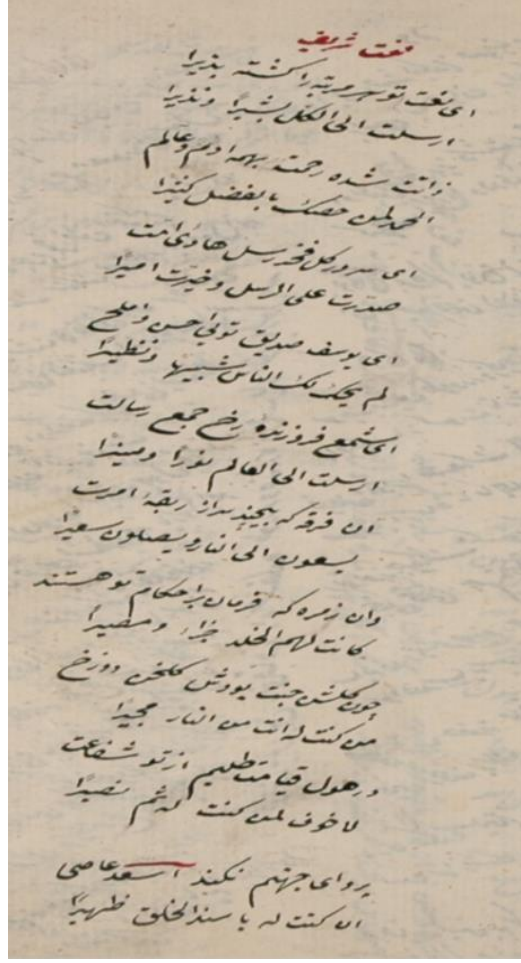
⁶² Hüsñ: vech (K. D.)

- Ve lehū** 6   Gevher-i kenz –i hafādan aña kim behre dege
İşüdüp bu haberi taşlar ile sīne döge
Göge çıkardı anı çünkü Hudā öge öge
Yerdeki da‘ veti fevt oldu deyu gidi göge
Beline bağladı ol nūr-ı belā sāye taş
- 24a   7   Āteş-i ‘ışkla tabh oldu vücūduñ muṭlak
Ve lehū   Süfre-i kurb –ı ilāhiye olunca mülhak
Var mı pişmiş katarılmış saña beñzer el-hakḳ
Dik-i hikmetde pişürdi çü seni sevgili Hakḳ
Cebra’ıl olsa nola maṭbahınuñ hīme-keşi
- Ve lehū** 8   Pehlevānlık eşer-i mu‘ciz-i peygamber olur
Kışt- gīrān-ı hevā saña niçe hem-ser olur
Kim bu da‘vāyı ider ‘aḳıbeti bedter olur
Üzülür ‘ırkı Ebū Cehl gibi ebter olur
Sen Ebü’l-Ḳāsım ile her kim iderse güreşi
- Ve lehū** 9   Bülbül oldu kalem-i Kānī-i bī-dil gülüne
Şemme-i feyzüñi bahş it nolur ol bülbülüne
Yüz qaralığını bağışla siyeh fülfulüne
Va‘ḍduḥā verdüne ve’lleyl okudum sünbülüne
Rüşenī virdi budur külli ğadātin ve ‘aşı

-103-

Na' t-ı Şerif

-104-

24b

Na' t-ı Şerif Kānī

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Ruḥuṅdur şāhid-i esrāra peyker yā Resūlu 'llāh
Lebūndür şüretā rūḥ-ı muşavver yā Resūlu 'llāh
- 2 Ḥazīz-i şarḩda cirm-i kamer zann itme kim düşdi
Görüp şānuḡ senüḡ mihr-i münevver yā Resūlu 'llāh
- 3 Sen ol remz-āşinā-yı fāş-gū-yı sırr-ı ' irfānsın
Ki itmişdür Mesīḩā na' tuḡ ezber yā Resūlu 'llāh

- 4 Senün yolunda ölmek gerçi hayli işdür ammā
Gönül ölmekden ise hizmet ister [yā Resūlu 'llāh]
- 5 Su 'al-ı haşr olup āmihte hevl-i kıyāmet ile
Cevābın ehl-i cürmün başkalar der yā Resūlu 'llāh
- 6 Gerek üd gerek ' anber senün yanaqlarındandır
Tenüm berk-i hazān-āsā ditirer yā Resūlu 'llāh
- 7 Nesim-i luṭfuñ olmazsa feraḥ-baḥş ehl-i ' isyāna
Siyehkārān-ı bād-ı ḳahr şarşar yā Resūlu 'llāh
- 8 Ucu ortası bulunmadığıçündür senün sırruñ
Kürī oldığı bu nüh-çarḫ-ı çenber yā Resūlu 'llāh
- 9 Saña bu süllem-i nüh-pāye-i gerdün ise azdur
Gerekdür şad-ı hezārān pāye-i⁶³ minber yā Resūlu 'llāh
- 10 Güneş yalın ayak başı ḳabaḳdur rāh-ı ' aşḳuñda
Ṭurur ravzañda māh-ı envār yā Resūlu 'llāh
- 11 İki reḥşa lebün den şüret [u] ma' nāya feyz olmuş
Birisi āb-ı hayvān biri kevşer yā Resūlu 'llāh
- 12 Olaldan nāfe-riz-i dest-i raḥmet zülfi pür-çinün
Günehkārānuñ oldu işi ' anber yā Resūlu 'llāh
- 13 Bu Kānī bendeye yoḳ tesliyet bi' llāh ' ālemde
Anı ümmid-i feyz-i luṭfuñ egler yā Resūlu 'llāh

---

⁶³ şad-ı hezārān pāye-i: cāmi' ünde ḡayrı (K. D.)

-105-

Kānī

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün

- 1 Mevce-i pīşin zuhūr-ı rūzgār-ı nūrsun
Rūz-sāz-ı kisvet-i tār-ı şeb-i deycūrsun
- 2 Feyz-i envār-ı eşi' 'āñ bī-niyāz-ı qurb u bu' d
Şüretā ez-māh tā māhī verādan dūrsun
- 3 Pertev-i nūr-ı cebīnūñ ' aksini gördi kelīm
Hem tecellī nāhlı hem nār-ı qabes hem tūrsun
- 4 Sāyeñi düşmez şanur heb gölge ardınca yelen
Mā-siva 'llāh sāye sen heb gün gibi meşhūrsun
- 5 Fethi qurb-ı hāzrete mevkūf keşfi vuşlata
' Ayn-ı rahmet bir muţalsam daħme-i mestūrsun
- 6 Bārgāhuñda Süleymān ber-hevā- perrende mūr
Sen nevāzişkār-ı dilhā-yı hāzīn mūrsun
- 7 Bu ' ināyet-bes bu bī-kes bende-i nā-çizūñe
Kānīyā ğam çekme kim meşfū' sun mağfūrsun

-106-

Na' t-ı Şerif ' Itrī ⁶⁴

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Sāyesi düşmez yere bir böyle naħl-ı tūrsun
Mīhr-i ' ālem-gīrsin başdan ayāğa nūrsun

---

⁶⁴ Bulabildiğimiz ' Itrī mahlaslı divanlarda şiire rastlanmamıştır. Ancak ' Itrī mahlaslı başka bir şairin divanında yer alması muhtemeldir.

- 2 El benüm dāmen senüñ ey Raḥmetü 'l-ālemīn
Şöhret-i ' isyān benüm sen ' afv ile meşhürsun
- 3 Tārik-i gülzār-ı ' ālem mālīk-i mülk-i ' adem
Münkirine maḥz-ı mātem mü 'minine sürsun
- 4 Yā Resūlu 'llāh umarum diyesün rüz-ı cezā
Gerçi cürmüñ çoḡdur ammā ' İtriyā maḡfürsun

-107-

25a

Kānī

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

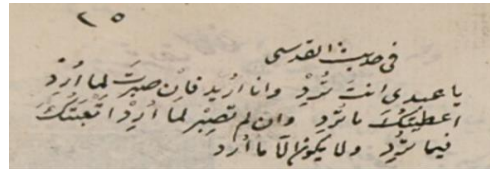
- 1 Lebüñ keşfü 'r-rümüz-ı mā-sebāḡdur yā Resūlu 'llāh
Ki her bir ḡarfi biñ yıllıḡ sebaḡdur yā Resūlu 'llāh
- 2 Sen ol mesned-fürüz-ı şa' diḡu 'l-va' di 'l-emīnsin kim
Kelāmuñ cümle sırı mā-şādaḡdur yā Resūlu 'llāh
- 3 Ṭabaḡ-pīrā-yı ṭıbḡ-ı ḡüsn ü āndur cevher-i zātun
Anuñcün nūr⁶⁵-ı rüy-ı nüh-ṭabaḡdur yā Resūlu 'llāh
- 4 Görüp dendānlarun deryā ' araḡ-rīz oldı ḡacletden
Şadef içre degüldür dürr ' araḡdur yā Resūlu 'llāh
- 5 Azād olsa ' aceb mi kemterīñ çākerlerüñdendür
Ḳadīmī ḡullara i' tāḡ-ı ḡaḡdur yā Resūlu 'llāh
- 6 Şehīd-i Kerbelā şāhzādegān-ı ḡāşşınun şāhā
Yüzi ḡürşīddür ḡūnı şafaḡdur yā Resūlu 'llāh

⁶⁵ āb: nūr (K. D.)

- 7 Sen ol ‘ayn-ı haḳıḳat gözü rûhu’l- ‘ayn-ı ma‘nâsın
Ki naḳş-ı nâ‘lün envâr-ı ḥadaḳdur yâ Resûlu’lîlâh
- 8 Senün deryâ-yı luḳfuḡ ġarḳ iderdi cân-ı Fir‘avnı
Seni âñsaydı ol ħîn kim ġaraḳdur yâ Resûlu’lîlâh
- 9 Senün esrârını fâş itdigiyçün ḥalka bî-pervâ
O darlıklar bütün Manşûra Ḥaḳḳdur yâ Resûlu’lîlâh
- 10 Cemî‘i enbîyâ dergâhuḡâ yüz sürmede hemvâr
Senün aḣḥabuḡ ile yek-sebâḳdur yâ Resûlu’lîlâh
- 11 Saḡa düşmen olan va‘llâh bi’llâh Ḥaḳḳa düşmendür
Mesâ’il bu baḣisde müttefiḳdür yâ Resûlu’lîlâh
- 12 Ben elyâḳ oldıḡum nâre bilürem eylemem inkâr
Saḡa lâyıḳ mı bendeḡ nâre yaḳdur yâ Resûlu’lîlâh
- 13 Senün na‘t-ı şerîfün rûz u şeb ḥaḳḳ-ı şarîḣidür
Ḳuluḡ Kânî bu iḣsâna eḣaḳḳdur yâ Resûlu’lîlâh

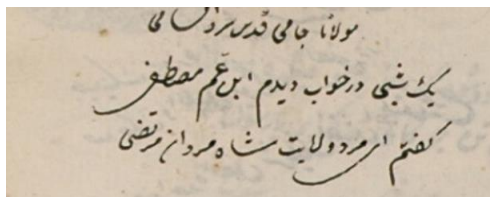
-108-

Fî Ḥadıḣü’l Ḳuddisi

-109-

Molla Câmî

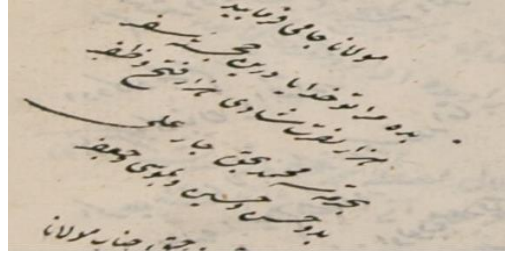
-110-

Güfte-i Ğalib Dede Der Vaşfa Cenāb-ı Mevlānā ẖuddeseh
Mef'ülü Mefā' ilü Mefā' ilün Fā'

- 1 Ey kāşif-i esrār-ı ẖudā Mevlānā
Sultān-ı fenā şāh-ı bekā Mevlānā
- 2 'Aşq itmededür ḥazretüñe böyle ḥiṭāb
Mevlā-yı gürūh-ı evliyā Mevlānā

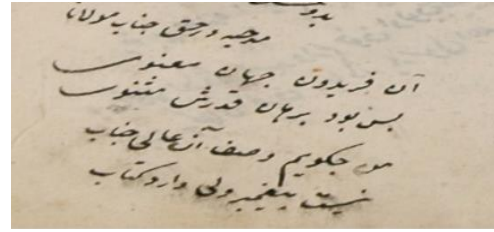
-111-

Mevlānā Cāmī Fermāyid

-112-

Medḥiye Der-Ḥaḳḳ Cenāb-ı Mevlānā

-113-

25b

Na' t-ı Şerif Kānī

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Ğubārı ravzanuñ kuhl-i cilādur yā Resūlu 'llāh
Gözümde ḥāk-i kūyuñ tütüyādur [yā Resūlu 'llāh]

- 2 Cebīnūñ sūre-i ve 'ş-şems sīneñ maṭla' -ı ve 'l- fecr
Şaçun ve 'lleyl yüzün va 'dḍuhādur [yā Resūlu 'llāh]
- 3 Şeb-i mi' rācda na' l-i şerīfūñ naḳş idinmiş⁶⁶ çarḥ
Biri meh birisi mihr-i semādur [yā Resūlu 'llāh]
- 4 Şemīm-i çīn-i zūlfūñ şemmesidür müşg ile ' anber
Anuñçün müşge teşbih-i ḥaṭādur [yā Resūlu 'llāh]
- 5 Ne yüzle varayum yüz virmez isen bāb-ı raḥmāna
Yüzümde rū-siyehlik rū-nümādur [yā Resūlu 'llāh]
- 6 Ğubārum rūzgār atmazsa semt-i ravza-i pāke
Dem-i maḥşerde de işüm hevādur [yā Resūlu 'llāh]
- 7 O deñlü mücrimem zerre şevābum varsa defterde
Ya sehv-i kātībān ya iftitādur [yā Resūlu 'llāh]
- 8 Egerçi dāmen-i lā-taḳnaṭū der-destdür ammā
Yine her ḥālde ümmīdüm saḅadur [yā Resūlu 'llāh]
- 9 O deñlü luṭfuña ümmīdvārum ḥavf olup ma' dūm
Zebāna her gelen ḥarf-i recādur yā Resūlu 'llāh
- Ve lehū** 10 Derūnum zıkr ü fikr-i ḥazrete bī-gānedür gerçi
Niçe bī-hūde fikre āşinādur yā Resūlu 'llāh
- 11 Reh-i mescidde süst ü nā-tüvān üftān u ḥizāndur
Ṭarīḳ-i fişḳda pek tiz-pādur [yā Resūlu 'llāh]
- 12 Eger rüz-ı cezāda şāḥib olmazsañ degül cennet
Cehennemde baña nefret- nümādur [yā Resūlu 'llāh]

---

⁶⁶ idinmiş: almış (K. D.)

13 Şefâ' at suçluya dirlər meşeldür söylenür dâ'im
Kuluñ Kānī de bir mücrim gedādur yā Resūlu'llāh

14 Ne şeytandan ne raḥmandan başa tesliyet yokdur
Hele her ḥâlde ümidüm saña yā Resūlu'llāh

-114-

Na't-ı Kānī

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1 Dü-gīsū nāfe-i zātü'l-erecdür yā Resūlu'llāh
Maşūn ez-şemme-i cins-i ḥarecdür [yā Resūlu'llāh]

2 Senüñ dürrāc-ı rengīn tāc-ı kūhistān-ı i' cāzuñ
Ser-i sīmurğdan 'ālī derecdür [yā Resūlu'llāh]

3 Senüñ pāy-ı Kudüs-peymāñ vardığı yere gayruñ
Seri varmaz ayağı zī-'arecdür [yā Resūlu'llāh]

4 Dü-çeşmüm *merace'l- bahreyni* ḳalbüm *māricin min-nār*
Sirişküñ ḥūn ile sehlü'l-merecdür [yā Resūlu'llāh]

26a 5 Neşirden nazmum inşādan cenīn-i şi'r-i Bihzādum
Ve lehū Senüñ evsāfuñ içün muḥterecdür [yā Resūlu'llāh]

6 Hevādan olmaduñ nāḫıḳ güvāhumdur ve mā-yenḫıḳ
Ki nuḫḳuñ daḫı gayri zi-ivecdür [yā Resūlu'llāh]

7 Derüñde çihre-sālıḳ pāyesin ister ḳuluñ Kānī
Bilür eş-şabru miftāḫu'l-ferecdür yā Resūlu'llāh

-115-

Na‘t-ı Kānī

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

- 1 İşıgüñ ħākine ruḥsāre-sāyem yā Resūlu‘llāh
Nola reşk-i Hü mā olduysa sāyem [yā Resūlu‘llāh]
- 2 Adem⁶⁷ māni‘dür iḥtāra kerem mevsimlerün ḥaḳḳa
Velī minnet-i ħūr-dest-i du‘āyem [yā Resūlu‘llāh]
- 3 Ner ü māde zemīn ü āsmānı farḳdan ḳaldum
Ser-i dil-bestegān-ı hūy u hāyem [yā Resūlu‘llāh]
- 4 Elüm yüzüm ḳarasıdur ḳalan pāyine ‘uṣṣāḳuñ
Bu emniyetle dā‘im ḥāk-i sārem⁶⁸ [yā Resūlu‘llāh]
- 5 Ğam-ālūfte Ḥudāyī perverān-ı baḫr-ı āteşdür
Bu deryāda hele ben nā-ḫudāyem [yā Resūlu‘llāh]
- 6 Tenümde cān eṣer-i ibḳāsın itmez hīç isiḫsān
Bilür ki ben saña ez-cān fedāyem [yā Resūlu‘llāh]
- 7 Kedu ber-düş ked-bānū be-zānū meykededür dil
Bürühne-ten çü Kānī bir gedāyem yā Resūlu‘llāh

-116-

Na‘t-ı Kānī

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

- 1 Ḥırāmuñ şūret-i rūḫ-ı revāndur yā Resūlu‘llāh
Ḳıyāmuñ müşbit-i aḫir-zamāndur [yā Resūlu‘llāh]

---

⁶⁷ adem: edeb (K. D.)

⁶⁸ sārem: pāyem (K. D.)

- 2 Senüñ mâhiyyetüñ fehm itmeyen senden firâr eyler
Melek- hüyün o kim bilmez remândur [yâ Resûlu 'llâh]
- 3 Elinden nesne gelmez 'âşiyân-ı ümmetüñ âhîr
Gelen elden amân şad el-amândur [yâ Resûlu 'llâh]
- 4 Muķâbil düşdigiyçündür nişân-ı ķābe ķavseyne
Bir adı da o ebrūnuñ kemândur [yâ Resûlu 'llâh]
- 5 Zülāl-i luţfuña her ķande olsa teşnedür Kānî
Ĝarîbüñdür anı aḫsāna ķandur [yâ Resûlu 'llâh]

-117-

26b

Na' t-ı Kānî

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Tūlū' itdi derūna çün meh-i tābān-ı bismillāh
Aña ' aks itdi zîrā pery-i raḫşān-ı bismillāh
- 2 Olurdu an-be-an ekvān ĝarîķ-i lücce-i envār
Eger çehre-nümā olsaydı ḫüsn ü ān-ı bismillāh
- 3 Ne rükne sen rükün itseñ gerek erkānsız söyle
Tūrurken sedd-i İskender gibi erkān-ı bismillāh
- 4 O bir şāndur ki memlūdur heme gül-ķand-i raḫmetle
Hele ĝāyetle 'ālū'l- 'āl 'ulüvv-i şān-ı bismillāh
- 5 Bulursun gevher-i nā-yāb-ı 'irfānı di çok anı
Geçerse destüpe bir kere Kānî kân-ı bismillāh

-118-

Na‘ t-ı Şerif Kāni

Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün

- 1 Cihānı kaplamışdur pertev-i envār-ı bismillāh
Çamaşdırmış dü-kevnüñ dīdesin dīdār-ı bismillāh
- 2 Bilürseñ kemterin sırrun iki dünyāya şıgmazsun
Ki şıgmaz şafha-i endişeye esrār-ı bismillāh
- 3 Fütühāt-ı zuhūr u bāṭın andan feyz alır dā‘im
Mübārek-bāddur her emr-i ḥayra kār-ı bismillāh
- 4 Haṭādan eylemişdür ḥazret-i Ḥaḫḫ anı vāreste
Hümāyūndur ser-a-pā ḥaṭṭ-ı ‘anber-bār-ı bismillāh
- 5 Degüldür ğayrı Kānī olsa olsa mezheb-i Ḥaḫḫda
Metā‘ -ı Çin-i ‘irfānda muḥaḫḫaḫ bār-ı bismillāh

-119-

Na‘ t-ı Kānī

Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün

- 1 Ğarīb-i bī-kesem dergāha geldüm yā Resūlu ‘llāh
Gedāyam bī-nevāyam şāha geldüm [yā Resūlu ‘llāh]
- 2 Yol azdırmışdı deyu nefis ammā şad hezār el-ḥamd
Ki el-ḥāle ser-i şeh-rāha geldüm [yā Resūlu ‘llāh]
- 3 Mişāl-i Yūsuf-ı Ken ‘ān ümīd-i şadr-ı ‘izzetle
Bün-i nā-ka‘ r-yāb-ı çāha geldüm [yā Resūlu ‘llāh]
- 4 Ne deñlü rü-siyāham ol kadar lā-ḫayd u bī-bākem
Ne ğam sen gibi şāhen-şāha geldüm [yā Resūlu ‘llāh]

- 5 Uytudum ʿālemi āvāze-i nānū-yı ğafletle
Egerçi ħʿābdan inbāha geldüm [yā Resūlu ʿllāh]
- 6 Sezā mı ʿavdeti iḥşāndan meʿyūs Kānīnün
Cenāb-ı şāh-ı ʿālī cāha geldüm yā Resūlu ʿllāh

-120-

27a

ʿİzzet Beg

Mefāʿilün Feʿilātün Mefāʿilün Fāʿlün

- 1 Kilid-i bāb-ı Hudā lā ilāhe illallāh
Tılsım-ı genc-i Hudā lā ilāhe illallāh
- 2 Nefesle ğonca-i maḫşūd açılur olıcağ
Riyāz-ı dilde şabā lā ilāhe illallāh
- 3 Vücūdu bir kırup işbāt u nefyi nefy eyler
Virür fenāda beḳā lā ilāhe illallāh
- 4 İdüp vaḫanda sefer menzilün bulur sālīk
Olinca rāh-nümā lā ilāhe illallāh
- 5 İlāhi ʿizzete fetḫ eyler sırr-ı tevḫidi
Ki ola perde-ğüşā lā ilāhe illallāh

-121-

‘İzzet Beg

عقده بلبله
آتش افکند در دل کعبه بو
بهری چو بختا نماند آن بو
بهرای سوزن شد بوش
زخم از شوق کز آنجا با بو
زبده واکر دست بخوردند
چون صبا بیم ما دور با بو
القدره سحر افق از شوق است
جامع سینه کسما بو

وله
باو محرم بستر هو عونت
بخت لاله الا هو

-122-

‘İzzet Beg

عقده بلبله
اقاب صبیح ما اوجها نوبه
مانها سبیلله اسر توبه
کحل فانع البصر چشم نوبه
ناظر با چه سولا توبه
آینه و جویبیت و نضی
نازنینا قرب او اذفا توبه
سائل محرم ما سانشند
سایه ای و مراد ما توبه
مرحمت فضا خدا را کن مدد
دستگیر عورت شیدا توبه

-123-

‘İzzet Beg

عقبا بجد
يا جامع الحق حسن يا منفع الكرم
يا خاتم الرسالة يا سيد العلم
سبحك فان سرك اعلينا حين
لولاك كيف نلقى شفا من العلم

در سق ورتن تونم انك تونما
شس الهدا نضى بليت ورا بعجم
دست اميدار من عقور ارف
انت انظف قلب ويا جامع العلم
برقطه مداد زعوت صيلوا به باد
مادامت الخطوط وتجرى من العلم

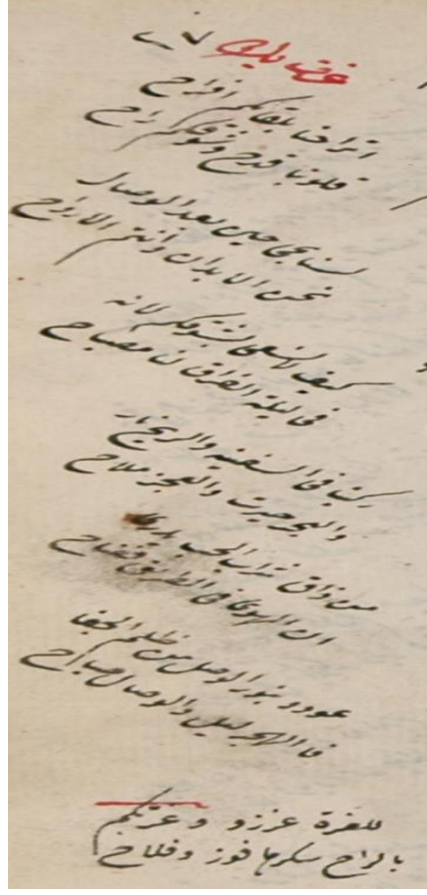
-124-

‘İzzet Beg

عقبا بجد
عالي وسيله كبت غير الحقبة
يا من كفى الحقبة للاجابة
لا تظرو الغيب بقول يا بيا
يا من يجب بالهم كل دعوة
يا الغدار است مقدر اني حضورا
قوت يا بيا بيزوب وجبته
نفسا عويقة بما را الجايم
ايديا حق جابل فاذل الحقبة
هذا الفقيه جادك يا بعجز قانا
ارحم من عزمتك ذل عزة

-125-

‘İzzet Beg

-126-

27b

‘İzzet Beg

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

- 1 Bārek-Allāh şubḥ-ı nevrüz-ı rīsāletdür bu şeb
Maṭla‘ - mihr-i cihān-tāb-ı nübüvveddür bu şeb
- 2 Oldı ol dürr-i yetim raḥmet-i Ḥaḳḳa şadef
Ḳulzüm-i zehḫār-ı feyż-i Rabb-i ‘izzetdür bu şeb
- 3 Çoḳ mı mecnūnı olup çāk-i girībān itse şubḥ
Ṭurra-i ruḥsāre-i leylā-yı devletdür bu şeb

- 4 Yağdı kandil-i nücümü itdi şehr-âyin felek
Tâ bilinsün leyle-i sūr u meserretdür bu şeb
- 5 Mücrim [u] bî- çāreyüm geldüm ümîd-i luḡf ile
‘Arz-ı hāl itdüm zîrâ vaḡt-ı fursatdur bu şeb
- 6 Yâ Resû’lallâh amân ḡaldum reh-i tuḡyânda
Ol baḡa feryâd-res hengâm-ı şefḡatdür bu şeb
- 7 Bir nazār ḡıl merḡamet çeşmiyle Allâh ‘aşḡına
‘İzzet-i dermânde cüyâ-yı ‘inâyetdür bu şeb
- 8 Hâk-i pây-ı ravza-i pür-feyzine yüz biḡ şalât
Tâ ki bu envâr ile pür zîb ü ziynetdür bu şeb

-127-

‘İzzet Beg

Mefâ’ ilün Mefâ’ ilün Mefâ’ ilün Mefâ’ ilün

- 1 Cenâbuḡ matleb-i cân u cihândur yâ Resûlu’llâh
Derüḡ dârü’l- emân-ı ins ü cândur yâ Resûlu’llâh
- 2 Sen ola bālâ rev-i ‘ālî fezâ-yı lâ- mekānsın kim
Ġubârıḡ tâc-ı faḡr-ı âsumândur yâ Resûlu’llâh
- 3 Edeb mühr-i dehân-ı ‘aczim oldı na‘t-ı pakünḡde
Ki bu mahfelde Ḳur’ân na‘t- ḡ’ândur yâ Resûlu’llâh
- 4 Tehî destüm ḡarîbüm bî-nevâyum bâb-ı luḡfunḡda
Baḡa sermâye ancaḡ el-amândur yâ Resûlu’llâh
- 5 Benüm maḡsûd-ı ḡaşş u ‘âm cürmüm eyle ol ḡün kim
Şefâ‘ at dâd-ḡ’ah-ı mücrimândur yâ Resûlu’llâh

- 6 Şeb-i isrâdaki ikrâm-ı hâşşü' l-hâş haqıyçün
Meded kı l ' izzeti cāmuñla qandur yā Resūlu 'llāh
- 7 Revān-ı pākıñ her bir nefesde biñ şalāt olsun
Cihānda ta ki fermānuñ revāndur yā Resūlu 'llāh

-128-

‘İzzet Beg

Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün

- 1 Nuḥustīn-i mışra‘ i mānzūme-i Qur‘ān bismillāh
Cemāl-ārā-yı feyz-i tāc-ı her ‘ unvān bismillāh
- 2 Bu sırrı feth ider dendāne-i sinni ki olmışdur
Kilidi qıfl-ı bāb-ı raḥmet-i raḥmān bismillāh
- 3 ‘ Aceb mi küşesinde ḥāl-i ḥüsn-efzā ise noқта
Ki olur ebrū-yı vech şāhid-i ‘ irfān bismillāh
- 4 Nefesden evvel imdād eyler elbet medd-i iḥsānı
Dise bir emr-i müşkilde olan ḥayrān bismillāh
- 5 Ümīd oldur ki nazm-ı ‘ İzzeti haqq eylemez ebter
Ki oldı feyz-baḥş-ı maṭla‘ -ı dīvān bismillāh

-129-

Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün

- 1 Gürūḥ-ı ebniyā tesbīḥ-i dürr gibi serāmeddür
O tesbīḥe imāme-i gevher zāt-ı Muḥammeddür
- 2 Tecellī ideli nūr-ı eḥad bürc-i hüviyettür
O nuruñ cilve-hānı tavq-ı çeşm-i min Ahmeddür

28a

Mersiye-i 'İzzet Beg
Fā' ilātü Mefā' ilün Fe' ilün

- 1 Ağla ey dīde bu Muḥarremdür
Bende-i ḥānedāna mātemdür
Sīnemi şerḥavār levm eyle
Ki bu derd ü belāya maḥremdür
Gel gel ey dil benümle ḳan ağla
Āteş-i derd ile ciger dağla
- 2 Kār u girdāruḡ ola şubḡ u mesā
Āh u nāle fiğān u vāveylā
Dilde fikr-i ferec ḫarām olsun
Var iken bu ġumüm-ı hūş-rübā
Gel gel ey dil benümle ḳan ağla
Āteş-i derd ile ciger dağla
- 3 Bu o gündür ki itdi bunda ḫazān
Gül-i şad-berg-i gülşen-i imān
Lāne-i şabrımı dest-i berḳ-i ġama
Nice virmez bu demde bülbul-i cān
Gel gel ey dīde benümle ḳan ağla
Āteş-i derd ile ciger dağla
- 4 Diken oldı gözümde berg-i çemen
Gülşen [u] lālezār beyt-i ḫazān
Naḫl-ı mātem görüندی çeşümüme āh
Bağlarda nihāl-i serv [ü] semen
Gel gel ey dīde benümle ḳan ağla
Āteş-i derd ile ciger dağla

- 5 Bu o ğamdur ki olmayan maġmūm
Şādī-i ‘aşqdan olur maħrūm
İşte açdum derūn-ı maħzūnu
Eş-şalā ey ğumūm ile hūcūm
Gel gel ey dīde benūmle kıan aĝla
Āteş-i derd ile ciger daĝla
- 6 Ĥubb-ı āl-i ‘Ālī ile billāh
Yandı sīnemde nice meş‘al-i āh
Cāna hem-rāh ola hidāyet-i ‘aşq
Yoħsa bu ĥāl ile olur ğümrah
Gel gel ey dīde benūmle kıan aĝla
Āteş-i derd ile ciger daĝla
- 7 Ola bu sīne hemcū lāle-i dāĝ
Sūziş-i mātem ile dāĝ-be-dāĝ
Kerbelā mācerāsını der-piş
Eyleyüp ola çeşm-i ter ırmaĝ
Gel gel ey dīde benūmle kıan aĝla
Āteş-i derd ile ciger daĝla
- 8 Allāh Allāh ne sırr-ı ĥikmetdür
Ki ĥired bunda lāl [ü] ĥayretdür
Cüst-cū-yı tarīķa yol virrmez
Çün rızā dūr-bāş-ı kıudretdür
Gel gel ey dīde benūmle kıan aĝla
Āteş-i derd ile ciger daĝla
- 9 Ĥubb-ı āl-i ‘Ālī ile be-devām
Aĝlayup ‘izzet ğumūm aşām
Ola sencīde rişte-i eşke
Güher-i bī-şümār şalāt u selām
Gel gel ey dīde benūmle kıan aĝla
Āteş-i derd ile ciger daĝla

-131-

28b

Ḳıṭʿ a

Mefʿülü Fāʿilātü Mefāʿilü Fāʿilün (Fāʿlün)

- 1 Ey maḥrem-i bī-müşterek-ı ḳurb-ı Ḥudā
Dilden eşerün itmesün Allāh-ı cüdā

Ve lehū 2

Her zerre-i ḥāk-i ḳadem-i hazretiḡe
Cānumda fedā tende fedā bende fedā

-132-

Ḳıṭʿ a

Mefʿülü Mefāʿilü Mefāʿilü Feʿülün (Fāʿlün)

- 1 Yüz biḡ yıl idüp it ḳaddün imlā
İtsem seni vaşf itmede biḡ derdli edā

Ve lehū 2

Bir şemme beyān eyliyemem naʿtuḡdan
Her bir nefesüm biḡ nefes olsa farazā

-133-

Ḳıṭʿ a

Mefʿülü Mefāʿilü Mefāʿilü Feʿülün (Fāʿlün)

- 1 Zātuḡ o ḳadar müntheḡib-i ḳudretidür
Kim rūḡ-ı şıfat mültezim-i şafvetidür

Ve lehū 2

Rūḡ oldıḡına şübhe mi vardur ancaḡ
Taʿbīr-i cesed lāzıme-i ḡılḳatidür

-134-

Ḳıṭ‘ a

Mef‘ ülü Mefā‘ ilü Mefā‘ ilü Fe‘ ülün (Fā‘ lün)

1 Medhüñde senüñ ‘āciz olup cin ü beşer
İzhār-ı kuşur eyler iken ser-tā-ser

Ve lehū 2 Şāhāne-yi beyān itse gerek na‘ tuñdan
Bī-çāre-i naḥifī gibi ‘abd-ı kemter

-135-

Ḳıṭ‘ a

Mef‘ ülü Mefā‘ ilü Mefā‘ ilü Fe‘ ülün (Fā‘ lün)

1 Şevkuñ baña sermāye-i cem‘ iyyetidür
Evşāf-ı şerifüñ sebab-i ref‘ atidür

Ve lehū 2 Ḳādir degülüm na‘ tuña ben sultānum
Ancaḳ ğarażum ‘arż-ı ‘übüdiyyetidür

-136-

Ḳıṭ‘ a

Mef‘ ülü Mefā‘ ilü Mefā‘ ilü Fe‘ ülün (Fā‘ lün)

1 Ancaḳ bu ḳadar vaşfına vardur imkān
Kim mazhar-ı tām idi o faḥr-ı dü-cihān

Ve lehū 2 Her mürselüñ ĩ‘ cāzı cenābunda bedīd
Her mu‘cizüñ enva‘ -ı vucūdunda ‘ayān

-137-

Ꞑıt' a

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün (Fā' lün)

- 1 Bir demde idüp mihr-i şıfat 'ālemi tayyi
Oldı seferün bī-ta' b-ı zaḥmet-i da' i

- Ve lehū 2 Bir 'āleme vārduḡ ki cihetden ḡālī
Yok anda kem u keyf u metā eyn ile ey

-138-

Na' t-ı Şerīf

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Cemālün maṭla' -ı ḡūrşīd-i ḡaḡdur yā Resūlu 'llāh
Cemālün nūr-ı ḡaḡdan bir sebaḡdur yā Resūlu 'llāh
- 2 Vucūduḡ maşrıḡ-ı ḡūrşīd-i ḡaḡdur yā Resūlu 'llāh
Zuhūruḡ it rabbū 'l- felāḡdur yā Resūlu 'llāh
- 3 Müzehheb cildle mecmū' a-i eflāk-ı vaşfuḡda
Mülleḡışşı bir kitāb ne varaḡdur yā Resūlu 'llāh
- 4 Sen ol ki ser-nīşin mescid-i ' arş-ı hidāyesin
Kemālünden dü-' ālem bir sebaḡdur yā Resūlu 'llāh
- 5 Simāṭ bi-nesāṭa na' t-ı dūnyā dü-māfihā
Nevāl-i na' metūḡden bir ṭabıḡdur yā Resūlu 'llāh
- 6 Sihī-ḡaddūḡ ḡörüp çarḡ-ı felek ḡar'in dūtā
ḡamer devr-i ruḡuḡda iki şaḡḡdur yā Resūlu 'llāh
- 7 Şefā' at ḡıl i' nāyet eyle Sultānum Rızā bendeḡ
' Aṭā-yı feyż-i ḡaḡḡa müsteḡaḡdur yā Resūlu 'llāh

-139-

29a

Ḳıṭ' a

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün (Fā' lün)

1 Ey Ḥālik-ı ins ü melek u arz u semā
Vey rezzāḳ-ı bī-minnet ü sulṭan u gedā

Ve lehū 2

Şükr eyliyemem bir nefesüñ ni' metine
Her bir nefes itsem saña biñ ḥamd u şenā

-140-

Ḳıṭ' a

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün (Fā' lün)

1 Ezkāruñ idüp mevlin-i cān-ı şeydā
Eyle beni vāreste-i efkār-ı hevā

Ve lehū 2

İmān u emān eyle refiḳum yā Rabb
Geldikde dem-i riḥlet-i melek-i 'uḳbā

-141-

Ḳıṭ' a

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün (Fā' lün)

1 Yā Rabb beni ḳıl mülhem-ı adāb-ı rızā
Mefṭūḥ ola tā-cān u dile bāb-ı rızā

Ve lehū 2

Eyle ḥarekāt ü sekūnātum her gāh
Tevfiḳuñ eyle maḫhar-ı esbāb-ı rızā

-142-

Kıt' a

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün (Fā' lün)

1 Bin zerreye kıl pertev-i fazluñ i' tã
Mekşüf ola tã dide-i dilden bu ğitã

Ve lehü 2 Pürhāk-ı siyehde ne kadar kudret ola
Olmazsa efendüm kula tevfiķ u ' aṭã

-143-

Ḳıṭ' a

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün (Fā' lün)

1 Maḥlūk senüñ meftünundur yã Rabb
Müstağrak-ı luṭf u ni' amundur yã Rabb

Ve lehü 2 Hãşã ben olam bunca ' aṭãya lâyıķ
Hep kendü ' aṭã vu keremüñdür yã Rabb

Ve lehü 3 Ğafletle idüp nice köhneler yã Rabb
Āyine-i dil oldı mükedder yã Rabb

Ve lehü 4 Karī beşerüñ gerçi ḥaṭãdur ammã
Yoķ nefsine zãlim baña beñzer yã Rabb

-144-

Ḳıṭ' a

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün (Fā' lün)

1 Yã rabb yã Rabb yã Rabb yã Rabb
Perver-i ğamdan ḳalb u ḳãlib

Ve lehū 2 Şükürüñ kār it zikrūñ yār it
Nūr olsun cān-ı āzul tālib

-145-

Ḳıṭʿ a

Mefʿ ūlü Mefāʿ ilü Mefāʿ ilü Feʿ ūlün (Fāʿ lün)

1 Ey dergāhınuñ sāʿili sultān ü gedā
Derbān-ı ʿaşā bi-kef-i қаpuñda Mūsā

Ve lehū 2 Elbet çıkar ihsānuñ olur naʿil-i kām
Bir kerre hülüş eyle dīn yā Mevlā

-146-

Ḳıṭʿ a

Mefʿ ūlü Mefāʿ ilü Mefāʿ ilü Feʿ ūlün (Fāʿ lün)

1 Yazdı dile naʿt beni derdi şebāt
İtsem ne ʿaceb kuvvet-i ṭabʿ um-ı işbāt

Ve lehū 2 Oldum yine keşti-gīr-i meydān-ı sūḥan
Allāh ona kara bi-ʿaşq-ı Aḥmed-i şalavāt

-147-

Ḳıṭʿ a

Mefʿ ūlü Mefāʿ ilü Mefāʿ ilü Feʿ ūlün (Fāʿ lün)

1 Ey āteş-i ʿaşq-ı gül-i gülzār-ı neʿīm
Bu resme teḥiyyatuñ ider ṭabʿ -ı selīm

Ve lehū 2 Yā Rabb ʿĀlī Seyyid-i nā şal-ı kemā
Şalliyat u bāreket-i ʿAlī İbrāhīm

-148-

Ꞑıt' a

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fā' lün

- 1 Ey āye evrān seylī-i ğayret āyeñ
Mi' rāciyla olduğda efzün-ter pāyen

Ve lehū 2 Çün nūr-ı cihān sür'at-i seyriñ göricek
Bī-tāb düşüp felekde ğaldı sāyen

-149-

29b **Na' t-ı Şerīf Hāzret-i Lebībā Peder-men**
Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Ruğuñ ğülzār-ı cennet gibi şolmaz yā Resūlu 'llāh
Cemālün nağş-ı fedretdür bozulmaz [yā Resūlu 'llāh]
- 2 O sālīkūñ kim degüldür reh-nümāyı şer perver
Ṭarīğ-i ğağ biñ yıl gezse bulmaz [yā Resūlu 'llāh]
- 3 Seni cān-ı 'izzinden zebāda sevmeyen 'āşık
Ħağīğat 'āleminde adem olmaz [yā Resūlu 'llāh]
- 4 Muğib-i ğāne dānuñ olmayan erbāb-ı inkāra
'Adāvvet eyler 'āşıklara durulmaz [yā Resūlu 'llāh]
- 5 Dimāğ-ı ehl-i nażıma lezzet-i na' t şerīfūñle
Olur bir neş'-i ğāşıl kim duyulmaz [yā Resūlu 'llāh]
- 6 Lebībā rüz-ı mahşerde meded senden
Ġünāhı 'afv olur aşla şorulmaz yā Resūlu 'llāh

-150-

Na‘ t-ı Şerif Rızā

Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün

- 1 Bahār-ı ‘ arzūñ vaḥdet gülüdür yā Resūlu ‘ llāh
Siyeh zūlfūñ ḥaḳīḳat sūnbūlūdūr yā Resūlu ‘ llāh
- 2 Dehānuñ tūṭīyā esrār-ı gūyā-yı belāgatdūr
Lisānuñ bāğ-ı vaḥdet būlbūlūdūr yā Resūlu ‘ llāh
- 3 Cemālūñ şafḥasında dāne-i ḥāl-i feraḥ-fālūñ
Nemek-dān-ı melāḥat fūlfūlūdūr yā Resūlu ‘ llāh
- 4 Eyilmez ḥaşre dek bir cūr‘ sını nūş eyleyen ‘ aşıḳ
Lebūñ ḥam-ı ḥāne-i fıṭrat-ı melīdūr yā Resūlu ‘ llāh
- 5 Semend-i ṭab‘ -ı çālāk-ı Rızā meydān-ı na‘ tuñda
Cenāb-ı murtażānuñ dūldūlūdūr yā Resūlu ‘ llāh

-151-

Mefā‘ ilün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

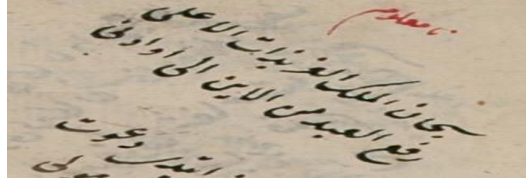
- 1 Eyā reh-nümā-yı gūrūh-i kirām
‘ Aleykü-ş- şalavāt ‘ aleykü ‘ l-selām
- 2 Senūñle bulundı ṭarīḳ-i Hūdā
Senūñle bilindi ḳıyām u şıyām
- 3 Celīb-i ḥudāsuñ sevādan ne ğam
Güneşden şaḳunsa ‘ aceb mi ğamām
- 4 Ḥudāyı ‘ izziye şefā‘ at- meded
Saña çünki maḥmūd evvelidūr maḳām

-152-

30a

Nā-Ma' lūm

Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilūn (Fā' lūn)

- 2 Bir şebān-geh harem-i hāşşına itdi da' vet
Hāzret-i Aḥmed-i Muḥtāri Cenāb-ı Mevlā
- 3 Hulle vü tāc u burāḳ ile gelüp Cebrā' il
Kıldı ol demde risālāt beşāret-i inhā
- 4 Didi ey mefḥar-ı kevneyn-i nebī el-ḥaremeyn
Muntazırdur eşer-i maḳdemiñe arz-ı semā
- 5 Seni da' vet ider Allāh sa' ādetle buyur
Yemīn-i teşrīfiñe āmāde ne' im u isrā
- 6 İmtişāl eyledi fermān-ı celīlū' l-şāne
Oldı sır menzil-i iḳbāli cenāb-ı aḳşā
- 7 Hāşmet ü cāh-ı risāletle süvār oldı hemān
Hāzret-i Seyyīd-i Yeşrib şeh-i mülk-i Bathā
- 8 'İzz ü nāzıyla o sultān-ı serīr-i levlāk
Ferşden 'arşa 'urūc eyledi mānend-i hümā
- 9 **Ve lehū** Nefi işbāt-ı cemālūñden idüp ref' -i niḳāb
Munḳatı' oldı bi-gül [ü] bi-dil-i müsteşnā

- 10 Mürtefi^ç oldu serā perde-i vaḥdāniyyet
Eḥad-i tīre berūz eyledi lā ve illā
- 11 Kıldı ıskāt-ı izāfāt-ı ceyb-i ekrem
Maḥz-ı tevḥīd-i zūhūr eyledi maḥv oldu sivā
- 12 Leys-i fi-l kevn-i sevallāh olup cilve-nümun
Kalmadı keyf-i kemiyet^ç adem oldu eşyā
- 13 Lī-me^ç Allāh ḥarīminden idüp^ç arz-ı cemāl
Didi biḡ luṭf u^ç ināyet ile ehlen sehlen
- 14 Senüḡ ol māh-ı felek cāh-ı sipihr-i ceberūt
Ḥacle-i ārā-yı^ç arūs-ı ḥarem mā o şeh
- 15 Maḥrem-i rāz-ı nihān-ḥāne-i kāb-ı ḳavseyn
Maḫzar-ı rü^çyet-i dīdār-ı cenāb-ı Mevlā
- 16 Şāniḡı rü^çyet-i nuşretle ser-efrāz itdüm
Ḳadriḡi cāh-ı şefā^çat ile kıldum a^çlā
- 30b 17 Evvel ü āḫir-i fiṭrat saḡa oldu maḫşūs
Ve lehū Āb-ı rüyuḡdur iden ḫalk-ı cihānı iḫyā
- 18 Gelmesen^ç āleme gelmez idi ḫalk-ı^ç ālem
Olmasan^ç olmaz idi kevn ü mekān ser-tā-pā
- 19 Göricek cilve-gehi bāb-ı niyāzı mekşūf
Keşf-i rāz eyledi dergāha cenāb-ı ṭāhā
- 20 Didi ey ḳible-i ḫacāt-ı gürūh-ı^ç uşşāk
Vay berārānde-i ḫacāt dil-i ehl-i recā

- 21 Zāt için ki esrâr-ı zamâyir-i zâhir
Müttehid hazret-i izzetde nihân ü peydâ
- 22 Saña ma' lûmudur aḥvâl-i 'uşât [u] ümmet
Za' ifâ kıllarını eyle sezâvar 'atâ
- 23 Pâyimâl eyleme erbâb-ı günâhı yâ Rabb
Şıket-i dağdağa-yı zillet ile rûz-ı cezâ
- 24 Kıldı Haḫ ḥüsn-i hitâbıyla aña der cevâb
İtdi mihmânını bu vechle elâfa sezâ
- Ve lehü** 25 Didi ey melce'-i me'vâ-yı cemî'-i 'âlem
Vay ger mekân şehâ ma' deni kehfü'l-ğarbâ
- 26 'Afv-ı gufrânımı mevķûf-ı şefâ'at kıldum
Luṭf u iḥsânımı aḫyârına kıldum inşâ
- 27 İtmek için der-i iḥsânıma her dem mi' râc
Eyledüm ümmete beş vaḫt-i namâzı ihdâ
- 28 Vaşl-ı baḫr-ı şehûd olmuş iken zât-ı resûl
Ġurfeden fırķa olup rif'atle cilve-nümâ
- 29 'Arşdan ferşe nüzûl itdi mişâl-i rahmet
Eşer-i bâriķa-i feyz ile töldi Baḫhâ
- 30 Şevketiyle 'ilm-efrâz-ı risâlet oldı
Ziver-i fetḫ u zafer rehber ile buldı behâ
- 31 Kıldı serkeşleri fermân şeref-i encâma
Halka halka ḫam-ı gîsû-yı tebân gibi dütâ

- 32 Tuḥfe-i nūr-ı şalâtıyla pür olsun yâ Rabb
Türbe-i mefḥar-ı kevneyn âli- yevm-i cezâ
- 33 Yâ İlâhî bi-Ḥaḳ-ı da‘ vet-i mi‘ râc-ı resûl
Bi-Ḥaḳ Aḥmed-i Muḥtâr u bi-Ḥaḳ el- ‘ abâ
- 34 Eyle ‘ Âlî kulumu mağfirete şâyeste
Eylesün yevm-i cezâ dağ-ı gulâmı peydâ

-153-

31a

Muḥarremiye

Fâ‘ ilâtün Fa‘ ilâtün Fâ‘ ilün

- 1 Ağla ey dîde Muḥarrem geldi
Ya‘ ni derd ehline mâtem geldi
- 2 Ḥânedân-ı nebevî ḥubbu ile
Dîdeden eşk-i dem-â-dem geldi
- 3 Yanyor cân u dilüm vallâhi
Bu belâ başıma mübrem geldi
- 4 Meded Allâh için ey âl-i ‘ Alî
Ki dile biḡ elem ü gam geldi
- 5 Bilmezem n’işledigüm bu demde
Ġamla ḥayret başa te‘vem geldi
- 6 Gerçi leb bestegî-i râh-ı edeb
Gönlüme cümleden aḳdem geldi
- 7 İḥtiyârum daḡı yoḳdur bi‘llah
Ki bu sözler dile bu mülhem geldi

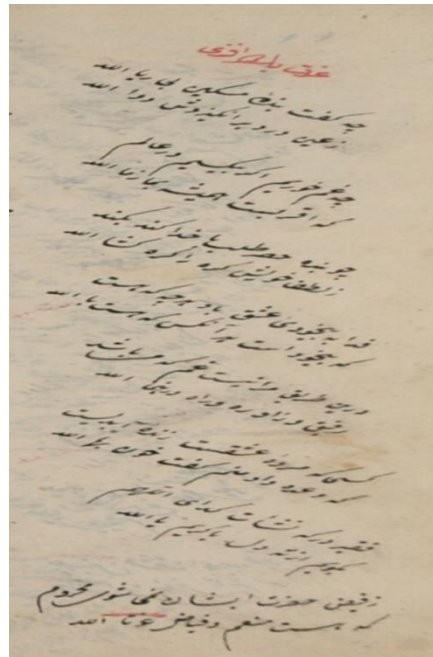
- 8   Ḥaseneyn ‘aşkına raḥm it yā Rabb
Mededüñ ola tesellî-yi kerb
- Ve lehû** 9   Yoğ bu mebhāşda mesāğ-ı güftār
Ya‘ni kim ‘ağla tecennün der-kār
- 10   Nāz-ı nīnānī ile ḥāzret-i Ḥağğ
Eylemiş nāz u nīyāzı izhār
- 11   İremez ğavrına efkār-ı beşer
‘Acizdür bunda mā’il-i esrār
- 12   Līk mümkün mi efendisine ğul
Olmaya mātem ile eşk-nişār
- 13   Āh yā Rabb saña ḥālüm ma‘lüm
Müncelī mağzen-i dilde ne ki var
- 14   Yoğ irādem ki dil-i mecrūḥum
Āteş-i derd muḥabbetle yanar
- 15   Zāt-ı pākün ğağı-çün eyle meded
Şem‘-i ‘aşğı dil-i yāremde uyar
- 16   Ḥaseneyn ‘aşkına olam pür dāğ
‘Alevviyetle yana dilde çerāğ
- Ve lehû** 17   Yā ilāhi be-ğağ-ı Āl-i ‘Abā
Be-girān-ğadri-i ğün-ı şühedā
- 18   Be-ğüher-rīzi-i çeşm-i ‘uşşāğ
Be-ciger-süzī-i erbāb-ı vefā

- 19 Be-ğam-ı sîne-i mâtem-zedegân
Be-şabûrî-i kılûb-ı übedâ
- 20 Şad-hezârân taḥıyyât ü selâm
Vâşıl-ı bezm-i şehîdân-ı evlâ
- 21 Ol iki kurre-i ‘ayn-ı imân
Nazar-ı merḥamet ide kıluna
- 22 Beni bağışla o şeh-zâdelere
Ola bu mürde-i endûh-ı iḥyâ
- 23 Ḥubb-ı işân ile yansın cigerüm
Eyleyem dâğ-ı gûlâmı peydâ
- 24 Ḥaseneyn ‘aşkına ey Rabb-i kâdir
‘İzzetüñ ide niyâzı te’sîr

-154-

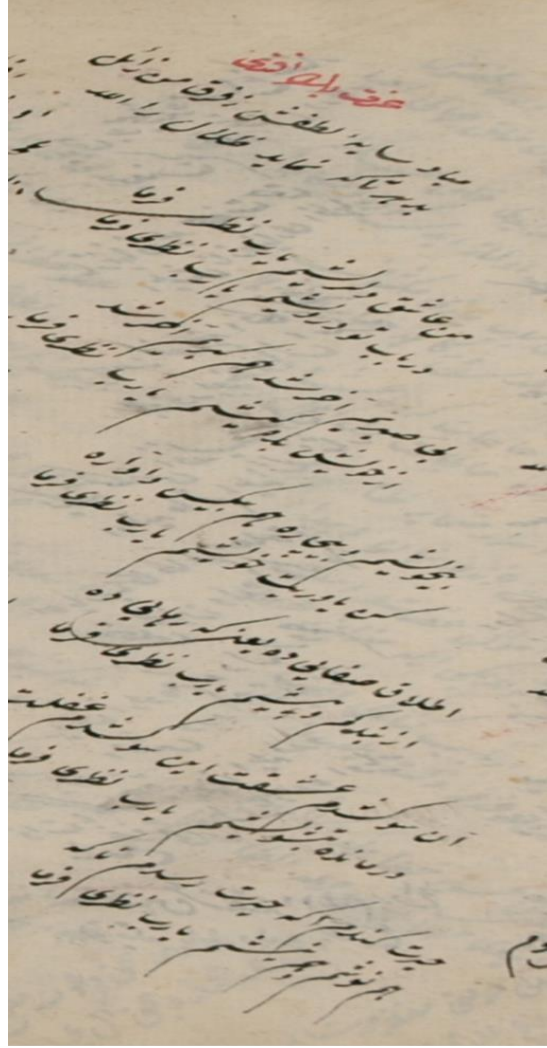
31b

‘İzzet Beg Efendi

-155-

‘İzzet Beg

-156-

Terbî‘-i Mu‘tarref be- Ğazel-i Merhûm Pertev Raĥmetu’ İlâh
Mefâ‘ ilün Mefâ‘ ilün Mefâ‘ ilün Mefâ‘ ilün

- 1 Raĥibün ‘ arz-ı ĥâle ictisârı var benüm yoĥdur
O şâh-ı mülk-i istiĝnâya bârı var benüm yoĥdur
‘ Aceb tâli‘ ki niye i‘ tibârı var benüm yoĥdur
Anuĥ her dürlü ‘ arz-ı iftiĥârı var benüm yoĥdur

- 2 Ne dervîşüm ne bây u ne gedâyum ben bu ‘ âlemde
Ne gül ‘ andelibüm ne şabâyum ben bu ‘ âlemde
Bu tırfa hâlîme hayret-fezâyum ben bu ‘ âlemde
Cihânda herkesüñ bir gûne kârı var benüm yoğdur
- 3 Dil-i zârumda bu farı-ı mağabbet ıztırarîdür
Seni sevmekligüm ey şûh ki şanma ihtiyârîdür
Bu dāvāya begüm bu mışra‘ uñ işbâtı cārîdür
Güzel sevmekde halkuñ ihtiyârı var benüm yoğdur
- 4 Mübâhât eyleyüp bir süz-ı ‘ aşk olmağda pervâne
Ki itmiş ma‘ nî-i mağviyyeti işbât-ı cānâne
O âteş ile atup cism ü cānın nâr-ı süzāna
Dimiş bağ Qays Ferhāduñ mezârı var benüm yoğdur
- 5 Cenāb-ı Neş‘ etüñ feyziyle buldı gün gibi şöhret
‘ Aceb mi lem‘ a-dār-ı mihr-i feyz olsa dil-i ‘ izzet
Yine haddin bilüp çün sāye-i ‘ aczle bulur rif‘ at
Ki Pertev olmağa anuñ medârı var benüm yoğdur

-157-

32a

‘ İzzet Beg Efendi

Fā‘ ilātün Mefā‘ ilün Fā‘ lün

- 1 Gevher-i şāhvārdur göñlüm
Hem yem-i bî-kenārdur göñlüm
- 2 Aldı dil-dār kalmadı eşeri
Şimdi bildüm ki vardur göñlüm
- 3 Şadme-i derd-i ‘ aşk itdi harāb
Beyt-i ma‘ mūr-ı yārdur göñlüm

- 4 Olalı bu arada deryā-cūy
Seylveş bī-ķarārdur göñlüm
- 5 Mazhār-ı luṭf [u] ķahr-ı çeşmüñdür
Hem mey ü hem ħumārdur göñlüm
- 6 Dāğ-ber-dāğ-ı hicr-i rüyüñdür
Ya‘ ni kim lālezārdur göñlüm
- 7 Külü ķaldıķda añlar anı yaķan
Āteş-i bī-şerārdur göñlüm
- 8 Āh ben teşne-i ciger-sūzum
Gerçi kim çeşmesārdur göñlüm
- 9 Şayd-ı fitrāk-ı ‘aşķdur ammā
Bāz-ı ‘anķā-şikārdur göñlüm

Ve lehū 10 İltifāt-ı cenāb-ı Perteve ile
‘İzzetā lem‘ a-dārdur göñlüm

- 11 İdeli bāğ-ı tab‘uma rağbet
Gül-i nazma hezārdur göñlüm

-158-

Perteve Efendi

Fā‘ ilātün Mefā‘ ilün Fā‘ lün

- 1 Yārā cāy-ı ķarārdur göñlüm
Mesken-i şehir-i yārdur göñlüm
- 2 Pek muķassī degüldür öyle yine
Nüzhet-ābād-ı yārdur göñlüm

- 3 O ŧehüŋ päy-ı tahtıdur çüŋküm
Der-i devlet-medärdur göŋlüm
- 4 Her huŧuŧum göŋül çekmekde yeter
Didigüm rütbe vardur göŋlüm
- 5 ŧāf⁶⁹ mir'āt idi velī ŧimdi
Pāy-māl-i ğubārdur göŋlüm
- 6 Beni maħcüb [u] ŧerm-sāz eyler
Ķatı bī-neng ü 'ārdur göŋlüm
- Ve lehū 7** Cüssede bir za'if mürğündür
Nālede ŧad hezārdur göŋlüm
- 8 Zaħmı urup ŧayd idüp hemān
ŧandı dilber ŧikārdur göŋlüm
- 9 'Alev-i nār-ı 'aŧkla pertev
ŧanki bir ŧu'le-zārdur göŋlüm
- 10 'İzzet Neŧ'et ile ammā kim
Gül-i her-dem bahārdur göŋlüm
- 11 Bulalı Mir 'İzzet ikrāmuŋ
Ķaylı pür i'tibārdun göŋlüm

---

⁶⁹ ŧāf: ŧadef (B. İ. B. D.)

-159-

‘Āmir Beg⁷⁰

Fā‘ilātün Me‘fāilün Fā‘lün

- 1 Pāre āyīneye dārdur göñlüm
Ḥamdu ’lillāh ki yārdur göñlüm
- 2 Yekdil-i ‘aşķ u ‘āşık u ma‘şūk
Hem gül ü hem hezārdur göñlüm
- 32b 3 Neş’esi dem-be-dem olur efzün
Ve lehū Bir mey-i bī-ḥumārdur göñlüm
- 4 Her ne şorsam cevābı rāst virür
Mü’temen müsteşārdur göñlüm
- 5 Gerçi vāsi‘ cihāndan ammā kim
Ĝam-ı dünyāya tårdur göñlüm
- 6 Kim girerse o bir daḥa çıkamaz
Bir yem-i bī-kenārdur göñlüm
- 7 Yār şevķ u maḥabbet ile hemān
Baḥr-veş-i bī-ķarārdur göñlüm
- 8 ..... duḥānuḡ ḥayāl-i rūyu ile
Reşķ-i baḥş-ı bahārdur göñlüm
- 9 İltifātıyla ol gülün ‘Āmir
Gülşen-i pür-‘ummārdur göñlüm
- 10 Himmet-i devr-i ķuṭb Neş’ātde
Çarḥ-ı ‘aşķa medārdur göñlüm

⁷⁰ ‘Āmir Beg mahlaslı bir şairin divanına rastlanmamıştır.

- 11 MİR 'İZZET NAZİRESÜN DİYEMEM
BUNDA Bİ-İKTİDÂRDUR GÖNLÜM

-160-

'İZZET BEG

FĀ'İLĀTÜN MEFĀ'İLÜN FE'ÜLÜN

- 1 Ser-be-şahrâ-yı hayretüz şimdi
Sırr-ı sevdâ-yı hayretüz şimdi
- 2 Bizden alur nümâyişi hayret
Ya'ni mev'â-yı hayretüz şimdi
- 3 Bizden yokdur beyân-ı hâle mecâl
Mest-i şahbâ-yı hayretüz şimdi
- 4 Hayretî gör ki hâ'irüz ammâ
Yine cüyâ-yı hayretüz şimdi
- 5 'İZZET ANLAMAZDI MU'AMMÂMUZ
Biz ki güyâ-yı hayretüz şimdi

-161-

'İZZET BEG

FĀ'İLĀTÜN FĀ'İLĀTÜN FĀ'İLĀTÜN FĀ'İLÜN

- 1 Derd-i gamla çeşm-i sinemde gör eşk ü yarayı
Âsmân-ı dilde seyr it şâbit-i seyyâreyi
- 2 Bu te'addüd kabiliyyât-ı mezâhirdür ki 'aks
Şâhid-i vahdet kılar âyine-i şad-pâreyi
- 3 Yazdı levh-i bî-sütûna tîşe-i Ferhâd kim
Âdem eyler şoĥbet-i 'uşşâķ seng-i ĥarayı

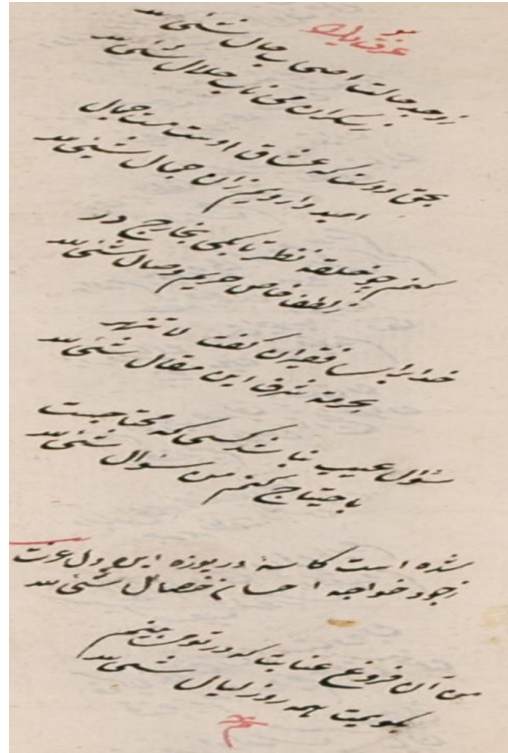

- 4 Dāye olmuş hūsn o tıfla şīr-i şīrīnī-i cān
Nāzdan kılmış tırāşīde felek geh vāreyi
- 5 Çāredür bī-çārelik ya‘ nī devādur ‘aşk
Çāresizdür şanma yāhū ‘İzzet-i bī-çāreyi

-162-

33a

‘İzzet Beg

-163-

Hüve

Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilün

- 1 Heves-i vaşlı gönüllerde qodı cilve-i ‘aşk
Āb-ıla āteşi bir yerde qodı cilve-i ‘aşk
- 2 Pertev-i mihr-i ruḥ yārda kıldı zāhir
Zulmet-i zūlf-i mu‘anberde qodı cilve-i ‘aşk

- 3 Mihrveş-i şa' şa' -1 hüsni çeküp ruhsāra
Çeşme bu vechle bir perde qodı cilve-i ' aşk
- 4 Derd ü dāğı idüp ' uşşāka ezelde taqsīm
Nāzire-i meşreb-i dilberde qodı cilve-i ' aşk
- 5 ' İzzetā hāme-i endīşe-i nev-restemizün
Vazı' na⁷¹ levha-i defterde qodı cilve-i ' aşk

-164-

**Qaşide Berāy-ı Qaşr-ı Mektübī-ı Şadr-ı ' Alī
Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün**

- 1 Bārekallāh ne hoş qaşr-ı dil-ferr ü zibā
Neş' e-bağş u ferağ-endūd meserret-efzā
- 2 Dil-güşāyī qapusunda idi bir der-bān
Hıdmete beste kemer ortada iqbāl ü şafā
- 3 Şadrını şerh-i şadr-ferş-i zer-ender-zer
İnbisāt-ı dil ü cān anda bisāt-ı zibā
- 4 Rūy-ı deryā vü hıyābāna açık revzeneler
Dest-i der şevk ü tarāb da' vetün eyler imā
- 5 Eyleyüp sāha-i vaşfunda Sinimmār-ı hayāl
Şevk ile bir nice ebyāt-ı ma' ānī inşā
- 6 Zeyne itmiş anı bu qaşr-ı mu' allā tāqa
Tākı mümkün ola mi' rāc-ı semā-yı ma' nā
- 7 Taqı ebrū-yı cüvānāna olur reşk-endāz
Ser-i bāmı sebeb-i ğıbta-i qadd-i bālā

⁷¹ vazı' na: yazmağa (B. İ. B. D.)

- 8   Bağ iki ‘ālemi degmez mi göñül inşāf it
Bir ıaraf şaĥn-ı çemen biri kenār-ı deryā
- 9   Her biri nice feraĥ niçe letāfetler ile
İki yanında olur zā’irine perde-güşā
- 10   Ne çemen levĥa zümüröd ki olunmuş ta‘lik
Çeşm-i ef‘ā-i nazar tā ola bunda a‘mā
- 11   Ne leb-i cūy bir āyine konulmuş ki bu cāy
Ĥasret-i ĥüsnü ile olmaya endūh-nümā
- 12   Bu ĥıyābān u bu bāğ u bu çemen bu gülşen
Bu yem ü medd-i nigāh ile bu kaşr-ı vālā
- 33b   13   Kıldı Keşmīr ü Şifāhān-ı cihān-ābādī
Ve lehū   Cuğd-ı vīrāne-nişin ġam-ı reşke me’vā
- 14   O kadar āb u havāsında letāfet var kim
Mürğ-i püryān gelicek bezme bulur pür havā
- 15   Feyzi şol mertebe mebzūl ki itmiş yek-ser
Leb-i deryāda ĥazef-pāreyi dürr-i yektā
- 16   Māh-tāb [u] gül-i gülzārı olup ‘aks-endāz
Evc-i gerdūnda olup sīb-i la‘l-nümā
- 17   Gird-i fānūsda pervāneye beñzer ĥürşid
İdicek günbed-i kaşruñ yanına neşr-i ziyā
- 18   Şevkle zühreyi kaşr-āver-i bezm itmek için
Çeng-i ĥam-ķāmetini çerh ider nağme-serā

- 19 Şubḥu fark eyleyemez bunda iden beytütet
Hiç yokdur burada muzlimî-i şeb zirā
- 20 Şubḥ-veş perveriş-i beyza-i hürşid kılar
Tutsa bir köşede bir şeb-pere me' vā farazā
- 21 Cān gözüyle derd ü dervāzeyi gördüm ki ider
Haḳḳa bānisi için dest açup ḥayr-ı du' ā
- 22 O du' ādur ki odur vācibe-i zimmet-i dil
Olur ' İzzet daḫı bu bābda āmīn-gūyā

-165-

**Tārīḥ-i Berāy-ı Cenāb-ı Ḥazret-i Şāḫib-zāde Tūl Allāh ' Ömre
Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün**

- 1 Mehbīṭ-i feyz-i cenāb-ı kiriyā
Maṭla' -ı hürşid-i envār-ı hüdā
- 2 Kible-i dil ka' be-i maḳşūd-ı cān
Merkez-i ümmīd-i imān ü emān
- 3 O sitād-res-i esrār-ı dīn
' Ārif-i ma' nā-yı Ḥaḳḳu 'l-Ḥaḳḳ kün
- 4 Neş'et-i mu' ciz-dem-i ' İsi-nefes
İşte iḫyāsı dil-i ' İzzet ki bes
- 5 Āfitāb-ı āsumān-ı feyz-i vücūd
Lem' ası olsa nola feyz-i cūd
- 6 Ḥamdulillāh kim o da kıldı zuhūr
Ya' nī şūlb-i pākī itdi neşr-i nūr

- 7 Oldı pür nūr-ı mücessem müncelī
Buldı ziyinet-i mihr-i elṭāf celī
- 8 Nām-ı nāmīsi Muḥammed Neş'edür
Feyz-i şahbā-yı Hudā' dan neş'edür
- 9 Yoḡ bu luṭfuṡ şükrüne bizde tivān
Ḳalmadı hem şevḡden nuṭḡ-ı zebān
- 10 Vālidüm bī-ḡāreyi gördüm bu dem
Ḳaḡḡa ḡılmıṡ secde-i şükr-i kerem
- 11 Zār u giryān dest açup eyler du' ā
Ben de āmīn ile ḡıldum iḡtidā
- 12 Didüm ey' abd-ı şıddıḡ rāst-ı cān
Vaḡtidür kim olasın tāriḡ-ḡān
- 13 Didi ey mūr-ı za'if-i bī-nevā
Cevher-i nuṭḡa degülsün āşinā
- 14 Kim saḡa taḡrīr-i mā-fi'l-bāl idem
Bu reh-i sa'bü'l-müruru aḡladam
- 15 Ḳāk-pāy-ı ḡazret-i üstāda ben
Ḳandeyüm ki ideyüm 'arz süḡan
- 16 Bā-ḡuşuş oldı meserretle hemān
Vüs'at-i reh tengī-i cāy-ı beyān
- 34a 17 Hem bu ālūde dehān [u] ḡalb ile
İdemem cür'etle fetḡ-i fem bile

- 18 Didüm el-ḥaḳ didügün ḥaḳdur senüñ
İ´ tirāf-ı ´ aczdür çün meslegün
- 19 Yigine ma´ şüm pāk [u] ṭāhirüm
Hem ḳul oğlı bir ḳulum pīş ü kem⁷²
- 20 Saña da olup şefi´ isem recā
Olurum bī-şüphe maḳbülü ´ d-du´ ā
- 21 Gel baña bu bābda ol tercemān
Ben zebān-ı ḥāl ile ḳılam beyān
- 22 Feyz-i iṣāndur ki buldı intizām
´ Acize baḥş itdi tāb-ı nuḳ-ı tām
- 23 Şem´ -i cāna evvel irişsin nidā
Nefḥ-i üstād idi bā-nām-ı Ḥudā
- 24 İsmimi vaż´ eyleyüp ḳıldı ḳabül
Eyledüm kāşāne-i feyze duḥül
- 25 Rūh-ı ḳudşī var dem-i üstādda
Söylesem çok mu bu medh-ābādda
- 26 İşte āğāz-ı niyāz itdüm hemān
Allāh Allāh diyerek ḳıldum beyān
- 27 Ey velīyyü´ n-ni´ met bī-minnetüm
Bā´ iṣ-i iḥyā vü ḳadr ü ´ İzzetüm
- 28 Āşāf-ı ´ āciz ḳulođlu bendedür
Dergehünđe çāker ü efgendedür

---

⁷² pīş ü kem: bī-pīş ü kerem (B. İ. B. D.)

- 29 Luṭfuḡa iḥsānına muḥtācdur
Vālidüm bī-çāre benden açdur
- 30 Bizleri dil-sīr iden sensin hemān
Yoḡsa yoḡdur ŧevket ü ferr-i cihān
- 31 Vāḡıf-ı rāz-ı dil-i nā-çārsun
‘ Ārif-i ümmīde cān-ı zārsun
- 32 Pesdür ‘ arz-ı iḡtiyāc ey pür himem
Ġayrı taḡdīḡ-i cesāret eylemem
- 35 Bir nazār ḡıl ḡalma gel ef‘ ālime
Merhamet ḡıl ya‘ nī sinn ü sālime
- 36 Bir ṡarafdan da beni ta‘ cīz ider
Luṭfuḡ istiḡfā‘ idüp her dem⁷³ peder
- 37 Bilmem ol dīvānenüḡ ḡāli nedür
Sen bilirin yine ey ḡelāl-i sırr
- 38 Çünki⁷⁴ pāyān buldı ‘ arz-ı müdde‘ ā
İsterem ki ideyüm ḡebt-i du‘ ā
- 39 Tercemānum didü ŧuḡ ey bī-edeb
Resm-i ādāba münāfi açma leb
- 40 Yoḡ o mebḡaḡde mesāḡ-ı ḡüf-ü-ḡü
Ya‘ ni sıḡmaz ḡalīb-ı elfāza bu
- 41 Cism ü cān u cünbiḡ-ı tab‘ -ı sükün
Ḥāl ü ḡāl u faḡr ü ‘ acz-ı reng içün

⁷³ her dem: da’im (B. İ. B. D.)

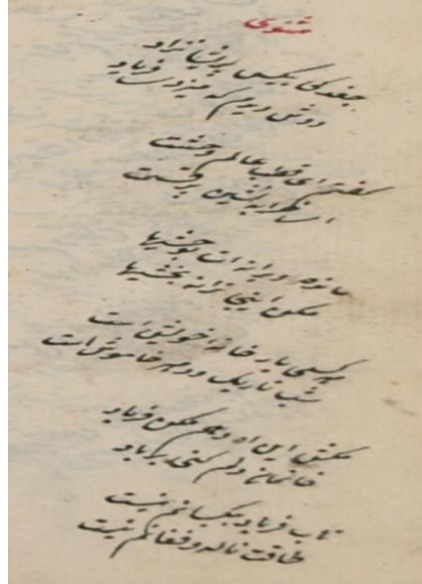
⁷⁴ Çünki: işte (B. İ. B. D.)

- 42 Hāşılı āşār-ı hestīmüz hemān
Vaḳf-ı da‘ vāt oldıġu emr-i ‘ayān
- 43 Belki biz ‘ayn-ı du‘ā oldıġ bütün
Bā‘ iş-i ihyā olan üstād için
- 34b 44 Didüm ey kem-māye el-Ḥaḳ āferiḡ
Ve lehū Bu sözüñden geldi bir şevḳ-i bihīn
- 45 İşte istimdād idüp üstāddan
Söyleyem tāriḡ evvel imdāddan
- 46 Kim zuhūr-ı Ḥaḳḳ olur tāriḡ-i tām
Şarf-ı cevherle bulundı ves‘ s-selām

[1216]

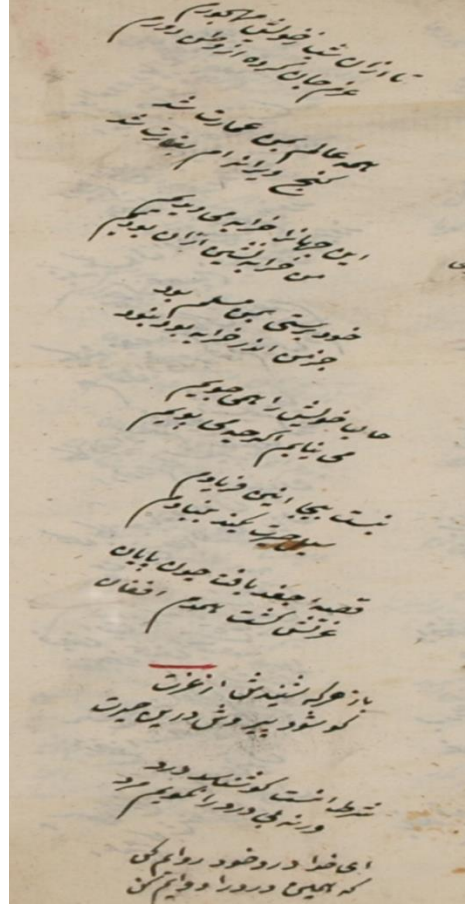
-166-

Meşnevī

عقله آید در دشت
اوران خفا و نوع از نطق
او ای که شید و کفقا هو
بنی اور در بر یابی رو
یعنی ای که بگس م شو
هندش بی کلمه با کلم شو
زینو ازین رسته دروی
خون مزین ز دیده ار مودی
بگشت از خردیم بودیم
چشم چشم خردیم بودیم
جز من آن جانم رخ و چو شوی
نه از انواع جانور لغتی
پاره شب ز اسماز چو شوی
عالم سودا ز صلا شسته
ناکلیان به ستیانم عا خاک
زده زده در عالم افلاک
چو زلی قوار به کفند
همه ازوش و نوش برینند
سکه ای بی بونشان کرم گوش
پروای بودیم شد بوش

-167-

35a

Muḥammes

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Şāh-ı taht-ı ' aşksın mülk ü mekân turduqça tur
Dehrünj āb-ı rüyusun bu ḥakdan turduqça tur
Mıhr-i burc-ı luḫf-ı Ḥaḫsın āsumān turduqça tur
Rūḫ-baḫş-ı feyz-i insānsın cihān turduqça tur
Cān-ı ' ālemsün hemīşe ins ü cān turduqça tur
- 2 Rīze-ḫ'ār-ı h'ān-ı luḫfunḫdur heme cān u cihān
Zerre-i ḫürşid-i feyzünḫdür bütün kevn ü mekān
Sırr-ı Rūḫü 'l –ḫuds olmışḫdur zamīründe nihān
Āsitānıḫdur maḫā-ı aḫd-ı kerrübıyān
Ka' be-i cān u cihānsun bu cihān turduqça tur

- 3 Pertev-i hürşid-i ‘âlem-tâb-ı cūdūñ ser-te-ser
Tâ kıyâmet şalsın aqıtâr-ı cihâna nūr u fer
Târem-i eflâkde devr eyleyüp şems ü kamer
Bu du‘âyı ‘arz-ı dergâh-ı uluhiyyet kılar
Dünyâda hürşid ü mâh ahterân turdukça tur
- 4 Āsitānuñ ğayret-i gül-geşt-i cennetdür senüñ
Kāmetüñ serv-i revān-ı bâĝ-ı vaħdetdür senüñ
Zāt-ı pāküñ şāh-ı evreng-i maħabbet senüñ
Dergehinde pāy-māl olmağ ne ‘izzetdür senüñ
Sidre vü Cibril ü Tübā u cinān turdukça tur
- 5 Eylesün Allāh be-ħağ ħ‘āce –i her dü serā
İki ‘âlemde beni bir bende-i kemter saña
Cān u dil āmīn-gū oldı budur zīrā du‘ā
‘İzzet-i dermāndeyi dūr itmesün senden Hudā
‘İsī-i devrānsun dil-ħastegān turdukça tur

-168-

‘İzzet Beg

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

- 1 Tevfik-i Hudā cezbe-i dile rāh-ber olsun
Tā ‘âlem-i ‘aşğa bu gönülden güzer olsun
- 2 Mülk-i dil-i efgendemi ğâret-zede itdi
Ĝam leşkerine devr u deründan sefer olsun
- 3 Mihr-i ruħ-ı pür-tābı⁷⁵ kapatmış şeb-i perçem
Aç seyr idelüm tâb-ı cemālün seher olsun
- 4 Ey tālīb-i taħkik budur rāh-ı ħağikat
Sa‘y it ki saña bir dil-i āĝāhda per olsun

⁷⁵ pür-tābı: dil-dārı (B. İ. B. D.)

5 Yād eyleyeler nāmıñı devrānda ‘İzzet
Rindāna bu berceste ğazel bir eşer olsun

-169-

35b

‘İzzet Beg

Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilün

1 ‘ Aksine döndi bu şeb çarḥ-ı sitem- ḥ‘āh meded
Girmedi hāle-i aġūşuma ol māh meded

2 Kaldı bī-kes dil-i zārüm şeb-i ḥicrān içre
Yetiş imdaduma ey āh-ı seḥer-gāh meded

3 Yandıġum bezm-i maḥabbetde görüp şem‘ āsā⁷⁶
Didi pervāne yanup yaqılarak āh meded

4 Merhem ur sīnedeki yāralara yār yetiş
Yārsız qoyma beni yāre-i cāngāh meded

5 ‘İzzetüñ nālesi hep dillere şeb-gİR itdi
Meded Allāh meded hey meded Allāh meded

-170-

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

1 İns ü cin emrine rām olsa Süleymān manend
Döneli derīni baḥş itse saña qulzem-i heft

2 Şaḥın aldanma ġurūr itme beḳāsı yoḳdur
Bu fenā mülkiyetidür her ne ki vār āmed ü reft

---

⁷⁶ şem‘ āsā: şemsāsā (B. İ. B. D.)

-171-

‘İzzet Beg

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

- 1 Mey o mey sākī o sākī neş‘e yoğ dillerde hiç
Zevk-yāb-ı cām-ı mül kıalmış mı bu illerde hiç
- 2 Bezm-i sūr erbāb-ı ümmīde devām eyler mi kim
Eksük olmaz āh-ı çāk çāk nağmesi zillerde hiç
- 3 Bī feryād ider mi hayme vü üstürlere
Görmedikçe Leyī yi Mecnūn maħmillerde hīç
- 4 Ğamze-i dil-dūzu dik-dāruñ amān virmez dile
Bī-ħatır yol var mıdur ayā bu menzillerede hīç
- 5 ‘İzzetā zār-ı nihānı āşikār itme şakın
Bir me‘āle āşinā yoğdur bubī-dillerde hīç

-172-

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

- 1 Levħ-i cebhende ne tağdır itse kıassām-ı ezel
Başa yazılan gelür ger nīk ü ber yā ħayrveř
- 2 Kıul ħađada şeh ‘atāda böyledür tavr-ı beşer
Kıul beşer ādem şaşar işler ħatā devdür beşer
- 3 Eşkin āt küh içre gāhī düz yürür ra‘nā eşer
Gāhī düzde düz yürürken der-‘ aķab sürçer düşer

‘İzzet Beg

Mef‘ülü Fā‘ilātü Fā‘lün

- 1 Dilber-i şīve-kār ya‘nī ‘aşk
‘Āşık-ı dil-figār ya‘nī ‘aşk
- 2 Bāğ-ı her dem bahār ya‘nī āşk
Āteş-i bī-şerār ya‘nī ‘aşk
- 3 Kebk-i kuhsār –ı nāz ya‘nī hūsn
Bāz-ı ‘anqā-yı şikār ya‘nī ‘aşk
- 4 ‘Āşıkā bezm-i vuşlātunḡa senün
Māyeü’l-iftihār ya‘nī ‘aşk
- 5 Hūsn-i meh-ṡal‘atān zerresidür
Neyyir-i tāb-dār ya‘nī ‘aşk
- 6 Neş’esi şubḡ-ı ḡaşra dek bākī
Bāde-i bī-ḡumār ya‘nī ‘aşk
- 7 Yār u aḡyāra nūş u niş olmış
Berk-i gül [ü] nevk-i ḡār ya‘nī ‘aşk
- 8 Verd-i gülzār-ı nāz ya‘nī ‘aşk
Āteşün dem hezār ya‘nī ‘aşk
- 9 Āşinā-yı ḡadīm ‘İzzet-i zār
Her dü ‘ālemde yār ya‘nī ‘aşk

-174-

Hüve

Fā' ilātün Mefā' ilün Fā' lün

- 1   Āb-1 āteş-mizāc ya' ni mey
      Nūr-1 nār-1 nimtizāc ya' ni mey
- 2   Gāh ğam ğah neş'e virmekte
      'Aşkıla hem-revāc ya' ni mey
- 3   Beşzer elmas içinde yāķūta
      Reng-bağş-1 züçāc ya' ni mey
- 4   Mevc-i şahbā-yı derd ya' ni 'aşķ
      Derd-i 'aşķa 'ilāc ya' ni mey
- 5   Ṭab'-1 maḥzūn 'İzzete her şeb
      Bā' iş-i ibtihāc ya' ni mey

-175-

Hüve

Fā' ilātün Mefā' ilün Fā' ilün

- 1   Derd-i bāğ-1 neşāt ya' ni cām
      Ġonca-i inbisāt ya' nī cām
- 2   İtdi yek-pāy üzre rinde kıyām⁷⁷
      Serv-i şahñ-1 simāt ya' nī cām
- 3   Mānī-i vaşl-1 yār ya' nī şerm
      Bā' iş-i iḥtilāt ya' nī cām

---

⁷⁷ kıyām: tamam (B. İ. B. D.)

4 Reh-nümā-yı tarīḳ-i mey-ḥāne
Müstaḳīm 'ş-şırāt ya' nī cām

5 Ḥāṭır-ārāy-ı ' İzzet-i şeydā
Derd-i bāğ-ı neşāt ya' nī cām

-176-

36b

Hüve

Mef' ülü Mefā' ilün Fe' ülün

1 Sāḳī meded eyle vir pey-ā-pey
Nūş eyleyelüm ḳadeḥ ḳadeḥ mey

2 Rezdānı idince bāde ma' mūr
Ṭay oldu seḥā-yı Ḥātem-i Ṭayy

3 Dāğ o dil ü āh-ı ' aşıḳān bes
El-aḥer fi' d-devāi' l-key

4 Ḥün-ı dil ü āh-ı ' aşıḳān bes
Lāzım mı bu meclise mey⁷⁸ ü ney

5 ' İzzet ḳül olup o şāha oldu
Ḥāk-ı rehi reşk-i efser-i key

-177-

Hüve

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1 Baḡa hem-kār dildür ülfet-i dil-ber ḥuşūşunda
Benümle yek-zebān u yek-cihetdür her ḥuşūşunda

⁷⁸ meclise mey: bezme bāde (B. İ. B. D.)

- 2 Olan pā-māl sevdegāh olur ser-keş olan pā-māl
Mu' indür bu ser-i seccāde vü minber huşuşunda
- 3 Ne hācet hüsni-i 'ālemgīrini tavşif ol māhuş
Kim eyler güft-ü-gū hūrşide tāb u fer huşuşunda
- 4 Bu ğam mādām ki böyle dildedür ey sākī-i gül-ruş
Tayanmaz tevbe şahbā-yı neşāt-āver huşuşunda
- 5 Ne mümkin ide icrā mācerā-yı eşkini 'uşşāk
Akan sular turur ol beldeki hañcer huşuşunda
- 5 Naşibi mivmer-i 'ālemde sūzişdür hünermendün
Müşāhiddür bu hālet 'öd ile 'anber huşuşunda
- 6 Gülistān-ı seħende şāh huşk ile bahar açdı
Zülāl-i gülün 'İzzet bülbülü nazm-ı ter huşuşunda

-178-

Hüve

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

- 1 Būy-ı semen ol sīm-tene pīrehen oldı
İncitdi ey gül-çihreye gūyā diken oldı
- 2 Kān ağladığım demde düşüp kaṭre-i eşküm
Ruhsār-ı zemīn hem-çü bedaḥş-ı Yemen oldı
- Ve lehū** 3 Mānend-i güher zarf-ı şadef içre yetīmüm
Hep şām-ı ğarībān baṇa şubḥ-ı vaṭan oldı
- 4 Sen ıfl-ı nev-āmūz idün mekteb-i dilde
Ĝamzen ne 'aceb h'āce-i fenn-i fiten oldı

5 Mecnūn olup ‘aqlum baḡa öğretti cūnūnu
Sevdā-yı ser-i zūlfūḡ o dīvāneden oldı

6 ‘İzzet olalı dergeh-i üstādda bende
Ehl-i hūner içre şeh-i mülk-i sūḡan oldı

-179-

37a

Hüve

Mef’ülü Mefā’ilü Mefā’ilü Fe’ülün

1 Ey çerḡ-i sitem-pişe bugün derd-i serim
İncitme beni ḡālime ḡo pek kederüm var

2 Sevdā-yı sevād-ı şeb-i zūlf-i siyah ile
Baḡt-ı siyahum hem-reh ü Şām’a seferüm var

3 Bu gıceyine tā-be seḡer eyleme inkār
Aḡyār ile hem-meclis imişsin ḡaberüm var

4 Dīdemde nem ü dilde ḡam u sīnede āteş
Ey tāze cevānum hele seyr it nelerüm var

5 ḡübāna dimiş faḡr iderek ol şeh-i bī-dād
‘İzzet gibi bir ‘āşık-ı şūrīde-serim var

-180-

Hüve

Fe’ilātün Fe’ilātün Fe’ilātün Fe’ilün

1 ḡalka dil derdini söyler sözüde saḡ gibi
Dīde-i ḡastesi bu sīnede ki dāḡ gibi

2 Bulanur dārı bī-ḡarende ciger ḡāmı ile
Çāḡlar seyl-i sirişküm ḡızılırmāḡ gibi

- Ve lehū** 3 Baħr-ı ʿaşk içre hemān⁷⁹ māhī-i cānuḡ ey meh
Dolaşur gerdenine zülf-dütā aġ gibi
- 4 Kūh-ı temkīn-i kibāra dime hācātımı hīç
O da feryād ki feryād ider ıtaġ gibi
- 5 Lāleler daġlarum zaħm-ı nümāyānum gül
Şaħn-ı sīnem hele zeyn oldı benüm bāġ gibi
- 6 Āh nerm olmadı gitdi o büt-i sengīn dil
Eridi ʿaşkla ʿİzzet yüregüm yaġ gibi

-181-

Hüve

Mefʿülü Fāʿilātü Mefāʿilü Fāʿilün

- 1 Şanmaḡ fiġān-ı bülbül-i şeydā bahādur
ʿUşşāka bī-edebliğini ʿitizāradur
- 2 Mānend-i lāle sīnede zaħm-ı ʿayān olur
Zīrā ki raġbeti o gülün lālezāradur
- 3 Şeh-bāz-ı çeşm-i şūhı süzöldü şitāb ile
Zannum tezerv-i şabrımı kaşdı şikāradur
- 4 Yād-ı lebünle meclis-i ħasret-keşānda
Meylüm hemīşe bāde-i şīrīn-güvāradur
- 5 ʿİzzet-i şalāħ ile ser-i fıskıyyede bugün
Mecrā-yı ħāme bu ġazel-i āb-dāradur

---

⁷⁹ hemān: yine (B. İ. B. D.)

-182-

Hüve

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Bir dil-ārā dilberi bir de dil-i rüsvāsı var
‘ Āşık-ı zāruñ iki ‘ ālemde istiğnāsı var
- 2 Gerçi nev-āmūzdur dil-dār fenn-i fitnede
Tūrri-i țarrāsınun ammā yed-i ținlāsı var
- 3 Ğonca-i ruhsārınun vardur hezārān ‘ āşıkı
Bağ-ı hüsnuñ bir gülü biñ bülbul-i şeydāsı var
- 4 Didi hem-bezm olalum ammā raķıbi da‘ vet it
Bir güzel va‘ d eyledi dilber veli ammāsı vār
- 5 Zülf-i Leylidür deyü zenciri şarmış boynuna
‘ İzzetün bu demde zannum özge bir sevdāsı var

-183-

37b

Hüve

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

- 1 Derd-i ‘ aşk ‘ āşık-ı kemterde de dilberde de var
Gör ki sūziş dil-i micmerde de ‘ anberde de var
- 2 Dilberün lāzım olan cāzibe bü ‘ işvesidür
Kāmet-i rāst şanevberde de ‘ ar da da var
- 3 Hüsni olur gāh neşāt-āver ü gāhī hün-riz
Ābı seyr eyle ki cevherde de hañçerde de var
- 4 O mehün hāli de ruhsārı gibi raşşāndur
Tāb u fer mihr-i münevverde de aķterde de var

- 5 Dest-şüy-ı ni' am –ı der dü cihānuz yoḥsa
Bize neş'e mey-i aḥmerde de kevşerde de var
- 6 Tāc-ı şāhāne vü şāhān daḥı tāca sezā
Ḳābiliyyet ne 'aceb serde de efserde de var
- 7 Dil-i 'aşık dil-i zāhid gibi keçkūl olmaz
Gör ki āyīne Sikender de berberde de var
- 8 Nev-zemīn söylesin 'İzzet yine bu ḥāme-i ter
Yoḥsa nazm-ı köhen ezberde de deferde de var

-184-

Hüve

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

- 1 Her berg-i giyāhı gül-i ḥandān bilürüz biz
Her mürğ-ı hemān bülbül-i nālān bilürüz biz
- 2 Ğalaḫīde seriz 'arşarı 'aşḫda çün gūy
Billāh ḥam-ı zülfünü çevgān bilürüz biz
- 3 Pesdür bize ğarḫ olmağa bir ḫatre-i nāçiz
Mūruz bir iki ḫatreyi ḫūfān bilürüz biz
- 4 Hem-reh degülüz 'aḫl-ıla şehreh-i ḫālibde
Her ḫāḫırayı gül-i beyābān yārān bilürüz biz
- 5 Hem-tār-ı ser-i zülf-i perīşānını yārūḫ
Şīrāze-i cem' iyyet-i yārān bilürüz biz
- 6 Ābādiligi kūy-ı ḫarābātda buldık
Ma' mūr olan ḫāḫır-ı vīrān bilürüz biz

7 Hāk-i kadem-i hazret-i üstād-ı hemīşe
Dil dīdesine kühl-i şifāhān bilürüz biz

8 Yüz sürmegi dergāh-ı feleksāsına ‘İzzet
Her mertebeyi rütbe-i şāhān bilürüz biz

-185-

Hüve

Mef’ülü Mefā’ilü Mefā’ilü Fe’ülün

1 Her kaçreyi bu dīdede deyā bilürüz biz
Her peşseyi Bu Kāf da ‘anķā bilürüz biz

2 Her bir gülü bir bülbül-i şeydā bilürüz biz
Her āyīneyi tūṭi-i gūyā bilürüz biz

3 Yok farkımız hiç ‘āşık u ma‘şūk arasında
Mecnūn-ı dil aşufteyi leylī bilürüz biz

4 Bu bezm-i bu ayiñde ey sākī-i devrān
H̄ūn-ı ciger-i ‘āşık-ı şāhbā bilürüz biz

5 Āmade olur meclis-i ‘işret bize her dem
Peymāne-i dili dīde-yi mīnā bilürüz biz

6 İşbāt iderüz nefi ile biz zāt-ı vücūdı
Lā neğmesini nā‘ra-i illā bilürüz biz

7 ‘İzzet şaff-ı ni‘alinde biz eşer-i şu‘arānuñ
Bu rütbeyi Sulṭāni-i dünyā bilürüz biz

-186-

38a

Hüve

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

- 1 'İyd-ı aşhābı idüp lütfa bahāne ey māh
Eyle qurbānuḡ olam 'āşıka bir nīm nigāh
- 2 Va' de-i buseyi inkāra mecālün var mı⁸⁰
İttifāk üzre dü 'ıyd oldı bu da' vāya güvāh
- 3 Quzucağum saña itmez mi fedā kişi dili
Bu kesim hañcer-i ġamzen görüp 'āşıq nāgāh
- 4 Cāme-i ziynet-i 'ıydiyye ile eyle hırām
Her tarafından güle avāze-i māşāllah⁸¹
- 5 A kuzum koynuna gir gir gice qurbānuḡ olam
Kām ala 'izzet-i şūrīde bu fevk dil-h'ādah

-187-

Hüve

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Ceyhūna döndi dīdelerüm eşk-i āl ile
Dil künc-i ġamda 'arız-ı yāri hayāl ile
- 2 Mānend-i āfitāb-ı o meh-i burc-ı hüsñ ü ān
Bir perde çekdi rüyuna tāb-ı cemāl ile

Ve lehū 3 Ruhsār-ı yāra mervaḡa-i āl 'aks idüp
Seyr eyle al ala qarışdı bu āl ile

⁸⁰ mecālün var mı: ne mümkün kudret (B. İ. B. D)

⁸¹ her tarafından güle avāze-i māşāllah: Seyr idenler diye taḡsīn ile maşaallāh (B. İ. B. D.)

4   Ḥaṭṭ-ı ʿizārı itdi zuhūr iki per gibi
      ʿAyyuḡa ıḡdı mürġ-i ḡüsün per ü bāl ile

5   Mānend-i āfītāb kime ferr virür ise erḡ
      Her rüz pāy-māl ider elber zevāl ile

6   Reyḡān-ı ḡaṭṭ-ı yāre gönül ki sıfāl olur
      Gāhı zemīne olur heves toḡum-ı hāl ile

7   ʿİzzet havā-yı ʿaşḡa uyup ʿömr-i nāzenīn
      Oldı telef hemīn süḡen-i bī-meʿāl ile

-188-

Hüve

Mefʿülü Fāʿilätü Mefāʿilü Fāʿilün

1   Küh-ı günāh egeri cihāndan cesīmdür
      Sābıḡ degül mi maġfiret Allāh kerīmdür

2   ʿUşşāḡ-ı dil-şüde vaṡanında ġarīb olur
      Gevher-i hemīşe zarf-ı şadefte yetīmdür

3   Nür-ı tecelliyāt-ı Ḥudā şuʿle – pāş iken
      Her berg-i ġonca dest-i beyāz-ı Kelīmdür

4   Ser-i menzil-i vişāle irer bī-ḡarār olan
      Gülден peyām-büy olan ancaḡ nesīmdür

5   Bulmaz metaʿ u māl u benün ʿİzzetā revāc
      Sermāyemüz o günde ki ḡulub-ı selīmdür

-189-

Hüve

Mef'ülü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 'Aşq-ı cihānı bu dil-i nālāna virdiler
Bir ra'şedār deste bir tolı peymāne virdiler
- 2 'Uşşāka derd-i cilveyi hūbāne virdiler
'Ankāya Qāf būma da vīrāna virdiler
- 3 Tātar-ı ğamzelerle o düzd-i nigāhlar
Sāman u şabrı sūziş-i nālāna virdiler
- 4 Leylivesān 'aqlum alup 'ākıbet baña
Mecnūn gibi bir dil-i dīvāne virdiler
- 5 Merdān-ı 'aşq-ı İzzete bu feyżgāhda
Āşār-ı feyż-i himmet-i merdāna virdiler

-190-

38b

Hüve

Mef'ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe'ülün

- 1 Zār ideli bu bülbül o gül-rū hevesinde
Gül-zārımızuñ gül bulunur hār-u-hesinde
- 2 Vāh ğam-ı 'aşıkunđa göñül eylemez efgān
Bu kâfilenüñ nālesi yoqdur ceresinde
- 3 Hāk oldu düşüp rüy-ı zemāne meh ü hūrşid
Ol mäh-ı ruhuñ sāye- şıfat piş ü peşinde
- 4 Her çüpunu sebz eyledi seyl-āb-ı sirişki
Bağ bülbül-i dil buldı bahārı kafesinde

- 5 Bir kâfda pervâz ider bâz-ı dilüm kim
‘Ankâ geçinür sâye-i bâl-ı megesinde
- 6 Bizde ‘âlem-i âh açalum çünkü o şûhuñ
Baş kaldırıyor ceş-i fiten zîr-i fesde
- 7 Mest olmayanuñ cânına kaçd itegi ister
Âyîn budur şehr-i maḥabbet ‘asesinde
- 8 İhyâ idenüñ ‘İzzet dil-mürdeyi billâh
Var sırr-ı mu‘ciz-i ‘İsâ nefesinde

-191-

Hüve

Mefâ‘ ilün Mefâ‘ ilün Mefâ‘ ilün Mefâ‘ ilün

- 1 Vücüdüm tîr-i dil-düz-ıla yârin cevşen olmuşdur
Anuñ-çün keşret-i peykândan dil âhen olmuşdur
- 2 Celâlün ḥançeriyle sînem üzre açdıgın zaḥmuñ
Temâşâ-yı cemâle her biri bir rev-zen olmuşdur
- 3 O mâhuñ neyyir-i rû-püş olalı benden
Gözümde târ-ı nûr-ı rûz rüşen sûzen olmuşdur
- 4 Der-âgüş eylemiş ger-âba gördüm yârı ḥalvetde
Ser-â-pâ âteş-i ḡayretle sînem külḥân olmuşdur
- 5 Yine izḥâr kılmış penbe-i dâğ-ı dilin ‘İzzet
Ki şahrâ-yı cünün mânend-i deşt-i Eymen olmuşdur

-192-

Hüve

Mef'ülü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Derd-i firāk-ı yār gelür vuşlat istesem
Vahşet-i enīs olur eger ünsiyyet istesem
- 2 Mānend-i āfītāb kemāl-i zevāl ile
Pā-māl iderçü sāye-i felek rif' at istesem
- Ve lehü 3** Gör ṭālī' i ki ay daḡı aḡşamdan doḡar
Bir ŧeb o māhı gizlice ben da' vet istesem
- 4 Ḥun-ı ciḡer ŧarāb u sūrāḡı dü-çeşm olur
Bezm-i cihānda bir gicecik ' işret istesem
- 5 Mānend-i ṭabīb gelür derd-i fūrkatın
' İsi-i vuşlatuḡdan eger ŧıḡḡat istesem
- 6 Pür izṭırab ider dili sīm-ābveş felek
Miḡnet-i sarāy-ı dehrde ben rāḡat istesem
- 7 Şirāze-i derün perişān olur bütün
Sevdā-yı zülf-i yār ile cem' iyyet istesem
- 8 Vahşet enīs-i bezmim olur dāḡ-ı dil gibi
Ol āhū-yı remide ile ülfet istesem
- 9 Farḡ-ı sipihre olur idim pā-nihāde ben
Üstād sāyesinde eger ' İzzet istesem

-193-

39a

‘İzzet Beg

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

- 1 Meftün-ı hışm-ı çeşm-i haşem şanınum senün
Ey şāh-ı hüsn bende-i fermānınum senün
- 2 Virdüm cihānda sūdumı sevdāya şimdi ben
Ser-der-hevā-yı zülf-i perīşanınum senün
- 3 Bāziçegāh-ı ‘aşkda ey turra hem-çu gūy
Men dil-rübūde-i ham-ı çevgānınum senün
- 4 ‘Aks-i cemāle pūşt-i be-dīvār-ı hayretüm
Āyinedār-ı ‘āşık hayrānınum senün
- 5 Ğurbet-keşīde merd-i ğarībüm ki gülşenüm
Ey dil-nüvāz bu gice mihmānınum senün
- 6 ‘Uşşāk içinde hep seni teşhīr iden benüm
Ey gül‘izār lekke-i dāmānınum senün
- 7 Gūş eyle āh u zārımı gülzār-ı ‘aşkda
Mānend-i bülbül ‘āşık-ı nālānınum senün
- 8 Cānān görüp bu ğazeli ‘İzzet dimiş
Meftün-ı sihr-i hāme-i fettānınum senün
- 9 İtmezdüm iltifāt saña līk ‘İzzetā
Gevher-i hārīd-i ab‘-ı güher-kānınum senün

-194-

‘ İzzet Beg

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

- 1 Ben ne mülk ü cāh ne iķbāl u şervet beklerüm
‘ Āķıl-ı Mecnün-nümāyum hıçe gāyet beklerüm
- 2 Hiç-ender-hiç düşdi hişşeme taķdırde
Bu metā‘ a ben daķı hālümce kıymet beklerüm
- 3 Bu güzergāh-ı muķabbet gerçi beklenmez teħi
Līk ben dīvāne bilmem ki ne hālet beklerüm
- 4 Cevşenüm ‘ uryānī-i hestī vü cünnem ‘ aczdür
Eş-şalā bī-kār içün merd-i şecā‘ at beklerüm
- 5 Üstüh‘ān oldı vüçüdüm üstüh‘ānum oldı ħāk
Daķı ben zıl-ı hümā-yı evc-i vuşlat beklerüm
- 6 Dest-i dü keçkül olup şevķ-i sū ‘ālüm artırur
Müdde’āsuz sā’il-i maķżum ‘ ināyet beklerüm
- 7 Degülüm ‘ anķā ki bulam Ķāf-ı istiğnāda cāy
‘ Ankebüt-ı ‘ ācizüm dām-ı ķanā‘ at beklerüm
- 8 Müddet-i pīş ü pes rīg-i revān bī-farķdur
Allāh Allāh ũurfe-i Mecnūnum ki nevbet beklerüm
- 9 Müddet-i pīş ü pes rīg-i revān bī-farķdur
Allāh Allāh ũurfe-i Mecnūnum ki nevbet beklerüm
- Ve lehū** 10 ‘ İzzet-āsā dest-i sāķīden ümīdüm cür‘ adur
Ĥāk olup ħum sāyesinde tā kıyāmet beklerüm

-195-

‘İzzet Beg

Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilün

- 1 Çünki dilden heves-i ‘ārız-ı gülgün çıkdı
Gözden artık ferah-ı girye-i pür - h̄ün çıkdı
- 2 Kızılıрмаğ ağıdup seyl gibi dīde-i ter
Dāmenünden leke-i şöhret-i Ceyhün çıkdı
- 3 Bağlanup⁸² silsile-i zülfe dil āzād oldı
Dil-i dīvānemizi⁸³ şanma ki mecnūn çıkdı
- 4 Bağ-ı ümmīde girüp dil heves-i buse ile
Bī-heveslik gülünü buldı vü memnūn çıkdı
- 5 Ben küşād-ı gül-i maqşūda çekerken hasret
Ravza-i va‘ de-i dil-dārdada kemmūn çıkdı
- 6 Āh başdan çıkarur ‘āşık-ı zārı zīrā
Zīr-i fesden yine ol zülf-i pür-efsūn çıkdı
- 7 Dahme-i derdimi açdum bu zemīnde ‘İzzet
Bī-tekellūf arada cevher-i mażmūn çıkdı

-196-

39b

‘İzzet Beg

Mef‘ ülü Fā‘ ilātü Mefā‘ ilü Fā‘ ilün

- 1 Vuşlat hemiş olsa da hīç fūrkat olmasa
Sihhat dem-ā-dem olsa velī ‘illet olmasa

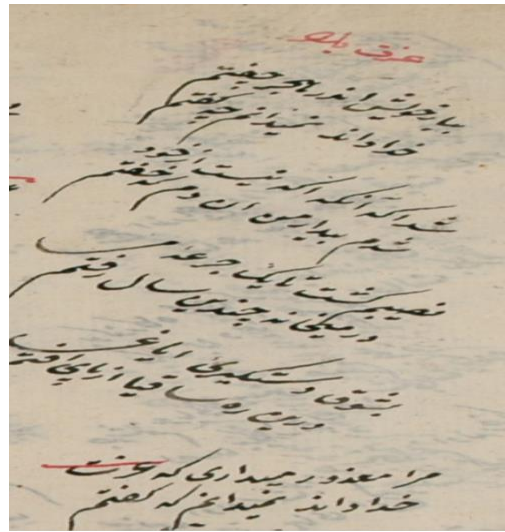
⁸² bağlanup: aldanup (B. İ. B. D.)

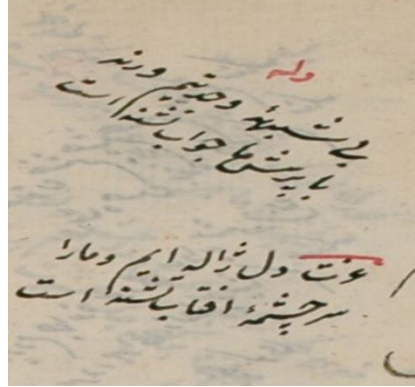
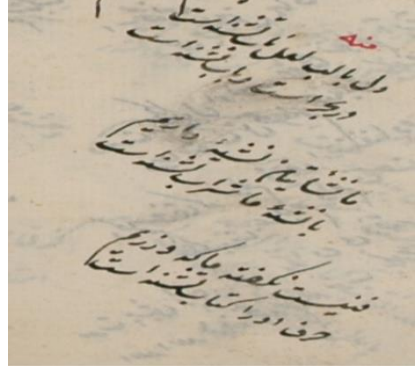
⁸³ dīvānemizi: āşüfemizi (B. İ. B. D.)

- 2 Olsam Һarīm-i vuşlata maҺrem şebān olsa
Ağyāra yāri görmege hiç firşat olmasa
- 3 Renğ aldığım görürdi gülün āfitābdan
Şebnem bu mest-i mey-i ğaflet olmasa
- 4 Kimler bulurdi def -i ğama çāre ey göñül
Sākī-i gül-rūh u Һarab u ' işret olmasa
- 5 Kātli egerçi cānına minnetdür ' aşıkuñ
Ammā ki dest-i naҺvetiñe zaҺmet olmasa
- 6 Hūn-ı ciger virürdüm aña kāse kāse ben
Cānā o ğamze mest-i mey-i naҺvet olmasa
- 7 İrmezdüm irtikāb-ı ma' āşī cihānda
' Afv-ı Hūdā da sonra eger lezzet olmasa
- 8 Seyr idemezdüm ' ālem-i ' irfānı ' İzzetā
Ger tütīyā-yı ğāk-i Neş'et olmasa

-197-

' İzzet Beg

40a

‘İzzet Beg

Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilün

- 1 Loğma-i ğam ki gelū-gīr-i melāl oldı baña
Şīr-i māder gibi mey şimdi ħelāl oldı baña
- 2 O perī şūreti gördükte göñül çarpıldı
Āh o günden beri bilmem ki ne ħāl oldı baña
- 3 Māh-ı gerdūn kuşūrum raşadum maḥv-ı ħōdī
Derk-i noqşān bu menāzilde kemāl oldı baña
- 4 Pestlik cünbiş-i pervāzıdur evc-i ‘aşqun
Perr ü bālümde şikesti per ü bāl oldı baña

- 5 Himmetüm çünkü bülend oldu der-i Neş'atde
‘İzzetâ fikr-i muhâl emr-i muhâl oldu başa

-200-

‘İzzet Beg

Mef’ ulü Fā’ ilätü Mefā’ ilü Fā’ ilün

- 1 Yandı bir özge âteş ile hâne-i derün
Şad şükr kim yapıldı bu vîrâne-i derün
- 2 Sultân-ı ‘aşka tahtgeh oldu gönül evi
Dil çünkü oldu mâlik-i kâşâne-i derün
- 3 Gelsun berüye kimde ki var nûşa havşale
Toldı şarâb-ı ‘aşk-ıla peymâne-i derün
- Ve lehü** 4 Olur emîn bülbül-i dil ra’ d u berkden
Me’vâ-yı berç-i ‘aşk olıcağ lâne-i derün
- 5 Var ka’be-i haqîkat olan bāba kıl yürü
‘İzzet hemîşe secde-i şükrâne-i derün

-201-

‘İzzet Beg

Fe’ ilätün Fe’ ilätün Fe’ ilätün Fe’ ilün

- 1 Olmasaydı der-i meyhâne hemîşe meftûh
Rûy-ı ‘uşşaka açılmazdı der-i ka’be-i rûh
- 2 Gül güler bülbül öter vaqt-i şeherdür sâkî
Mestî-i meyden ayıl vir bir iki cām-ı şubûh
- 3 Görse destünge bu ibrām ile cāmı eger
Kadeh-i tevbesine eyler idi işkeste naşûh

- 4 Maşrıķ-ı nürdan o mihr-i hüsün sen toğalı
Çeşm-i hırbā gibidür rüyuna nisbet ile yūh
- 5 İtmeden merhemi āmihte cerrāh-ı vücūd
Eyledi ğamzesi yāruñ beni ʿ İzzet mecrūh

-202-

Mefʿülü Fāʿilātü Mefāʿilü Fāʿilün

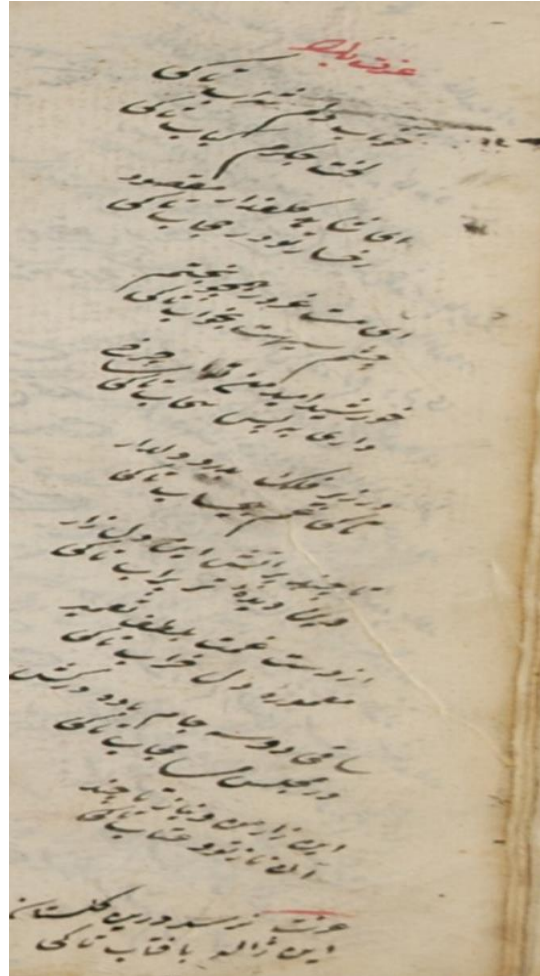
- 1 Dehrün nizām-ı hālī hudūs-ı hilaldedür
Yaʿni tamām-ı şahtı vaķt-i ʿ ululdedür
- 2 Nakş-ı hulūş řabʿ-ı ferr u māye kanda
Bir sana der ki cephe-i sīm ruğledür
- 3 Olsun mı hıç güşāyiş ğamdan rehā-pezir
Ser-reşte-i ümīd ki dest-i emelledür
- 4 Ol bahār-ı haţtı ider nerem dilberi
Hürşidün iʿtidālide burc-ı hamelledür
- 5 Görüneñ ile devr-i cib endāzına nazār
Zillet-i ķamerde rütbe-i refʿat zuhaldedür
- 6 Zevķ-i vişālī firķatān keder bilür
Zirā ki ķadr-i neşʿe-i zemān-ı kesdedür
- 7 Devlet virür taşrifine virmez iķdār
Dehr-i kemün zemām-ı ruşsatı dest-i eşildedür
- 8 Şelvār-ı ʿaķda dārı hemān gördiğüm gibi
Bileydüm tılsım-ı raħme-i vuşlat o beldedür

- 9 'Ālī menşeler eylemez alçaqlara nüzül
Şāhūñ eşyānesi tell-i cebelledür
- 10 Müstelzem 'aṭaya-i ğufrān olur ğünāh
'Affūñ zuhūru mūḳı' sevr-i 'amelledür
- 11 Yārān cest ü u cū-yı mevāridde 'İzzetā
Şi' rüñ meger ki rütbe-i ḍarb-ı meşelledür

-203-

40b

'İzzet Beg

-204-

‘İzzet Beg

Mef’ülü Mefā’ilü Mefā’ilü Fe’ülün

- 1 Dil āteşi hicrānla yanıkdur efendüm
Şeb-tā-seher ‘aşkunla uyanıkdur efendüm
- 2 Da’vā-yı muhabbetle bu eşk ile bu şohbet
Hüccetli iki şāhid-i şādıkdur efendüm
- 3 Her āh ki sīnemden olur ‘āric-i eflāk
Yekdigerini şevk ile şābıkdur efendüm
- 4 Lāl olsa dağı ḥasret-i ḥüsnüñle zebānum
Her müy-ı tenüm ‘aşkıñı nātıkdur efendüm
- 5 Hicrūñle helāk olmağı lāyık mı görürsün
Bu bende-i miskīñe yazıkdur efendüm
- 6 İster ki ola derdine dermān yine derdün
‘İzzet saña ez-cān u dil ‘āşıkdur efendüm

-205-

‘İzzet Beg

Fe’ilātün Fe’ilātün Fe’ilātün Fe’ilün

- 1 O cefākārı gönül meclis-i ağıyārda gör
Gülü ey bülbül-i zār encümen-i ḥārda gör
- 2 Dā’imā sāhil-i ‘uzletde olup deryā-dil
Ābı sen küzede vü keştıyi dīvārda gör
- Ve lehü** 3 Görmek istersen eger şüret-i vech-i ḥüsnü
Ḥāne-i āyīne-i sīne-i dildārda gör

- 4 Ğayrı ber-bād-ı hevāsında degüldür göñlüm
Gel inanmazsañ a źālim yüregüm yārda gör
- 5 Āteş-i düzağı sīnemde temāşā ile
Ğonca-i güleşen-i firdevs-i ruğ-ı yārda gör
- 6 Dil-i Ğün-geştemizi güşe-i ebrūda ara
Leke-i Ğünümü ol Ğançer-i Ğun-ğārda gör
- 7 Eşheb-i şab‘a süvār oldu yine Rüstemveş
Hüner-i ‘İzzeti gel sāha-i eş‘ārda gör

-206-

41a

‘İzzet Beg

Fā‘ ilātün Mefā‘ ilün Fā‘ ilün

- 1 MerĞabā ey nesīm-i şubĞ-ı safā
MerĞabā ey dem-i bahār-ārā
- 2 MerĞabā ey nesīm-i ‘īsī-dem
Eyledüğ ‘arz-ı mürdeyi iĞyā
- 3 Var iken sende bu devā-yı Ğayāt
Çok mı şānuğda dinse rüĞ-ı efzā
- 4 Berg-i her naĞl dest-i da‘vetdür
Her seĞer bezm-i gülsitānda saña
- 5 Hey ne sırdur ki feyz-i enfāsuğ
Viridi mir‘at-ı berg-i verde cilā
- 6 Ğonca Ğurtulmaz idi şomruğdan
İtmeseydüğ şeh-i bahāra recā

7 ‘İzzete sen hayāt-baḥş olduḡ
Feyz-i enfās-ı kudsıyān-āsā

-207-

‘İzzet Beg

Mef‘ ulü Fā‘ ilätü Mefā‘ ilü Fā‘ ilün

1 Āhū-yı gönlümün ḥarem-i ‘aşḡ ovasıdur
‘Anḡā-yı fikrimün ser-i gīsu yuvāsıdur

2 Ruḡsār-ı yāra mürġ-i dil eyler hezār zār
Zīrā ki ‘andelīb gülün mübtelāsıdur

Ve lehū 3 Ḥāl ‘azār-ı merdümün didemüz ise
Gerd-i ḡaṡaṡda çeşmemüzün tütıyāsıdur

4 Sırr virmeyüp virürse ser ü cānı ehl-i ‘āşıḡān
Ders-i muḡıbüḡ bu daḡı ibtidāsıdur

5 Naḡm-ı ḡanīfā oldı bu da bir naḡırecik
‘Āfv-ı ḡuşūr ‘İzzet zāruḡ recāsıdur⁸⁴

-208-

‘İzzet Beg

Fe‘ ilätün Fe‘ iläün Fe‘ ilätün Fe‘ ilün

1 Bilmedün ḡadrimi ey şūḡ-ı sitem-kār eyvāḡ
Eyledün gönlümü hicrāna giriftār eyvāḡ⁸⁵

2 Olmasa sen gibi bir ayvā göbekliden devr
Dimez ey ey sīb-i zaḡān ‘āşıḡ-ı bīmār eyvāḡ

⁸⁴ Bu beyit B. İ. B. D ’nında;
Dergāḡ-ı feyz-bār Ḥanīfāya ‘İzzetā

Bir nev-zemīn-i tarḡ-ı ḡazel nev-ārāsıdır olarak geçmektedir

⁸⁵ Gönlümü hicrāna giriftār eyvāḡ: derd ile dil-ḡasteḡı nāḡār eyvāḡ (B. İ. B. D.)

- 3 Mest olam dir iken ey şüh mey-i la' lüh ile
İtdi peymāneme senüh sitem-kār eyvāh
- 4 Bunca dem döndi göñül dā' ire-i 'aşkıında
Nokta-i hālīne mānende-i pergār eyvāh
- 5 Yār ile bister-i rāhatda yaturken ağıyār
Genc-i firqatde yatur 'İzzet ğam-h'ār eyvāh

-209-

Rāşid

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Niyāz-ı germi 'āşık vuslata ikdām için şaqlar
Ol āfet dağı nāz şıket ü ibrām için şaqlar
- 2 O şühı şanma kim ser-keşlüğinden iltifāt itmez
Rabī' -i ruḥşat-ı gül-büse bayrām için şaqlar
- 3 Göñül geçdi sevādan qalmadı bir nesneye meylī
Mey-i gül-günü virsen mevsim-i ālām için şaqlar
- 4 Cedel kārāna ḥāmūşī kadar rengin cevāb olmaz
Sükütı merd-i dānā ḥaşmını ilzām için şaqlar
- 5 'Ayb-ı hıfz eylemek ehl-i mekārüm himmet-i Rāşid
'Aķık-i şāf gevher āb-ı rüyun nām için şaqlar

41b

Tahmīs-i ‘ İzzet Beg Efendi
Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

- 1   Āh ki gösterdi başa sen mehī
Başıma teng itdi bu nüh Һargehi
Gitdi özümden eser-i āgehi
Āh mine‘ l- ‘ aşkı u Һālātihi
AҺraқа Һalbī bī-Һarārātihi

- 2   Virdi bu rüsvālığı ben bī-dile
Gör ki düşürdi beni dilden dile
Ugradı gönlüm ne yamān müşkile
Āh mine‘ l- ‘ aşkı u Һālātihi
AҺraқа Һalbī bī-Һarārātihi

- 3   Rāz-ı dilün keşfine yoқdur mecāl
Derd bu kim şabra da Һāқāt muҺāl
Oldı cevāb idene Һālüm su‘ āl
Āh mine‘ l- ‘ aşkı u Һālātihi
AҺraқа Һalbī bī-Һarārātihi

- 4   Luţfunı Һahrıyla idüp rü-nümā
Gāh şeh eyler beni gāhi gedā
Cirmi ne çarҺuң ki idem iştikā
Āh mine‘ l- ‘ aşkı u Һālātihi
AҺraқа Һalbī bī-Һarārātihi

- 5   Sīnemi pür āteş idüp dem-be-dem
Dīdemi eşk ile ider seyl ü yem
Her şerer u Һatre disin ben dimem
Āh mine‘ l- ‘ aşkı u Һālātihi
AҺraқа Һalbī bī-Һarārātihi

6   Kalmadı za' f olalı tākāt-şiken
Derd-i dili şerhe mecāl-i sühen
Şerhâlerim söyledi açup dehen
Âh mine' l- ' aşkı u hālâtihî
Ahrağa kalbî bî-harârâtihî

7   Âh-ı seherhğâh işidüp gâh gâh
Hâl-i dil-i zârumı sormuş o mâh
Söylemiş ' İzzet iderek âh âh
Âh mine' l- ' aşkı u hālâtihî
Ahrağa kalbî bî-harârâtihî

-211-

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

- 1   Mübâlât eylemez âsîb-i fıķariyy ol ki şâ birdür
Ġinâ-yı tab' -ı kâni' de kef-i zerle haşâ birdür
- 2   Gören mir'âta ' arz eyler cemâlün lütf-ı şüretle
Beşâşet ehline nâ-âşinâ vü âşinâ birdür
- 3   Begüm ğurrân-ı devlet pür veķâr olmuş girân çekmem
Terâzü-yi ' adâletünĢde heb şâh u gedâ birdür
- 4   Degüldür şimdi rüşen-i imtiyâz dost [u] düşmenden
Fürüg-ı çeşm-i rehzenle çerâĢ-ı reh-nümâ birdür
- 5   Gerekmez kâbiliyyet kuvvet ister baht-ı tãli' de
Şadâr-ı nişin iķbâle sezâ vü nâ-sezâ birdür
- 6   Hayâl-i vuşlatuĢ ' ömrümde gelmez hâtırâ birkez
Meh-i sînem ' ayda gerçi yılda ictilâ birdür

- 7 Şinās-ı kadr-i dāniş fāriḡā o baş nāşī bil
Tecāhül göster ehl-i dile şimdi aña birdür

-212-

42a

Ġazel-i Pertev Efendi Taḥmīs-i ‘İzzet Beg
Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

- 1 Gül gibi cūyā-yı destār olmadum olmam yine
Ḥārḡarum varsada ḡār olmadum olamam yine
Ben bu meslekden ki bī-zār olmadum olmam yine
Jāle-i gülberg-i gülzār olmadum olmam yine
Gül-nihāl-i bülbüle ḡār olmadum olmam yine
- 2 Yār olup bār olmamaḡdur mezhebümde kār u bār
Bir diyār-ı digerān-veş gerçi bir güç şartı var
Ḥāşılı ben bu cihetle olmışum herkesle yār
Şemse taḥmīl eyliyemem ḡaml-i ḡafifim zerrevār
‘Ömrüm içre kimseye bār olmadum olmam yine
- 3 Tecrībe kıldum cihānuḡ ‘āḡil ü dīvānesin
Lāne-i büm aḡladum ḡaşr-ı şeh-in-şāhānesin
‘Āḡıbet taḡrīb ile ta‘mīr idüp dil-ḡānesin
Eyledüm vīrān havā vü āruzu kāşānesin
Ben sarāy-ı nefse mi‘mār oldum yine
- Ve lehū** 4 Devlet-i bī-minneti taḡşīle düşdüḡāhişüm
‘Arz-ı istiḡnāya maşrūf oldı sa‘y u verzişüm
Ya‘nī bābullaha ḡaşr itdüm niyāz u nālişüm
Cüst-cū-yı küçe-i semt-i ḡana‘ atdür işüm
Kār-ı dünyāyı taḡlebkār olmadum olmam yine
- 5 Ḥaḡḡı bildüm her umūrumda müsebbib hem sebeb
Oldı bu yüzden ḡam-ı ‘ālem baḡā ‘ayn-ı tarāb
Aḡladum mażmūn-ı terkīb-i şafā-yı dehri heb

Virmedüm kesb-i ma' aş ile dil-i zāra ta' ab
Fikr-i dünyā ile ğam-ḥ'ār olmadum olmam yine

- 6 Gāh pest ü geh bülendüm olmuşum gūyā ki miĝ
Mihir-bānuḡ dostu ḥaşmuḡ düşmanıyum hemçü tıĝ
İşte hüccetdür benim da' vāma bu beyt-i belîĝ
Eylemem ehl-i vefādan olsa biḡ cānum diriĝ
Bî-vefā yārān ile yār olmadum olmam yine

- Ve lehū** 7 Çeşm-i ḥaḡ-ı bīnimde yeksān oldu sulṭān u gedā
Eyledüm faḡr-ı ḥaḡīkī ile taḥşīl-i ğına
Kām-cū-yı dehr olan ' İzzet gibi olsun baḡa
Birdür ' indimde benüm Pertev ' ābā ile ḡabā
Mā' il-i eşvāb-ı zer-tār olmadum olmam yine

-213-

42b

' İzzet Beg

Mef' ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Biz neş'e-i Ḥudāyı bulan Neş'etilerüz
Belki cihāna neş'e olan Neş'etilerüz
- 2 Girdāb-ı sāḡil oldu bize nā-ḡudā rıza
Fülk-i ümīdi ḡa' ra şalan Neş'etilerüz
- 3 Yoḡdur revişde-i cübīşimüz līk her nefes
Çendīn hezār menzil alan Neş'etilerüz
- 4 Esrār-ı Ḥamzaviyyedür āyīnemüz bizüm
Sırru's-sır içre cāy kılan Neş'etilerüz
- 5 Şūr-ı Sirāfil ile hem-āvāz nefḡamuz
Yūf borusu cihāna çalan Neş'etilerüz

6 Āzādī-i dü 'ālemi biz itmişüz esīr
Şāh-ı maḥabbete şatılan Neş'etīlerüz

Ve lehū 7 Dem-beste kıldı zāğa bizi ğonca-veş şabā
Gül gibi bülbüle açılan Neş'etīlerüz

8 'İzzet 'aceb mi olmasa mestīde rengimüz
Biz neş'e-i Ḥudāyı bulan Neş'etīlerüz

-214-

'İzzet Beg

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün(Fā'lün)

1 Sen yandıñ ey göñül dañı bilmem yanan nedür
Sen gerçi kalmadıñ yā baña yār olan nedür

2 Hep bī-hūdī emāreleri sende āşikār
Ammā ki farkı nīk u bede yol bulan nedür

3 Derdi taleble olmış idüñ başıma belā
Derdi taleble şimdi bu āh u fiğān nedür

4 Bilmem bir özge yerde mi tutduñ vañan 'aceb
Yok bir haber ki ḥālün ayā nā-tüvān nedür

5 'İzzet çünkü hem-reh-i terk-i murādsın
Şaşkın yā böyle şükr ü şikāyet kılan nedür

-215-

Nā'ili

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Oldı eşküm gülşen -ārā-yı heves cūlar gibi
Ağdı gönlüm bir nihāl-i tāzeye⁸⁶ şūlar gibi
- 2 Tırfe mecnūnam ki pey-der-pey hāyāl-i çeşm-i yār
Dolanur⁸⁷ etrafımı ser-geşte āhūlar gibi
- 3 Heb siyeh-pūş oldular kaçd-ı şebihūn-ı dile
Girdiler müjgānların bir cenge cādūlar gibi
- 4 Bir nihāl-i āhdur kıaddūñ hevāsıyla göñül
Şahn-ı gülşende hırāmān serv-i dil-cūlar gibi
- 5 Āb u tāb tal' at-ı ebkār-ı nazmun Nā'ilī
Ta' n ider āyīne-i hūrşide meh-rūlar gibi

-216-

43a

İzzet Beg

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Kaç' -ı esbāb-ı ta' alluķ ihtişāmumdur benüm
Bī-ser-encām-ı nigeħ-dār-ı nizāmumdur benüm
- 2 İdeli pür-neş'e gülzārı hıram-ı kāmētün
Serv-i mīnā tavķ-ı kumru haṭṭ-ı cāmumdur benüm
- 3 Şayd-ı naħcīr-i heves olmaz harīminde helāl
Dil perestişgāhı kim beytü'l-harāmumdur benüm

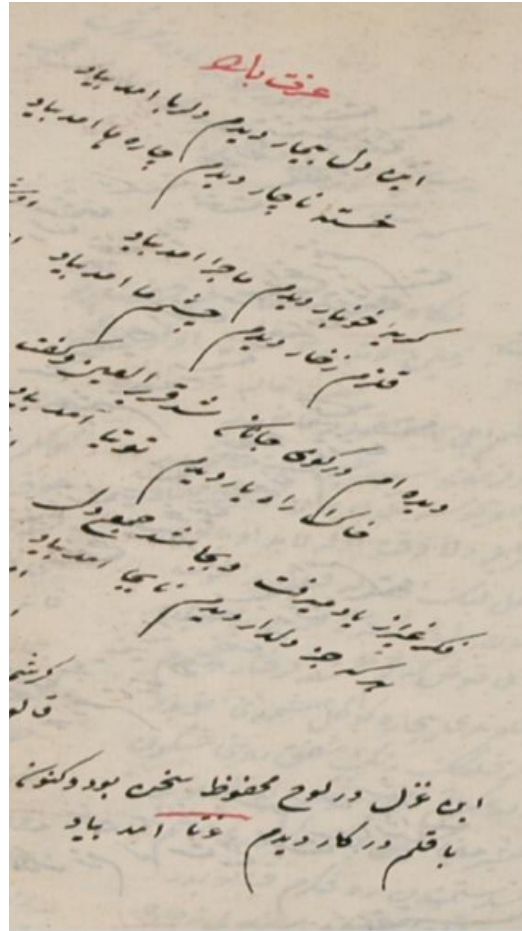
⁸⁶ tāzeye: ' işveye (NK. D.)

⁸⁷ Dolanur: Devr ider (NK. D.)

- 4 Pençe-i ʿiḳāb olur pervāz-ı bī-pervā baḡa
Ben o ṭāvūsum ki per u bāl dāmumdur benüm
- 5 Çeşm-i ḡaḳ-bīnimde teʿvemdür benüm būd-u-ne-būd
Ḥande vü dilḡiri ḡüyā şubḡ u şāmumdur benüm
- 6 Rīze-ḡār-ı sofrā-i zāhir –perestān olmazum
Gerçi kelbim līk Bābullāḡ maḡāmumdur benüm
- 7 Bende-i aḡrāriyānum derḡeh-i üstādda
ʿİyd-ı maḡzum ʿİzzet azādī ḡulāmumdur benüm

-217-

ʿİzzet Beg

-218-

Sireti Dede

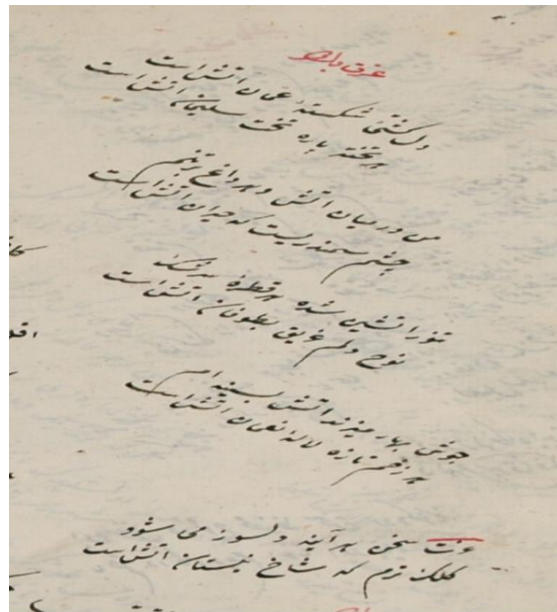
Mefā' ilün Me' fāilün Mefā' ilün Fe' ülün

- 1 O şivelerle tebessüm o nāzlarla h̄itāb
O h̄andelerle tekellüm o 'işvelerle 'itāb
- 2 O meh-cebīn-i münevver o kec-rev ebrūlar
O cūd-ı zūlf-i mu' anber o kākül-i pür-tāb
- 3 O cilveler o revişler meded o cünbişler
O gānzeler o bakışlar o nergis-i pür-h̄'āb
- 4 O hāl-i müşk-feşān ol [h̄at] 'abīr-i pür-efşān
O la' l-i lebler o dendān o gevher-i nā-yāb
- 5 Girişmelerle nigāh idecek o şehir-āşūb
Çalır mı Sireti dil k' olmaya h̄arāb u yebāb

-219-

43b

'İzzet Beg

-220-

‘İzzet Beg

Mef‘ülü Fā‘ ilätü Mefā‘ ilü Fā‘ ilün

- 1 Yā Rabb ya benden al bu belā-yı maḥabbetī
Yā vir o bī-emān yāra raḥm u şefḳatī
- 2 Vaşlından eylemezdi cüdā bir nefes beni
Dil-dār bilse bende olan derd-i fūrḳatī
- 3 İḥsān-ı olsa olsa teḡāfüldür ol mehüñ
Kimden te‘allüm itdi ‘aceb bu mürüvveti
- 4 Kāfir belā-yı hicre beni eyledüñ esīr
‘Arz-ı maḥabbetüñ buña mı çıkdı ḡāyeti
- 5 İḳlim-i ḥüsne pādişeh itmiş begüm seni
Sevdā-yı ‘aşḳ-ıla ḳul iden saña ‘İzzetī

-221-

‘İzzet Beg

Fā‘ ilätün Fā‘ ilätün Fā‘ ilätün Fā‘ ilün

- 1 Bülbül-i pervāne ṭab‘ um āh u zārüm şorma hiç
Çār bāḡuñ verdiyüm ammā bahārüm şorma hiç
- 2 Çünkü yokdur sende zālīm raḥma dā‘ ir bir cevāb
Derdimi artırma bāri ah u zārüm şorma hiç
- 3 Ey olan lenger-zen-i baḥr-ı girān-cānī-i hüş
Seyl-i deryā-cūya şor benden ḳararüm şorma hiç
- 44a 4 Kūhī-i şehvār-ı deryā-yı füyüzātüm velī
Mesnedüm gerd-i yetīmī i‘ tibārüm şorma hiç

5 Mühre-i mûmum ki düşdüm dest-i zûr-ı ‘aşka ben
Nâkş göstermekde ‘İzzet ihtiyârum şorma hîç

-222-

‘İzzet Beg

Mefâ‘ilün Fe‘ilâtün Mefâ‘ilün Fe‘ilün

1 Baña ol dilber-i her-câyi yâr olur mı ‘aceb
Bu dâmgâhda ‘anka şikâr olur mı ‘aceb

2 Qalur gider mi dil-i zâr böyle şahıbsüz
Zamân ile ânı da bir arar olur mı ‘aceb

3 O serv-i ‘işve vişâle temâyül eyler mi
Baña müsâ‘ade-i rûzgâr olur mı ‘aceb

4 Görüp hazân-ı gülistânı bir dağı bülbül
Fer-i bî-hürde-i reng bahâr olur mı ‘aceb

5 Bilen şafâsını mest olmanuñ bu ‘âlemde
Gam ihtiyârun idüp hüşyâr olur mı ‘aceb

Ve lehû 6 Virüp şarâbı ne alur cihânda bâde-fürüş
Ki meyden özge ferağ mâye kâr olur mı ‘aceb

7 Nigâh-ı rağbet ü luţfunla Hâzret-i Pertev
Zemîn-i ‘İzzete pertev-nişâr olur mı ‘āceb

Ḥazret-i Ğālib Dede Efendi

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün

Mef' ūlü Fe' ūlün

- 1 Çeşmüm acı yaş ile ağularla kıanupdur
Cısm ise yanupdur
Ol zülfü siyeh neyleyem efsāne şanupdur
Gönlüm uşanupdur
- 2 Nāz uyğusunda kıaldı yaman gözleri mu' tād
Çok eyledi bī-dād
Şabr eyle dilā vaqt ola lā-büd uyanupdur
Senden utanupdur
- 3 La' l-i lebün ey dilber-i kıattāl-i pür-āşüb
Ey fitneli maħbüb
Ḥün-ı dil-i ' uşşāka ne cür' etle banupdur
Kana boyanupdur
- 4 Ey hoş kıgam-ı ' aşka giriftār degülüm
Bīmār degülüm
Ol günleri bī-çāre gönül şimdi anupdur
Kendi kıazanupdur
- 5 Eyer felegün reng-i şafaķ rüyını şebgün
Ḥaşretle diger-gün
Ol dem kı benim Ḥün-ı sirişküm boşanupdur
Deryā bulanupdur
- 6 Şemşir-i cefāsını çeküp kesdi emānum
Dür eyledi cānum
Sedd-i siteminden reh-i fikrüm kıapanupdur
' Aqlum kıayanupdur

- 7 Yavı kılıcağ leylî-i maṭlubı ne çāre
Rāh olmaya yāre
Çoğ ‘ aqılūñ ol mes’elede beyni ḳanupdur
Mecnūna ṭanupdur
- 8 Yā ḥağ didi Manşūr hemīn menzilin aldı
Başın göge şaldı
Da‘ vā-yı ‘ ene’l-Ḥağ’da kemānlar yaşanupdur
Ġavġā uzanupdur
- 9 Ol kāfir-i bed-kīş idecek zūlfini tālān
Ġālib kıırılıp īmān
Ġüftār-ı perīşānına ḥayfā inanupdur
Dāma ṭolanupdur

-224-

44b

Tazmīn-i Sünūḥāt Dervīş Esrār Mevlānā Ġālib Dede
Mefā‘ ilūn Mefā‘ ilūn Mefā‘ ilūn Mefā‘ ilūn

- 1 Bu şeb mestāne bezm-i fikre ol rūḥ-ı revān geldi
Ḳıyas itmege cism-i mürdeye şevḳıyle cān geldi
- 2 Nola cān içre şaḳlarsam ḥarenūñ ġamze-i yārī
Bu tīrūñ her biri ol ḳāşı yādın armaġını
- 3 Göñül şadd-ı şevḳıyle raḳşān olursa zīrā
Bu şeb āġūş-ı ḥūlyāya o şūḥ-ı mūmīyān geldi
- 4 Görüp bu derd-i āhım dāmen-i dildārı terk itdi
Raḳib-i bedlaḳā fehm itdigüm işler dermān geldi
- 5 Serverinden dil-şeydā ile kim sevişür ġayrı
Ġam-ı cānān gibi zīrā aḡa bir mihmān geldi

- 6 Nişār itdüm o şūh-ı bî-vefāya cümlete vārum
Faḫaṭ cān naḫdi ḫalmışdı āyinde aldı yan geldi
- 7 ‘ Aceb mi şermle güller kızarsa gülistān içre
Temāşā ḫalmağa zīrā dūn ol ḡonca dehān geldi
- 8 Degüldür ḫaṭṭ-ı nev-gerd raḫuḡda ḫāl-i müşķinūḡ
Emīr-i şemle semt-i ḫaṭādan ḡāribān geldi
- 9 Senūḡ şevḫ-i ḫudumuḡla ḫadeḫler ḫalkdı devrāne
Meyūḡde ‘ aks-i rūyuḡla biraz beḡzīne ḫān geldi
- 10 O şūḫuḡ nā’ il-i izārı olmış Ḡālibā Esrār
Der dildārdan zīrā bugūn pek şād-mān
- 11 Cenāb-ı ḫācenūḡ bu maṭla‘ uḡ taẓmīn idelden ben
‘ Arūs-ı ṭabi‘ me bir ḫāt daḫı ḫüsnüyle ān geldi

-225-

‘ Ālī

Fā‘ ilātūn Fā‘ ilātūn Fā‘ ilāūn Fā‘ ilūn (Fā‘ lūn)

- 1 Bize luṭf itdi Ḥudā şöyle ki gülmez ḫāle
Şükri mümkün ola mı bu keremūḡ her ḫāle
- 2 Ol ḫadar virdi baḡa Cenāb-ı Mevlā
İ‘ tibār eylemezüm cevhere cemi‘ māle
- 3 Sūdı yok hırş u ṭam‘ eylemenūḡ dünyāda
Virmeyince saḡa Bārī ne idersūḡ nāle
- 4 Bî-vefā dünyāya hergiz şaḫın itme raḡbet
Bildi ‘ irfānı olan anı hemīn muḫtāle

- 5 İştıyākum o k̄adardur ki cemāl-i perde
Kāh olur safvet-i dilden görünür bī-hāle
- 6 Bize rabṭ eyle süveydā-yı derūnuḡ zinhār
Mürġ-i dil zābṭ ola tā ḡonmaya daldan dala
- 7 Uyma vesvāse hele ḡāṭırayı def^ç eyle
Saḡa renk eylesesün uġrama ^ç Ālī ele

-226-

45a

Ḥazret-i Ġālib Dede

Fā^ç ilātün Fā^ç ilātün Fā^ç ilātün Fā^ç ilün

- 1 Nār⁸⁸-ı āteş-dem ḡamūşān-ı naḡar dem-sāzıdur
Sürme-i āvāz dūd-ı şu^ç le-i āvāzıdur
- 2 Yūsuf-ı işkeste-bāle şor bu evc-i ṭālī^ç i
Mürġ-i baḡtun sīlī-i ihvān per-i pervāzıdur
- 3 Sāz-ı faḡruḡ başkadur pest ü bülend-i nālesi
Vızlamak ḡa^ç f ile mānend-i meges şeh-nāzıdur
- 4 Nazra-bend-i kākülüz bir ṭıfl-ı şayd-āmūza kim
Āhuvān-ı ḡāne-perverdūḡ kemend-endāzıdur
- 5 Nev-niyāzān-ı nemed pūşāmıdur pervāneler
Ovaġınuḡ semender pīr-i āteş-bāzıdur
- 6 Muṭrib-i va^ç dūḡ yürekler oynadur her va^ç desi
Rişte-i ṭül-i emel var ise tār-ı sāzıdur

---

⁸⁸ Nār: Nāy (Ş. G. D.)

7 Bu sözde ur'ān gibi īmān ider eh-i sūhan
ā' irūn Ġālib taayyūl tūrbe-i i' cāzıdur

-227-

ey Ġālib Dede

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilūn

1 Dergāh-ı Mevlevī ki 'aceb 'a-ānedür
Nāy u udum u defler⁸⁹ - sāzı ahānedür

2 Besler büzürg ü kūegin efāl-i namenūn
Gūyā ki eng pīr-i gūrūh-ı terānedür

3 Ba tīr-i ğamzenūn bile imdi afāyile
Āmed-ūd-i tereddüdi sīne- kemānedür

Ve lehū 4 Dūmı maabbete gönöl⁹⁰ oynar esīr iken
Efāl-i ek-i mā'ıl-i eng ü egānedür

5 Mevc-i afā-yı nameyi birbir aar özer
an mūsikār āne-i zūlf-i terānedür

6 Amı cemī' -i perdeyi mula yegāhden
ānbūra or ki vadeti merd-i yegānedür

7 Pāmāne-i niyāza urur bir aya ile
El-a rebāb rind-i nūmāyān-niānedür

8 Der yūze-i zer itdüiün āh-ı 'adan
Def defter-i afāda resīde-niānedür

---

⁸⁹ defler: velvele (. G. D.)

⁹⁰ gönöl: güler (. G. D.)

- 9 Santūr naqd-i nāleyi bir bir ider edā
Gencīne-i hezār-kilīd-i terānedür
- 10 Neydür var ise çüb-1 şelāyīn-i mürğ-i rāz
Zīrā ki dāğ-1 sīneleri dāne dānedür
- 11 Ferş-i zemīn-i luḫfina düş gālib ol şehūḡ
Ḳānūn-1 cūd-1 ehl-i kerem bī-nihāyedür
- 12 Virdi ḫaber Celācil-i def baḫş-1 Pīrden
Gūş eylemem ki ġıbṭa-i ḫātem fesānedür

-228-

Bende-i Mevlānā Gālib Cevher Gūyā
Mefā' ilūn Fei' lātūn Mefā' ilūn Fe' ilūn

- 1 Gelince va' d-i vişāle bahāneler söyler
O şāh-1 kişver-i ḫüsn ü bahā neler söyler
- 2 O fitne gözlere ḫayretdeyüm ' acebdür kim
Şu ḫastelik ne şīrin fesāneler söyler
- 3 Tīl ehli dāmına üftādedür ki ṭanbūruḡ
Birer birer sūḫan-1 ' aşkı dāneler söyler
- 4 İştmemişdür o ' ālim ḫarābuḡ evşādın
Faḫīḫ şohbet-i ḫelvāda ḫāneler söyler
- 5 Nevā-yı ' aşk ile nāy-1 gülüsü Manşūruḡ
Mākām-1 dāra münāsib terāneler söyler
- 6 Mişāl-i nāy-1 ḫalem lāzım ol sūḫanver kim
Miyānına ġazel-i nāzūkāneler söyler

- 7 Ne gūne söylemese hāl-i ser-gūzeštini ays
Dehān-ı Şekve olup āŐiyāneler Őöyler
- 8 Hezār-ı gevher-i esrārı ketm için Ğālib
Dehān-ı tengine ferd-i yegāneler Őöyler

-229-

45b

Nābī Fermāyid

Mefā' ilūn Fe' ilātūn Mefā' ilūn Fe' ilūn

- 1 Göñülde dā' iye-i māl emel bozundısıdır
Nümūd-ı silk-i anā' at kesel bozundısıdır
- 2 Cihān-ı gerdiş ider hāyliden bu köhne ıbāb
Sipihre tesmiye-i zāl ezel bozundısıdır
- 3 ' Aceb mi mevt-i irādīye dūŐse ehl-i sülūk
Cilā-yı āyine-i rūh ecel bozundısıdır
- 4 Rūsūm-ı āmed ü reft üzredür niżām-ı cihān
Siyā-ı resm-i beled heb bozundısıdır
- 5 Gören bilür Őekerūn gülden olduĝun hāŐıl
Ki hūlv-i sufre-i ' ālem vaħal bozundısıdır
- 6 Cefā-yı ' āleme Şabr it Őafā murāduŝ ise
Ki les' -i hāyye-i Şöhret ' asel bozundısıdır
- 7 Ta' affünātını yād eyle beyzā vü ferhūn
Pili lezizdür ammā epel bozundısıdır
- 8 Kitāblarla medārisde baħŐ ider ullāb
Kitāp cildi anuŝcūn cedel bozundısıdır

- 9 'Amel o kârgehüñ kemterîn Qurâzasıdur
Metâ'-ı 'ilme dinilmez 'amel bozundısıdur
- 10 Münâsebetledür evzâ'-ı tesmiye Nâbî
Lügaz hele kıti vâzih ğazel bozundısıdur

-230-

Nef'î

Mef'ülü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe'ülün

- 1 Bend oldı o şūhuñ göricek zülf-i dutâsun
Âhır yelerek bād-ı şabâ buldı belâsun
- 2 Olsun o şabâ da ħam-ı zülfüne giriftâr
Çeksün biraz işkence-i kullâb cefâsun
- 3 Görsün ne çekermiş dil-i erbâb-ı maĥabbet
Başına belâ eylesün zülfü hevâsun
- 4 Geçemezse o sevdâdan eger ol yeler onmaz
Âvâreligin bilmez imiş zevk u şafâsun
- 5 Mânendi mi var Nef'î-i pākîze kelâmun
Bir kimsede gördün mi daĥı tarz-ı edâsun

-231-

Nef'î

Mef'ülü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe'ülün

- 1 Rindân-ı ĥarâbâtı vü mestân-ı elestüz
Maĥşerde daĥı cam-ı mey-i 'aşk ile mestüz
- 2 Yok bâde için minnetimüz pîr-i mugâna
Sâķî-i mey-i vahdet ile destbedestüz

- 3 Düşmezse nola gül gibi sâgâr elimizden
Ne tâib-i bîhûde vü ne tevbeşikestüz
- 4 Dense ne ‘aceb ‘tabı‘ mıza bahr-ı me‘ânî
Şahbâ gibi bir hâlet ü cür‘a gibi pestüz
- 5 Olsağ nola Nef‘î rüsvâ-yı dü‘âlem
Hem ‘âşık u hem şâir ü hem bâde perestüz

-232-

Bâkî

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

- 1 Müjde haylin dizer ol ğamze-i cānān⁹¹ şaf şaf
Güyyā cenge gerd⁹² nîze-güzārān şaf şaf
- 2 Seni seyr itmek için reh-güzer-i gülşende
İki cānibde turur serv-i hırāmān şaf şaf
- 3 Leşger-i ebr-i firāvānla ceng itmek için
Gönderür mevclerin lücce-i ‘ummān şaf şaf
- 4 Gökde efġān iderek şanma geçer hayl-küleng
Çekilür küyuna mürġān-ı dil ü cānān şaf şaf
- 5 Cāmi‘ içre tā kimlere hem – zānūsun
Şekl-i saqqāda gezer dīde-i giryān şaf şaf
- 6 Ehl-i dil derd ü ğamun ni‘metine müsteğrak
Dizilürler keremüñ hānına mihmān şaf şaf

---

⁹¹ cānān: fettān (B. D.)

⁹² gerd: turur (B. D.)

- 7 Vasf-ı kıaddünle hırām itse ‘alem gibi kıalem
Leşker-i satrı çekerek defter ü dīvān şaf şaf
- 8 Kūyūñ etrafına ‘uşşāk dizilmiş güyā
Harem-i Ka‘ bede her cānibe erkān şaf şaf
- 9 Kıadrini seng-i muşallāda bilür ey Bākī
Tırup el bağlayanlar kıarşuña yārān şaf şaf

-233-

46a

‘Āşım

Fā‘ ilātün Mefā‘ ilün Fā‘ ilātün Mefā‘ ilün

- 1 Meclis-i meyde⁹³ sākīyā baña ne gül ne lāle vir
Derd [u] ğama devā için nımce bir piyāle vir
- 2 Sebze-i pāyimāliyüm bende bu gülşenüñ felek
Degmez isem şu vermege bir iki kıatre jāle vir
- 3 ‘Āşıka hūn-ı dil yeter sāğar-ı ‘ıyşı neylesün
Cām-ı şarābı sākīyā ol ruğ-ı verd-i āla vir
- 4 [Neyşeker olamaz iseñ bārī bu tekkeye ğāhda]
Nāy-ı gülüne dimedüm sūziş āh u nāle vir
- 5 Nākış olursa ‘Āşımın behresi kendi gibidür
Kim didi aña māye ki varda bütün kemāle vir

⁹³ meclis-i mey: bezm-i tarab (K. Ç. A. Dvç.)

-234-

Ḥazret-i Ğālib Dede

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün

[Fā' ilātün]

[Fā' ilün]

- 1 Şerḥa-i sīne benüm mülk-i dil rāhumdur
Dāğlar revzene-i ḥātır-ı āgāhumdur
- 2 Jengdār-ı ḥaṭ iden āyine-i ruḥsāruḡ
Pīç ü tāb-ı nefesümdür eşer-i āhumdur
- 3 Tīğ-i hicranla faşl itme hemān da' vāmuz
Ḳatlüm it şūḡ maṭlab-ı dil-ḡ āhumdur
- 4 Tīregī şeb-i baḥt-ı siyehümden ḳorḳmam
O meh-i ḥüsn ki bir şāh-ı felek-cāhumdur
- 5 Es' adā ḳādir iken mu' cize Hārūt-ı ḳālem
Rāh-ı eş' ārda siḡr itme büyük cāhumdur

-235-

Mevlānā Ğālib Dede

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Tāb-ı ḥüsnī çeşmümüz āteş-feşān olsunda gör
Cennet-i ruḥsārını düzeḡ-nişān olsunda gör
- 2 Lāl-i ' aşḳa ḳuvvet-i güftār-ı ḡāmūsī nedür
Ḥayret-i vuşluḡla her müyum zebān olsunda gör
- 3 Heb geçer zaḡm-ı nigāh-ı ḡışmuḡ ey nūr-ı başar
Zā' f ile cismüm hele gözden nihān olsunda gör

- 4 Bāl-i ‘aczin ferş-i rāh eyler talebde Cebre’îl
Mürğ-i dil ‘anķā-yı ķāf-ı lā-mekān olsunda gör
- 5 Hāne-perverd-i kemān-ı ebruvāndur ğamzesi
Ĝālibüñ ğöñlünde bir kez mihmān olsunda gör

-236-

Ĝālib Dede Pîr u Neş’ât

Fe’ ilātün Fe’ ilātün Fe’ ilātün Fe’ ilün

- 1 Kālb kim ‘isî-i ‘aşķı bula gerdün gibidür
‘Aķl-ı ğod-rā ğum-ı ğikmetde Felātün gibidür
- 2 Bîkr-i mā’ nāya tağassürle nevā-yı süğanüm
Sūr-ı Leylîdeki merşiyye-i Mecnün gibidür
- 3 Çeşm –i Ya’ ķüb-ı ğama Yūsuf-ı Mışr-ı eş’ār
Gevher-i dîde-i ğün-bār ile mevzün gibidür
- 4 Hākden ğāke şoķar çerh-i siyehķār elbet
Āftāb-ı süğanüñ tālî’ i vārün gibidür
- 5 Baķma ey tîğ-i nîgeh la’ l-i Mesîğā-deme sen
Ĝaste-i ğasretünüñ ğālî dige-gün gibidür
- Ve lehü** 6 Vüs’at-i tab’ ile tev’em ğorinür bağt-ı siyāh
Baķsan ey nūr-ı başar Kays ile hāmün gibidür
- 7 Her süğan kim dinülür derd-i süğāndan Ĝālib
Neş’enüñ nāmını yād eyleme mazmün gibidür

-237-

Ġalib Dede

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Yāra bir қatlüm için işbāt-ı günāh itmekde güç
Pençesi pür-ḥün olan çeşmüm güvāh itmekde güç
- 2 Қаṭ' -ı peyvend itme müşkil-ārzū-yı buseden
Leblerin āzurde-i zaḥm-ı nigāh itmek de güç
- 3 Ġamze-i derd-i çeşmini ketm itmeyüp yā neylesün
Çāre-sāz-ı kā'inātı çāre-h'āh itmekde güç
- 4 Gelmeyince ḥaṭ mükāfāt-ı sitem emr-i muḥāl
Āh ile ruḥsāre-i şubḥı siyāh itmekde güç
- 5 Perde-süz-ı rāzdur 'uşşāka kânün-ı şafā⁹⁴
Bir benümçün yāra resm-i terk rāh itmekde güç
- 6 Kimse bilmez bā' iş-i süz-ı dilüm Ġalib benüm
Derd nā-ma' lüm iken her gāh gāh itmekde güç

---

⁹⁴ şafā: cefā (Ş. G. D.)

Bahr-1 Tavil Hazret-i Galib Fermüdest
Mısrâ' -1 Evvel

Ey gülistân-ı leâfette hezâr 'işve vü nâz ile yetişmiş gül-i ra' nâ saña güyâ ki idüp müşk sehab u meyi gülgün u gül-âbı dağı bārân idüp enfâs-ı Mesîhâyı nesîm eyleyüp envâ' -ı nezâktle tarâvetle virüp perveriş itmişler ruhsâreyi yüz reng-i bahārânla biñ gonca-i handânı mu' attar kıilup el-ħaqq bir 'acep şürete koymış seni Naqqâş-ı Ezel kim ne gelür mişli ne gelmek mutaşavver görünür böyle baha ile bu ħüsn ile yaraşmaz saña kim 'aşık-ı şūrîde-i bî-tâbîñı maħzûn idesin nâle vü âh ile ciger-ħûn idesin ya bu mudur kâ'ide-i şehri- maħabbet bu mudur tarz-ı meveddet tütalum böyle imiş farz mı ol resm-i cefâyı donadup bezm-i şafâyı oturup meclise bekler gibi sen nûş-ı şarâp eylesen 'uşşâk terâneyle dil ü sînesine nây u rebâb eylese kim men ide ħâşâ

Ve lehü Mısrâ' -i Şânî

Ser-te-ser mülk-i cihân berg-i benefşeyle gül ü gonca vü lâleyle tölup gülşen-i Firdevs-ile hem-reng olup elvân-ı şüküfeyle müzeyyen oluyor sen dağı envâ' -ı küşâyışler ile nâdire cünbüşler ile gelseñ elin boynuma şalsañ beni alsañ da berâberce açılsağ çemene bağışuben ħande-i nâz-ıla biraz serve biraz dağı gülüşsek semene yoğsa bu olmuş mu degül memleket-i nâzda bu luğf u nevâziş bu 'inâyet güzelüm belki budur tavır-ı pesendide-i ħübân ki alup 'aşıkı tenhâca fağat bir iki muṭrible gehî kendisi sâķi vü gehî muṭribi sâķi iderek gül gibi ħandân olarak açılarak ħaste-i hicrânıñı ihsân-ı firāvân-ıla iħyâ ide tekrâr dirildüp yine öldürmek için tâzece cân bağışına imâ ide ya' nî ki biraz cevri ise de cânib-i inşâfa gide itmeye yek-pâre sitem resmini icrâ

Ve lehū Mıṣrā' -i Şālīṣ

Gele ey māh-ı siyeh-perçem ü gül-fem bu gice seyr ü temāşāya
çıkup cilve-i mehtābıyla deryāda biraz 'ālem-i āb eylesek olmaz mı ki
envār-ı ziyāsiyla kâmer mevclerüñ her birini sīm servler gibi tezyīn idüp
'aḳsiyle nücūmuñ dāhı kândil-i direḫşan ile bir bezm-i çerāgān-ı digergun
görünmiş ki şebīstān-ı cihān böyle münevver geceyi şafā bahırını rü'yāda
bile gördüğü yokdur ki ser-ā- ser çemen üşküfeleri gelmiş o deryāda
ḫabāb olmuş o girdāplaruñ her biri bir ḫavz-ı pür-āb olmuş 'aceb tarz-ı
pesendidesi var sūret-i nādidesi var güyā saña kāse-i billūr-ı sipihrüñ içişir
ile leb-ā-leb de ekilmişde zemīn üzre dökülmüş tağılup lü'lü'-i şehvārları
tār-ı şu'a'-ıyla nücūmuñ yine tekrār dizilmiş nazār erbābına olmuş heme
yağmā

Ve lehū Mıṣrā' -i Rābi'

Güzelüm 'aşıka cevır itme cefā meşrebine gitme amān ḫaste-i
hicrānını incitme ki bir gün ola sen daḫı düşüp 'aşkına senden beterüñ
zūlfüne ber-dār olasın miḫnet ü endūha ḫaberdār olasın āh u fiğāniyla
yanup yakılasın gül-ruḫunuñ şu'lesine 'ālemi şeydā kılasın sonra
nedāmetlerini kimseye izhār idemezsin ki sen 'uşşākına raḫm ittigüñ luṭf u
vefā meslekine gitmegüñdür ki gelüp yoluña bu dāma tutulduñ deyü envā'-
ı melāmetler edüp birbirine ḫalk işāretler edip 'aşıka raḫm etmeyenñ ḫāli
budur zūbe-i amāli budur öyle gerekdür deyüp ol ḫüsnüne dil bağıladıguñ
kāfiri taḫrīk iderek bir bir ederler saña tevbīh o zamān sen diyesin kim
baña bu sözleri hep söyledi dīvāne kıyās eyledigüm Ğālib-i şeydā

-239-

47a

Ġālib Dede

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Bütān kim secde-i ebrūyı maṭlūb eylemişlerdür
Bizi hem deyre hem mihrāba mensūb eylemişlerdür
- 2 O Yūsuf-pīrehenler ḥayf kim pinhān olub dilden
Bu mir 'ātü' ş-şafāyı çeşm-i Ya' kûb eylemişlerdür
- 3 İdenler sīnesin bāğ-ı maḥabbet keşf-i rāz itmez
Gül-i dāğ-ı cefāyı mühr-i mektûb eylemişlerdür
- 4 Mesihā-yı niğehden ders alup 'aşruḡ etibbāsı
Bu bīmāruḡ 'ilācın şabr-ı eyyüb eylemişlerdür
- 5 Ne yapsun ṭavrını bozmadı ammā bozdurup āḥir
Güzeller ġālib-i nā-çarı maḡlūb eylemişlerdür
- 6 İrerler nuṭḡ-ı Mevlānā ile iksīr-i ma' nāya
Gedālar kim ümīd-i feyż-i Zer-kûb eylemişlerdür

-240-

Ġālib Dede

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Efendümsün ciḥānda i' tibārum varsa sendendür
Miyān-ı 'āşıkānda iştiḥārum varsa sendendür
- 2 Benüm feyż-i ḥayātum ḥāşıl-ı rûḡ-ı revānumsın
Eger ser-māye-i 'ömrümde kārüm varsa sendendür
- 3 Viren bu şüret-i mevhūma revnaḡ reng-i ḥüsnüñdür
Gülisān-ı ḥayālüm nev-bahārum varsa sendendür

- 4 Felekden zerre miqdār olmadum devründe rencinde
Ger ey mihr-i münevver āh u zārum varsa sendendür
- 5 Senünj pervāne-i hicrānuḡam sen ŧem^ç-i vuŧlatsın
Be-her ŧeb ḡāhiŧ-i būs u kenārum varsa sendendür
- 6 ŧehīd-i ^çaŧkuḡ oldum lālezār-ı dāḡdur sīnem
Çerāḡ-ı türbetüm ŧem^ç-i mezārum varsa sendendür
- 7 Gören ser-geŧlikte gird-bād-ı dest zann eyler
Fenā-ender-fenāyem her ne varum varsa sendendür
- 8 Niçün āvāre kılduḡ gevher-i ḡaltānuḡ olmuŧken
Göñül āyīnesinde bir ḡubārum varsa sendendür
- 9 ŧafaḡ-tāb eyledüḡ peymānemi ḡün-āb ile sākī
ŧabāḡ-ı ŧoḡbet-i meyden ḡumārum varsa sendendür
- 10 Saḡadur ilticāsı Ğālübüḡ yā ḡazret-i Monlā
Külāḡ-ı iftiḡārum varsa sendendür

-241-

ŧeyḡ Ğālib Dede

Fe^ç ilātün Fe^ç ilātün Fe^ç ilātün Fe^ç ilün

- 1 Sünbül-i ḡaḡları kim ḡarf-ı külehden görünür
ŧerḡa-i nāḡun-ı ḡam ^çarız-ı mehden görünür
- 2 İtme ta^ç yīb ^çazizüm ḡehī rüsväyī-i ^çaŧḡ
Bir Zeliḡā gibi nā-kerde- ḡünehden görünür
- 3 ^çAks idüp māḡ-ı ruḡı aldadur ol tıfl-ı füsün
Yūsuf-ı Mıŧra bile revzen-i çehden görünür

- 4 Cāna kār itmek için ğamzesi sihriyle gehī
Ḥande-i zīr-i lebi nīm-i nigehten görünür
- 5 Pey-revi olma gel ol reh-rev-i ārāmuḡ kim
Çīn-i dāmenleri pīṣānī-i rehden görünür
- 6 Baḡ hemān cem‘ -i ḡavās eyle ṫārīkatde saḡa
Sürme-i çeşm-i zafer gerd-i sipehten görünür
- 7 Zülmet-i ḡarfde seyyāre-i ma‘ nā Ğālib
Gevher üşkūfesidür zülf-i siyehden görünür

-242-

Beyit

Mef‘ ülü Mefā‘ ilü Mefā‘ ilü Fe‘ ülün

- 1 Ḥürşīdi ne ḡacet idelüm nur ile ta‘ rīf
Āşarı nümāyende-i erbāb-ı nazardur

-243-

47b **Terkīb-i Bend Ğalaṫa Mev levīḡānesinde Şeyḡ Olan
Ğālib Dede Efendi**
Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ iātün Fe‘ ilün

- 1 Āh kim düşdi göñül bir şeh-i ‘ ālī-cāha
Kim ḡayāliyle gelür lerze-i dehşet mähā
Reh-nümā her keremi biḡ elem-i cān-kāha
Ḥār Ḥār-ı ğam ile ḡaldı işüm Allāha
Anḡlaşılmaz⁹⁵ bu ne hem-rāza ne ḡod hem-rāha
Fırşatum yoḡ ki diyem sūz-ı dilüm ol şāha
Derd-i ḡasretle neler çekdüğümü bilürem
Yarama şimdi ne zehr ekdüğümü ben bilürem

⁹⁵ Anḡlaşılmaz: Söylenilmez (Ş. G. D.)

2 Anlamaz mı bilemem yoḥsa teḡafül mi ider
Cigerüm pāreleyüp ḡatle te'emmül mi ider
Cān ḡalaş olmaḡı bir daḡı taḡayyül mi ider
Dime zaḡm urşa nolur ḡamze tekāsül mi ider
Öyle şeh-bāz bu vīrāna tenezzül mi ider
Hep cevrine senin 'uşşāḡ taḡammül mi ider
Tā ki öldürmeye biz terk-i niyāz eylemeyüz
Öyle biḡūde yere sūz u güdāz eylemeyüz

Ve lehū 3 Senden ey sūḡ ben ümmīd-i vişāl eylemedüm
Ṭab' uḡa ḡadşe virüp fikr-i muḡāl eylemedüm
Rūz-ı 'aşḡı şeb-i tārik-i ḡayāl eylemedüm
Zülf-i kāfir gibi inkār-ı cemāl eylemedüm
Kākülün āh ile berhem-zede-ḡāl eylemedüm
ḡavf idüp ḡamzene bir ḡarf su'āl eylemedüm
Ḳalmanı şabra mecālüm bilemem 'işyānum
Dāḡı yitmez mi teḡāfülse ḡaraż sultānum

4 Beni aḡlatma meded ḡamze-i ḡün-h'ārun için
Şaḡa kendüm öleyüm dīde-i bīmāruḡ için
Bu ḡadar dökme sirişküml leb-i dür-bāruḡ için
Şaḡla ol ḡanları gülgüne-i ruḡsāruḡ için
Ben belālar çekeyüm ṭurra-i ṭarrāruḡ için
Derd-i hicrāna devā itmeḡe ḡasret çekesün
İltifāt eylemedüm diyu nedāmet çekesün

Ve lehū 5 Ḳalmanı sūziş-i ḡasretle mecāl-i eḡḡān
ḡayretümden idemem ḡasretümü daḡı beyān
Ne ḡadar şaḡlasam elbette olur keşf u 'iyān
Ḳalamaz penbe-i dāḡ içre bu āteş pinhān
Niçün itsün bu ḡadar sözidilüm ketm ü nihān
Daḡı bir şey yok efendüm buḡa va'llāhi inan
ḡarażum bu ki biraz sūz u güdāz eyleyeyüm
Sūḡan-ı 'aşḡ eḡer küfr ise de söyleyeyüm

6   Leb-i la' lünle bulur Hızr-ı sühan āb-ı hayāt
        ' Āşık-ı dil-şüde hasretle ölürmi heyhāt
        Ķātilümdür dir isem ben saña rüz-ı ' araşāt
        Ķanlı gömlekle ider pīrehen-i ten işbāt
        ' Āķıbet ğamze-i cellāduñı eyler iskāt
        Raħm kıl zaħmuna⁹⁶ ey şūh-ı pesendide-şifāt
        Ķālib ölmekle senüñ çeşmüñe şıhhat gelmez
        Baña bu derdden ölsem de ferāgat gelmez

48a

Nedim

Mef' ulü Fe' ilätü Mefā' ilü Fe' ülün

Mef' ulü Fe' ülün

- 1   Bir görmek ile hüsünüñe kılduñ beni şeydā
        Ey gözleri⁹⁷ ra' nā
        İtdi nıgehüñ ' aqlumı hem şabrı mı yağma
        Ey gözleri şehlā
- 2   Tā haşre degin hażret-i isā gibi bende
        Olsam nola zinde
        Hecr-i ğamın öldürmiş iken eyledi ihyā
        Vaşluñ beni cānā
- 3   Ķurbān olayum destine kim ehl-i Ķalemsüñ
        Erbāb-ı raķamsuñ
        Yokdur hele küttāb arasında saña hem-tā
        Ey menşi-i yektā
- 4   Yek-dāne yaratmış seni ' ālemde efendüm
        Halk eylemiş bir dañı emşālini hāşā
        Allāhu Te' ālā

⁹⁶ zaħmuna: raħmuna (Ş. G. D.)

⁹⁷ gözleri: dilber-i (ND. D.)

- 5 Eyşüh-ı vefādār-ı kerem-pîşe revādur
Mir ʾāta sezādur
Vaşşaf olalı hūsn ü kemālātına dünyā
A ʿlā vü ger ednā
- 6 Hūn eyledi bağrum feleğin cevr ü cefāsı
Bihūde edāsı
Olmağ görünür ʿaşkın ile ʿāleme rüsvā
Aldı beni sevdā
- 7 Mevnūñ gibi gözden ağıdup eşk ile seyli
Ey tırrası Leyli
Tā eyledi sen gibi gül-ruhları peydā
Bî-çāre Nedīmā

-245-

Rahmī

Fe ʿilātün Fe ʿilātün Fe ʿilātün Fe ʿilün

- 1 Giryeden reh-güzer-i yāri raķīb itmiş yaş
Bende izhār ideyüm hūn-ı sirişküm miş yaş
- 2 Pencdeh sālesine girmiş o mehrū ammā
Bu gün⁹⁸ on dördüme girdüm diyu şaqlarmış yaş
- 3 Meclis-i hāhīşe hūşunde gelüp mīve-i hām
Bār-i naħl-i emeli kimse kıparmamış yaş
- 4 O büt-i bāde-fürüş ʿaşkına meyl için nola
Çünkü ʿişretgede-i muğbeçeğān olmuş yaş

---

⁹⁸ gün: yıl (RH. D.)

- 5 Ağlamış zırlamış yāre⁹⁹ raķibi Raħmī
Bende izhār ideyüm ħün-ı sirişküm miş yaş

-246-

48b

Bākī Merħüm

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Rindler cāmuñ ħābābāsā yüzine baқdılar
Mey gibi sākī bezmüñ ayağına baқdılar
- 2 Keştī-i sahbā keş-ā-keşden ħalāş olmaz dağı
Tutdılar қanlı gibi muħkem resenler taқdılar
- 3 Raht u baht u zevrākuñ ħışm āteşine yaқmağa
Vardılar gammāzlar şāh-ı cihāna çaқdılar
- 4 Bir iki mimārına var ise göz dikdüñ diyu
Başına ġammāzuñ erbāb-ı zarafet kaқdılar
- 5 Bākiyā kılsun mu' aţtar bezm-i āfākı nesīm
Pādişāhuñ micmer-i 'adlinde şandal yaқdılar

-247-

Rāğıb Paşa

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

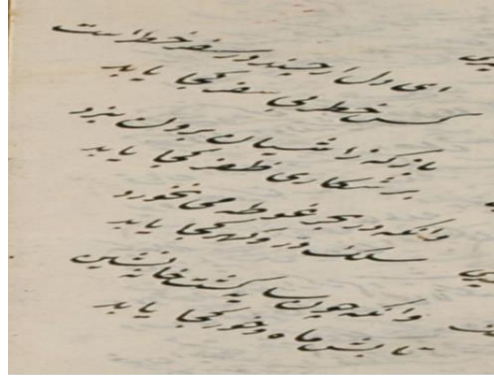
- 1 Revnaқ olmaz süħana ħüsni edādan ġayrı
Var mı seng ü güherüñ farķı şafādan ġayrı
- 2 Tırfa dükkān-ı ħikemdür bu köhen-tāķ-ı felek
Ne ararsañ bulunur derde devādan ġayrı

---

⁹⁹ yāre: şūħa (RH. D.)

- 3 Ğaraż-ı haqqā isābet nicedür seyr eyle
Var mı hiç toĝru gider tīr-i hatādan ĝayrı
- 4 Tūşe-i rāh-ı talep eyler isen ihlāşı
Hızr u rehber arama ‘avn-i Hūdādan ĝayrı
- 5 Bilsek aĝyāre nedür minneti bāri o bütün
Görmedik biz hele bir neş’e cefādan ĝayrı
- 6 Nice biñ yıldur adı atlas-ı gerdün çarhuñ
Nesi var bir giyecek köhne kabādan ĝayrı
- 7 Yine hem-cinsi ider ādeme Rāĝıb ħasedi
Reşk ider mi saña kimse vüzerādan ĝayrı

-248-

-249-

49a

Rāĝıb Paşa

Mef’ülü Fā’ ilätü Mefā’ ilü Fā’ ilün

- 1 Āzādegān-ı kayd-ı emel ser-firāz olur
Nāz eylesün sipihre o kim bī-niyāz olur
- 2 Şimşir-i ebrūvāne sine-zāĝ-ı fitnedür
Çeşmünj ne dem ki sürme-keş-i ħāb-ı nāz olur

- 3 Genc-i derūmı hāne-i bī-minnet eylemiş
Var mı enīs-i ğam gibi bir dil-nevāz olur
- 4 Bākī henüz neşve-i feyż-i dem-i Mesīh
Āb u hevā-yı mey-gede nā-sāza sāz olur
- 5 Yeksān bilen bahār u hāzān bu gülşenūñ
Mānend-i serv kāmēt-i ‘ömri dırāz olur
- 6 Sālik pıl u hevādan ider ibtidā güzer
Āhır reh-i haķıķata mebbe’ mecāz olur
- 7 Rāġıb semend-i nefsi-i harūnuñ zebūn iden
Bu ‘arşada şehāmet ile yekke-tāz olur

-250-

Rāġıb Paşa

Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün

- 1 Şaķın dest-i ferāġa rişte-i tül-ı emel virme
Nizām-ı mülk-i istiġnāya ğafletle hālel virme
- 2 Olur bir günde bünyān-ı ‘adāvet zūr-ı nermīden
Hemān sen bāzū-yı saġt mudārāya kesel virme
- 3 İdersin hāk-ber-ser hānümān-ı zühd ü taķvāyı
Gel ey burc-ı şehāmet zūr-ı meyden böyle bel virme
- 5 Bu meydān-ı maġabbetdür ‘aķāya aġz olur ġālip
Ayaġ almaķ zeber-destānedür pīrāna el virme
- 6 Meded hem-ġāl seher āb eyleme bīmār-ı hicrānuñ
Virürseñ nūş-ı dārū-yı maġabbet bī-mecāl virme

- 7 Kibār-ı devleti hem-meşreb-i pîr-i muğân buldım
Kaşîde dinlemezler Râgıb almazlar gâzel virme

-251-

Ḥazret-i Sezāyi

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

- 1 Tennür-ı dile od yâkûb âh-ı şererümden
Bir özge kebâb mâ-ḥazar itdüm cigerümden
- 2 Derd ehline nûş itmek eyledüm ihzâr
Bezm-i ğama iki şîşe mey dîdelerümden
- 3 Şeb-tâ-be-seher âh fiğānum¹⁰⁰ eşer itmez
Lerzîde felek gerçi ki âh-ı seherümden
- 4 Āğāze-i hicr ü elemüm düşeli dehre
Mâtem-zededür üns ü melek bu kederümden
- 5 Dil-beste-i zülf-i siyehüm yine Sezāyi
Sevdâ-yı cünün gitmedi bir leḫza¹⁰¹ sürmeden

-252-

49b

Râgıb Paşa

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Seyr eyle gerd-i lebde ḫaṭ-ı nev demîdesün
Naḫş itdi faşş-ı la' line ḫâtem kaşîdesün
- 2 Ruḫsâr-ı lâle-günüña nezzâre germ olup
Tâb-ı nigâhı ' aşîka dağ itdi dîdesün

¹⁰⁰ fiğānum: zârum (SEZ. D.)

¹⁰¹ leḫza: kerre (SEZ. D.)

- 3 Yek-rengî-i maḥabbet ile buldı ‘āķıbebet
‘Āşık-ı ğaddār yār da reng-i perīdesün
- 4 Buldurdı ḥāme vaşf-ı ḥaṭ u ḥāl ile şuyın
Zabṭ eyledi kalem-rev –i ḥüsnüñ güzīdesün
- 5 Gırāyî-i kemend-i cünüñ süst ola meger
Bilmem ben āhuvānda Rāġıb remīdesün

-253-

Rāġıb Paşa

Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilün

- 1 Şöyle hem-meşreb ü yek-reng olayum cām ile ben
Döneyüm lāle-i surḥa mey-i gülfām ile ben
- 2 Vaşl odur reşk ide āmīzīşine şır ü şeker
Bulamam çāşni-i vuşlatı ibrām ile ben
- 3 Dest-ḥüş-ı mey-i āl olmıyacak sīb-i zeķan
Müteselli olamam dā‘ iye-i ḥām ile ben
- 4 Olalı şubḥ-ı bināġuşı sevād-ālūde
Rüz-ı vaşluñ seherin farķ idemem şām ile ben
- 5 Ben nerm-hūsın o bī-raḥmın arar ḥūbların
Rāġıb āşüfte-i hevāyum dil-i ḥod-gām ile ben

-254-

Rāġıb Paşa

Mef‘ ülü Fā‘ ilātü Mefā‘ ilü Fā‘ ilün

- 1 Künc-i firāġa gerçi ki himmet ķomaz seni
Sevdā-yı cāha düşme ki rāḥat ķomaz seni

- 2 Şāyān-ı kurb-ı hāzret olur bir huluşa bak
Yoğsa behište zāhid ʿibādet kıomaz seni
- 3 Zīr-i niķāb-ı ŧermden ey māh-tāb¹⁰² çık
Vādi-i inzivāda bu ŧöhret kıomaz seni
- 4 Elbette bir mehün olur āvāresi dilün
Hiç kendi hālīne bu ŧabīʿ at kıomaz seni
- 5 Düşmeden intiķām var mı bir ŧafā
Rāğīb bu zevķe āh mürüvvet kıomaz seni

-255-

50a

Ġazel-i Nābī Tahmīs-i Rāğīb Paŧa
Mefʿ ülü Fāʿ ilātü Mefāʿ ilü Fāʿ ilün

- 1 Sermāye-i saʿ ādet-i çarħ aħterümdedür
Perr-i hümā-yı devleti tāk-ı sermāyededür
Āŧār-ı feyz-i nimet-i haķķ peykerümdedür
Mevc-i murād-ı bāde-i cān perverümdedür
Ĥarf-i neŧāt zīr-i leb-i sāğarumdadur
- 2 ʿ Anķā-yı nāz perver-i evc-i ķanāʿ atem
Ĥāvūs-ı hūŧ-hırām-ı hıyābān-ı naħvetem
ŧankar-ı perr-i fer ŧiken-i nesr-i ħastem
Bāz-ı ŧikār-gīr-i çerāğāh-ı himmetem
Kām-ı dü-kevn cünbiŧ-i bāl ü perümdedür
- 3 Geŧt eyledüm ekāzī-i aķĤār-ı ʿ ālemi
Taħķīķ için mebādi-i edvār-ı ʿ ālemi
Derk eyledüm netāyic-i āŧār-ı ʿ ālemi
Benden ŧoruñ haķāyık-ı esrār-ı ʿ ālemi
Teʿlif-i rāz-nāme-i dehr ezberümdedür

¹⁰² māh-tāb: māh-pāre (RA. D.)

Ve lehū 4 Rūşen degül mi derūnumda tāb-ı yūh
Her bir nefesde itmede bir feyz-i nev-sünūh
Mevķūf-ı cünbiş-i lebüm āşār-ı şad-fütūh
Āhumdadur kilid-i tılsımāt-ı genc-i rūh
Āb-ı hayāt lücce-i çeşm-i terümeddür

5 Dil-cüy ter-hevāsı şafā-ķiz-i ķāki pāk
Her naħl-ı bār neşvede mānend-i şāh-ı pāk
Rāģib ider ķayal-i girībān-ı şabrı çāk
Nābī ider şükūfeleri dehri ıtr-nāk
Bāģ-ı behişt ķāķır-ı nāzük-terümeddür

-256-

Rāģib Paşa

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1 Devr-i felekde rāħat u ārāmı görmedük
Ber-vefķ-i kām-ı gerdiş-i eyyāmı görmedük

2 Cāmında ģun-ı dil idi cem gördüģi daħı
Bir neşve-baħş olur mı gül-fāmı görmedük

3 Olmaķda fitne-zā şeb-i zülf-i siyāħ-baħt
Şubħ-ı ümīdi müntic olur şāmı görmedük

4 Neşv ü nemā-yı toħm-ı ümīd ızķırābıdur
Heb ķayd-ı dānedür çekilen dāmı görmedük

5 Şāyeste-i ķabā-yı zer-ender-zer-i nigār
Āyīne-i felekde bir endāmı görmedük

6 İbrām olur egerçi berārende-i merām
Ol tünd-ģüyı rām ider ibrāmı görmedük

7 Rāġib ʿaceb mi ḥasret ile bī-ḳarār isek
Ḥayli zamān o ūḥ-ı dil-ārāmı görmedük

-257-

50b

Rāġib Paşa

Mefāʿ ilün Feʿ ilātün Mefāʿ ilün Feʿ ilün

1 Dü-çeşm-i ter ki ruḥuḡ âteŝiyle āb döker
O ŝiŝedür ki ġamuḡ bezmüne ġülāb döker

2 Beyāz gerdeni çün ŝubḥ ider dili rüşen
Bizüm piyālemüze şir o mehtāb döker

3 Bire hezār virür celb iden bu mezraʿ ada
Heb aldığın kefi efsūs-ı āsiyāb döker

4 Alursaḡ al dil-i pür-ḡünımı ele yāb yāb
ŝaḡın o ŝāġar-ı lebrizi kim ŝitāb döker

5 Varur mı sāḡil-i kāma dökündi virmeyecek
Bu yemde fülk-i emel bār-ı bī-ḡisāb döker

6 Ne āh u zāruḡı diḡler ne infiʿ āl gelür
Müdām âteşe ḡünābehü¹⁰³ kebāb döker

7 ʿAceb mi sebze-ḡaḡ-ı girye-ḡiz ise Rāġib
Bahār mevsimidür ḡatreler seḡāb döker

---

¹⁰³ ḡünābehü: ḡünābesin (RA. D.)

-258-

Rāġıb Paşa

Mefā' ilün Fe' ilätün Mefā' ilün Fe' ilün

- 1 ' Aceb muvāfıķ-ı meşreb şafā-yı ' ālem-i āb
Nümüne-ĥāk-i vaţandan hevā-yı ' ālem-i āb
- 2 Cünün-ı ' aķlı izāle ider şelāşe ile
Degül mi mey-gede dārü ' ş-şifā-yı ' ālem-i āb
- 3 Şuyunda ķullana-gör sākī keşti-i ţarabı
Ĥudā çün itdi seni nā-ĥüdā-yı ' ālem-i āb
- 4 Güzeşte demlerini āb ile ider işrāb
Gelür ķulāġıma neyden şadā-yı ' ālem-i āb
- 5 Henüz esās-ı ķadīmi zamān-ı Cemdendür
Naķş-ı ber-āb iken āĥir binā-yı ' ālem-i āb
- 6 Eşir-i seyr-i leb çün ĥakīm-meşrebdür
' Aceb mi bīde disem bīd-pā-yı ' ālem-i āb
- 7 Oķunsa şu gibi Rāġıb mezāk-ı cāna virür
Bu āb-dār ĥayālüm ġınā-yı ' ālem-i āb

-259-

Rāġıb Paşa

Mef' ülü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Olmuş sirişte māye-i ġamla ĥamīrimuz
Perverde-i tenevvür elemdür faţirimüz
- 2 Olduķsa bī-nevā hele me' mün-ı āfetüz
Yokdur yanarsa ' ālem içinde ĥaşirimuz

- 3 Eyler gül-âb sūziş-i ḥasretle gülleri
Bir nağme itse bübül-i âteş-şafirimüz
- 4 Biz himmet-i bülend ile kim ‘ arş-pāyeyiz
İtmez ḳabāsın atlas-ı çarḥ en şafirimüz¹⁰⁴
- 5 Sāmān-ı ‘ aql u fikr-i dili aldı cevr ile
Viridi ḥarābe mülkini ḥayfā emīrimüz
- 6 Evvel girift-i zülf idi dil şimdi bend-i ḥatt
Kāfirden özge kāfire düşdi esīrimüz
- 7 Rāğıb şuver- nūvis-i ḳıyāmet ḳadān olup
Āvāz-ı şūra ḥande-zenāndur şarīrimüz

-260-

51a

Rāğıb Paşa

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

- 1 Olmadıḳça tā-nūvişte fihris-i taḳdīrde
Maṭleb-i maḳşad bulunmaz nūşḥa-i tedbīrde
- 2 Cilve-gāh-ı yār olan dil-naḳş-ı ğayr itmez ḳabūl
Şūret-i diğeri muḥāl āyīne-i taşvīrde
- 3 Ol bütün çeşm-i sūḥan-gūy u leb-i ḥāmūşına
Nükte-senc olmaḳ ḳolay söz aşınā ta‘ bīrde
- 4 Rehrevi ser-menzile vāşıl hevā-yı ‘ aşḳ ider
Bir adum gitmez per ü bāl olmadıḳça tīrde

¹⁰⁴ şafirimiz: ḥaḳīrimiz (RA. D.)

- 5 Olmada ehl-i sevāduḡ vaż' -1 baḡtı bāzgūn
Serfürūdur kār-ı ḡāme ḡālet-i taḡrīrde
- 6 Aldı meydānı bu vādīde Nedīm-i yekke-tāz
Olma çoḡ reftāre Rāḡīb sāḡa¹⁰⁵-i ṡanzīrde

-261-

Rāḡīb Paşa

Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilūn

- 1 aldı naş-ı ḡātem-i la' lūḡ dil-i ḡam- pīşede
ḡonca-i terden o aılsun derūn-ı şīşede
- 2 Eylesūn tārāc-ı dil ki īn-i ebrūḡa nigāḡ
İki şīr olmaz meşeldür sevdiğüm bir bīşede
- 3 İtdi şīrīn-kāri-i Ferḡād naş-ı bī-sūtūn
Ser-nūviştin kim azā resm eylemişdi tīşede
- 4 Olmadum reh-yāb ser-i kākūl-i ḡam-der-ḡamuḡ
Çoḡ kilīd müşgili itdüm küşād endīşede
- 5 Cem' olan ḡaṡṡ-ı lebūḡle zehr ü şeker ḡandeyi
Şerbet-i¹⁰⁶ cedvāra teşbīḡ eyledüm bir şīşede¹⁰⁷
- 6 Hıra-pūş-ı ḡān-gāḡ-ı bī-niyāzıdur dilim
Eylemem Rāḡīb müdāra şeyḡede dervīşede

---

¹⁰⁵ sāḡa: 'arşa (RA. D.)

¹⁰⁶ Şerbet-i: Niş ile (RA. D.)

¹⁰⁷ şīşede: rīşede (RA. D.)

-262-

Rāġīb Paşa

Mef'ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe'ülün

- 1 Erbābı ile sūz u güdāze alışıkdur
Al şem' i kıola tekyede bir eski ışıkdur
- 2 Pür-zīb ise de dāġ ile ger çend derūnuġ
Sinende yak tāzesin 'āşık yakışıkdur
- 3 Dūşında perīşān görelı zūlf-i siyāhuġ
Heb gördüġi düş 'āşık-ı zāruġ karışıkdur
- 4 Zān itdi görüp 'aks-i ruġuġ cāmda sākī
Mābeyni meġer āteş ü ābuġ barışıkdur
- 5 Yā medhūñi yā zemmūñi Rāġīb ider inşā
Mānend-i kalem dōst lisānı iki ışıkdur

-263-

51b

Rāġīb Paşa

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Mūsā' iddür siyeh-kāri-i çeşm-i fitne pervāze
Hāzer nā-sāz-kāri tōhmetinden baġt-ı nā-sāza
- 2 Kōmaz elden nesīme gerçi cünbüşlerle taġlıdi
Peyām-ı yārdan kūtehdür ammā dest-i yelpāze
- 3 Dırāz itme niyāzün kāmētün olma girān-sāye
Gelür feyz-i Hūdā geldükde bī-mīzān ü endāze
- 4 Perīşān nüşha-i eyyām gelmez rabt-ı tedbire
Kābül eyler mi evrāk-ı köhen hikmetle şirāze

- 5 Olur her dem bahār-ı hār-zār-ı renciş-i merdüm
İden gülřen-serā-yı gūřını mevķūf ğammāze
- 6 řikār eyler yek-endāzında nesr-i tāir-i çarhı
Gelince bāz-ı ‘ anķā bāl-i himmet řevķ-i pervāze
- 7 Nezāketle dehān-ı yārdan gūř eyledüm evvel
Bu şi‘ r-i ter ‘ aceb mi olsa Rāğıb tāzeden tāze

-264-

Rāğıb Paşa

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

- 1 şu‘ le-i dāğumla lāl itdüm zebān-ı bülbüli
Āteře virdüm çemende dūdmān-ı bülbüli
- 2 Vāķıfān-ı sır be-mühr-i sırr-ı ‘ ařķ anĵlar ħamūř
Ğonca-i leb-besteden rāz-ı nihān –ı bülbüli
- 3 Ğārĝār-ı hecrine eyler telāfi vaşl-ı gül
Pōta-i ĝār itse ğam mı āřiyān-ı bülbüli
- 4 Tāb-ı ğayret itdi ĝākister-nişin pervāneyi
Gūř idince nāle-i āteř-feřān-ı bülbüli
- 5 Her suĝan revnaķ virür mi sūz-ı dil taķrīrine
Ğoncadan gūř eyle rengin dāsitān-ı bülbüli
- 6 Āteř-i gülde ten-i pervāneyi itsün kebāb
şem‘ çün açmaķda güller-veş dehān-ı bülbüli
- 7 Bülbüli ü gül ķulķul-ı mīnā vü cām-ı mül yeter
Çekme Rāĝıb nāz-ı gülle imtanān-ı bülbüli

-265-

Lebīb

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

- 1 Felekde tekyegeh-i 'aşqda köçeklük ider
Ki atlaş-ı şafağı devre āl eteklük ider
- 2 Hālile¹⁰⁸ nergis ü nesrīn ve servīn itdikçe
Gözümde bāğçe-i dil-rübā bebeklük ider
- 3 Kebāb-ı lahıt ciger nuql-i bezm-i hasretdür
Sirişk-i dīde-i 'āşık aña nemeklük ider
- 4 Bu rüz-ı nāmeli miqāt sâ' at-i çarha
Nüfūs-ı cevher eflāk zenberiklük ider
- 5 Mizāh-ı rütbe¹⁰⁹ ile vâ' ize virüp şıķlet
Haţib¹¹⁰-i hār ne-keşed dā'imā eşeklük ider
- 6 Açılmış ülfet idüp pek şuyunda ağıyaruñ
Lebīb bildüm o gül-çehre bir çiçeklük ider

-266-

Rāğīb Paşa

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Lebün kim būs ider bir sāğar-ı billürden ğayrı
Kimün var zehresi tel kıрмаğa tanbürdan ğayrı
- 2 Hāyāl-i zülfiñe ser-rişte-i 'ömr-i dirāz ister
Ser-i her-mūda biñ efkār-ı dūr-a-dürdan ğayrı

---

¹⁰⁸ Hālile: hāyāl (LEB. D.)

¹⁰⁹ rütbe: vesbe (LEB. D.)

¹¹⁰ Haţib: Raķib (LEB. D.)

- 3 Siyeh-kārī-i çeşmünden sirāyet itdi bīmārı
Ümīd-i şihhat itmem ben dil-i rencūrdan ğayrı
- 4 Mişāl-i tālī' -i ' aşık köhen taqvīm-i gerdūnuğ
Bulunmaz şafhasında nuğs ile maħzuūndan ğayrı
- 5 ' Aceb ihlās ile ħasret-keş-i pā-būs-ı iclālin
Şu yād illerde var mı Rāğīb -ı mehcūrdan ğayrı

-267-

Rāğīb Paşa

Mef' ūlū Mefā' ilū Mefā' ilū Fe' ūlūn

- 1 Reftār idene vādī-i ' aşk içre yolunca
Destinde reh-i rāst ' aşādur yorulunca
- 2 Telh eyledi kāmın heves-i ħāma düşünler
Koy mevsimine mīve-i maqşūdı olunca
- 3 Azer bağş ile kıabil-i tekdīr olur ammā
Çok şu götürür çeşme-i şafvet tūrulunca
- 4 Dil kaldı tehī māye olup dīdelerüm pūr
Mīnā boşanur ħavşala-i cām tūlunca
- 5 Bir kerre tūkunsañ teline sāz-ı derūnuğ
Biğ kerre nūvāzişle düzelmez bozulunca
- 6 Kerrār-ı şaf-ı rezm ki ' azminde olurlar
Tevfiğ ü zafer hem-rehi şağınca şolunca
- 7 Vaşf-ı ' Alī Paşa ile teng olsa da Rāğīb
Tezyīl iderüm kıfīyem encām bulunca

-268-

Rāğīb Paşa

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Oldı resīde tīg-i sitem üstüh'anuma
Ölsem bu derd ile acımam tatlı cānuma
- 2 Pür-çin-i nāz idüp dimiş ebrūlaruñ o māh
Kavs-i kaza nazīre olur mı kemānuma
- 3 La'lüñ şebih-i ğonca diyenler açıldılar
Şığmaz benüm bu gūne büyük söz dehānuma
- 4 Mümkün 'ilācı zaħm-ı nümāyānuñ ey tabīb
Var ise çareñ eyle dil-i nā-tüvānuma
- 5 Bir em olursa ğaste-i 'aşka lebüñdedür
Efsün-ı ğamzeyi oğuma degdi cānuma
- 6 Virmem fütür şabra olursam da teşne-leb
Rāğīb recā-yı vuşlatı almam lisānuma

-269-

52b

Rāğīb Paşa

Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilün

- 1 Dile mir'āt-ı emelden nice şüret görünür
Bilmez ammā ki verāsında veħāmet görünür
- 2 Ğayrıda ma'ni-i mevhüm iken ol āfetde
Eylemiş şöyle teccsüm ki leṭāfet görünür
- 3 Düşer āyine-i ğulyāya müdām 'aks-i ğayāl
'Aşık-ı dil-şüdeye ğ'ābda vuşlat görünür

- 4 Şanma kim kalmadı dīvāne-i hāmūn-ı cünūn
Sana bu ‘arşada bir ehl-i kerāmet görünür
- 5 Pür-hüner olsa da mānend-i şikāf billūr
Kişi setr eyleyemez ‘ayb u deḡā’et görünür
- 6 Ne kadar pest ise bünyān-ı ḡanā‘at Rāḡıb
Revzenünden yine ma‘müre-i rāḡat görünür

-270-

Beyit

Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn

- 1 Rāh-ı zahidi bilirüz ḡaḡḡ bu ki merdān yoludur
Līk-i āsān ḡıḡan āsāyiş-i ‘irfān yoludur

-271-

Rāḡıb Paşa

Mefā‘ilūn Mefā‘ilūn Mefā‘ilūn Mefā‘ilūn

- 1 Baḡa yār oldı kūy-ı dil-rübādan nāme-res şimdi
Teḡā‘ūd iḡtiyār itdi nesīm-i bu ‘l-heves şimdi
- 2 Mizāc-ı ḡulḡı aḡz itmiş ‘aḡadan şöyle rū-gerdān
‘Aceb mi virmese ‘aks-i şadādan dāḡ ses şimdi
- 3 Perişān eylemiş sāmānımı cem‘iyyet-i diller
O kāküldeñ göñül sen rişte-i ümmīdi kes şimdi
- 4 Vefādan ḡeḡtik āḡir dāmen-i lüḡfuñdan el ḡekdüñ
Mücerred yārdan terk-i sitemdür mültemes şimdi
- 5 ḡarīḡ-ı rāstdan sevḡ eyler ‘uşşāḡı maḡāmāta
‘Aceb ney gibi var mı mürşid-i şāḡib-nefes şimdi

- 6 Ezeldendür tırâz-ı cāme-i dīvārı gül-zāruḡ
Degüldür zīver-i gülşen-serālar ḡār-u-ḡas şimdi
- 7 atı nā-sāz-kār oldu mūdārā eylemez Rāḡıb
Felekden ḡūlyā-yı sāz-kāri hīç-kes şimdi

-272-

Yahyā Efendi

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

[Fā' ilātün]

[Fā' lun]

- 1 Yine¹¹¹ maḡzūḡ olacaḡ¹¹² gönlümi¹¹³ hīç şād itme
Gīr ü vīrān olacaḡ ḡalbimi¹¹⁴ ābād itme
- 2 'Aabince bilürüm baḡa¹¹⁵ cefā eylesin
Bārī 'ālemde vefā adını bünyād itme
- 3 Bu meşeldür ki şehā ādeme eylük yaramaz
Her ne cevr¹¹⁶ eyler iseḡ eyle hemān vād itme
- 4 Yā İlähi ḡam-ı cānānla şād olmaz isem
Zülf¹¹⁷-i ḡamdan dil-i dīvānemi azād itme
- 5 Rāzını şaḡla şaḡın kimseye açma Yahyā¹¹⁸
Severüm bir gül-i nevreste¹¹⁹ diyu ād itme

¹¹¹ yine: girü (T. Y. D.)

¹¹² olacak: idicek (T. Y. D.)

¹¹³ gönlümi: ḡāturumı (T. Y. D.)

¹¹⁴ ḡalbimi: gönlümi (T. Y. D.)

¹¹⁵ Baḡa: cevr u (T. Y. D.)

¹¹⁶ cevr: zūlm (T. Y. D.)

¹¹⁷ zülf: bend (T. Y. D.)

¹¹⁸ rāzını şaḡla şaḡın kimseye açma Yahyā: Ağlayup rāzuḡı Yahyā gibi fāş itme mūdām (T. Y. D.)

¹¹⁹ nevreste: ḡandān (T. Y. D.)

-273-

Ꞑıꞑ' a

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1 Ğāfil olur mı behre-ver-i nūr-ı intibāh
H'ābīde kāne feyz-i sihirden çe fā'ide

2 Baht olmasa miyāncı-yı pāzār-ı iştihār
'Arz-ı metā' -ı fazl u hünerden çe fā'ide

-274-

Ꞑıꞑ' a

Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilün

1 'Āşıkuñ levḥ-i zamīrinden ki sırrı bilünür
Bağmadan nāmeye sırr-ı nāmedeki hūlardan

2 Maḥremiyet ise her mecelle kaşduñ ola gör
Edeb āmuḥte-i dü-māli-yi çārūlardan

-275-

53a

Rāğıb Paşa

Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilün

1 Zülf ü ḥāl-i yāre bağ ruḥsārun itmiş tābdār
Ḑurş-ı mehde görmedünse aḥter-i dūnbāle-dār

2 Gird-i lebde ḥaṭṭ-ı sebz esrārını idrāk idüp
Düşdi sevdā-yı gubāre şimdi reind-i bāde-h'ār

3 İztırāb-ı eşk ider zabṭ-ı ḥayālün dīdede
Sāye-i serde olur zincīr-i mevc-i cūybār

- 4 Eylemez ırās-ı hüsni-ārāyişi bed-tıynetün
Ziynet olmaz mārā endāmunda ki naqş [u] nigār
- 5 Dekk ile dāma düşürmiş tekyede bir serkeşi
Kelb olaldan zāhid olmuş işte şimdi bir şikār
- 6 Şāf tıynet şāf-dillerden mükedderdür yine
Hātır-ı āyīnede āb u hevādandur gubār
- 7 Sū-be-sū sevķ eyliyen hep sā'ik-i taķdirdür
Kimsenün destinde yok Rāģib 'inān¹²⁰-ı ihtiyār

-276-

Rāģib Paşa

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Şanma menşür-ı hıred yā 'iffet ü taķvā yürür
Bezm-i Cemdür bunda hükmi-cām-ı ğam-fersā yürür
- 2 Bī-sütünü zūr-ı Ferhād eyledi sā'ir meşel
Himmet-i 'uşşāk olunca kūh pā-ber-cā yürür
- 3 İmtiyāz-ı şābit ü seyyārı müşkildür hayāl
Zann ider sükkān-ı keştī sāhil-i deryā yürür
- 4 Geçse de zemm-i raķibi hōş geçer ta'birde
'Āşıkunı haķķında zālim āh bī-pervā yürür
- 5 'Ālem-i ābuñ havāsı mu'tedil eyyāmdur
Mevsim-i şayf u şitāda zevrāk-ı şahbā yürür

---

¹²⁰ 'inān: zimām (RA. D.)

- 6 Her metā' uñ bir revācı var bu bender-gāhda
Geh taḥammül geh niyāz u gāh istiğna yürür
- 7 Tıtdı şark u ğarbı ser-tā-pā şadā-yı tal' ātı
Medḥine ol meh-veşüñ Rāğıb degül dünyā yürür

-277-

Ḥayālī Efendī

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Fer viren māha cemāl-i bā- kemālüñdür senüñ
Mihre ḥançerler çeken iki hilālüñdür senüñ
- 2 Cānına 'āşıkıların ey lāle ruḥ dāğ-ı belā
Ol leb-i cān baḥşunuñ üstünde ḥālüñdür senüñ
- 3 Kāse-i ḥun-ı maḥabbet eyleyüp her dāğımı
Cismümi zeyn eyleyen 'ayn-ı vişālüñdür senüñ
- 4 Gerdeninde zülfünü gördüm su'al itdüm didi
Bu fenāda boynuma düşmiş vebālüñdür senüñ
- 5 Ğayrlarla yārdur şimdi Ḥayālī der isen
Ḥāşe lillāh Pādişāhum ol ḥayālüñdür senüñ

-278-

53b

Rāğıb Paşa

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Ža' ifi tendürüstī baḥş-ı şayd-ı lāgar olmışdur
Şikest-i tākāt-ı dil rāḥata bāl ü per olmışdur
- 2 Gehī bir baḥr u gāhī bir zemīn-i nev ider teşḥir
Kalem mülk-i suḥanda Ḥüsrev-i baḥr ü berr olmışdur

- 3 Tekellüf bilmez aşlā hūb u zişt izhār ider şeklin
O dil k'āyīne-veş sırr şafāya mazhar olmuşdur
- 4 'Īnān-ı eşheb-i gerdūnı muṭlaḳ şanma serinde
O da merbūṭ-ı vaż' -ı sa' d naḥs-ı aḥter olmuşdur
- 5 Devā-yı çeşm-i bī-mārında 'ācizdür baḳ i' cāza
O lebler kim demi 'īsī gibi can-perver olmuşdur
- 6 Degüldür faşl-ı nā-kāmı bahār-ı kāmranīdür
Nihāl-i bāḡ-ı ḥasret dāḡdan bār-āver olmuşdur
- 7 Tekālīb üzredür Rāḡıb medārı bezm-i gerdūnuḡ
Nice Cem-tāc-ı vārūnı bu bezme sāḡar olmuşdur

-279-

Rāḡıb Paşa

Mefā' ilün Fe' ilāün Mefā' ilün Fe' ilün

- 1 Egerçi sāde-ruhān ' aḡd-i vaşla peklük ider
Ḥaṭṭ-āver anı da amma ḳatı tüleklük ider
- 2 Gelürdi bezme o meh dönmeyp bu şeb amma
Yine zamāne ḳomaz ḳorḳarum feleklük ider
- 3 Şaḳın o şūḥa tutuşdurma gizlüce sāḡar
Hevāyi-meşreb olur şonra bir fişeklük ider
- 4 Tehī mi laḥt-ı ciger ' iddiḥār-ı ' uşşāḳun
Şeh-i serīr ḡama cā-be-cā yemeklük ider
- 5 Lebün melāḥatını bilmeyen nemek-be-ḥarām
Ḥalāvet-i süḥānuḡda ne bi-nemeklük ider

- 6 Kimün ki cevheri şāf olsa ʿayb-bīn olmaz
Görür mü kime hiç elmāsı kim miheklük ider
- 7 Faḫaṭ şikāyet-i ʿaşkı ben eylemem Rāğīb
Bu müdde ʿāda dil ü dāde müştereklük ider

-280-

Belīg

Feʿ ilātün Feʿ ilātün Feʿ ilātün Feʿ ilün

- 1 Ḳad-i raʿ nā ile naḥl-i revān cilveler it
Bağda ḫaşmir idüp serv-i çenārı incit
- 2 Māʿi kerrākesi şırtında sipihrüñ taşlar
Şemsedür miḫr ile meh ḫavs-i ḫuzaḫ aña şerbet
- 3 Ḥilʿ at ümmīdi ile varma kibār-ı ʿaşra
Hele bu şevb-i Ḥüdā-dāde-i cismi eskit
- 4 Meges-āsā o bütün semtine vızlarsa raḫīb
Keḫli ḫo pīre gibi çapük olup eñsede bit
- 5 Fikr-i emvāl ile bār-ı ğama hammāl olduñ
Senün ey hʿāce cezā-yı ʿamelüñdür çekʿ a git
- 6 Ṭütī-i ṭabʿ -ı Belīge olamazsın pey-rev
Ṭurma bu bāğda ey bülbül-i şeydā öte git

-281-

Belīg

Mefʿ ülü Fāʿ ilātü Mefāʿ ilü Fāʿ ilün

- 1 Laʿ lüñ öperken aldı ten-i zārı terleme
Elbette ey peri ʿaraḫ iser şekerleme

- 2 Keştî-i bâde kullanalum üçler ile¹²¹
Emvâc-ı baħr-ı gam geleyor hep üçerleme
- 3 Zâhid¹²² şarınca künbed-i destâr-bendiği
Mestâne yapmışum aña bir kaç tekerleme
- 4 Ey meh bu yolda ‘ aşıkı bir ħayruñ olmadı
Cısr-i vişâli böylemi oldı kemerleme
- 5 Esb-i vişâle dest-res olursa ey gönül
Zinħâr yoqla tengini gâfil egerleme
- 6 Ħoy-kerde būs ider leb-i la‘ lün Belîg-i zâr
Elbette ey perî ‘ arağ ister şekerleme

-282-

54a

Râğıb Paşa

Mefâ‘ ilün Fe‘ ilâtün Mefâ‘ ilün Fe‘ ilün

- 1 O tütuyâ ki cilâ-baħş çeşm-i devletdür
Ħubâr-ı dergeh-i erbâb-ı feyz ü himmetdür
- 2 O rüşenâyî-i tâli‘ ki dâğ olur mihre
Fürûg-ı pertev-i lebrîz-i cām-ı ‘ işretdür
- 3 Medâr-ı leyl ü nehârı ‘ abeş ħayâl itme
Ya şâm-ı vuşlat-ı ‘ aşık ya şubħ-ı ħasretdür
- 4 Binâsı devlet ü cāhuñ tedāvül üzre iken
Tehâlik-i ‘ aqla bunda cāy-ı ħayretdür

¹²¹ İle: ‘ aşkına (BEL. D.)

¹²² Zâhid: Vâ‘ iz (BEL. D.)

- 5 Felek virür mi meger âdeme tek ü tenhâ
Egerçi huld-ı berîn küşe-i ferâgatdür
- 6 Zamân ider seni de âşinâ-yı sūd u ziyân
Bu kârhânedede aḥz u ʿaṭa be-nevbeddür
- 7 İden edâ-yı ḥaṭ-ı dil-keşe bizi Râğıb
Esîr ü şîfte hep şîve-i kitâbeddür

-283-

Râğıb Paşa

Feʿ ilâtün Feʿ ilâtün Feʿ ilâtün Feʿ ilün

- 1 Bârını gerden-i aḥbâba idenler taḥmîl
Ne kadar olsa sebûk-ruḥ olur elbette şakîl
- 2 Anlanur ḳaşd-ı ticâret ile cünbişlerden
Şandun ey hʿâce meger Kâʿ beyi sen ḥân-ı Ḥalîl
- 3 Var ise bir hünerün ʿarz ile işbât eyle
Olamaz maḥz-ı mübâhât bu daʿvâya delîl
- 4 Mâye-i feyz virür revnaḳı zînet virmez
Zîver-i cevher ile rûşen olur mı ḳandîl
- 5 Şaçdı âteşlerini gürlledi ol şūḥ yine
Ġalibâ нефt-i nifâḳa ruḳabâ itdi fitîl
- 6 Ḳâralardan aḳaraḳ Baḥr-ı Sefîd-i Rûma
Cûy-ı eşküm görünür Nîl gibi baḥr-ı ṭavîl
- 7 Münkeşif olmadadur zıddı ile çün eşyâ
Ṭaʿn-ı aʿdâ gibi Râğıb olamaz zıkr-i cemîl

-284-

Rāgıb Paşa

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Olmadıkça tā güsiste rişte-i medd-i nefes
Gevheri maqşūdına ğavvāş olur mı dest-res
- 2 Şevk-i rāh-ı Kā' be-i kūyıñla germ-efġān olup
Nāle-i dil oldu pīş-āheng-i feryād-ı ceres
- 3 Rişte-i tül-ı emel ser-bend-i zülf-i yārdur
Düşme sevdā-yı rahāya ey göñül ümmīdi kes
- 4 Var ferāġ-ı bāli her çend olsada bī-bāl ü per
Kayd-ı āb u dāneden āzādedür mürġ-i kafes
- 5 İmtiyāz-ı nīk ü bed olmaz ser-āzādede
Sāye-i bāl-i hümā farkında bir perr-i meges
- 6 Cām-ı ser-şār-ı hevānuñ hōşdur ammā neşvesi
Derd-i serdür çün humārı eyleme Rāgıb heves

-285-

54b

İzzet Beġ

Fā' ilātün Mefā' ilün Fā' lün

- 1 Yoq elümde ayaġ tütmaġa tāb
Sākīyā sen içür şarāb baña
- 2 Bāde şun bāde şun ki maħmūrum
Derd-i ser virdi ıztırāb baña
- 3 Göñlümi aldı dāde-i mestün
Saña ma' mūre vü ħarāb baña

4 Şayaraķ virme cāmı gelmiş iken
Ġam-ı endüh-ı bî-ħisāb baņa

5 Tarħ-ı eş'ārda bu şeb 'İzzet
Gelmedi fikr-i intiħāb baņa

-286-

Nedīm

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1 Bir şeker ħandeyle bezm-i şevķe cām itdün beni
Nīm şun peymāneyi sākī tamām itdün beni

2 Şu' le-i serv-āsā çıkar ħakimden ol yerlerde kim
Pāy-māl-i tevsen-i āteş-ħırām itdün beni

3 Nükhet-i gīsū ile geldün yine āh ey nesīm
Turra-i sünbül-şıfat āşüfte-kām itdün beni

4 Cilve-i ħüsnüñle her müyum perī-ħız olmada
'Aşķla ser-tā-ķadem āyīne-fām itdün beni

5 Böyle ser-mest ü ħarāb itme Nedīm-i zār-veş
Nīm şun peymāneyi sākī tamām itdün beni

-287-

Nedīm

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1 Murādın anılaruz ol gamzenüñ iz' ānımız vardur
Dili söz bilmezüz ammā biraz 'irfānımız vardur

- 2 Münāsibdür saña ey ıfl-ı nāzım hüccetün āl gel
Beşiktaşā yakın bir hāne-i vīrānımız vardır
- 3 Kocub her şeb miyānuñ cānına cān kıtmada ağıyār
Behey zālīm sen inşāf it bizimde cānımız vardır
- 4 O şūhuñ şunduğı peymāneyi redd itmezüz elbet
Ānuñla böylece ‘ahd itmişüz peymānımız vardır
- 5 Şıkılma bezme gei bīgāne yok da‘vetlimüz ancak
Nedīmā bendeğüz var bir dağı sulţānımız vardır

-288-

Nedīm

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Fā‘ilātün

Fā‘lün

- 1 Cefā-yı tāli‘-i nā-sāzkārı benden şor
Amān amān sitem-i rüzgārı benden şor
- 2 Düşüp ümīde neler çekdiğimi ben bilürüm
Belā-yı keşmekeş-i inţizārı benden şor
- 3 Bir iki gün neler itdi baña çarh-ı sitiz
Felek didükleri nā-paydārı benden şor
- 4 Zamān-ı va‘d-i tahassür başkadur ‘ālem
O telh şerbet-i şirin-güvārı benden şor
- 5 Henüz neş‘esini görmeden humār çeker
Nedīm-i dil-şode-i bī-karārı benden şor

-289-

55a

Nedim

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Bir cebinin bir dağı zülf-i siyeh-fāmuᅇ bilür
Dil ne şubᅇun farᅇ ider billah ne aᅇşamın bilür
- 2 Günde biᅇ kez tevbe itsem i' timād itmez yine
Şeh-levendüm ᅇuvvet-i bāzū-yı ibrāmın bilür
- 3 Degme bir yanmaᅇla meyl itmez dile ol ᅇamzeler
Mestdür ammā kebābın puᅇtesin ᅇāmın bilür
- 4 Bildiᅇüm ᅇün-riz ise çeşmi o çerkes-zādenüᅇ
Şırf kāfirdür ne imānın ne islāmın bilür
- 5 Busesinden ᅇayrı bir lezzet öpmekde lebüᅇ
' Āşıkā şorsaᅇ sebep ol zevᅇe düşnāmın bilür
- 6 ᅇadd-i zātında tıyan āşıkdur anuᅇ lezzetüᅇ
Lebleri düşnām-ı şir'inüᅇ hemān nāmın bilür
- 7 Bezm-i meyde nuᅇle el şınmaz hemān ancak Nedim
Dil-berüᅇ ' unnāb-ı la' l çeşm-i bādāmın bilür

-290-

Nedim

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

- 1 Sāᅇiyā huşüm alan zezeme-i çeng midür
Yoᅇsa destüᅇdeki peymāne-i gül-reng midür
- 2 Naᅇmene tir-i nigeᅇ piş-rev olmaᅇda meᅇer
Mızrab-ı ebrüda kemānuᅇla hem-āheng midür

- 3 La' l-i ḥandan mı yaḥud kũçe-i verd-i terde
Dest-i tārāc-ı şabādan çözülen deng midür
- 4 Perde-i şermi giderdüñ ruḥ-ı pür-tābından
Çaşd o gül-çehreye ey duḥt-ı ı ineb reng midür
- 5 Bir nihānice tebessümde şıgmaz cānā
Söyle ey şũḥ-ı¹²³ dehenüñ tā o kadar teng midür
- 6 Lezzetinden nice āb olmaduñ o la' l-i terin
Meded ey sāgar-ı yāḫūt dilüñ seng midür
- 7 Ne bu nev-naḫş-ı tırāzende Nedīmā söyle¹²⁴
Üstād-ı ḫalemin ḫāme-i Erjeng midür

-291-

Nedīm

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Her turrasında biñ şiken-i dil-rübāsı var
Her bir şikenc-i turrada biñ mübtelāsı var
- 2 Bir pür nemek kirişmesi bir tatlı ḥandesi
Bir şekerin tekellümü bir hoş edāsı var
- 3 Seyr it beyaz fesde o zülf-i mu' anberi
Şeb-büyu gör ki berk-i semenden ḫabāsı var
- 4 Kim vaşfinı ne ben diyeyüm ḫöd ne sen işit
Ammā biraz vefācığı nāḫış şūrāsı var

---

¹²³ ey şũḥ-ı: billāh (ND. D.)

¹²⁴ söyle: yoḫsa (ND. D.)

5 Bir çeşmi var ki bir nice yüz biñ lisan bilür
Biñ hem-zebānı hem-demi biñ āşināsı var

6 Bilsen begüm iderdi seni eşk bī-çarar
Şimdi Nedimün öylece bir mācerāsı var

-292-

55b

Nedim

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1 'İyd gelsin bā' iş-i şevk-i cedid olsunda gör
Seyr-i sa' dābād-ı siz bir kerre 'İyd olsunda gör
Güşe güşe mihrler mehler bedid olsunda gör
Seyr-i sa' dābād-ı sen bir kerre 'İyd olsunda gör

2 Anda seyr it kim ne fırsatlar girer cānā ele
Gör ne dil-cular ne meh-rular ne āhūlar gele
Tıfl-ı nāzım sevdiğüm bir iki gün şabret hele
Seyr-i sa' dābād-ı sen bir kerre 'İyd olsunda gör

3 Gerçi kim vardur anuñ her demde başka zīneti
Rūze eyyāmında da inkār olunmaz hāleti
Şimdi anlamaz hele bir hoşca kadr ü kıymeti
Seyr-i sa' dābād-ı sen bir kerre 'İyd olsunda gör

4 Tır zuhur itsün hele güşeden bir dil-rübā
Kimi gitsin bağa togru kimi şahrādan yana
Bağ nedür dünyada resm-i şöbet-i zevk u şafa
Seyr-i sa' dābād-ı sen bir kerre 'İyd olsunda gör

5 Tıfl-ı nāzım cümle gördüm diyü aldatma beni
Görmedün bir hoşca sen dağı ol dil-cu gülşeni
Serv-i nāzum gel Nedim-i zār gezirsin seni
Seyr-i sa' dābād-ı sen bir kerre 'İyd olsunda gör

-293-

Nedim

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Gerçi dil almağda hüsnuñ haylî isti' dādı var
Lîk o gîsünüñ kafâdan ona çok imdādı var
Çâresüz 'uşşâkuñ ancak nâle-i feryād-ı var
El-amân bilmez nedür bir ğamze-i bîdādı var
- 2 Çeşm-i şühundur dil-i 'aşıkda te'sîr eyleyen
Kakülün 'âlemi der-bend-i zencîr eyleyen
Mihr-i la'lıñdır senüñ dünyâyı teşhîr eyleyen
Sevdigüm mühr-i Süleymānuñ cihānda adı var
- 3 Bir perîdür gerçi ammā yokdur insāniyyeti
Āftābı zerre-i nā-çîze şaymaz tal' atı
Naḥl-i tûbā-yı şalındırmaz nihāl-i kāmeti
Gülşen-i hüsnu cemālün bir boyu şimşādı var
- 4 Meclise bîgāneler geldi nice yād olmasun
'Āşıka pek çok cefāya nice mu' tād olmasun
Şîve-i fenninde o gözler nice üstād olmasun
Ġamze-i fettān gibi yanuñ da bir üstādı var
- 5 Her gülün şevkıyle bülbül gibi zār olmaz Nedim
Her gülistānda çü şeb-nem ḥaksār olmaz
Degme bir zülf-i girih-gîre şikār olmaz Nedim
Degme bir dil-ber begenmez bir dil-i naḳḳādı var

-294-

56a

Pertev Efendi

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

- 1 Pest ider ' ar' ar u şimşadı ser-efrāzlığı
Servinüñ ya' nī sehī kıadd ile mümtāzlığı
- 2 Ser-nigün eyledi sehḥārı çeh-i Bābil 'de
Çeşm-i cādūlarınuñ sihr ü füsün-sāzlığı
- 3 Bād-zendür ki şabāsı açılur esdikçe
Pek güşāyişlidür ol ğonca gülün yazlığı
- 4 Şimdicek ḥaylī yigitlendi ne var olsa şabr
Yavrucaḳken daḥi ma' lüm idi şe-bāzlığı
- 5 Güş-ı cānlarda karar eyleyüp āġāzeleri
Söylenür sāz lisānıyla ḥoş-āvāzlığı
- 6 Pertevā ehl-i ṭabī' at olur ' anḳā-meşreb
Mürġ-i ṭab' uñ cü hümādur yüce pervāzlığı

Ve lehū 7

Ḥazre-i Neş'et'üñ Allāh içündür bilürüm
' Āciz ü bī-kes ü bī-çāreye dem-sāzlığı

-295-

Nedim

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün (Fā' lün)

Mef' ülü Fe' ülün

- 1 Ey şüh-ı kerem-pişe dil-i zār senüñdür
Yok minnetün aşlā
V 'ey kân-ı güher anda ne kim var senüñdür
Pinhān u hüveydā

- 2 Sen kim gelesin meclise bir yer mi bulunmaz
Baş üzre yerüm var
Gül goncasısın güşe-i destâr senüñdür
Gel ey gül-i ra' nâ
- 3 Neylersen idüp bir iki gün bār-ı cefāya
Şabr eylede sonra
Peymāne senüñ hāne senin yār senindür
Ey dil tek ü tenhā
- 4 Bir buse-i cān-bağşına ver naqd-i hayātı
Ger kâ'il olursa
Senden yanadur söz yine pāzār senüñdür
Ey ' aşık-ı şeydā
- 5 Çeşmāni siyeh-mest-i siyeh kāküli pür-ḥam
Ebrūları pür-çin
Beñzer ki bu dildār-ı cefākār senüñdür
Bî-şüphe Nedimā

-296-

56b

Nedim

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

- 1 Āfet-i cān didüler gamze-i cellāduñ için
Naḥl-ı gül söylediler kamet-i şimşāduñ için
- 2 Yazdı çün kilik-i kaža fitne vü āşüb emrīn
Ara yerini açık koydı senüñ aduñ için
- 3 Çeşm ü ebrūya kafādārsın ey zülf-i siyāh
Sende kāfırsın o kāfirlere imdāduñ için

- 4 Sen ki bülbül gül için nāle edersin bî-derd
Seni gülden ayırur nāle-i feryāduñ için
- 5 Çokdan ey kıl-k-i Nedīmā için olduñ hāmūş
Bizi ḥasretde ḳoduñ nazm-ı nev-īcāduñ için

-297-

Nedīm

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

- 1 Ey ṭurre-i bāğ-ḥasende sünbül misün nesün
Zülüf-i nigār yoḥsa ḳāranfil misün nesün
- 2 Ey ḥāl sübānumsun sen o gerdenüñ
Kāfur için de ḥabb-i fülful misün nesün
- Ve lehū** 3 Ebrūlar içre bir daḥı şarkup görünmedeñ
Ey gönül āşinā-yı sermel misün nesün
- 4 Feryād ey kerşeme emān ey nigāh emān
Zehr-i ḥord belā-yı taḥmīl misün nesün
- 5 Ey ḥaṭ senünle ḥüsn-i ruḥ-ı leb gūşādedür
Sen şāriḥ-i kitab gül-mel misün nesün
- 6 Lütf it teyširden ol ḳadd belāya destimüz
Gel gül yetiş emān ki tağfil misün nesün
- 7 Ey reng-i çehre bin hele ferḳunda 'ācizüm
Gülbenine yoḥsa serḥ ḳāranfil misün nesün
- 8 Ḥoşdur tekrāraruñ dile ey lehçe-i Nedīm
Bilmem gülvī şişede ḳulḳul mısun nesün

-298-

Nedim

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Taḥammül mülkünü yıkdın Hülāgū Ḥan mısun kāfir
Amān dünyāyı yaqdın āteş-i sūzan mısun kāfir
- 2 Kız oğlan nāzı nāzuñ şeh-levend āvāzı āvāzuñ
Belāsin ben de bilmem kız mısun oğlan mısun kāfir
- 3 Ne ma' nī gösterür önündeki¹²⁵ ol āteşin atlas
Ki ya' ni şu' le-i cān-süz-ı ḥüsn [ü] ān mısun kāfir
- 4 Nedür bu gizli gizli āhlar çāk-ı giribānlar
' Aceb bir şūḥa sen de ' āşıq-ı nālan mısun kāfir
- 5 Niçün şık şık baqarsın böyle mit 'āt-ı mücellāya
Meger sen daḡı kendi kendi ḥüsnüñe ḥayrān mısun kāfir
- 6 Kimisi saña cānum kimi cānānum diyü söyler
Nesin sen toğru söyle cān mısun cānān mısun
- 7 Şarāb-ı āteşinüñ keyf-i rüyuñ şu' lelendirmiş
Bu ḥaletle çerāğ-ı meclis-i mestān mısun kāfir
- 8 Nedim-i zārı bir kāfir esir itmiş işitmişüm
Sen ol cellād- dīn düşmen-i imān mısun kāfir

---

¹²⁵ önündeki: dışındaki (ND. D)

-299-

57a

Nedim

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

- 1 Heves-i 'ıyd-ı vişāle düşüp encāmunda
Oldı dil bir mehe şa' bān Ramazān ayunda¹²⁶
  - 2 Ğurre-i rüzeyi gördüm felegün bāmunda
Bir kenārī güzele beñzer Oruç nāmunda
  - 3 Yine bir pençe-i hūrşide esir oldum kim
Egölüp aña baqar ğurre-i felek bāmunda
  - 4 Seher-i 'ıyd celī maşrıq-ı ruhsārunda
Leyle-i qadr hafī zülf-i siyeh-fāmunda
  - 5 Mu' tekif perde-i zülfünde göñül hālī gibi
Rū-be-mihrāb-ı dü ebrū seher ü şāmunda
  - 6 Şunmadan sāğarı sāķi düşerüm ayağına
Haretüm bādeden efzün iken ibrāmunda
  - 7 Cān-şikārum nice bend olayum ol kāfire kim
Gerdiş-i çeşm-i perī halka olur dāmunda
  - 8 Bulamam bağ-ı bahāruñ gül ü bādāmunda
Bulduğum feyzüm ruḥ u çeşm-i siyeh-fāmunda
- Ve lehū** 9 Ramazāndan kim iderdi gile vaqt olsa eger
Azacıq şöhbete ol māh ile aḥşāmunda

---

¹²⁶ ayında: nāmında (ND. D)

- 10 Baña bağışla begenmezsen o şūhuñ nesi var
K̄adi k̄uteh mi tenāsüb mü yok̄ endāmunda
- 11 İ‘timād eyler idüm tevbesine rindānuñ
Ramazānuñ meh-i ‘ıyd olmasa encāmunda
- 12 Āh efendüm seni gördükde Nedīm-i zāruñ
Şimdi bildüm ki ne vardur dil-i nā-kāmunda

-300-

Nedīm

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fa‘ ilün

- 1 Sākīyā meclise gel cismime gülsün cānum
Ahdlar tevbeler ol sāğara k̄urbān olsun
- 2 Ayağın şakınarak başma amān sulṭānum
Dökülen mey kırılan şīşe-i rindān olsun
- 3 Merḥabā ittigün ellerle revā mı göreyüm
Eller emsin o şeker lebleri de ben turreyüm [olsun]
- 4 Bāri luṭfeyle ā zālīm biricik yüz süreyüm
Pāyin olmazsa eger gūşe-i dāmān olsun
- 5 Şūḥsun neyleyeyüm ammā ki yalan söylersin
Her zamān böyle Nedīmāyı firib eylersin [olsun]
- 6 Ḥamdır mīve-i vaşlīm saña olmaz dirsın
Olsun ey tāze nihāl-i çemen-i cān olsun

- 1 Bir şafā baḥş idelüm şu dil-i nā-şāda
Gidelüm serv-i revānum yürü Sa' d-ābāda
İşte üç çifte kayık iskelede āmāde
Gidelüm serv-i revānum yürü Sa' d-ābāda
- 2 Gülelüm oynayalum kām alalum dünyādan
Mā-yı tesnīm içelüm çeşme-i nev-peydādan
Görelüm āb-ı hayāt aqđıgın ejderhādan
Gidelüm serv-i revānum yürü Sa' d-ābāda
- 3 Geh vārup havz kenārından hırāman olalum
Geh gelüp qaşr-ı cinān seyrine hayrān olalum
Gah şarkı okuyup gāh ğazel-ḥān olalum
Gidelüm serv-i revānum yürü Sa' d-ābāda
- 4 İzn alup cum' a namāzına diyü māderden
Bir gün uğrılıyalum çarḥ-ı sitem-perverden
Tolanup¹²⁷ iskeleye togru nihān yollardan
Gidelüm serv-i revānum yürü Sa' d-ābāda
- 5 Bir sen ü bir ben ü bir muḥrib-ı pākize-edā
İznün olursa eger bir de Nedim-i şeydā
Ġayrı yārānı bu günlük idüp ey şüh fedā
Gidelüm serv-i revānum yürü Sa' d-ābāda

---

¹²⁷ Tolanub: Dolaşub (ND. D.)

-302-

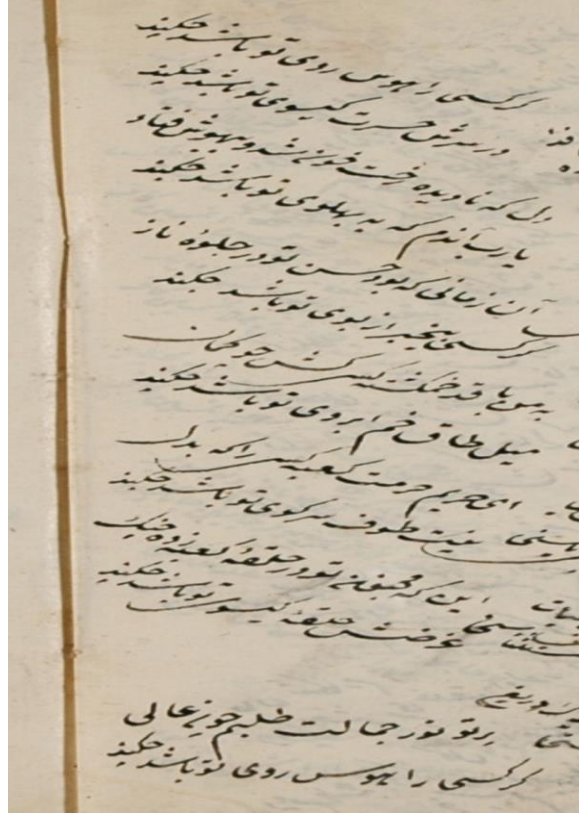
Nedim

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Mest-i nāzım kim büyüdü böyle bī-pervā seni
Kim yetişürdi bu gūne servden bālā seni
- 2 Būydan hoş rengden pākizedür nāzik tenün
Beslemiş çoynunda gūyā kim gül-i ra' nā seni
- 3 Güllü dībā giydin ammā kırkarum āzār ider
Nāzeninüm sāye-i hār-ı gül-i dībā seni
- 4 Bir elünde gül bir elde cām geldin sākīyā
Kangısın alsam gülü yāhud ki cāmı yā seni
- 5 Şandum olmuş ceste bir fevvāre-i āb-ı hayāt
Böyle gösterdi baḡā ol kıdd-i müstesnā seni
- 6 Şaf iken āyine-i endāmdan sīnem diriğ
Almadum bir kerrecik āgūşa ser-tā-pā seni
- 7 Ben didikçe böyle kim kıldı nā-tüvān
Gösterür engüşt ile meclisdeki mīnā seni

-303-

‘Ālī

-304-

58a

Nedīm

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilün

- 1 Zülf ü külāhı virdi ḫalel ma' rib [u] Fasa
Çeşm-i kebūdu itdi aqın mülk-i Çerkese
- 2 Çāk etmesün mi cāme-i sebzūḡ görünce gül
Bağ ol¹²⁸ muḫaddeme ol kırmızı fese
- 3 Ney- zen bezmde muṭrıba hem-vāre keç baqar
Bilmem miyānlarında nedür bu münāfese

¹²⁸ ol: şu (ND. D.)

- 4 Gelmiş haṭ-ı siyeh ruḥuna şimdi ey göñül
Semmūr hoş yakışmış o gül-penbe atlasa
- 5 Ebrūlar üstüne dökülüp kākülü Nedīm
Taşvīr-i Çīnī yazmış o ṭāḳ-ı muḳarnasa

-305-

Nedīm

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Görüp pistānlaruñ bildüm kemālün gül-bedenlükde
Türunç ammā ki bilmem nice bitmiş yāseminlükde
- 2 Ḥayāl itdüm ki dīvān içre bir ber-ceste mışra' dur
Gezerken ol ḳad-i bālāya baḳdum nārvenlükde
- 3 Ḥayālün gelmez oldu ḥayle¹²⁹-i fersūde-müjgāna
Meger kim pāy-i nāzı yārelenmiş ol dikenlükde
- 4 O verd-i ter dil-i pūr-ḥūnı leb-rīz-i neşāt eyler¹³⁰
Ne bilsin rüzgāruñ şiddetin kendi esenlikde
- 5 Şu zībā germesūdı sevdiğüm gel al ziyān itme
Çıkar bir cāme sana belki artar nīm-tenlik de
- 6 Maḥbūba çoḳdan tevbekār oldu Nedīm ammā
Niçün ammā ki bilmem yine yāran ṭa' na-zenlükde
- Ve lehū 7** Olmaḳ da derūnını hevā āteş-i sūzān
Nāyun diye bilmem ki ne ḥalet var içinde

---

¹²⁹ ḥayle: dīde (ND. D.)

¹³⁰ eyler: aḅlar (ND. D.)

8 Ey şūḥ-ı Nedīmā ile bir seyrūḡ işitdūḡ
Tenhāca varup gök şuya ʿ işret var

-306-

Nedīm

Feʿ ilātūn Feʿ ilātūn Feʿ ilātūn Feʿ ilūn

- 1 Gerden-i şāfi beyāz öyle ki kāfūr gibi
Çeşm [u] ebrūsı siyāh öyle ki semmūr gibi
- 2 Şuʿ le-i ḥüsnüḡe baqdıqça qamāşur gözler¹³¹
Gāh [u] biḡāh gelüp şöyle tırur nūr gibi
- 3 Cism-i pākin dediler hem ter imiş hem berraq
Tepeden tırnaḡa dek gül gibi billūr gibi
- 4 Nigehūḡ böyle neden ḡastedür ey şūḥ senūḡ
Gözlerūḡ bezm-i ezelden beri maḡmūr gibi
- 5 Sū-yı zann eyleyemem ḡayrilere ammā kim
Derd-i ʿ aşkuḡla Nedīmā hele rencūr gibi

-307-

58b

Nedīm

Feʿ ilātūn Feʿ ilātūn Feʿ ilātūn Feʿ ilūn

- 1 Kimlerūḡ çeşmine ol sīne ʿ aceb nūr oldu
Nereye girdi o hercāyi o meh-pāre ʿ āceb
Kimlerūḡ yārasına merhem-i kāfūr oldu
Qandedür qande o zālīm o sitemkāre ʿ aceb

¹³¹ baqdıqça qamāşur gözler: gözler qamāşur baqdıqça (ND. D.)

- 2 Meclis-i Cem kurulaldan olagelmiş elbet
Câmdan sonra birer buse verilmek 'âdet
Bâri sen ey nîgeh-i hâsret idüp bir cür'et
Şunu bir söyleyen olmaz mı kadehkâre 'aceb
- 3 Târ olur görmez isem çeşmime sensiz 'âlem
Gece tâ şubha dek ağlatdı beni derd [ü] elem
Fıkr [ü] gam cânıma kâr eyledi bilmem bilmem
Âh hercâyi kocuğdunmu ki ağıyâra 'aceb
- 4 Nagme-i çenge bedel diğler iken nâle vü âh
Hecr-i sâkî yetişürken başa derd-i cângâh
Bir taraftan dağı ey seng-dil baht-ı siyâh
Sen mi urduğ bu gece şişemi dîvâra 'aceb
- 5 Varup ol derd-şînası dil [ü] cânı görsem
Hâk-i pâyine Nedîmâ yine yüzler sürsem
Gizlice arasam ağzın lebüğ emsem şorsam
Hiç bir çâre bilür mi dil-i bîmâra 'aceb

Ve lehû

-308-

Nedîm

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Fâ' ilün

- 1 Şabâ ki dest ura ol zülfe müşk-i nâb kôğar
Açarsa 'ukde-i pîrâhenüğ gül-âb kôğar
- 2 Ne berk-i güldür o leb çignesem şeker şanırum
Ne gönçadur o dehen kôğlasam şarâb kôğar
- 3 'Aceb ne bezmde şeb-zindedâr-ı şoğbet idin
Henüz nergis-i mestünde büy-ı hâb kôğar

- 4 Niķāb ile göremezken biz onu vā-ḥayfā
Raķīb o gerden-i simīni bī-niķāb ҡoķar
- 5 O ten ki ḥāk ola ʿaşķuṅ güdāz-ı sūzundan
Biten giyāhı dem-i ḥaşre dek kebāb ҡoķar
- 6 Seni meger ki gül-efsūn-ı nāz terletmiş
Ki sīb-i ğagābuṅ ey ğonca-leb gül-āb ҡoķar
- 7 Nedīm sen yine maʿ nī-şıķāflıķda mısın
Ki nevk tīg-i ḥūn-ı ҡalem ki intiḥāb ҡoķar

-309-

Nedīm

Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilün

- 1 Eyledi bir iki peymāneyle ser-gerdān bizi
Āh o şahbā şāticı ʿ aķl alıcı kāfir ҡızı
- 2 Sīnesi destündeki peyāneden berrāķ [u] şāf
Ruḥları destideki şahbā-yı terden ҡırmızı
- 3 Germ olup oğluṅ bize bir buse iķrār eylemiş
Dün ҡızın da çüğnedi ey pīr-i mey ol saķızı
- 4 Ḥāne tenhā elde şahbā kelle germ ü yār nerm
Āh ey şabr u teḥammül baʿ d-ezin yāhū sizi
- 5 Varmıdur bilmem Nedīmā bir daḥı anuṅ gibi
Dīn ü dil ḥaşmı riyā cellādı taķva ḥırsızı

-310-

59a

Nedīm

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün

- 1 Yetmez mi saña bister ü bālīn kızucağum
Serd oldı havā çıkma koyundan kızucağum
Āteşlük ider saña bu sīnemdeki dāğum
Serd oldı havā çıkma koyundan kızucağum
- 2 Sen böyle şoğuk yerde niçün yatar uyursun
Ballāhi döger tır hele dāyeñ seni görsün
Dağı küçücükse yalnız yatma üşürsün
Serd oldı havā çıkma koyundan kızucağum
- 3 Yaklaşdı şitā ebr-i seyh tutdı cihānı
Kalmadı şabānuñ gezecek tāb u tüvānı
Kurbānuñ olam geçdi boğaz seyri kenārı
Serd oldı havā çıkma koyundan kızucağum
- 4 Bir cām çek ey gonca-dehen def' -i hicāb it
Çeşmümde hayālün gibi gel geşt ü güzār it
Nağşuñ gibi āyīne-i sīnemde karar it
Serd oldı havā çıkma koyundan kızucağum
- 5 Der saña Nedīmā bunu tekrār-be- tekrār
Bīgāne ile itme şağın 'azm-i çemenzār
Gürgān gibi ağıyār kaparlar seni zinhār
Serd oldı havā çıkma koyundan kızucağum

-311-

Nedim

Mef'ülü Fā' ilätü Mefā' ilün Fā' ilün

- 1 Rüyun bezmde perde-keş-i haclet olmasun
Luṭf eyle mihre zerre kadar minnet olmasun
- 2 Göstermez oldı la' lini ol ḥaṭṭ-ı nev şaḳın
Taḥrīm-i ḥamra nāzil olan āyet olmasun
- 3 Ben kūh kūh derd olayum iştīyāk ile
Bār-i nigāh o şūḥa hemān şıḳlet olmasun
- 4 Ḥūn-ı ciğerle besleyeyüm tek o ğanzeler
Tā böyle ser-girān-ı mey-i naḥvet olmasun
- 5 Zaḥm urma bŷy-ı gül daḫı olursa 'āşıḳun
Yelmān-ı tiğ-i nāza meded zaḥmet olmasun
- 6 Zinhār bülbülün daḫı tağliṭ- i ḥüsn ile
Gülbün taḥayyül ittigi ol ḳāmet olmasun
- 7 Girā iden o pençe-i müjgānı hep yine
Diden rübüde eylediği ṭāḳat olmasun
- 8 Aldı bu nazm-ı nev selefün nāmın ey Nedim
Āsāyişinde ol saḡa hem külfet olmasun

-312-

Nedim

Mef'ülü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Zann itme duḡter-i rezī rind ile gizlidür
Onuḡla şeyḡ efendide babalı ḳızlıdur

- 2 Bintü'l -'ineb de muğ-beçenün tıbķıdur hemān
Bir meşrebi güşādece kızdur saķızlıdur
- 3 Būlbūl ağırlık itse n'ola naķd-i şeb-nemi
Ebkār-ı ğonca ğaylī çimenli çegizlidür
- 4 Geçmez yolundan öpmiyecek naķş-i pāyini
Üftādeñ ey nihāl-i çemen yollu izlidür
- 5 İtdi sefid dīde-i 'uşşāķı baħr-ı eşk
Ol kıç levendi şūħ-ı meger Akdenizlidür
- 6 Ğākister olsa dil¹³² yine esrār-ı kākūlden
Mānend-i cevher āyīne-i dilde gizlidür
- 7 Zāhid şārab-ı sākız¹³³ pinhān çeküp dimiş
Bīğāne içmesin bu şudan kim sākızlıdur
- 8 Bu heşt beyt ile yine ğakkā ki ey Nedīm
İmzālī-i belāğate kilkün sekizlidür

-313-

59b

'İzzī¹³⁴

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

- 1 Ğalur mı lāle-i ğasret piyāz içinde daħı
Ğüşāyiş-i dil olur mı bu yāz içinde daħı
- 2 Sürülse bint-i 'inebde ğişār-ı mīnādan
Ğörülse bāri o ğaħbe boğaz içinde daħı

¹³² dil: ten (N. D.)

¹³³ şārab-ı sākız: saķız şarābını (N. D.)

¹³⁴ Bulabildiğimiz 'İzzī Mehmed Dīvānı, Eşref-zāde 'İzzeddin Ahmed Efendi ve Dīvānce 06 Mil Yz A 8878 divanlarında bu şiir bulunamamıştır. Ancak 'İzzī mahlaslı başka bir şairin divanında olması muhtemeldir.

- 3   Turun cemā' ate rahmet o tāk-ı ebrūya
İmām-ı nūn u kalemdür namāz içinde dağı
- 4   O nāz-perver ider şahş-ı nāza istiğnā
Hurūf-ı nāzı bulursa niyāz içinde dağı
- 5   Hayāl-i mühre-i hāl u dehānı ile rakīb
Kalur mı dā'ire-i hoşka-bāz içinde dağı
- 6   Sülūk-ı ehl-i dili şōfiyā haķiķat bil
Kināye itme görürseñ mecāz içinde dağı
- 7   Ğayb-ı nağme-i serā çıkdı ' İzzī nāb-ı kalem
Ne şa' beler bulunurmuş o sāz içre dağı

-314-

Vāşıf

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1   Şafaķ şanma felek timşāl-i rüyuy idicek peydā
İder ter-i dāmenin hūn-ı cigerle ey melek sīmā
- 2   Beyāz görüneñ vaşında şubh-ı şādık seyr it
Aña reşk-i hidāyetdür gizli ' aķıbet-i icrā
- 3   Güzel mağrib-i haţadan tulū' -ı mihr-i ruhsāruñ
Kıyāmetden ' alāmet virse müsteb' admıdur āyā
- 4   Degül mihr itmeñe ağıyārun maħf-ı temāşāyı
O māh-ı hūsne bir āyine tutmuş tārem vālā
- 5   Dem-i şubh eyledüm mihre nazir-zan itdüm ol mihrū
Taķınmış Vāşıfā ruhsārı üzre bir gül-i zībā

-315-

Rāmiz

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Gerdiş-i çarh-ı denī hāṭır-ı taḥdīş itdi
Ni' metin mā-ḥaşal-ı naḫmet-i teşvīş itdi
- 2 Görünür gün gibi imşāl-i zevāl-i dünyā
Felek āyīne-i mihr ü mehi der-nīş itdi
- 3 Bāb-ı maḫşūdı bulur sālīk-i semt-i iḥlāş
Bu revīş ṭab' -ı ḥaḫīkat-deri dervīş itdi
- 4 Ḥaṭ-ı fikriyle vişāli dāḥı der-pey yāruḡ
Dil-i ḥasret-keş-i bu ' āḫıbet-endīş itdi
- 5 Geç ' aṭādur didigüm çarḫa nişābında hele
Niḫra-i nā-serre-i cevri ni baḫşīş itdi
- 6 Buldı esrār-ı nihān-ḥāne-i vaşlı dildār
Rāmizā mülk-i dili ḥaylice teftīş itdi

-316-

60a

Nā-Ḳıṭ' a

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Günde pāyiḡe yüzüḡ sürmeḡ için beş kere
İşgā-i fūṭa-i iḥlāş mı itdüm ihdā
- 2 Āb -ı elṭāfuḡa şāyeste olursam ne ' aceb
Abdeste āyaḡuḡ yıḫama gibi farazā

-317-

Nā-Ḳıṭ' a

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün

- 1 Seccāde gibi kıble-i ihlāşa yüzün tut
Naqş şor süm' a gibi olma riyā-gū
- 2 Olsun da tevāzu' la ne dem ferş-i mezellet
Vaqtinde saña yüz sürer erbāb-ı tekāpu

-318-

Reisü 'l-Küttāb Rāşid Efendi

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 ' Ārıż-ı dilberde şanma zülf-i ' anber- fāmdur
' Aks-i dāğ-ı sīne-i üftāde-i nā-kāmdur
- 2 Tır-i ğamzeñ dāğdār indi dil-i mecrūḥ mı
Pehlivānum ol kemān ebrūlaruñ ḥaccāmdur
- 3 Gerdenünde dāne-i ḥāl u siyeh gīsūlara
Mürğ-i dil-i üftādedür gūyā esir-i dāmdur
- 4 Kılca kaldı dil diyü ' uşşāğ-ı zāruñ şekvesi
Mū-miyānuñ vaşfını cānā saña ihāmdur
- 5 Māni' -i meh-tāb olan şanma ḥusūf-ı hāledür
' Ārż-ı yār üzre Rāşid zülf-i ' ānber fāmdur

-319-

Sūzī¹³⁵

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

- 1 Seni āgūşa çekse pīrehensüz
Ölürse ğam yimez ' aşık kefensüz
- 2 Beyābān-ı belādur baņa gülşen
O güller hārsız ğonca dehsüz
- 3 İdüp aġyār ile cānā şafālar
Harām olsun içerse bāde bensüz
- 4 Ser-i ğüyūñdan ayırdı bu devrān
Ġaribüm aġlarum kaldum vañansuz
- 5 Belāsuz bal olur mı hiç cihānda
Gül olur mı bu gülşende dikensüz
- 6 Ġamuñla Sūzī āvāre-i zāruñ
Kararı kalmadı bir yerde sensüz

-320-

Nā-Ķıţ' a

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Sözüümüz anlayamaz şofī bizüm kal ehli
Bī-zebān söyleşelüm var ise bir hāl ehli
- 2 Cānı cānāna edā itmede taqşīr itme
İremez menzil-i maqşūd yine ihmāl ehli

---

¹³⁵ Bulabildiğimiz Dīvān-ı Sūzī-i Sivāsī ve Sūzī Dīvānlarında bu şiire rastlanmamıştır. Ancak Sūzī mahlaslı başka bir şaire ait divanda olması muhtemeldir.

-321-

60b

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Bahār-ı hüsni geçmiş ben şebistān olduğum kaldı
Hemān bender- geh-i ebrūda mihmān olduğum kaldı
- 2 Benān-ı şāne-kār itmiş 'ār u gīsū-yı cānāna
Benüm heb çāk çāk dest-i hicrān olduğum [kaldı]
- 3 Raḥīl-i baht-ı huftē merḥale-ver merḥale hicrān
Çeres-asā benüm lebriz-i efgān olduğum [kaldı]
- 4 Meşāmmum olmadı bu düzd-i zülf-i muşk-bār ancak
Hemān bu rüzigār içre perişān olduğum [kaldı]
- 5 Müsellim genc-i lebde olmadık esrār-ı lā' lünden
Ġubār-ı sebze-yi haṭṭıyla ḥayrān olduğum kaldı

-322-

Reisü 'l-Küttāb Rāşid

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Göñül geh ḥāl-i hindūya gehī gīsūya mā'ildür
Nihāyet bu perişānluḡla Hindistāna vāşıldur
- 2 Miyānı baş eylerken dehānı vaşfi mümkün mi
Zebān-ı ḥāmede müy olsa vazı' nokṡa müşkildür
- 3 Nola bülbül gibi pervānemüz eyler ise nāle
Fetīl-i şem' -i meclis 'āşıḡa her şeb reg-i güldür
- 4 Müneccümler meh-i veche üzre gīsū-yı perişānı
Görünce didiler ey başına çok fitne ḥāşıldur

- 5 Cemālünle felekde mihr u meh nisbet kabul itmez
Felek bezmünde defdür mihr u meh gūyā celācildür
- 6 Ḥayāl-i ḥāl-i ʿanber bu gider mi Rāşidā dilden
Ki nokta-ı neşf idince şafḥaya ḥakī ne kâbildür

-323-

Yārence-i Dāru 's-Sa' ādet Ḥanīf¹³⁶

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

- 1 Ḥūrşid-i şıfat ol meh-i ḥüsnüm şarışınca
Ne çekdi siyeh kevkeb-i baḥtum barışınca
- 2 Ma' nāyı ʿaşk-ı şarmaşık oldığı müselleme
Koy virme miyān-bend-i nigārı şarışınca
- 3 Ber u lüle düşdi ki kıyāmet kopyazdı
ʿUşşāk içine serv-i revānum karışınca
- 4 Endāze-i inşāf ile der kāle-i gerdün
Virmezler o kir-pāsı ümīdi karışınca
- 5 Esib hezeḅ-i cünbiş-i reftārı bilindi
Bu teng-i zemīn içre Ḥanīfā yarışınca

-324-

61a

Nedīm

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Kaşlaruḅ bālāda seyr it ḥali' in¹³⁷ gör zırde
Kıl temāşa ḥuldı zır-i sāye-i şemşırde

¹³⁶ Bulabildiğimiz İbrahim Hanīf Bey ve Mehmed Hanif divanlarında bu şiire rastlanmamıştır. Ancak başka bir Hanīf mahlaslı şairin divanında olması muhtemeldir.

¹³⁷ ḥali' in: ruḥların (ND. D.)

- 2 Hâne-i āyīnede Leylâyı çoğdur seyr ider
Sen göñül Mecnūnu seyr it hâne-i zencīrde
- 3 Dalmasın deryā-yı ‘aşka itmeyen serden cüdā
‘Aklı destārından evvel sāhil-i tedbīrde
- 4 Tār [u] pūdı terk-i tār [u] pūd-ı hestīdür onun
Şāl-i dervīşī doğunmaz sevdigüm Keşmirde
- 5 Hābda görseydi ger Şīrin şafā-yı sā‘ idüñ
Tatlı cānundan varup el yurdu cūy-ı şīrde
- 6 Ma‘ nī-i ‘aşkı saña anlatmak¹³⁸ olmaz zāhidā
Bir perīdür ol ki gezmez kūçe-i ta‘ bīrde
- 7 Gör temāşâyı Nedīmā sen de Nāmī Hān dağı
Gūy u çevgān oynadursa ‘arşa-i tanzīrde

-325-

Māhvī¹³⁹

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün (Fā‘ lün)

- 1 Bezm-i ğamda dem-i nāyıyla mey-i nābdayuz
Ne ‘aceb hūb-ı hevāda ne laṭīf-i ābdayuz
- 2 Şu‘ le-i dāğ-ı ğam-ı ‘aşkla rüşen-i dilimüz
Pertev-i meş‘ al-i hūrşīd-i cihān-tābdayuz
- 3 İltifāt itmeyiz ‘ālemde libās-ı faḥre
Şanmañuz atlas u semmūr ile sincābdayuz

¹³⁸ anlatmak: göstermek (ND. D.)

¹³⁹ Bulabildğimiz Mahvī Ahmed Çelebi ve Seyyid Süleyman Mahvī eserlerinde bu şiire rastlanmamıştır. Ancak şiir Mahvī mahlaslı başka bir şaire ait olması muhtemeldir.

- 4 Rütbe-i kıadr-i bülend ağterini bilmek için
Raşad-ı cāh-ı zenađdān sağr-ı lābedeyüz
- 5 Ser- i gūyunda dolanup gezer ađyār dönerek
‘ Abd-gehde biz ise yār ile dü lābedeyüz
- 6 Mađviyā mekteb-i ‘ atđār-ı mu‘ āyende seğer
Mañıku ʔt-tayyīr oğuruz her gice bir bābdayuz

-326-

Rāmiz

Me‘ ūlü Fā‘ ilātü Mefā‘ ilü Fā‘ ilün

- 1 Oldum esīr-i keşmekeş-i zülf-i dil-rübā
Bir kıayda uğradum ki yine müşkil-i rehā
- 2 Bīgānelükle ūlfeti bir rütbe ol mehün
Gelse lisāna nām-ı vefā olmaz āşinā
- 3 Cerr-i nüķūd-ı vaşlıdur ol dilberünğ murād
Ma‘ lūmudur su‘ āle ne ĥācet bu ilticā
- 4 Dünyāda bī-şemātet olur mı medār-ı kār
Tedķik ider bu nükteyi her devr-i āsiyā
- 5 Naķş-ı garīb oldığu bu devīr ‘ ālemünğ
Rāmiz degül mü şūret-i evvelde rū-nümā

-327-

61b

Neylî

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâün Fe' ilün

- 1 Hüsni âfâkı tutup pençe-i hürşid gibi
Cânda âvîz o mehûn gamzesi nâhîd gibi
- 2 Harf-i med gam gibi herkes ola cinsile behem
Eresün cerh tutar farkına teşdîd gibi
- 3 Olmadı vaşlı dirîğa o nihâl-i hüsnuñ
Dûha-i dilde olan bâde-i ümmîd gibi
- 4 Câygîr oldu süveydâda ümmîd-i vaşluñ
Dil-i eţfâle düşen râ' iye-i 'ıyd gibi
- 5 Resm-i maşşûşla te'sîs-i suhan kııl Neylî
Tâbi' olma selef elfâzına te'kîd gibi

-328-

Neylî

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

- 1 Merdüm-i çeşm-i gazâl-i çîn hâl olmuş saña
' Aks-i gül mir' âte düşmiş rû-yı âl olmuş saña
- 2 Âb [u] tâb nâz ile taħmîr olunmuş âfitâb
Âb [u] tâb-ı güher hüsni ü cemâl olmuş saña
- 3 Vechi var cânâ sipîhr-i hüsni dirsem rûyuña
Cebhe meh ruhsâr mihr ebrû hilâl olmuş saña
- 4 Naqşı çıkmış ser-nüvişti eylemiş şimdi zühür
Hüsni Leylânun siyeh bir dest-mâl olmuş saña

- 5 Neylīyā çıkmaz hayālünden miyān-ı dil-rubā
Ma' nī-i āzik hayāl ender hayāl olmuş saña

-329-

Refi¹⁴⁰

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Kālāyi vaşl-ı dilbere ' aşık girişmedi
Nağd-ı niyāzı ceyb-i dilinde çıkışmadı
- 2 Ünsiyyet itdi aher-i mennān ile ol perī
Bağ ol perī ruğa ki bizümle sevişmedi
- 3 Çok şadme-i mestümde yedī rūzigārında
Dil cüs-te-cü-yı ' aşk haqīkatinde pişmedi
- 4 Nağl-ı ümīd-i ehl-i dili şarsın ' unfla
Bāğ-ı cihānda meyve-i vaşla irişmedi
- 5 Çok yerde cāy idindi ferağ dūr-kārını
Hayfā Refi' -i cāy-ı dilinde ilişmedi

-330-

' Ālī Efendi

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Hezārān-ı şad hezārü 'l- hamdu 'lilāhü 'l-' azīm olsun
Hüdāvend-i kadir u hālīk u hayy-i kadir olsun
- 2 Mevālīd-i āferīn u kadirçün u bī-himmetā
Şenāsı vācib oldur hamd bi-ğayd an şamīm olsun

¹⁴⁰ Bulabildiğimiz Ref' i Kalāyī ve Ref' i Āmidī divanlarında bu şiir bulunamamıştır. Ancak başka bir Ref' i mahlaslı şairin divanında olması muhtemeldir.

- 3 Kemāl-i luṭf u efdālinden iḥsān itdi bir duḡter
Ḳudūmī yūmn u behcet ‘ömri ṭūl ‘aḡlı fehīm olsun
- 4 Olup ḡıfz-ı ilāhi hem-niṣān-i dāye vü ḡādım
Şafā vü ‘āfiyet meşşāte-i bezm-i ḡarīm olsun
- 5 Mü’eyyid eylesün sāmān-serāyı ‘iz ü iḡbālin
Hemīşe şadr-ı şıḡhatde mekīn-i müstaḡīm olsun
- 6 Cenāb-ı vālid-i dānā-meniş maḡdūme-i şulben
Olup terbiyet-i āḡūşa şād-ı müstedīm olsun
- 7 Ḳudūm-ı Āmīne ḡanım gibi resāda durduḡça
Nice evlād u aḡfād ile ḡandān u sīm olsun
- 8 ḡamā’ıl tīr-i ta’vīz eyledüm cevherle tāriḡin
Āmīne ḡıfz-ı ḡayy u nā’ıl-i luṭf-ı kerīm olsun

[1240]

-331-

62a

Kāmil¹⁴¹

Mef’ülü Fā’ ilātü Mefā’ ilü Fā’ ilün

- 1 Çeşm-i hezārı aldı o ḡaftān-ı gül-güli
Şanmaḡ nüḡuş-ı kālesidür çeşm-i bülbüli
- 2 Rāz-ı derūnı söylemege bir vesīledür
Sāḡi dilinden aḡla sürāḡide ḡulḡulı
- 3 Zāhid ḡarām-ı ḡāmet-i cānāna it naḡar
Gelsun binā-yı ‘aḡla ḡıyāmet tezelzüli

¹⁴¹ Bulabildiğimiz Şeyḡ Ahmed Kāmil ve Kāmil Efendi divanlarında bu şiire rastlanmamıştır. Ancak başka bir Kāmil mahlaslı şairin divanında olması muhtemeldir.

- 4 Düşmek muḳadder āteş-i sevdāya ey perī
Ruḡsāruḡ üzre her gören ol bend-i kāküli
- 5 Gül-püş-ı ḡasret itmede derdiyle iktisāb
La‘ lin libānı çeşmimüzüḡ her tecellī
- 6 İtme kemiyyet-i ṡab‘una it‘ āb Kāmilā
Bār cevāb ‘ārife bu ḡadar teḡammüllü

-332-

Rāsīḡ¹⁴²

Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün

- 1 O ṡıfl-ı nev-resim açıldı bir şīrīn zebān ḡopdı
Riyāz-ı şīveden nev-bāde bir ḡonca dehān ḡopdı
- 2 Görüp reftāruḡ ey serv-i revānum gül-ruḡuḡ ḡūyā
Didiler ḡülistān içre nihāl-i erguvān ḡopdı
- 3 Çekerdüm bī-tekellüf ṡıfl iken ol māh-ı āḡūşa
‘ Aceb şimdi o ser-keş-i āfet devr-i zamān ḡopdı
- 4 ḡalāş olmak ne mümkin niçesinden ḡahramān olsa
Şalā ‘āşıḡlara Rüstemenür bir pehlivān ḡopdı
- 5 Gelince ḡaṡṡ o meh-rū yüz çevirdüm Rāsīḡā benden
Cihān ḡulḡuḡ yaḡar bir fitne-i āḡır zamān ḡopdı

---

¹⁴² Bulabildiğimiz Sofyalı Yusuf Rasīḡ ve Balıkesirli Rasīḡ Ahmed Bey divanlarında bu şiire rastlanmamıştır. Ancak başka bir Rasīḡ mahlaslı şairin divanında olması muhtemeldir.

-333-

Selīmā

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Raķīb-i eṭrafuñ olmış o gül-āluñ çemenlikde
Kopar ey dil yazıkdur kalmasun cānum dikenlikde
- 2 Bana hālimi şanduñ vir beyāz gerdeni hālī
Görüñ o rū siyeh hindüyı kim da' vā-yı benlikde
- 3 Şaba zülf-i mu' anberden esenlük müjdesin kıldı
Didi bāğ-ı leṭāfetde harām eyler semenlikte
- 4 Mahiyā ile muṭrib sāzıñı dil tāze cān bulsun
Bu bezme reşk ide nāhid dirlikde vü düzenlikde
- 5 Çemenzār haṭṭuñla dil gezerken zülfe bend oldı
Selīmā gör ne sevdā geldi başa fesenlikde

-334-

62b

Nāyāb Efendi

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Bir leṭāfet geldigüm dehre yine tekrārdan
Oldı cārī büy-ı gül cūlar gibi gülzārdan
- 2 Olsa gül devrinde taķsım-i feyizden hisse-yāb
Goncalar peydā olurdı nāy-ı mūsikārdan
- 3 Rūḥ-ı baḥşālıķda böyle kalur ise feyż-i bād
Ṭūṭı-i zenbūrı ta' dād itdirür ṭayyārdan
- 4 Ebr-i nisān sāyesinde bağde-i berg-i şadef
Jāle peydā itdi güyā kim dürr-i şeh-vārdan

- 5 Müjde olsun bāde-i nūṣān tehī sāğarlara
Bāde aqđı Şu yerine eŐm-i tāk-i zārdan
- 6 atre-i ıtr oldu serīr atre-i bārān kim
Rūĝan-ı gūl ekme mūmkin sırr gūl-ı eŐcārdan
- 7 Himmet-i istādıdur mānend-i feyz-i nev- bahār
Maṭlabum aḥz-ı nūmādur ol ināyetkārdan
- 8 Mażhar-ı feyiz nigāhı olsa ey Nāyāb eger
Reng bu zāhir olur berg-i gūl-i dīvārdan

-335-

Ayntābi Nūrī PāŐā¹⁴³

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilūn

- 1 Oynar yūrek terennūm-i cenk ū eĝāneden
RaḫŐ-āver oldu Őevķle dil-kec bahāneden
- 2 Def' -i ĝam-ı ḥumār-ı Őafā-yı Őabāḥ iūn
Sākī baķıye yoķ mı Őarāb-ı Őebāneden
- 3 Bend-i miyān özūldi ĝuŐād oldu dūgmeler
Raḫm eyle sende pīrehanā ıķ miyāndan
- 4 Bezm-i fitnede pīr-zen dehre nāz ider
Ter tazelikte dūn gice Őan toĝmıŐ anadan
- 5 Gir Nūrī koynuna ĝarazūḡ per u bāl ise
oķ yavrular uurdu o mūjmerde lāneden

---

¹⁴³ Divanı kayıp olan bir Őairdir. Şiirlerine mecmualarda rastlanmaktadır.

-336-

63a

Tahsîl-i Maḳâmât

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Fe' ulün

- 1 Dağıtma ey şabā geysüyi yâri
Perişân eyleme ben dil-figârı
- 2 Dilüm şad-pâre kıılma¹⁴⁴ şâne āsa
Doğunma kākül-i cānāna bāri
- 3 Olalı Çārigāhe rağıb ol şūḥ
Ḥüseynīye çıkardı iştiharı
- 4 O gülden ayrılup gitdi Ḥicāza
Göñül 'Uzzāl oğur evşāf-ı cārī¹⁴⁵
- 5 Kelāmı raḫatüler vāḫadur heb
O şehnāz itsede itmem firārı
- 6 Muḫayyerdür içinde dil-rübāmız
Oluben¹⁴⁶ zār-ı zīr-efgende kārı
- 7 O zülf-i sünbüle beñzer dinilmez
Nevādur cāna būy-ı müřk-i bārı
- 8 Benüm 'uřşāğ içinde řimdi meřhūr
Beyātı itmişüm āhir řararı¹⁴⁷
- 9 O gül bir büselük per gösterse
'Ařīrān zār ider göñlüm hezārı

---

¹⁴⁴ kıılma: itme (Z. Dede)

¹⁴⁵ cārī: yāri (Z. Dede)

¹⁴⁶ Oluben: Olur heb (Z. Dede)

¹⁴⁷ āhir şararı: āh ile zārı (Z. Dede)

- 10 Sürer rume ʿ Acem ol bî-naẓîri
Çü-gerdâniye varur ʿ itibârî¹⁴⁸
- 11 Beni mecnûn idüp bir Kürdi dilber
Nihâvend semtine itdi güzârî
- 12 O mest-i ʿ işve-bâze rast geldüm
Rehâdı eylemiş sâze medârî
- 13 Nefesler mi yeter mâhura ey dil
Bu şeb zâvilde eyle nağme-kârî
- 14 Oğur bir nağş-ı muṭrib pençügâhda
Dil-i nekrize virme inkisârî
- 15 Ayâğı ṭozı küḥli işfihâmdur
Bilir anı nişâburuṅ kibari
- 16 ʿ Arâğla aldemiş dildârı ağıyârı
Muḥâlif re ʿyle itmiş¹⁴⁹ şikârî
- 17 Şaḫın olma şaḫın beste-nigâre
Ḥarâb olmaya tâ gönölüṅ ḫışârî
- 18 İdüp vaşf segâhe bir dem ağız
Döküp¹⁵⁰ evcile nazm-ı ebdârî¹⁵¹
- 19 Girüp¹⁵² her bir maḫâm-ı dil-güşâya
Şabâ lütf eyleyüp bu yâdgârî

---

¹⁴⁸ ʿ itibârî: iştiharî (Z. Dede)

¹⁴⁹ itmiş: almış (Z. Dede)

¹⁵⁰ Döküp: Tüket (Z. Dede)

¹⁵¹ ebdârî: nâ midârî (Z. Dede)

¹⁵² Girüp: İlet (Z. Dede)

-337-

Şâkir¹⁵³

Mef'ülü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Sâķī ki elde cām-ı mey-i âteşin tutar
Ne haber mülk-i ' işrete la' lün nigîn tutar
- 2 Dil fikr-i haṭṭı ile ruḥun der kemîn tutar
Bir kāfirün esīridür ol gizli dîn tutar
- 3 Vaşf-ı lebün idince öper şafḥa ḥāmeyi
Elbet yıllar binānen o kim engūbin tutar
- 4 Gör zehr-i bār dîn yine şebneḥün ki cellāda
Şavm-ı vişāli yār diyü erba' in tutar
- 5 İnkār iderse pençe-i kīrā-yı ğamzesi
Teblerze tıtdığın beni anı yemîn tutar
- 6 Nūr yıķıyanı görse ' ayān gör nekr-i ba' id
Şâkir elinde ḥāme gibi dūrbîn tutar

-338-

63b

Şeyḥ-zāde Ṭāhir Efendi

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

- 1 Çörekçi-zādemüz ḫatmerlenüp zevḫ [u] şafāsundan
Nümāyan itdi müşkîn ḫalkalar zülf-i dütāsundan
- 2 Başında ṭable bir çem gerdeninde ḫāl-i fülfüller
Göñüller yufḫadur ol āfetün cevri [ü] cefāsundan

¹⁵³ Bulabildiğimiz Mehmed Şâkir Gâlib ve Gelibolulu Şâkir Efendi divanlarında bu şiire rastlanmamıştır. Ancak Şâkir mahlaslı başka bir şaire ait olabilir.

- 3 Geçüp ‘uşşâkı dünyānuñ hamîrinden faîrinden
Bilenler nice biñ fikr-i daķıķ eyler edāsundan
- 4 Efendüm kıyma kıyma zümre-i ‘uşşâķ-ı rüsvāya
Geçürme bir peyāz-ı sāde ile ilticāsundan
- 5 Şabiha kadar kâni kaynar müşteriler neyleyeyüm ammā
Kesüp bir pāre cevrün inmedi āteş behāsundan
- 6 Çörekliensün rāh-ı hasretde ef’î-veş amān şāhum
Şānup aġyārı yağlu müşterî tutma yaķasundan
- 7 Senün Ṭāhir nevāl-i vaşluñ eyler arzū-yı dā’im
Dil-i maħzūnı dolmışdur o sevdā-yı hevāsundan

-339-

Rāsih¹⁵⁴

Mef’ülü Fā’ ilätü Mefā’ ilü Fā’ ilün

- 1 Ṭāķat gelür mi mansıb-ı dehrün cefāsına
Bāķî degül ki şabr ide ādem belāsına
- 2 Aldanma cāh-ı hil’at-i iķbāl-i devlete
‘Āķıl baķar mı şüret-i dehrün libāsına
- 3 Bilmem varur mı sāhil maķşūda felek dil
Baħr-ı emelde gitmede kendi hevāsına
- 4 Kaķnūs-ı cisini ide gör sevr-i neşeyle maħū
Sa’ it ħulūş-ı kalbiyle biñ bil beķāsına

¹⁵⁴ Bulabildiğimiz Sofyalı Yusuf Rasih ve Balıkesirli Rasih Ahmed Bey divanlarında bu şiire rastlanmamıştır. Ancak başka bir Rasih mahlaslı şairin divanında olması muhtemeldir.

- 5 Beyhūde itme nağd-ı zerī ‘ömrini telef
Şarrāf-ı dehre virme anı şad-behāsına
- 6 Rāsih cihānda albiqe virme keder gider
Degmez abār-ı miħneti bi dem şafāsına

-340-

Nesīmī

Fā‘ ilātün Mefā‘ ilün

- 1 Hāsta dilüm belākeşām.
Yağdı beni derd [ü] elem
Vay nedīm vay nedīm vay nedīm
- 2 Cevr u cefādur ‘ādetüñ
Lütf [u] vefā abāhatüñ
Olmazsa ger ‘ināyetüñ
- 3 ‘Aşķını dilde şāh idem
Yoluna cān-ı tebāh idem
Nice bir āh [u] vāh idem
- 4 Gerçe bugün Nesīmīyüm
Haşimiyüm ureyşiyüm
Bir güzelüñ esiriyüm

-341-

64a

Hāzret-i Sezāyī

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

- 1 Şād ider am-ğın dili Allāh bir yüzden daı
Fetħ ider her müşkili Allāh bir yüzden daı

- 2 Vādi-i hicrānını tayy itdirür bir gün bize
Gösterür ser-menzili Allāh bir yüzden dağı
- 3 Her kime kim ‘ arz-ı maṭlab eyledüm itdi dirīg
Viridi maḫşūdum velī Allāh bir yüzden dağı
- 4 Çekme ğam zūlmet görünse saña bir yüzden eger
‘ Arz ider nūr-ı Celī Allāh bir yüzden dağı
- 5 Nev-be-nev derkārdur ‘ ālem Sezāyī sırra bağ
Her işin işler belī Allāh bir yüzden dağı

-342-

Fennī

Mef‘ ūlū Mefā‘ ilū Mefā‘ ilū Fe‘ ūlūn

Mef‘ ūlū Fe‘ ūlūn

- 1 Bir dil ki senüñ kākülüne beste degüldür
Bulmaz o selāmet
Dīvāne denilmek aña şāyeste degüldür
Zincire ne hācet
- 2 Her serv-i revānuñ belī eṭvārı güzeldür
Gülşende ve-lākin
Ol tāze nihālüm gibi nev-reste degüldür
Allāha emānet
- 3 Vaşf-ı ḫad-i dildārda biñ beyt yapılsa
Elfiyye şoyunda
Bu mışra‘ mevzūn gibi berceste degüldür
Bilmem ne bu hālet

- 4 Üftâdelerün gerçi şayılmaz katı çokdur
Devletlû efendüm
Fennî gibi herkes saña vâ-beste degüldür
Ma' lûm-ı sa' âdet

-343-

Şâkir

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

- 1 Dimâ' -ı câna büy-ı kâkül-i ' anber şemîm aldum
Hevâ-yı sünbülü dirler meşâme bir nesîm aldum
- 2 İlik gibi geçürdüm yakadan öksüzce bir tıflı
Giribân-ı vişâle ya' nî perver-i yetîm aldum
- 3 Yapışmağ muhtemeldür sâ' ad-ı berrâğ-ı dildâre
Bu şeb rû-bâde zîrâ destüme bir gülce sîm aldum
- 4 Hevâ-yı leyli-i zülfiyle ser-gerdân olup yârün
' Aceb sevdâya düşdüm başuma ħayr-ı ' azîm aldum
- 5 Nişâr-ı nağd-i vaqt-ı sa' î-yi dirile ey Şâkir
Kumâş-ı tab' -ı ' örfî kâle-i fehm-i selîm aldum

-344-

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

- 1 ħabersiz olma ey mest-i siyeh telmîr-i kaydında
Yıkılmış ħâne-i bezm-i muħabbet bî-ħarâr olmuş
- 2 O cemi' yyet tağılmış hem u ħamdan hicret itmişler
Degül dil bildüğün ma' mûra şimdi târ-u-mâr olmuş

-345-

64b

Neylî

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Fe' ülün

- 1 Eger cān görmek istersen bedensiz
Gör ol rūḥ-ı revānı pîrehensiz
- 2 Çemende nā-sezālarla o şūḥuḡ
Ḥarām olsun ḥırām-ı nāzı bensiz
- 3 Göñül aḡyār için incinme nāre¹⁵⁵
Gül olmaz bāḡ-ı 'ālemde dikensiz
- 4 Alur mı ḥabbe-i nā-çīze 'āşık
Cihānuḡ gencini ol sīm-tensiz
- 5 Eger her zerre bir mihr olsa dünyā
Gözüm nūrı görünmez baḡa sensiz
- 6 Nedür cürmüm dimiş ḥübāne Neylî
Alan siz göñlümi hem virmeyen siz

-346-

Kelîm¹⁵⁶

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Ḳadd-i refṯarıyla taḳlîd eyle ey māh-ı liḳā
Ḳaldı gülşende servdür gül olup bî- ser u pā
- 2 Ğonca-i ta' rîf dehānuḡ eyle lāl oldığına
Kebk-bāḡ-ı ḡande idüp eyler anı istihzā

---

¹⁵⁵ nāre: yāre (NEY. D.)

¹⁵⁶ Bulabildiğimiz Eyyüp Kelim Çelebi divanında bu şiire rastlanmamıştır. Ancak başka bir Kelim mahlaslı şairin divanında olması muhtemeldir.

- 3   Kadün reşkiyle açdı şâh-ı gül şad-dâğ-ı pāzūda
Ruhūñ mihriyle çekdi verd-i ter yüz şerha behlūde
- 4   Görünce çeşm-i pür-hūn gerd-i ğamla oldı ālūde
Ġubār-ı haṭṭ bedīdār oldıgun ol la‘ l-i dil-cūda
- 5   Leṭāfetde leb-i la‘ linle vezn olunsa şerminde
Güherçün jāle ey gül-āb olur çeşm-i tezāzūda
- 6   Olur māh-ı neve peyveste tīr-i āhı ‘ uşşākuñ
Hayāl itdikçe müjgān-ı siyāhuñ zīr-i ebrūda
- 7   Kelīm eyler fūrūzān āteş-i āhın dil-i ‘ uşşāk
Olursa baḥş-ı efrūzun vechi var her an o ğīsūda

-347-

Sa‘ dī

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün (Fā‘ lün)

- 1   Ol ki nā-maḥrem-i mecmū‘ a-i aḥvāl olmaz
Hiç dil-beste-i şirāze-i iĝfāl olmaz
- 2   Gevher-i feyze seni mālīk ider naḥd-ı ḥulūş
O sened-ĝāhda bāzīçe-i delāl olmaz
- 3   Rub‘ -ı meskūnda olan dūda şem‘ -i ‘ aşıyān
Bir yere gelse ruḥ-ı raḥmete bir ḥāl olmaz
- 4   Yine taḫşīr-i talebkār muḫāşırda imiş
Yoḥsa tevfiḫ-i ilāhide ihmāl olmaz
- 5   Ḳadr-i māh-ı ramazānı bilin ādem-i Sa‘ dī
‘ İyd içün muntazır-ı ĝarrā-ı şevvāl olmaz

-348-

Nā

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

1 'Ārif ol yāver-i nādān olma
Bir 'amel kı1 ki peşimān olma

2 Feyz yokdur şaķın ey dil zinhār
Daķil-i bezm-i limān olma

-349-

65a

Remzī

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün

1 Hiç kendümi bilmem görelī dāne-i ḥālün
İtdi dilimi ḥırmēn-i āteş ruḥ-ı āluḥ

2 Gelmez ḳalma pertev māhiyyet-i ḥüsnün
Taşvīr idemez ḥāne-i müjgān-ı ḥayālün

3 Pervāne-veş ol sūḥte-i şem' ruḥ-ı pāre
Tā rüşen ola bezm-i şebistān-ı vişālün

4 Mir'āt-ı dilün şāf idüp ifnā-yı vücūd it
Tā şüret-i ḥālün göresi ehl-i kemālün

5 Nüş ile hemān dest-i erāvende ki cāmı
Remzī dime hiç 'āleme keyfiyyet-i ḥālün

-350-

Tā'ib¹⁵⁷

Mef'ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe'ülün

- 1 Gül gülşene nāz-ı gülün ' arz eyle hırām it
Her bülbül-i āşüfte-i āşup kıyām it
- 2 Bağ cümbüşine goncaların ħande nemā ol
Bir ħande ile zümre-i ' uşşāķı tamām it
- 3 Ezhār-ı çemen-zār-ı fiğānuñ eşer itsün
Ey bülbül-i dil gel sır-ı gülbinde maķām it
- 4 Baĥşayış-i feyizle şunup cām-ı şarābı
Bezm ehline sākī kerem ü luţfu müdām it
- 5 Hem-vāre muķīm olma şabā bāğ-ı raĥsende
Gāhı dil-i nā-kāmuma tebliğ-i peyām it
- 6 Maĥmūr-ı nigāh eylesün Tā'ib ol āfet
Ĥūn-ı ciğerün mey-i dil pür- ĥūnuñı cām it

-351-

Nesīb

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Eşķ olup bir menzil-i cānāna kim çeşmümdür ol
Oldı tūfān-zār o mīnā ĥāne kim çeşmümdür ol
- 3 Bulmadum ĥiç neş'e-i te'sīr-i bezm-i gīryede
Ĥāki reyżān olsun ol peymāne kim çeşmümdür ol

---

¹⁵⁷ Bulabildiğimiz İbrāhīm Tā'ib divanında bu şiire rastlanmamıştır. Ancak başka bir Tā'ib mahlashı şairin divanında olması muhtemeldir.

- 4 Yandı nār-ı intizāra sevdiğüm rahm it yeter
Şem' -i rüy-ı ālna pervāne kim çeşmümdür ol
- 5 Görmedikse kııl temāşā mevc-i seyl-i eşkle
Yolda zincirün sürer dīvāne kim çeşmümdür ol
- 6 Kanda cāy itsün hayālün kıilup meştā-yı harāb
Āb tutmaz hōd bu sāhilhāne kim çeşmümdür ol
- 7 Şan' atinde hurde-kārı eyleyüp hāmem Nesīb
' Arz ider hayrı vālā-şāne kim çeşmümdür ol

-352-

Reşid¹⁵⁸

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Gelmezdi harf-i şekve gönülünden zebāna dek
Şimdi irişdi nālelerüm āsumāna dek
- 2 Cüş-ı hurūşa geldi ğıdāruñ hayāl idüp
Seyl-i serişküm oldı revān gülistāna dek
- 3 Yokdur nigāh-ı cevrine yārün taħammülüm
Geçdi hüzünün ğamze-i dil-düzı cāna dek
- 4 [.....]¹⁵⁹ neşātı ayuğ ayuğ sākiyā yürüt
Koyma hişār-ı ğamda yetiş el-imāna dek
- 5 Mestāne şundı cām-ı lebün nāz ile o şūh
Bir neş'e virdi baña yeter çok zamāna dek

¹⁵⁸ Bulabildiğimiz Reşid Paşa ve Çeşmi-zāde Reşid divanlarında bu şiire rastlanmamıştır. Ancak başka bir Reşid mahlaslı şairin divanında olması muhtemeldir.

¹⁵⁹ Kelime silikdir.

6 Kuhl-ı cilā-yı dīde yeter hāki ey Reşid
Gitme maḳām bārī ḳoyup İřfahāne dek

-353-

65b

Tāriḳ-i Berā-yı Ḳule-i Ğalaṭa

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

1 Himem efrüz-ı Selim Hân meḳābet-i sīmā
Vāriř-i mülk-i Selimān 'ādalet-ārā

2 O řehenřāh-ı zemān kim ola 'adlinde anuḡ
Muntaẓam luṭfi ile felek ne mülk ü serā

3 Dīn u devlet temeli ol şeh-i fāruḳ-ı şiyem
Viridi 'adliyle cihāna yeniden ḫüsn-i edā

4 Ğalaṭa ḳulesi mümtāz-ı ser-ferāz idi ol
Pasibānlıkda ider idi labāli iḫyā

5 Dīdebānlıkda ḳuşurı meger olmışdı anuḡ
İrdi āh-ı dil-i āteř-zede kān-ı fuḳarā

6 Dil-i 'āřıḳ gibi ol daḡı ḫarāb oldu hemān
Ğuş-māl oldu ki her dem ola çeşm-i bīnā

7 Bildi taḳřirini ol ba' d-ı ḫarābü'l-başra
Secdeye ḳoydı bařuḡ sūziř ile itdi du'ā

8 Ḫāline merḫamet itdi ol mūcibü'l-da' vāt
Farḳına sāye-i figen oldu yine zıll Ḫudā

9 İtdi tecdīni fermān bu resm üzre o řāh
Oldı Elouned ile hemser ḳule-i ġitī-nümā

- 10 Çalunup nevbet-i şāhane ile tıyl-ı sürūr
Da ’imā ola nighbānlıgla dide-i küşā
- 11 İde Hāḡ ’ömrini bahtı gibi efzūn o şehūḡ
Mülki ma’ mūr-ı ’ adūsı ola maḡhūr-ı fenā
- 12 Didi menḡūḡla ārāyış-i tāriḡi Vahīd
Ġalaḡa ḡulesi oldı bigi zīverle bina

-354-

’ Ālī

Fā’ ilātūn Fā’ ilātūn Fā’ ilātūn Fā’ ilūn (Fā’ lūn)

- 1 Ne yüzüm var varacaḡ ’ izz-i ḡuzūra yā Rabb
Ne sözüm var diyecek ’ acz u ḡuşūra yā Rabb
- 2 Baḡma defterde olan cürm ü günāhum çoḡdur
Tevbe şad tevbe olan işm-i zūhūra yā Rabb
- 3 Tesliyet olsa nola nūr-ı Muḡammed Hāḡḡā
Şevḡ ile cān-ı velī yaḡdum o nūra yā Rabb
- 4 Merḡamet ḡıl beni baḡışla ciḡād-ı yāre
Ol iki ḡurret-i ’ ayn ser u servere yā Rabb
- 5 Ya’ nī bī-çāre ḡuluḡ muḡtenimūḡdür ’ Ālī
Eyle şāyān-ı ni’ am ḡalid ḡuşūra yā Rabb

-355-

66a

Behcet

Fā’ ilātūn Fā’ ilātūn Fā’ ilātūn Fā’ ilūn

- 1 Gül-i ’ araḡ-rīz-i ḡicāb-ı rūy elūḡdür senūḡ
Ġonca-i ḡāmūş leb-i şīrīn maḡālūndür senūḡ

- 2 Ey saç ı leyl ı dil-i mecn ̄numuz m ̄nend-i kaş
Ser bi-şahr ̄ d ̄de-i ̇eşm-i ğazel ̄nd ̄r sen ̄
- 3 C ̄mi' -i ħ ̄sn-i cem ̄l ̄nd ̄r perestişg ̄h-ı dil
Ĝ ̄şe-i mihr ̄b-ı ebr ̄-yı hil ̄l ̄nd ̄r sen ̄
- 4 G ̄nl ̄mi pazar-ı ' aşkında teh ̄ dest itme z ̄nn
Naqd-ı c ̄n der-kef-i ħar ̄d ̄r viş ̄l ̄nd ̄r sen ̄
- 5 Behcet ̄ her şeb iden enc ̄m-ı ş ̄m ̄r intiz ̄r
Ĥasret-i m ̄h-ı cem ̄l-i b ̄-miş ̄l ̄nd ̄r sen ̄

-356-

Behcet

F ̄' il ̄t ̄n F ̄' il ̄t ̄n F ̄' il ̄t ̄n F ̄' il ̄n (F ̄' l ̄n)

- 1 Reşk-i ̄y ̄ne-i ħ ̄rşid-i m ̄cell ̄sın sen
Ĥ ̄snle d ̄ĝ-ı der ̄n-ı mehi-i ĝarr ̄sın sen
- 2 Y ̄suf-ı Mısır beh ̄ ħ ̄s ̄nle bi-yeht ̄sın
Cevher-i c ̄n-ı beh ̄ gevher-i yekt ̄sın sen
- 3 Gerçe ħ ̄b ̄n-ı Sitanbula s ̄z olmaz amm ̄
Bu sehim-i k ̄met ile c ̄mleden ' ̄l ̄sın sen
- 4 R ̄mid ̄r bunda nice dilber-i ra' n ̄ bulunur
C ̄mleden p ̄diş ̄hum velvele ̄r ̄sın sen
- 5 Behcet-i z ̄r gibi ' ̄lemi itd ̄n n ̄l ̄n
Ş ̄hid-i g ̄l gibi bir dilber-i ra' n ̄sın sen

-357-

Behcet

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Mir'āt-ı hüsne itdi eşer dūd-ı āhı gör
Hatt geldi rüy-ı dilbere baht-ı siyāhı gör
- 2 Yūsuf gibi güzel göreyüm dirsen ey gönül
Hüsn-i cemālün eyle temāşā o māhı gör
- 3 Peykân-ı gamzesi dil-i recā halidedür
Cân u dile ne işledi tîr-i nigāhı gör
- 4 Nāgāh-ı toz kıopardı zühür itdi ceş-i hatt
Tahrîb-i mülk-i hüsne hücüm-ı sipāhı gör
- 5 'Ahd-i vişâlden dönüp ol şüh-ı Mevlevî
'Uşşâka Behcetâ nice itmiş külâhı gör

-358-

Behcet

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Şehir h'âb-ı 'ademden mihr-i ruhsârı uyandırmış
Fürûğ-ı meş' al-i hüsnün çerâğı māhı yandırmış
- 2 Huzûrunda kızarmış şahid-i gül ol şeh-i hüsnün
Rüh-ı âlî 'arûsı lāle-veş gāyet utandırmış
- 3 Degüldür nev-şüküfte goncada ey tāze rû şebnem
Gül-i sîr-âb-ı haddün gülşenün ağızın şulandırmış
- 4 Gelüp hatt-tîre itmiş şâf iken āyîne-veş rüyü
Meger kim bād-ı āhum lücce-i hüsnün bulandırmış

- 5 Koyup şîrîni itmiş ‘izzim-i iqlîm ‘adem ferhâd
Belâ-yı ‘aşk-ı gūyâ tatlı cânından uşandırmış
- 6 Yemîn idüp vişâlünj va‘ de kılmış Behcetâ ammâ
Yalan söyler sana gerçekden ol kâfir inândırmış

-359-

66b

Fıtnat Hânım

Mef‘ülü Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

- 1 ‘Āşık ümîd-i luṭf ile dil-dâdedür saḡa
Ey şūḡ eyle merḡamet üftâdedür saḡa
- 2 Def‘-i ḡumâra ister isenḡ çâre ey gönül
Ben bildigüm ‘ilâc hemân bâdedür saḡa
- 3 Ağyâr oldı nâ’il zevḡ-i vişâlı heb
Luṭfu hemân bir niḡeh-i sâdedür saḡa
- 4 Gird-âb-ı ḡamda ḡaldı efendüm dil-i nizâr
Dâ’im kenâr-ı vaşlı temennâdadur saḡa
- 5 Fıtnat ne deḡlü olmasa şâyân-ı vuşlatuḡ
Ey şūḡ eyle merḡamet üftâdedür

-360-

Fıtnat Hânım

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

- 1 Neşve-i cām-ı maḡabbetle gönül nūş¹⁶⁰ eyler
Çekilen derd-i ḡamı cümle ferâmūş eyler

---

¹⁶⁰ nūş: ḡoş (F. H. D.)

- 2 Bir nighle omadı derdümi taqrıre mecāl
Çeşm-i mestün nice güyāları hāmūş eyler
- 3 ıl hazer alma şaın aşı-ı zāruñ āhın
Seni bir şūh-ı sitemkāra felek dūş eyler
- 4 Hāle-i māh gibi sīneye çekmiş mihrī
Bezm-i vuşlatda o kim yāri der-āgūş eyler
- 5 Sen hemān gülşen-i hūsnünde figān it dā'im¹⁶¹
Fiṭnatā derd-i dilün belki o gül gūş eyler

-361-

Cem' ī

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

- 1 Tersā-beçegān bā' is-i cem' iyyetimüzdür
Pīr-i mey ise eski velī-ni' metimüzdür
- 2 Mecrūh-ı ğamz andan olur çāre olursa
Sākī-i şeker-leb nemek-i şöhetimüzdür
- 3 Ol Hüsrev-i cem meşreb-i ışkuz ki cihānda
ānuñ arab-ı lāzıme-i devletimüzdür
- 4 Gülçin-i hayālüz ki çü gül-deste şüreyyā
Revnada arf-ı küleh-i himmetimüzdür
- 5 Minnetle bize aşr-ı behişt olsa gerekmez
Peygüle-i ğam hāne-i bī-minnetimüzdür
- 6 Cem' ī felegün tā bu adar vaż' ina bā' is
Heb ruşsat-ı āh-ı dil-i pür –hayretimüzdür

¹⁶¹ dā' im: hezār (F. H. D.)

-362-

Ꞑıt' a

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

1 Hālet-i 'aşkla dür-i ādeme nūra niyyet
Reng-i rüy-ı kadehi bāde-i humradı bil

2 Dil-i dānāya şeref-i pertev-i 'irfanladur
Hüsn-i āyine-i 'aks-i rüh-ı zibādan bil

-363-

Vāşıf

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1 Temāşā-yı cemālünden olur rüha gıdā peydā
Olur envār-ı mehden beyt-i mazlumda ziyā peydā

2 İdüp pindār u 'aceb ehl-i istiğnāda āzāde
İlāhi itmesün nev-dīde-i devlet ğınā peydā

3 Hüner-efzün olur enzār-ı erbāb-ı mürüvvetle
İder ebr-i felekden sīneyle neşv [ü] nemā peydā

4 Hücüm-ı ehl-i ğamdan olma ey mehpāre 'acַz-ālūd
Dür-i erbāb-ı şervetde olur lābūd gedā [ü] peydā

5 O rütbe ruḥları gül-ğün u per-i te'şirdür gūyā
Baḳın güzellerde olmış serteser reng-i ḥanā

5 Şikenc-i zülfü açmış sīne-i billūru göstermiş
Helāk-ı 'āşıka itmiş bugün bir nev-edā

6 Nevā-yı 'aşk ile ma'lūf-ı destümde kalem Vāşıf
Şaririnde nola olsa hezārān-ı şad [u] şadā

-364-

Beyit

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Riyā ehlinde yoḡdur zerrece Ḥaḡḡ emrine niyyet
Varup mescide gördüm dillerinde cümle ḡad-ḡāmet

67a

-365-

Kānī

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Yāverā yāverī mihr-i pür-sitān bu mıdur
Yād-ı gīrye-i ḡam zümre-i ihvān bu mıdur
- 2 Ma' ni-i ḡarf vefā böyle midür sulṡānum
Zāle-i ma' nevi-i ' ālem-i ' irfān bu mıdur
- 3 Cān virür ḡasret-i didāruḡ ile bu dil-i ezel
Şīve-i teselliyet ḡaste-i hicrān bu mıdur
- 4 Ehl-i tefsīr me' āni-i vuzuyı el ḡurbīde
Yazdıḡı ma' ni-i şāyeste ihşān bu mıdur
- 5 Ḥāṡırın şormayasın gelmeyesün Kāninünḡ
Yāverā yāverī mihr-i pür-sitān bu mıdur

-366-

Fennī

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

- 1 Sākī bu şafā meclisi mi bezm-i elem mi
Şahbā-yı muḡabbet mi bu zehr-āb-ı sitem mi

- 2 Ver dil-i şāfında hayāl-i büt-i hüsnün
Āyīne-i billürda taşvīr şunam mı
- 3 Ol gerden-i sīm-i sīneni kāğıd gibi şāfi
Ebrū-yı siyah-kārı cevāzīr kılam mı
- 4 Hūn-ı nigehe sīḡ-i firengi gibi gec mec
Ol ġamze-i sır-ı tīrinde şemşīr-i ‘acem mi
- 5 Reftār-ı hoş itde ve eṭvārı müselleme
Bilmem ki meded-i sīmdür erbāb-ı kalem mi
- 6 Peykāneleri luṭf eyle şād itdün efendüm
‘Abdī kulunuḡ ḡaşşası efkār-ı elem mi

-367-

Ferd

Mef’ülü Mefā’ ilü Mefā’ ilü Fe’ ülün

- 1 Tıḡı kundı şabā kākül-i pür-çine çözüldi
Aldı ḡaber bu peydā çāḡ-ı çine çözüldi

-368-

Ferd

Mef’ülü Fā’ ilätü Mefā’ ilü Fā’ ilün (Fā’ lün)

- 1 Sākī kenār-ı cāme-leb-i imtiḡān ḡodı
Rez-duḡterine ḡātem-i la’ lün nişān ḡodı

-369-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Sāgar üzre hevā degül bu ḥabāb
Şişe çekmiş ayāğına mey-i tāb

-370-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Ugradı bülbüli gör goncalaruñ yumruğına
Kondı bī-çāre yine şāh-ı gülüñ tomurğına

-371-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 İtme mir'āta muḳābil ruḥ-ı pür-envār
Ḥaṭṭ-ı nevhızı görüp āteş olur ruḥsāruñ

-372-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Şeb-i hicrānı gönül söyle ruḥ-ı cānāna
Şem'e söyler gice her vāḳ' asın pervāne

-373-

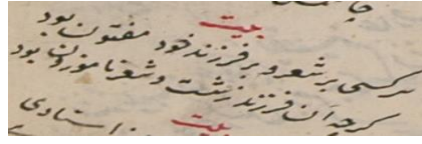
Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Bezm-i meyde güli sāḳī ḳanı ögmüş bürümiş
Çatlamış cāmı ḥabābuñ yüzini ḳān bürümiş

-374-

Beyit

-375-

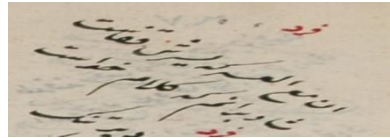
Beyit

Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilūn (Fā' lūn)

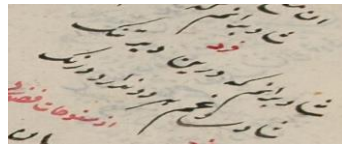
- 1 Dil-i āhın şıfatı nerm idemez üstādı
Bende Dāvūdī nefes vār eridür fūlādı

-376-

67b

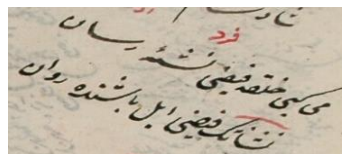

-377-

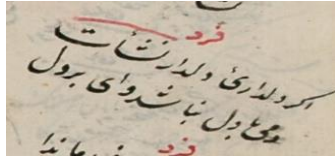
-378-

Ferd ez Fuzūlī

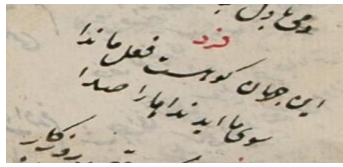
-379-

Ferd

-380-

Ferd

-381-

-382-

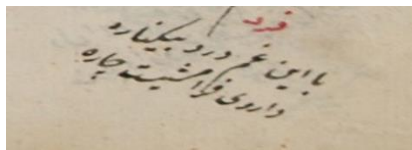
Ferd

Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilūn

- 1 Neş'e-yāb-ı mey-i 'irfān yaqınım 'ārif
Taşıdım cür'a-keş-i bezm-i cenāb-ı Neş'et

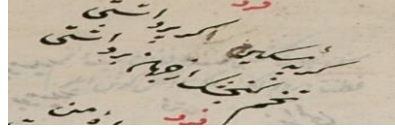
-383-

Ferd

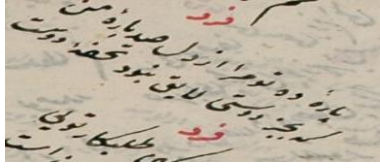
-384-

Ferd

-385-

Ferd

-386-

-387-

Ferd

Mef' ūlü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Teslīm-i sırrın itmiş o meh mū-yı miyāna
Bir mūrçe-yı hāzen-i tenüñ şeker itmiş

-388-

Ferd

Mef' ūlü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Mānend-i dīde seyr ider 'uşşāk söylemez
Agyār görmedigini söyler zebān gibi

-389-

Ferd

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Belli rızāsı şarmağa mū-miyānun
Pek belle kim rızā-yı kul itdi sırruna

-390-

Ferd

Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilün

- 1 Sebz-i haṭṭ başdı nihān oldı çeh-i ğabgab-ı yār
Görmeyüp bu dil-i sevdā-zede düşdi gitti

-391-

Ferd

Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilün

- 1 Bu tegāfül nedür ey pādişāhum inşāf it
Böylemi pürsiş olur hāl [ü] dil-i 'abd-ı kadīm

-392-

Ferd

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Mihver-ı hāş u 'ām olacağ bir benüm hemān
Ġufrān-ı Hakk öñündeki cürm [ü] günāh arar

-393-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün

- 1 Hıta-ı ber-āverdelerin gitmez elinden cınbız
Bulunur geçdi zamānum diyu ol köhne-i civān

-394-

Ferd

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

[Fā' ilātün] [Fā' ilün]

- 1 Bana maħrūm mey-i bezm-i vişāl eyledün āh
Senün ey baht-ı siyeh k̄ānuḡı içsem bāri

-395-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 İtme beyhūde şaḡın kimseden ümīd-i vefā
Māye-i tıynet-i 'ālemde ḡaḡīḡat yoḡdur

-396-

Ferd

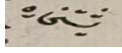
Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

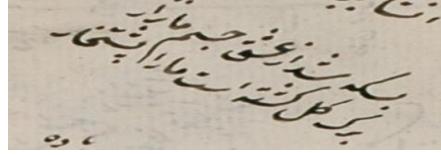
- 1 Ne sendendür ne bendendür ne çarḡ-ı kīne derdüdür
Budur sırr-ı ḡumār-ı neşe'-i cām-ı ḡaderdendür

-397-

68a

Vahiy Efendinün Gül Resminde Perdâhte Kıldığı

 ¹⁶² Yazılmağ İçün ' İzzet Beg Efendi Hâzretlerinün
İnşâ Buyurdukları Beyitidür

-398-

Ferd

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

- 1 Şitâ târihîni eḫfâl oğurlar rüy-ı deryâda
Münâsib geldi kaymak sūdliceden şehr-i eyyûba

-399-

Ferd

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

- 1 Buz üstünden geçen bir kimse geldi didi târihîñ
Dokuz altmış sekizde tōkdü buzdan bendeñüz geçdüm

-400-

Ferd

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

- 1 Perçem-i müşkîn-i yâre ugramış bād-ı şabâ
Geldi cānāndan dimāğ-ı cāna bûy-ı âşinâ

---

¹⁶² Kelime okunamadı.

-401-

Ferd

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Ne ma' niler ne sözler münderiçdür şafha-i dilde
Egerçi şüret-i zâhirde hāmūşum kitâb- āsā

-402-

Ferd

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Gönüldür şadık-ı da' vayı hülüşa şâhid-i ' âdil
Miyân-ı râst-ı güyân-ı muhabbetde yemîn olmaz

-403-

Ferd

Fā' ilâtün Fā' ilâtün Fā' ilâtün Fā' ilün

- 1 Kazâ-i kalemtırâş kadar katı keskin olur
Hatt-ı tamgâsına baksın ki ' azizüñ işidür

-404-

Tārîh-i Vefât Şeyh-i Mevlevî

Ahmed Dede Efendi

Fā' ilâtün Fā' ilâtün Fā' ilün

- 1 Çekdi bir hū didi Mevlānayla
Cennet-i a' lāda itdi ' ayn-i cem

-405-

Tārīḥ-i Vefāt İlāhi Merḳadīn Gülzār-ı İbrāhime
Hemcā Kı1

Ḳıṭ' a

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Bülbul-i şiftenüñ bir gülüne göz dikenüñ
Gül-i gülzār-ı ümīdinde dikenler bitsün

-406-

Ferd

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Baḥt olmayınca ḥüsn-i ṭabi' at neyi müfīd
Şāi 'bde olsa ḥulḳ-ı ḥaṭasın arar bulur

-407-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Oḳuyan nüṣḥa-i icmāl-i ḥulūṣı tafşıl
Rāh-ı taḥşile düşer ḥāşıl eyler taḥşıl

-408-

Ferd

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Daḥı ben şimdi bildüm rüzigāruñ neydüğün ey dil
Bilinmezmiş şafā-yı vişal-ı yār ile geçen demler

-409-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Bir niyāzum yok benimçün cigerümden ğayrı
Bir içer mey bulunur yaralarumdan ğayrı

-410-

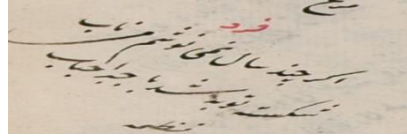
Ferd

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

- 1 Zülfünle o ğāl-i siyahuñ ğülşen-i ğüsne
Mürğ-i dili şayda biri dām u biri dāne

-411-

Ferd

-412-

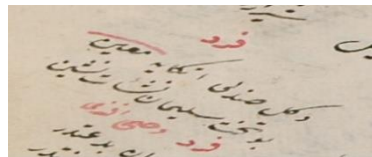
Ferd

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

- 1 Herkes kesemez böyle ğaba şāhid-i naẓma
Şirāze-i zer-düz 'acem-i şebiğa kesmedür

-413-

Ferd

-414-

Ferd Vaḥyi Efendi

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Bî-tevaḳḳuf dime bu cevbe hemān bid' atdur
İ' timād eyle efendüm bu kese senetdür

-415-

Ferd

Mef' ülü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Bālīn-i cāh-ı devlete hīç itmeme i' timād
İzzet benümde cevbi siyehdür ṭayandıgum

-416-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Her kaçan olsa iki ḥasret vuşul
Ol zamān dirler olur ḥācet ḳabül

-417-

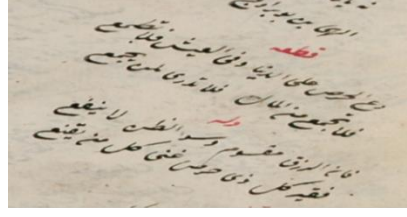
68b

Sünūḥat-ı Sultān Dīvānī Mevlevī

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

- 1 Gözüm ki ḳana boyandı şarābı neyleyeyüm
Ciger ki otlara yandı kebābı neyleyeyüm
- 2 Ne pāre pāredür cismim ne bana bilemem hīç
İlāhi ben bu bir evci- i tūrābı neyleyeyüm

-418-

-419-

Ḳıṭ' a

Mef' ūlü Mefā' illü Mefā' ilü Fe' ūlün (Fā' lün)

- 1 Sāḳī nigeḩüḩ tamām-ı kār itdi baḩa
ḩayretle cihān nūrını tār itdi baḩa
- 2 Şahbāya bahane bulma vallāḩ [u] billāḩ
Tenzīle o çeşm-i pür-ḩumār itdi baḩa

-420-

Ḳıṭ' a

Mef' ūlü Mefā' ilü Fe' ūlün

- 1 Şāḳī ṫuracaḩ zamān degüldür
Fevt itmeyelüm dem-i şebābı
- 2 Bir ḩālete ḩoy beni ki olsun
Düşümdeki şof daḩı şarābı

-421-

Beyit

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Dokunsun ten hemān la' l-i nemek-rizüḩ leb-i cāme
Ḳaṫarsaḩ bāde-i nāba nemek ḩat ḩat ḩarām olsun

-422-

Ꞑıt' a

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Āsiyāb-ı emelüm oldı tehī
Gerçi yek-ḥabbeye sālİK degülüm
- 2 Şol ḳadar fikri daḳıḳ itdüm ki
Ḥāşılı kendüme mālİK degülüm

-423-

Ferd

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Vefā me'mül iken gül-berg-i ṭab' -ı nāzīlinden
Yāzıḳ ey ḡonca-i baḡ-ı melāḫat bī-vefā ḳopduḡ

-424-

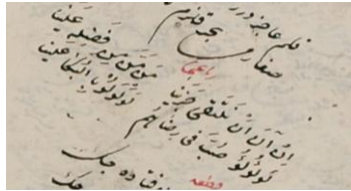
Ferd

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

- 1 Ḳalem ' aciz durur medhüḡ beyāna
Şıḡār mı baḫr-ı ḳulzem nāv-dāna

-425-

Rubā' i¹⁶³

¹⁶³ Arapça bir rubā' i'dir.

-426-

Ꞑıꞑ' a

Mef' ūlŭ Fā' ilātŭ Mefā' ilŭ Fā' ilŭn

1 Şāhum hemīşe luṭfuṅ umar bu fütādecik
Himmetle bunda ferze çıkar bir piyādecik

2 Çoꞑ çoꞑ niyāz-ı pŭs-ı ruḥ it at sŭr ūstŭne
Fī el-vāḳa' öyledŭr āla gör bir ziyādecik

-427-

Ꞑıꞑ' a

Mefā' ilŭn Mefā' ilŭn Mefā' ilŭn Mefā' ilŭn

1 Şikest itdi sebŭ-yı tevbemi fısqıye başında
Beni pīrlukda āzurdı o sākī genc yaşında

2 Ğunŭde pister-i tāze teĝāfŭlmiş o mekāre
Gelŭn şayd idelŭm ol vaḥşī āhŭyı ferāşında

-428-

Beyit

Fā' ilātŭn Fā' ilātŭn Fā' ilŭn (Fā' lŭn)

1 Dehenŭn ḳand-ı nāb u la' lŭn mey
ḳand-ı la' lŭn fitende lebin şebi

-429-

Beyit

Fā' ilātŭn Fā' ilātŭn Fā' ilātŭn Fā' ilŭn

1 Şāhib-i nām olamaz ḥalk-ı lisānundan emīn
Cāy-ı mihr oldıĝı kāĝıd daḥı dillenmededŭr

69a

-430-

Ferd

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

- 1 'Ahd itse urup ŐormaĐa ağvâliği Şormaz
Her câyıdur ol serv-i revân 'ahdine durmaz

-431-

Ferd

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

- 1 Gice dildâr bîdâr olmadı bir Şem' yanınca
Kef-i yâbına yüz sürdüm murâd üzre uyanınca

-432-

Ferd

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

- 1 Ne yerler kim adem baŐduĐ yüzüm ol yerde ferş olsun
Ne yol kim sâye ŐalduĐ ħak olam hevî rehnzâr üzre

-433-

Ferd

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

- 1 Neler geldi senüğ 'aşkuğla ey leyli Şıfat başa
Beni mecnün diyu eğfâli Őehrün tutdılar aŐa

-434-

Ferd

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

- 1 Müjeğ ħânı dökmeği ol ħamze-i cellâddan görmiş
Zihî ħünü ki merdüm-ı kişiligi üstaddan görmiş

-435-

Ferd

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Meger ol la' l-şeker hāye tūḫ-i dil uzatmışdur
Urup dest-i қаза ağızını burnını қanatmışdur

-436-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Cūs-te-cū eyleyerek buldı felek maқşūduḡ
Nice eyyām senünçüнди meger devr-i senin

-437-

Ferd

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Irāqlardan gülān-ı āb-ı revān ḡusrevān-āsā
Felek cāy-ı ferāzum gah pest eyler gehi 'ālī

-438-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Yād-ı 'ıyd irdi diyu eyledi nūş-ı bāde
Sāğar-ı mey el öpüp geldi meyyāruḡ bāde

-439-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Cübbesi üzre mu' aққad görinen rişte-i hū
Nāme-i ḡüsn-i cemāl evveline yazmış hū

-440-

Ferd

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Üftāde kân-ı rāh-ı talebde bu derd-i mend
Gördiyse düşde gördi cemāl-i metālibi

-441-

Ferd

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Kıldum nişār-ı cānı miyānuḡ hevāsına
Virdüm metā'-ı şabrı yine yok behāsına

-442-

Ferd

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Gelmezse gönlüğe nola 'uşşāk-ı ḡak-sār
Teḡ zerre deḡlü ḡāḡırına gelmesün ḡubār

-443-

Ferd

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

- 1 Bütün ḡamı ben āhla itdüm berbād
Varsun yetiḡeni başına çalsun ferhād

-444-

Ferd

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Seyr-i ḡisū-yı girih-girün ucundan güzelüm
ḡam-ı zencir-i belāyı üzilince çekelüm

-445-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Ehl-i şafâlardan beni raqqas-ı dest-efşân şanur
Ben esîr-i gerdeş-i girdâb-ı derd-i ıztırâb

-446-

Ferd

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

- 1 İmrenme görüp dirhem-zerrîn-i ümarānuḡ
Göz yaşıdur alnı teridür fuḡarānun

-447-

Ferd

Mef' ülü Fā' ilātü Mefâ' ilü Fā' ilün

- 1 Meclisde gice zümre-i yārân-ı mest olup
Buldum yanumda uyanıcaḡ ol şeker lebî

-448-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Her kimüḡ mürḡ-i dili beste-i dām ḡam olur
İzṡırap eylese ger bendi daḡı muḡkem olur

-449-

Ferd

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

- 1 Vişâle va' de itse dil zibâda ızṡırab eyler
Yaḡın olsa kenâra arturur emvâcını deryâ

-450-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Heb bu fitne iki şahşuñ başı altındandır
Yūsufi bilmez isem anları ra' nā bilürim

-451-

Ferd

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

- 1 Mey-i maḥbūbı imiş zevki behiştinde hemān
Ḥaber aldık o taraftan bize ādem geldi

-452-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Nice elden düşürür cām-ı sürür-ı encāmı
Güş iden nām-ı ḥameyi şayt-ı şadāyı cāmı

-453-

Ferd

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Şikeste bir sıfāl olsun nemiz var sāğar-ı cemde
Ġaraż bir neşve taḥşil eylemekdür bezm-i 'ālemde

-454-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Nice bir elde mey-i ḥale sāğar tütalum
Ağ gül gibi 'arḫ nüş idelüm ter tütalum

69b

-455-

Ferd

Mef'ülü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Akıtdı çok gönülleri mánend-i cüybār
O serv-i gül' izār gönlünse vecihi var

-456-

Ferd

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Fe'ülün

- 1 Şöfiyā tesbīḥ u aşāyı mey gül-fāme degiş
Hırқа-i rızқа deryāyı çıkarup cāme degiş

-457-

Ferd

Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilün

- 1 Yanuḡa alup raḡibi eyledün seyr-i çemen
Yanuḡa ḡalur mı ey serv-i sehī seyr eylesün

-458-

Ferd

Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilün

- 1 Ḳāmetün servi gibi mu' tedil olmuş tūtalum
Ey nihāl-i çemenistān-ı cefā mā şemere

-459-

Ferd

Mef'ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe'ülün

- 1 Ḥayşiyet ise menşüb-ı aḡlāma vesīle
Mevcūd olan eşḡası ser-ā-ser bilürüz biz

-460-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Eylemez mehlikeye nefsiñi ' aqıl ilqā
Ne iderse kişiyeye ğayret-ı aqrāñ eyler

-461-

Qıı' a

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Saña dil virdüm ise ey put-ı çin
Vaħdet-i haqqa münkir olma dime

- Ve lehü 2 Beni ağyāra nisbet eylersün
' Aşık oldu mı kāfir olma dime

-462-

Lā

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün

- 1 Eylesen eger yāre bi-ħurdı bendüm
Gerdi dü hezār-ı secdeye piş-i ādem

-463-

Lā

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Tek āsiyāb devlete sa' i it qoşulmağa
Tevfiq olunca döner durur ādem eşünse

-464-

Lā

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Vā' iz-i çeşm ger sīne-i pīc-tāb-ı cū-' aliye
Mevsim-i iftarda *vettin u zeytün* okur

-465-

Lā

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Çend-i rüz eylesede sū-yı hılāfe cereyān
Yine mecrā-yı qādīmīn bulur elbet ihsān

-466-

Ferd

Mef' ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Bātil hemīşe bātil-ı beyhūde der velī
Müşkil budur ki şūret-i haqdan zuhūr ide

-467-

Ferd

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Azmıdur yoḥsa behā-yı leb-i la' lün çok mı
Behā āfet biricik söylemeye aḡzuḡ yok mı

-468-

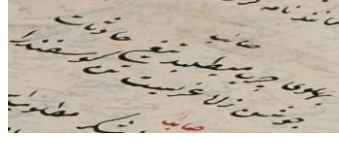
Lā

Mef' ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Lāyık degül vedā' ile āzār-ı dostān
Mānend- nāme gözli sagır meşrebümcedür

-469-

Şā'ib

470-

Şā'ib

-471-

Lā

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Diyār-ı hüsnünü şeb-ḥün idüp küffār-ı ḥaṭ başdı
Uyanup rüstem-i ğamzeṅ oḡun aşdı tīrin başdı

-472-

Lā

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Lüṭfla ḥāsiddür ḥ'āha nedāmet gelmez
Telḡ olan meyveye şekerle ḫilāvāt gelmez

-473-

Lā

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Sākī sīmīnin açınca o nihāl-i gül-rev
Şekeri reng ile gördüm ne 'aceb baldur bu

-474-

Lā

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Hem şalar yelpāzesin hem şiveler eyler güler
Var ise dilber saña bād-ı hevā virmek diler

-475-

Lā

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

- 1 Bir yerde yatalum diyicek nāzı uzatdı
Yatmam diyu bir hāyli ' inād eyledi yatdı

-476-

Lā

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Gelmedi kendüm gibi fikr-i daķık eyler diyu
Her gelen bu āsiyāb-ı çarħa durmaz ögünür

-477-

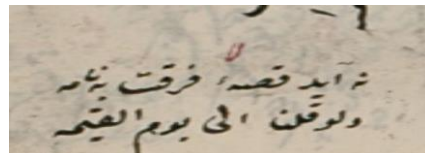
Lā

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Efdāl-i dehr olduņ ammā fāsı yoķ
Ḥayr-ı ' ālem sensün ammā yası yoķ

-478-

Lā

-479-

Lā

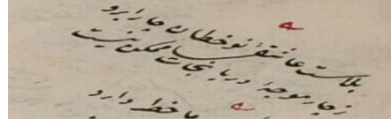
Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Esās-ı tāk-ı qaşr-ı pāderāya yoḡdur emniyyet
Binā-yı tevbe-i ter-dāmenān sāḡi met'in olmaz

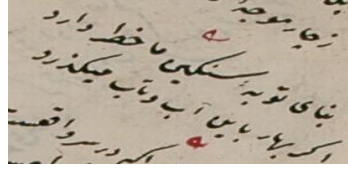
-480-

70a

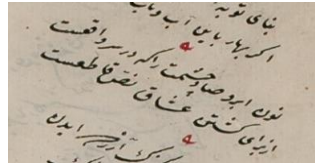
Lā

-481-

-482-

-483-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Şāhibā şunmā remeddür gözün āzürde iden
Diyemem ḡazretiḡe aşlı nedür bu eşerün

-484-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Şehri-yi bende ki hüsn-i nazaruñ oldığına
Gözi degdi hasedinden felek-i kec nazaruñ

-485-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Kendi derdüm qor elin derdine aglar gezerüm
Lālenüñ dağ-ı gülüñ āteşi yandurdı beni

-486-

Esrār-ı Mevlevī

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 O meh zülf-i siyāhuñ zīr-i destāra nihān itmiş
İşitdüm kāfirān ' aşkı cümle müselmān itmiş
- 2 Hedef-veş sīnemi derpīş idüp tīr-i nigāhıyla
Ser-i kıbrime taş degmekle kendüñ pehlivān itmiş

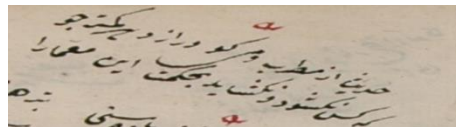
-487-

Bī-Nükte

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Her mesā vü seher oldur ki du' ām ola müdām
GİR u rāh hārmuñ sürme-i ehl-i ikrām

-488-

-489-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Setr için zāhid ālüfte-i meniş bādesini
Bürde eyler der-i meyḥāneye seccādesini

-490-

Mef' ulü Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lun)

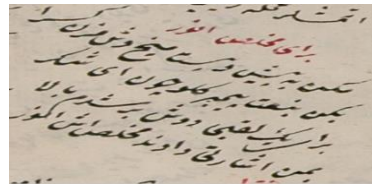
- 1 Şāhā beḳā-yı 'ömr-i nev-bāda hezār-ı sāl
İḳbāl-i der-penāh-ı nev-bādā hezār-ı sāl
- 2 Sālı hezār-ı meh u mehī şad hezār-ı rüz
Rüz-ı hezār-ı sāl at sāl at hezār-ı sāl

-491-

Mef' ulü Mefā' ilün Fe' ulün

- 1 Kõduḳda esās-ı pīr-i rindān
İtmişler ḡamla rebābī ḳurbān

-492-

-493-

Bī-Nükḩe

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Dilde her dem melāl-i mā-lā-māl
Oldum elālemlē mükerrer elḥāl

2 Serde sevdā ser-ā-ser elde hevā
Dilde her dem ʔoludur emr-i maḥāl

-494-

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

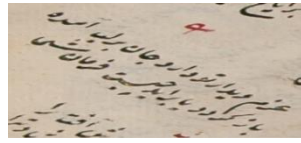
1 Tīr-i hīzemden alur intiḳāmuḡ āteşüḡ ammā
Sen āhın dilüḡ itme sebḳat itmiş mācerādan geḳ

-495-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

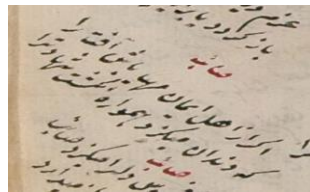
1 Bār-ı ḡam gitdikçe ʔāḳatsüz reftār olmada
Bir ayāḡ-ı meyle sāḳī deste-gīr ol bāri sen

-496-

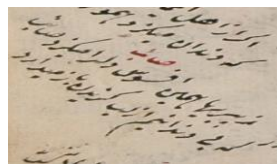
-497-

Şā'ib

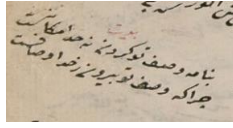
-498-

Şā'ib

-499-

Beyit

-500-

70b

Şer‘ -i Aḥmedle ‘ Aliye Fāṭıma

Oldı Naşīb

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

- 1 Hüsni-rûḥ-ı hüseyini kıldı şād
Seyr iden resmini dir tārîḫini

-501-

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

- 1 Güyâ bu çeşme bir saḳâdur
Râh-ı haḳda teşne eyler cüs-te-cû
- 2 Bulası anuḡ dehendür dili şu
Mâcerâ-yı dehri söyler söbü
- 3 Önüne kim gelse dir tārîḫ için
Mâ hüseyinle hüsni-‘ aşḳına şu

-502-

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün (Fā‘ lün)

- 1 Bülbül-i bâḡ-ı cihân ya‘ ni imâm-ı Kûçik
İdicek ‘ izzüm beḳâ ‘ âleme firḳat şaldı
- 2 Fevtinüḡ ‘ ıtrî-yı nâ-çiz didi tārîḫin
Âh cem‘ iyyet-i yārân imâmsuz ḳaldı

-503-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Kıldı naqş-ı fezā bir şüret-i hüb-ı āşikār
Māverā-yı perde hāy-ı ahsen-i taqvīmden
- 2 Şāyenā gökde melā'ik didiler tārīhini
Nurdur geldi Muḥammed şulb-ı İbrāhimden

-504-

Sāmiḥ

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Hāme-i şer' -i meṭin nesl-i Muḥammed sensin
Yetsün istersede islāf-ı kerāmuḡ da' vā
- 2 İki şāhidle ben eşbāt iderdüm tārīhin
Gelmedi şadra 'adīlik u 'aliyü'l-fetvā

[1187]

-505-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Harf-i menkūṭ eyle tārīḥ oldı
Kılmadı günde Şābit [u] Nābī

-506-

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

- 1 Ezānı gūş idenler didi tārīḥ
Te' ālā şāne Allāhu ekber

-507-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Arnavūduñ cigerün nār-ı 'adem kıldı kebāb
'Āķıbet virdi cigerpāresini arnavūd

-508-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün

- 1 Tıoycı başı yaptı Vehbī didi tārīh
'Ayn çe zezem-i eṣer-i İsmā' il

-509-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Raķam-ı āh ile 'ālem didiler tārīhin
Geh ṣehīd itdi hūseyni ḥased ile o yezīd

-510-

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Uṣūl-ı devri çün ādem efendinüñ tamām oldı
Didüm āyā bu kār-ı dil-nevāza kim muķayyeddür
- 2 Bu efkār ile ḥ'āb ālūde iken dāde-i ṭab'um
Göründi ruḥ-ı Mevlānā ki ol nūr-ı ser-āmeddür
- 3 Didügüm ey niṣārı böyle taḥrīr eyle tārīhin
Degüldür devr-i ādem geçdi bu devr-i Muḥammeddür

-511-

Ferd

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Mücevher harfle terîbib kıldum silk-i târihin
Şerîf-zâde efendi mâlik oldu naqd-ı fetvâya

[1187]

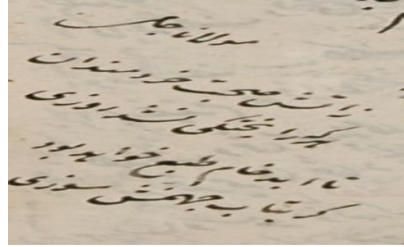
-512-

Târîh-i Müderris-i Şehîd ' Ali Pâşâ

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

- 1 Güyâ ki kerâmetdür didi aña bu târihi
Men ' ilmini harfen kıadd-ı sabrını ' abden

-513-

-514-

71a

Lâ

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Biğânesin meded seni ey neş'e görmesün
Tırma göñülde kıanda ise şimdi gam gelür

-515-

Lā

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Hemān sen müsteķim ol çarḥ-ı kec-revden hirās itme
Maķām-ı rāste virmez ḥelāl-i gec bī ney-i neyzen

-516-

Lā

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Neş'e-i mend feyż olan peymāne-i taķdirden
Kām-yāb-ı şevķ olur keyfiyyet-i tedbīrden

-517-

Lā

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Ḥaṭṭıyla setr-i ḥāline veche münāsebet
Yüzden zīyāde ben bulayum itme kıll u kāl

-518-

Bāķī

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Ḥāyāl-i ḥāl-i ruḥsāruḡ yoğ anıḡ çünki kıll bende
Ne başdı bağrına seng-i siyāhı Ka' be yā kıblem
- 2 Eger kūy-ı ḥabībe secde kılmak cā'iz olmasa
Cihānda secdegāh olmazdı kūy-ı Muştafā kıblem

-519-

Figānī

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1   Kaldum āyuğda 'arşa-i miñnetde āl elem
Ey şehsevār mā' reke-i āhirü 'l- Zamān

-520-

Raḥmī

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1   Hadīş-i 'aşkı benden şor ne bilsün zāhid-i nādān
Rumūzuñ bu mu' ammānuñ mücerred ehl-i ḥāl añlar

-521-

Emrī

Mef' ulü Fā' ilätü Mef' ulü Fā' ilätü

- 1   Ol sīb ğabğab içün nārenca döndi emrī
Böyle ḳalursa ḥāli bih olmaz ise eyvā

-522-

Emrī

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

- 1   İzi ḳumı¹⁶⁴ ile gözümüz şīşesi ṭolsun
Luṭf eyle bize mühlet¹⁶⁵ ecel bir iki sā' at

---

¹⁶⁴ kumı: tozı (E. D.)

¹⁶⁵ Mühl et: ḳatlan (E. D.)

-523-

Fā' ilātün Mefā' ilün Fā' ilün

- 1 Gūş ıutmaz figān-ı bülbülüne
Çatladum goncanuñ tegāfūline

-524-

Bākī

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

- 1 Bākīye 'işret ü 'ayş itmek için hecrinde¹⁶⁶
Nāle ney göz yaşı mey fikr-i vişālün gülşen

-525-

Bākī

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Elinden sākī-i dehrin ne kanlar yuttugum görseñ
Açılsam¹⁶⁷ lāle-veş dāğ-ı nihānum āşikār olsa

-526-

Bākī

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 'Āķıbet bī-hūş olur tākāt götürmez ādemī
Sākī-i devrün doķuz cām-ı zümürüd-fāmına

---

¹⁶⁶ itmek için hecrinde: itmege heründe yiter (B. D.)

¹⁶⁷ Açılsam: Açılrsa (B. D.)

-527-

Bākī

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün

- 1 Fāş itmez idi rāz-ı dili Yūsuf-ı Ken' ān
Çāk olsa dāmānı Zeliḫānuḡ elinde

-528-

Bākī

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Kānlı başlar dökdüḡi meyden cüdāluḡ derdidür
Yoḡsa gelmez āteş-i sūzān kebābuḡ ' aynına

-529-

Bākī

Mef' ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Dergāh-ı ḫaḡda derd ile ' aşık niyāzda
Bāḫıl taşavvur itmede zāhid namāzda

-530-

Bākī

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Ğayrıdan ḫālī anıḡcün eyledüm dil ḫānesin
Tā senüḡ raḡt-ı ḡam-ı ' aşkuḡ içine ḫāşına
- 2 Meclis-i cānāneye sāḡī çoḡ al kim¹⁶⁸ bādeyi
Başka bir desti gerek zīrā raḡībünḡ başına

---

¹⁶⁸ al kim: alsun (B. D.)

-531-

Bākī

Mef' ūlü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Müşkil belā degül mi vefāsuz güzel sevüp
Ğuşsa ile yata derd [ü] gam ile uyanasın

-532-

Bākī

Fe' ilätün Mefā' ilün Fe' ilün

- 1 Kime vaşf eylesem şehā seni der
Bākīyā bende oldum aña gulām

-533-

Bākī

Fe' ilätün Fe' ilätün Fe' ilätün Fe' ilün

- 1 Bākīyā dīn-i muḥammed ḥaḳ için 'ālemde
Dem-i cān-baḥş ile nazm içre bu gün 'Īsāyem

-534-

Bākī

Fe' ilätün Fe' ilätün Fe' ilätün Fe' ilün

- 1 Seni bir şüret-i zībā ile aldar ammā
'Āḳıbet saña ne yüz göstere dünya göresin

-535-

Raḥmī

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Ḳabā-yı ḥüsni serde degdi ḥayāt-ı ezel ammā
Bu ḥil' at-ı serde küteh geldi ol nāzuḡ beden giydi

- 2 Görüp erbāb-ı cāhı raḥmīyā ğam yumacaḳ sultān
Çıkarđı cāme-i zertāri āḫir bir kefen giydi

-536-

Bāḳī

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

[Fā' ilātün]

[Fā' lün]

- 1 Ne yaña 'izzüm hümāyun ider iseñ ol şehā
Nesīm-i şubḫ-ı sa' ādet yolunđa ferāşuñ

- 2 O gence biñ hidāyet delil u rehber ola
Yeñice ḫaṭr-ı 'āli-i islām yoldaşuñ

-537-

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Temeyyüz-i nīk u bed-' ayn-ı zardur ḫurde bünyāne
Bu vaḳt-i cismini sūrāḫ sūrāḫ itdi 'izz-i bālün

-538-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 'İzzete dirler fuḳarā bir zeḫī
Çıḳma vaṭandan ḫızır it bir daḫı

-539-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Şaḳla bu silk [u] güheri itme kim
Ḫaḳ bu ki ğāyet şıḳadandur sözüm

-540-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Lokma yimez h̄'ān girmeden hırış
Hırş u tama' ādemi qor bī qamış

-541-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Kible-i nümā gibi olup yek-cihet
Dür-i dil-i Ka' be-i ' Ālī gözet

-542-

71b

Tesdīs-i Vāşif

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Neyledi gör baña o mäh-ı mehī
Dāğa düşürdi bu dil-i gehī
Keşf irdüm ' aşkla dest-i rehī¹⁶⁹
Āh¹⁷⁰ ile efgānumı şanma tehī
Āh mine 'l- ' aşk u hālete
Ahref-i qalbi bī-ħarāretde
- 2 Şundı o meh destüme bir tolu cām
' Aqlum alup eyledi mest-i müdām
Farq idemem noldığımı şubh u şām
Cānuma kār itdi ħarāret temām
[Āh mine 'l- ' aşk u hālete]
[Ahref-i qalbi bī-ħarāretde]

¹⁶⁹ rehī: tehī (E. V. D.)

¹⁷⁰ āh: nāle (E. V. D.)

3 Bezm-i maḥabbetde o çeşm-i siyāh
Mest iken itdi baḡa bezm-i nigāh
Qalmanı ‘āşıklığıma iştibāh
Yandı kebāb oldu ciger āh āh
[Āh mine ’l-‘ aşk u ḡālete]
[Aḡref-i ḡalbi bī-ḡarāretde]

4 Çeşm-i siyāhuḡ gibi mestāneyüm
Ḥūn-ı cigerle tolu peymāneyüm
Ḥaḡrumı yıḡma ki vīrāneyüm
Baḡlanalı zūlfūne dīvāneyüm
[Āh mine ’l-‘ aşk u ḡālete]
[Aḡref-i ḡalbi bī-ḡarāretde]

Ve lehū 5 Ḥaḡcer-i hecrūḡ¹⁷¹ ile encām-ı kār
Yaralayup sineciḡüm yardı yār
Dem-be-dem itsem nola feryād u zār
Yārdan ‘aşk oldu baḡa yādigār
[Āh mine ’l-‘ aşk u ḡālete]
[Aḡref-i ḡalbi bī-ḡarāretde]

6 ‘Aşḡuḡ öḡülmezmiş īr yarası
Eyle ‘ilāc öz emden arası
Dönmem ölürsemde nedür çāresi
Oldum o mehpārenūḡ āvāresi
[Āh mine ’l-‘ aşk u ḡālete]
[Aḡref-i ḡalbi bī-ḡarāretde]

7 Yanmaḡa şāyān mı degül şānuma
Yanmaz iseḡ gelme benüm yanuma
Söz hecr itdi eşer-i cānuma
Anladamam ḡālīmi sulḡānuma

---

¹⁷¹ hecrūḡ: hicrān (E. V. D.)

[Āh mine'l-‘ aşk u hālete]

[Aḥref-i ḳalbi bī-ḥarāretde]

8 Derd ile dīdemden aḳān kānlı yāşı

Niceye dek bu sitem-i cān-ḥırāş

Āḥir idüp göñlümi vaḳf-ı telāş

‘ Āleme esrārumı ittirdi fāş

[Āh mine'l-‘ aşk u hālete]

[Aḥref-i ḳalbi bī-ḥarāretde]

Ve lehū 9 Vārımı yogımı şatup bir pula

Girdüm o dem ez- dil ü cān bu yola

Eyler isem da‘ va-yı ‘ aşkı nola

Çile-i ‘ aşkı çekene ‘ aşk ola

[Āh mine'l-‘ aşk u hālete]

[Aḥref-i ḳalbi bī-ḥarāretde]

10 İtmez iseñ ey peri baña ‘ itāb

Şerḥ ideyüm ‘ aşkı saña bāb bāb

Baḳ ne imiş derd-i ğamı ıztırāb

Ḳaşr-ı derunum yıkub itdünḡ ḥarāb

[Āh mine'l-‘ aşk u hālete]

[Aḥref-i ḳalbi bī-ḥarāretde]

11 Ben saña meftūn degül yanayum

Āteşe düşsem nola pervāneyüm

Söz mi bu kim yanmadan uşanayum

Bağrıma taşlar başdum yanayum

[Āh mine'l-‘ aşk u hālete]

[Aḥref-i ḳalbi bī-ḥarāretde]

- 12 Ben nice ketm eyleyem ey verd-i āl
Hālimi bilmez mi benüm ehl-i hāl
Yağdı cigergāhı mı dāğ-ı melāl
Ne işliyeyüm kalmadı bende mecāl
[Āh mine ʾl-ʿ aşğ u hālete]
[Aḥref-i qalbi bī-ḥarāretde]
- 72a 13 Sen gideli ey meh-i söz-i efkenüm
Ve lehū Şuʿle-i lenüb döndi tennūra tenüm
Yanmağ ise cānuma mesnet benüm
Dāğ-ı derün oldu yolum gülşenüm
[Āh mine ʾl-ʿ aşğ u hālete]
[Aḥref-i qalbi bī-ḥarāretde]
- 14 Ehl-i dilüñ ṭālīʿ -i firūz imiş
Her şeb-i ruzı dem-i nev-rūz imiş
Nār-ı muḥabbet ne çeker söz imiş
ʿ Aşğ meger söz-i dil-ferūz imiş
[Āh mine ʾl-ʿ aşğ u hālete]
[Aḥref-i qalbi bī-ḥarāretde]
- 15 Bād-ı muḥabbet yine esdi sırra
Ḥasretle bağdı gönül kân tire
Meyl ide lebden beru o dilbere
Sīnede şad dağ-ı elem dilbere
[Āh mine ʾl-ʿ aşğ u hālete]
[Aḥref-i qalbi bī-ḥarāretde]
- 16 Düşdi gönül Vāşıf o meh-i ṭalʿ ātā
Neyleyeyüm iremez elem-i vuşlata
Şabr olunur mu bu kadar ḥasrete
Felek dili şaldı yem-i firqata
Āh mine ʾl-ʿ aşğ u hālete
Aḥref-i qalbi bī-ḥarāretde

-543-

Kānī

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün

- 1 Bī-ṭayy-ı mesāfe su-yı ḥaḫḫa güzer eyler
Ol ḥūrşīde kim kendi özünden sefer eyler
- 2 Ol ibn-i vaḳit kim ola dānişver-i her-ḥāl
Taḳlīd-i reh ü resm-i şī' ār-ı peder eyler
- 3 Ser çeşme-i taḳdirden olduysa şafā-yāb
İnşāf niçün şāf-derūnān-ı keder eyler
- 4 Ol kim idemez künc-i mudārāya taḥaşşun
Kendisini cūyende-i *eyne 'l-mef'er* eyler
- 5 Her şīvede ḥāmūş gerek ' ārif-i bi 'llāh
Zīrā üdebā lağz-ı suḥenden ḥazer eyler
- 6 ' Ārif edeb-āmuz olur her revīşinde
' Āḳil ḥikem-i ḥazret-i Ḥaḫḫa nazar eyler
- 7 Ben ḥamd-i hezārān iderüm ḥaḫḫa ki ansız
Ben maşlahatı luṭf-ı ' amīmi ider eyler
- 8 Ol ki der-i elṭāfına rehşā ola elbet
Bir vechile maḥrūm ḳomaz her nider eyler
- 9 Devrān-ı şütür gürbe edādan hele Kānī
İnsān olan iḥsās-ı kemāl-i ḥaṭar eyler

-544-

Kānī

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Peyām-ı vuşlatı 'uşşāka pek irken tıyurmışlar
Gürisne çeşm-i ümīdi kulağından tıyurmışlar
- 2 Berāt-ı vuşlatuñ tevcīhi bā-ḥaṭṭ-ı hümāyūndur
'Atıķın der-kenāra gerçi ḥācet yok buyurmışlar
- 3 Uyanuķ şandum ol sūḥı uyurken ḥ'āb-ı nāz içre
Kulaķ tutdum degül āgāh gūyā ki uyurmışlar
- 4 Şitābuñ seyr idüp terkībde aġyāra naķl itdüm
Hele inşāf idüp ta' birin anuñ ḥayra yormışlar
- 5 Derün āsüdelik 'avz eylemişler Kānī-i zāra
Yine dīvānenüñ gül-gün-ı ārāmını yormışlar

-545-

Kānī

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Eşküme o şūḥı görse yolunda sebīl olur
Ḥürşid önünde necm-i Süreyā sefil olur
- 2 Bī-māye şeyḥ sālike olduķca reh-nümā
Ḥācıya daḥı efkār-ı 'urbān delīl olur
- 3 Da' vā-yı dīn ü aşl u fūrū' atı bilmeyen
Deyne kefil ü da' vī-i ġayra vekīl olur
- 4 Dā'im birāderine çeker ḥüsn-i anda
Bintü'l-'ineb ki vālidesinden cemīl olur

5 Kānī girive-gīr ʿ adālet-i cihānda
Akrānına teraccüh ider bī-ʿ adil olur

-546-

72b

Hüve'l-Feyz

Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilün (Fāʿ lün)

1 Olmuş ise saña dil-beste beñüm ʿ āşıķ-ı zār
Ne revādur ki ola hicr-i güle böyle nizār

2 Nār-ı hicrünle kebāb oldı ciger göz yaşı hūn
Meclis-i mey baña āmāde bu yüzden her yār

3 Bir nigāhıyla beni rüyuna hayrān itdün
Eyledün reng-i güli sürme-i āvāz-ı hezār

4 Ne kadar merhamete ben degül isem şāyān
Sañada düşmez efendüm bu sitem bu āzār

5 Saña derd-i dili anlatmak egerçe müşkil
Baña da ʿ aşkuñ ile gūş-ı naşihat düşvār

6 İder eş ʿ ār-ı muhabbet dil-i şeydā elbet
Sūz-ı hasretle nola söylese ʿ Ālī eş ʿ ār

-547-

Hüve'l-Feyz

Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilün

1 Bāde-i gül-reng ile sākī temām oldum bugün
Şu ʿ le-i hüsünle bezm-i şevke cām oldum bugün

2 Gülbin-i bağ-ı letāfet kāmētün seyr eyleyüp
Bülbül-i āşüb-veş āşüfte-i kām oldum bugün

- 3 Zehr-i taqvā-yı riyādan dāmenüm bir çiredür
Zümre-i rindāne tebliğ-i peyām oldum bugün
- 4 ‘Arşa-i şā’irde bāl ü per açup bî-iştibāh
Mürğ-i tāvūs hayāl-i āteş hırām oldum bugün
- 5 Tarḥ-ı eş‘arum hemīşe fā’ikü’l-akrāndur
Dergeh-i üstāda ‘Ālī-i be-nām oldum bugün

-548-

Fā’ilātün Fā’ilātün Fā’ilātün Fā’ilün (Fā’lün)

- 1 Yardan irdi bî-ḥamdulillāh esenlik ḥayrı
Şimdi geldi ayāğı tozıyla bād-ı seḥer

-549-

Fā’ilātün Fā’ilātün Fā’ilātün Fā’ilün

- 1 Hüsni ḥilḳayla olur teşḫir-i dil kim cām-ı gül
Reng ü büyüyle ider bülbülleri güftār-ı mest
- 2 Çeşm-i maḥmurun şarāb-ı nār içüp kānum döker
Kānı ceng eyler meşeldür olıcaḳ küffār-ı mest

-550-

Mefā’ilün Mefā’ilün Mefā’ilün Mefā’ilün

- 1 Şaḳın bezm-i hayālün revnaḳına teşne-kār olma
Kırar senün ecel ger kāse-i ‘ömrini taş olsa

-551-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün

- 1 Levh-i cephemde yazar ser-ḥale-i 'aşk āyetini
Kıl kalemlemlerle benüm dīde-i ḥūn-ı efşānum

-552-

Mef'ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 İksir-i ḥākiyā yine göz degdi gālibā
Toldurdu bād-ı toprağla çeşm-i nergisi

-553-

Mef'ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

- 1 Urdum semend-i ṭab' uma çün zīn-i himmeti
Meydān benüm virdi Ḥudā baña fırsatı

-554-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Āyet-i ḥüsnüñle sen vaşluñ ḥarām itdüñ baña
Yā ḥirām-ı çeşmine kânum helāl itmeñ neden

-555-

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Rüşte-i nazımla tāze tāze güller bağlayup
Bād-ı āhumla saña gönderdüm ey yār-i qadīm

-556-

73a

Hüve'l-Feyz

Mef'ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe'ülün

- 1 Āh eyledigüm şūḥ-ı diller ecelidür
Meftunu isem gam u gül el-ḥaḫ çeledidür
- 2 Taḫrīr idemem pertev-i māhiyyet-i ḥüsnün
Zannum o mehün ḥazret-i Yūsuf nebīsidür
- 3 Ebrū-yı siyeh pür-camı 'anber femmī gül ter
Bu ḥüsne üftādelerün münteḥabidür
- 4 Bülbül gibi gülşende hezār 'āşık-ı zārı
Āvāre-i şūrīde iden gonca lebidür
- 5 Şem itmesün aḡyār meded-i būy-ı vişālün
'Ālī ḫulunū ez dil ü cān bu ṭalebidür

-557-

Taḥmīs

Mef'ülü Mefā' ilün Fe'ülün

- 1 Tār oldı gamuḡla şubḡāhum
Bilmem ki ne ḥālet oldı şāhum
Yār ise eger saḡa nigāhum
Bu bābda benüm alma günāhum
Şuḫ bende degül baḡt-ı siyāhum
- 2 Kim görse olur esīr-i meftün
Çeşmün ider elbet anı mecnün
Şāh-ı gönül itdi böyle ḫānün
Bu bābda benüm alma günāhum
Şuḫ bende degül baḡt-ı siyāhum

Ve lehū 3 Ey şūh-ı vefā şı'ār-ı meh-veş
Luţf eyle efendüm olma ser-keş
Yek nazrada sīnem oldı āteş
Bu bābda benüm alma günāhum
Şuç bende degül baht-ı siyāhum

Ve lehū 4 'Ālī saņa mübtelādur ey māh
Ḳaddūñ görüp oldı şabrı kūtāh
Göñül seni sevdi h'āh ne h'āh
Bu bābda benüm alma günāhum
Şuç bende degül baht-ı siyāhum

-558-

Tārīh-i Velādet Sulţān 'Abdü'l-Ḥamīd Efendi
Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Mesned-ārā-yı hilāfet āb-ı rūy-ı salţanat
Ḥazret-i Sulţān Maḥmūd Ḥān şehneşāh-ı vaḥīd
- 2 Pādişāh-ı müttekī icrāken emr-i Ḥudā
Sālik-i rāh-ı şer' iyyet şāhib-ı ḥalk-ı Ḥamīd
- 3 Cūy-bār-ı şefkatde āsumān kemter-i ḥabāb
Ḳulzüm-i cūdī yanında heft-i deryā nā-bedīd
- 4 Esdi gülizār-ı pür ezhār meşiyetden nesīm
Naḥl-ı devletde açıldı bir gül-i ra' nā ḥarīd
- 5 Āyetlan şanma şehāb itdi felek tertīb-i şevḳ
Bā' iş-i şādı olup her yerde oldı sevr-i 'ıyd
- 6 Heb ḳarīru'l-'ayn-ı behcet oldı 'ālem şüphesüz
Dideler rüşen diyu birbirine ḳıldı nevīd

- 7 Eyleye şehzâdesi ile selâtinün Hudâ
Devlet ü iqbâl ile ‘ömr-i hümayûnun mezîd
- 8 Müjde mevlüdine sür‘atla beşerîlik diyu
Hâme-i çapuk-rev oldu cümleden ol berîd
- 9 Tâ meded târih didüm ‘Âlî kemâl-i şevkıyle
Geldi şimdi müjdeler şehzâde ‘Abdü’l-Ĥamîd

-559-

73b

Kaşîde

Fâ‘ ilâtün Fâ‘ ilâtün Fâ‘ ilâtün Fâ‘ ilün

- 1 Ey şehâb-ı ‘aşk-ı çeşmün çeşme-sâr oldu bu şeb
Eşk-i hûn-âbuğ mu‘azzam bir pınar oldu bu şeb
- 2 Ey kıbâb-ı verd ‘aceb bâ‘ iş nedür girîbâna
Bu sirişk-i hayretün bir yer nişâr oldu bu şeb
- 3 Girye-sâz olduñ katı kân ağladuñ noldı sebeb
Dide-i mest-i cenâbuğ dil-figâr oldu bu şeb
- 4 Gürledi qalbün hemân âh eyledün sinen dögüp
Zannum urdı berq-i sözüñ âşikâr oldu bu şeb
- 5 Yağdı dâmânuğ meger derd-i kebûd âh kim
Şâbit ü seyyâre-i encüm şerâr oldu bu şeb
- 6 Teşne hâlün söylemiş ‘arzında arz itmiş recâ
Söyle irvâ eyledün kim âb-dâr oldu bu şeb
- 7 Leşker-i zulmet hücum itdünđe dil şeb-hûnuna
Tiğ-i ğam zaħm olmadan dil-şikâr oldu bu şeb

- 8 Birbirin kıldı te^çākub miḥnet ü derd ü sitem
Hey meded āhum hebā-yı rūzigār oldu bu şeb
- 9 Düşdi girdāb-ı ümīde felek dil seyr eyledi
Gördi kim deryā-yı vuşlat der-kenār oldu bu şeb
- 10 Āb-ı rū döküdüm o şūḥ-ı bī-vefāya ḥayf kim
Bilmedi āyīne-i ṭab^ç um ğubār oldu bu şeb
- Ve lehū** 11 Şu gibi sū-yı raķībe aķdı ol rūḥ-ı revān
Ey dirīġā neyleyüm aġyāra yār oldu bu şeb
- 12 İtdigün^ç ahda vefā kıl sāġar-āsā sābit ol
Ķul-Ķul-ı mīnā-veş iķrāruḡ ġüzār oldu bu şeb
- 13 Naġme-sāzuḡ bezm-i^ç aşķ içre bu dem ey nay senün
Perde-i zāruḡ ḥüseynīde ķarār oldu bu şeb
- 14 Bezm-i ḥasretde ķoma ey sāķī devrān-ı meded
Bir ayāġ ol yetiş çok intizār oldu bu şeb
- 15 Söyle ey nevres dehānuḡ yok mı yoḥsa söz mü yok
Lāl-ı ḥayret meclise bir inkisār oldu bu şeb
- 16 Çeşm-i ḥışmuḡ cān almak ķaşdına kıldı nazār
Ebrūvānuḡ bu vecihden zū'l-fiġār oldu bu şeb
- 17 Dāmen-i zūlfünde gördi ġül-ruḡuḡ rengün hezār
^ç Ārız-ı sevdāya bī-çāre dü-çār oldu bu şeb
- 18 Ṭamlamış bir nokṭa ḥāmemden anı ma^ç zūr tut
Gerden-i kāfüre benden yādigār oldu bu şeb

- 19 Şem^ç -i ruḥsārında cem^ç olmak için erbāb-ı ^ç aşk
Yanmada pervāne-veş bî-iḥtiyār oldu bu şeb
- Ve lehū** 20 Kāmetūñ servi-veş itdikçe ḥarām ey nāzını
Naḥl-ı ümīdüm ser-ā-pā berg ü bār oldu bu şeb
- 21 Hāme-i endişeye şıgmaz kemāl-i midḥatūñ
Nuḥk-ı evşāfuñ anuñ için iḥtişār oldu [bu şeb]
- 22 Zerre-i nāçizidür naḥdīne-i nazmum hemān
Āfitāba nisbet için peşimān oldu [bu şeb]
- 23 Tevsen-i tab^ç um hemān meydān alup bî-iştibāh
Lāyık üstād-ı zeyn-i i^ç tibār oldu bu şeb
- 24 Ol velī ni^ç met-i üstād-ı feyiz-i ḥaşletūñ
Himmetiyle bir gāzel ḥāṭr-ı güzār oldu bu şeb
- 25 Kalmadı elde ^ç inān iḥtiyār ey gülūñ ter
Feyiz-i himmet-i şevk-rīz müşki bār oldu [bu şeb]
- 26 Tırma taḥrīre şitāb it vaḫtidür ma^ç zürsuñ
^ç Acz ü taḫşirūñ seninçün iğzār oldu [bu şeb]

-560-

74a

Ġazel

Fā^ç ilātūn Fā^ç ilātūn Fā^ç ilātūn Fā^ç ilūn

- 1 Ġonca-i maḫşūd açıldı nev-bahār oldu bu şeb
Nev-resīdem ^ç izzüm seyr-i lālezār oldu bu şeb
- 2 Leyle-i ^ç abd-ı vişāle gebeş dil-i ḫurbān için
Rište-i bend zūlf-i sevdāda nizār oldu [bu şeb]

- 3 Tıfl-ı dil bāzīçe-i ğamdan ħalāş olsa nola
Zāde-i ṭab‘-ı sürürüm bî-ķarār oldu bu şeb
- 4 Mevsim-i ihsāndur ey ma‘ den-i genc-i ‘ aṭā
Şeb-çerāġ-ı lüṭf-ı himmet lem‘ a-dār oldu bu şeb
- 5 Bende bir ‘ Ālī cenāba ḫāk-i pāy olsam nola
Der ki üstādda şı‘ irüm şe‘ār oldu bu şeb

Tetimme 6 Ḥāric ez resm-i edebdür eylemek ‘ arz-ı sūḫan
İntisābum ġayretinden ictisār oldu bu şeb

- 7 Ğayrı gül eyle du‘ ā ol zāt-ı ‘ Ālī ķadre kim
Dāmen-i ‘ afvuyla cürmüñ istidāre oldu bu şeb
- 8 Ḥaķķ- Te‘ ālā devlet ü ‘ ömrüñ füzün itsün şehā
Himmet-i lüṭfuñla ‘ Ālī nā-medār oldu bu şeb

-561-

‘ Ālī

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün (Fā‘ lün)

- 1 Ḥāzret-i Sulṭān Maḫmūd Ḥān ‘ adlī ṭal‘ ātın
Şāhid-i iķbālidür evc-i felekde lem‘ ā-dār
- 2 Faḫr ider zāt-ı hümāyūnuyla cümle bende-gān
Ḥükm-i ‘ adlī şöyle kim ‘ ahdinde buldı iştihār
- 3 Ḥamdülillāh oldu dergāh-ı Ḥudādan fetḫ-yāb
‘ Arşdan peyk-i du‘ ā itdi ķabul-gāhı güzār
- 4 Ya‘ ni bir şeh-zāde mişk‘āt-ı nūr-ı behcetin
Oldılar teşrīfine revzen-güşā-yı intizār

- 5 Yārūñ Allāh Te‘ālā bir meh-i ferhunda ferr
 Toğdı bir burc-i sa‘ādetden idüp nūrun nişār
- 6 Leyle-i sevrinde tabl-ı gūlgūlı itdi uşūl
 Raķşa girdi zūhre-i çarḥ oldı bī-şabr u qarār
- 7 Şimdi oldı pūr ferāḥ tārīḥ-i nūvīsān kemāl
 Ellerinde ḥāme-i midḥat şı‘ār-ı şehr-i yār
- 8 Fetḥ ü nuşret maḳdūmıdur ol nihāl-i bī-mişāl
 Kim sürūr u şevkle ḥāṭr-ı güzār ehl-i diyār
- 9 Tūl-ı ‘ömr ile mu‘ammer eyliye mevlā hemān
 Dāye-i şihḥat anı ḥıfz eylesün leyl ü nehār
- 10 ‘Ālemi raḳḳās-ı dest-efşān şevḳ itdi yine
 Nağme-i senc ferḥat-ı şāhzāde-i ‘Ālī tebār
- 11 Söyledüm tārīḥ-i bālā bende ‘Ālī şevḳıyle
 Müjde Sulṭān Murād itdi cihānı kām-kār

-562-

74b

Tārīḥ-i Berā-yı Seng-i Gevr

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün (Fā‘lün)

- 1 İrcu‘ı nass-ı kerīmine olup bend-i rızā
 Mürğ-i rūḥa ḳafes-i tenden idüp bāl [u] küşā
- 2 ‘Ömr-i evlād-ı ‘alī ḥubbā ile ḥatm oldı
 Zikri tevḥīd idi endişesi her dem mevlā
- 3 İsmi āmine ḥasībü’l-neseb idi el-ḥaḳḳ
 Mişlī nā-yāb felek-i zātı bulunmaz ḥayfā

4 Hemcivârı vü muhibbi aña giryân oldı
Fevtini güş idüp ez her cihet ‘Âlî şeydâ

5 Söyledi rihlet-i mâtem-kedesi târihün
Naqd-ı cân hüseyinin ‘aşkına bak kıldı fedâ

[1223]

-563-

Târîh-i Vefât

Mefâ‘ ilün Mefâ‘ ilün Mefâ‘ ilün Mefâ‘ ilün

1 Mâ‘il-i gül-i nefsin zâ‘ika her câna şâmildür
Nidâ-yı ırcu‘ı eyler beķâ dergâhına da‘vet

2 Cihânda ‘ömr-i nüh olsa zevâlî ‘âķibet der-kâr
Baş ağrısı bahâne neylesün Loķmân-ı zî-hikmet

3 Nihâl-i gönca-i ‘işmet idi gülzâr-ı ‘âlemde
Dirîgâ şarşar-ı bād u bāden eyledi rihlet

4 Zübeyde Seyyide Hânım hasîbü‘l-nesl idi hayfâ
İde rüh-ı şerîfin Hâķ Te‘âlâ ğarķa-i rahmet

5 Du‘âsı harf-i menķûṭ ile düşdi fevtine târih
Ola yâ Rabb Zübeyde Hânıma cāy-ı şafâ cennet

[1227]

-564-

Tārīḫ-i Cülüs-ı Hümāyün Ḥazret-i Sulṭān Maḥmūd Ḥān
Eyne 'l- Sulṭān El-Merḥūm ' Abdū 'l-Ḥamīd Ḥān Eyne 'l- Sulṭān
El-Merḥūm Aḥmed Ḥān

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Ḥamdulillāh-ı ṭulū' eyledi şems-i maḫşūd
Zulmet-ārā-yı elem oldu cihāndan maṭrūd
- 2 Emr-i şāhā yāzılup gitdi emīr-i çarḫa
Eyliye nücm-ı nuḫūsetleri gökden merdūd
- 3 Genc-i vaḫdetde idüm nuṭḫa mecālüm yoğ idi
Beni dem-beste vü lāl itmişdi ṭa' n-ı ḫasūd
- 4 Bende bildüm ki hemān bende imiş cürm ü ḫaṭā
Zann iderum ki der lutf u ' ināyyet-i mesdūd
- 5 Bu sözümden gāzab ālūde nigāh eyleyerek
Didi baḫtum baḫa ey kemüşre rāh-ı maḫşūd
- 6 Baḫa tevbiḫ u ' itāb itmegi kılduḫ mu' tād
Yeter itduḫ beni ālāt-ı sitemden ma' dūd
- 7 Didi nān- perver iken devlet-i ' Oşmāniyede
Ne revādur kavle sermāye-i ṭālī' mefḫūd
- 8 Vaḫtidür destine al ḫāme-i midḫatkāruḫ
Oldı tārīḫ-i nüvīsāne ' ināyyet mev' ūd
- 9 O güzīde ḫulefā dūde-i ḫuṭb-ı ḫāḫān
Faḫr ider zāt-ı hümāyün ile cümle cünūd

- 10 Dāverā-yı dād-gerā şāh-ı ʿadālet- ārā
Eyliye taht-ı hümāyūnunu mevlā mesʿūd
- 75a 11 İdeli devlet u iqbālle tahta teşrīf
Ve lehū Oldı ğam leşkeri şahrā-yı cihāndan nā-būd
- 12 Kātı meyl itmiş idi cevr ile dīvār-ı cihān
Hızr-veş-ı maʿdeleti virdi ʿiānetle ʿamūd
- 13 Lemeʿān itdiği gündən beru reʿyi dehre
Fevz ü nuşret eşeri kūrş-ı kamer-veş meşhūd
- 15 Südde-i devlitidür kıble-i erbāb-ı niyāz
Āsitān-ı keremi maḡsim-i rızķ-ı maʿbūd
- 16 Taht-ı devletde şehā görmeñ içün ez dil ü cān
Rūz [u] şeb kullarūñ eylerdi der-i haḡķa vürūd
- 17 Yekde bir vaşf-ı şehensāhını taḡrīr idemez
Olsa Ḥassān gibi bir şāʿir-i nāver mevcūd
- 18 Haḡķ budur eyledi her bende-i nāçiz-i sürūr
Şavt-ı evʿiyesi tāʿarşa degin itdi şuʿūd
- 19 İtdi her çākeri tebrik cülūsī taḡrīr
Eyledüm ben daḡı cürʿet bi-ʿināyāt vedūd
- 20 ʿAbd-ı nā-çizini kıl maḡhar-ı maḡlūb-ı fuʿād
Olmasun bendelerūñ içre ḡazīn u büyūd
- 21 Neyyir-i menķibet-ı ʿadlī olunmaz taʿdād
Eylese ḡātra encum-ı ḡadr-ı evşāf-ı vürūd

- 22 Ğayrı Ğacivatıyla kıl Ğatm-ı kelām ey ‘ Ğlī
İde taĞtında hemān ŐaĞt u nuşretle ku‘ ũd
- 23 Tā ki Őurdukça buna Őāk-ı mu‘ allā pāye
BaĞtı pāyinde hemīŐe ola ‘ ōmri memdūd
- 24 İttikā levĞana cevherle yazılsun tārīĞ
TaĞta Őāhāne cũlũs eyledi SulĞān MaĞmūd

Cũlũs fi 1223 yevm-i .....Őā‘ at 9

-565-

**TārīĞ-i Seng-i Mezār Berā-yı Vālide-i ĞaĞır ‘ Ğlī
Fā‘ ilātũn Fā‘ ilātũn Fā‘ ilātũn Fā‘ ilũn (Fā‘ lũn)**

- 1 Ğazret-i Seyyīd ‘ AĞāullāh lebībā-zādenũĞ
Zevce-i Pākizesi ‘ ĞyīŐe Ğātũn nām-dār
- 2 İrcu‘ ı naşŞ-ı kerīmi emrin idũp istimā‘
Eyledi rıĞlet fenādan kıldı ‘ izzũm gũl-‘ izār
- 3 Zikri tevĞīd idi her dem fikri fermān-ı Ğudā
Şavm u tesbīĞ u teheccũdle kılup vaĞtı gũzār
- 4 Pīr-i fāniye olınca itdi ‘ isyāndan Ğazer
Ğh iderdi ĞaŐyet-i Mevlā ile leyl ũ nehār
- 5 Vā-Őesīn demde gŕrũp me‘ vāsını yā hũ diyu
Zikrīni fikrine taĞbīĞ eyledi encām-ı kār
- 6 Bir dũŐer bŕyle du‘ ā maĞmunla tārīĞ-i tām
Ya‘ nī maĞfũr olduĞı bī-Şebhe oldu āŐikār

- 7 Merķad-1 pāki ve rūḥ-1 ʿ Ālī merḥūmesin
Eyleye ḥaḳ Āyişe-i şiddīka yār hem civār

[1224]

-566-

75b

Rindī

Mefāʿ ilün Mefāʿ ilün Mefāʿ ilün Mefāʿ ilün

- 1 Bir itdi ḥāṇdan-1 ḥalāḳ-1 ʿ ālem çün beni ādem
Bu çarḥuḅ esbābında öginür bilürüm dānem
- 2 Şikeste şebşe-veş ṭurmaz aḳar her dem gözümnden yaş
Ne mümkündür seni ey göze çeşmüm görem bī-nem
- 3 Gehi pākīze gevher ṭālib-i ğavvāş-1 deryāyum
Geh olur gülşen içre serv-i raʿ nā arar cūyum
- 4 Bugün raḥm itmedüḅ çāk-i girībānum görüp cāna
Ḥuzūr-1 ḥaḳḳa yarın dāmen-i pāküḅ ṭutam girem
- 5 Eger ki iltifātüḅ olmaz ise Rīndiye hergiz
Ṭoḳuz cāmını eflākuḅ şehā bir bir şoram pürsem

-567-

Ṭārīḥ-i Velādet Şāh-1 Sulṭān

Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilün (Fāʿ lün)

- 1 ʿ Āleme neşr-i füyüzāt eyledi rabb-1 mecīd
Ḥacle-ġāh-1 ġaybdan oldı ʿ ināyet-i cilve-ger
- 2 Zıll-1 ḥaḳḳ Sulṭān Maḥmūd Ḥān ʿ ādil-i meşrebüḅ
ʿ Adl vedādında cihān āsūde oldı ser-te-ser

- 3 Zühre der-dest eyledi cām-ı hilālî şevkiyle
Cār-ı tāk-ı āsumānda itmege çün şiveler
- 4 Müjdeler āfākā kim luḫ-ı Hudā-yı lā yezāl
Viridi ser-tā- ser cihāna inbāt u şevk ü ferr
- 5 Ma' delet şalup hümāyūndan yine bu 'āleme
Geldi bir duḫter ne duḫter cevher-i nāyāb-ter
- 6 'Ömrini baḫtı gibi efzūn ide rabbü'l-'ibād
Maḫdemīn mes'ūd kılsun ol Hudā-yı dād-ger
- 7 Bir mücevher mıṣrā' -ı tārīḫ-i 'Ālī söyledüm
Geldi şāh sulṫān-ı şānī şāh-ı dehre müjdeler

-568-

76a

Ġāzel-i Şābīṫ Taḫmīs-i Fāzıl

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 İdüp bir dil-firibi sürmeli güzeli üzen meşreb
O şūḫ-ı sāde nūḫa itmeseydi şonra bir ḫalb
Gelür oldumda cānum aḫzuma geldikçe leb-bir-leb
Debristāne olmaḫ ḫaşd ider ol tıflı uruşup
Oḫutsun kendini dīvāne olmış ḫāce-i mekteb
- 2 Bu āb u tābla içmiş gibidür āb-ı remmānı
Anı mir'āt-ı veche eyleyüp İskender şānī
Bütün iḫlim ḫūsne ser-te-ser mālīk ider anı
Hele nūş itsün ermüd-i ḫudḫedüḫ āb-ı remānı
ḫızıl olmaya ḫükm eyler ol tefāḫı ḫabḫab
- 3 Eliyle verdigi bir parçacık aḫşāmdan cā ḫadem
Ayāḫumla sebūlī şonra sāḫīden yaḫa ḫaḫdum
ṫurup ḫandillerüm tā be-seḫer şem' -i dili yaḫdum

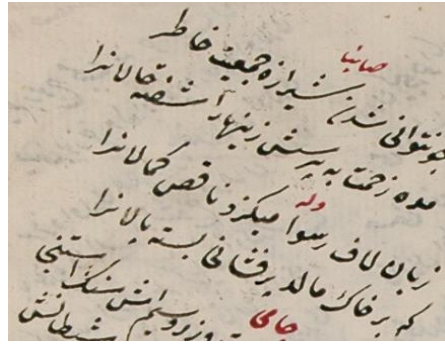
Çözerken düğmesin bu gice yārūñ sā' ate baqđum
Şabağ olmış ağrımış ortalıq münhal olup kevkeb

4 Amān bir qan oldı meclisde def' it anı bir şeyle
Yıkıldı ħaṭrum sāķī yapılmaz bir qadeḥ meyle
Yine lāyık isem ben ver diyemem billūr kaseyle
Bu ' işret gehte sāķī herkese meşrebce luṭfuyla
Cenāb-ı rinde ṭavşān qānı mey şun zāhıde şu'leb

5 Ṭurulmaz Fāzıl meclisde ammā sāket ü şamet
Kıatı ider peymāne keş bir mehveş qānıt
Beni Fażıl dehān-ı şeker -i eḫşān ider sāket
Nola la' l-i mezāb-ı cānı efrāğ eylesem Şābit
Leb-i sāķī mehyā itdi bir yāqutdan qalb

-569-

Şā'ib

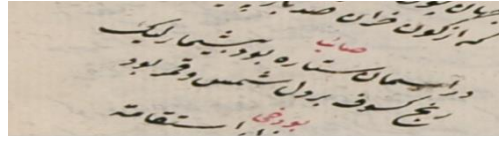
-570-

Cāmī

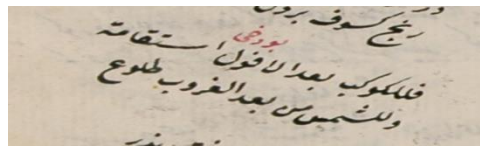
-571-

Şa'ib

-572-

Bu Dağı

-573-

Şerif

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Yüzi mihrîne mehdür meh-i naqlüm aḡteridendür
O rindānedür ıtlākı şıḡāḡ-ı cevheridendür

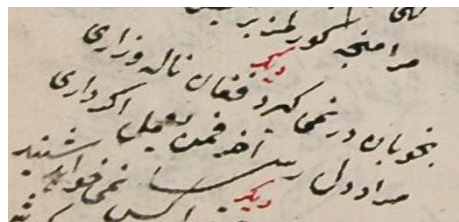
-574-

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Gehi ādem bulunmaz gāh nāme gāhice ḡāme
Merāmınca görilmez bir iş ilāhuḡ belāsıdur

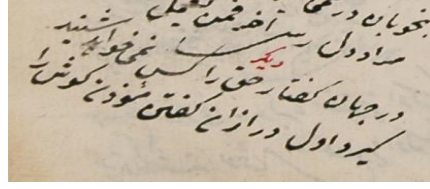
-575-

Diger

-576-

Diger

-577-

76b

Vāşıf Efendi Reisü'l- Küttāb

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

[Fā' ilātün]

[Fā' lün]

- 1 Yem-per-mevc muḥabbet yine cūşān oldı
Ya' nī bu zaḥm-ı dil avāreye dermān oldı
Ser ferū oldı şonu bir yere ğalţān oldı
Bağda var ise o şūḥ ḥırāmān oldı
Āh kim dīdelerüm ḥazanla giryān oldı
İntizār-ı dem vuşlatla ciger kĀn oldı
Gördüm böyle cefākār sitem [ü] endişe
Geh düşer bir nigehiyle bu cihān

Ve lehū 2

Dilde ki yāre ' ayān olmadı kıţ' ā yāre
Merḥamet eylemedi nāle-i āteş-pāre
Der luţfu açılır leyl ü nehār aġyāre
Böyledür ' ādet olur ğonca meķāren ḥāre
Zaḥm-ı ğamzenle olup ehl-i hevā avāre
Ey ṭabīb dil [ü] cān ile devā bīmāre
Derd-i ' aşkuñ beni müstefriķ idüp efkāra
Kimde ḳudret bulunur ḥāl-i dil izhāra
Dilerüm sen daḡı bir dilbere meftūn olasuñ
Mübtelā-i ğişte-i nūş-ı mey gülgün olasuñ

Ve lehū 3 Dün gice havā mezāl-i aḥbāb gibi
Mey düşünē ile gözleri bī-tāb gibi
Ḥüsn-i tenevvür idüp ‘ālemi meh-i tāb gibi
Ḳanzıl olmuş rūḥ-ı gül-gūnu mey-nāb gibi
Bir maḥalde ṭuramaz ḳaç‘ -i simāb gibi
Ḳadrini bilmez aḳar her ṭarafā āb gibi
Nola gizlense şadefte dūr-i nāyāb gibi
Şahra içre ‘adū görse anı ḥ‘āb gibi
İdeli ‘ālemi misyāḥ-ı felek
Görmedi böyle güzel ṭal‘ātı bir mihrūda

Ve lehū 4 Nedrā-yı dil seni mecbūr iden efgāna
Vuşlat-ı yekşeye degmez elem [ü] hicrāna
Olma dildāra şaḳın rabıtasız ḥübāne
Cevr ü ri‘ādet derīne yarana
Görmez efsūḡ ile bu dā‘ire-i rindāne
Benzemezmiş o perī zād meger insāne
‘Āşıkı itmiş iken şem‘ -i reḥa pervāne
O siyeh baḥta sezā mı naḳar-ı bī-gāne
Bu ḳadar üftādelere semt-i rehā miḥnetden
Olmaz asūde felāketzedeler zilletden

Ve lehū 5 Ne ḳadar oşsa daḫi mihr-i felek raḥşetde
Tāb-ı ḥüsnüḡ göricek lābid olur şerminde
Ġoncalar aḡzın açar nazıyla itsüḡ ḥande
Ahūları ciger ahūları çeşmüḡ bende
Ḳalmadı yine ṭāḳat tende
Yoḳmudur zerre ḳadar raḥm-ı mürüvvet sende
Bir kerre ḳametini görse idüp gülşende
Rişte-i şabrını serv eyler idi bir günde
Vāşıf çünkü bulmaz marāz-ı ‘aşḳa devā
Dāmen-i şabra teşiş idelüm şubḫumu

-578-

77a

Cenāb-ı Şeyh Ğalib Efendi

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

- 1 Tāb-ı sevdāya hıtañ dirsem eger baht utanur
Meħaş-ı silsile-i zülf açılır söz uzanur
- 2 Leb-i la' li bañā nuql oldığını naql itsem
Mey-i gül-reng-ile cām-ı Cemün ağız şulanur
- 3 Gün toğar meclis-i ' uşşāka şeb-i hayretde
Her ne sâ' at ki o hürşid-i şabāhat uyanur
- 4 Ne gerek eyler isem dirhem-i dāğı ĩşār
Ser-i bāzār-y muħabbetde biri beş kazanur
- 5 Ol ider seyrini bu hāne-i şad-naşşuñ kim
Şāf āyine gördüğü renge boyanur
- 6 ' Acaba dağdağa-i cāha düşen bî-çāre
Terk-i āsāyişi ser-māye-i devlet mi şanur
- 7 Kec-nihādan bulur rāst sühandan kuvvet
Pir-i hamgeşe-kağı gör ki ' aşāya tayanur
- 8 Küleh-işkeste siyeh mest ve şemşir-be-dest
Kahramān-ı nigeħ-i çeşmüne kimler tayanur
- 9 Niçe kızsın yüzümüz ' arz-ı merām eylemege
O gül-i bāğ-ı şabā geh açılır geh kapanur
- 10 Rūh-ı gülgünunu öpdürmege va' d itmiş idün
Mekr ü ālin dil-i dīvāne ne bilsin inanur

- 11 Āteş-i ‘aşqda maḥv itmege çār ‘unşurunu
Dört yanından kemer-i gayreti merdān kuşanur
- 12 Ḳadri kemdür velī ma‘ nā-yı sūḥan zāhirdür
Ne kadar bilmese de ḥalk hünermendi tanur
- 13 Vaḳt-i bāzīçe-i ğaflet mi olur şanduḡ sen
Vaḳt olur kim dil-i dīvāne de ey çarḡ utanur
- 14 Lafz-ı rengin degül cümle-i şir-i tab‘ um
Esb-i şebdiz-i ḳalem gördüğü dem ḳan kuşanur
- 15 Ḥazret-i Neş‘ete tā pey-rev olunca Ğālib
Ḥāme vādī-i belāgatda daḡı çok tolanur

-579-

Ḥazret-i Ğālib Dede Efendi

Mef‘ ulü Fā‘ ilätü Mefā‘ ilü Fā‘ ilün

- 1 Bir gün o kāfir ehl-i dile terk-i dīn¹⁷² ider
Ḥaṭṭ-ı siyāhı ḡamzeye telḳin-i dīn ider
- 2 Lā-ḥavl o çeşm-i sāḡir-i şehlä-nigāhdan
Her sözde zü‘fiḳār-ı ‘ Alīye yemīn ider
- 3 Nāyuḡ ki ṭıfl-ı mektebidir şaff-ı müsiḳār
Üstād öḡünde verziş-i āh u enīn ider
- 4 ‘Aşḳuḡ şaf-ı cemā‘ atıdur şaff-ı müsiḳār
Neydür imām edā-yı namāz-ı enīn ider

---

¹⁷² dīn: kīn (Ş. G. D.)

- 5   Āyīnesine nāzır olan hūş der-demün
Her bir nigāhını nefes-i vā-pesīn ider
- 6   Mekteb de ağızı misk kōkar tıfl-ı turre kim
Zülfünden ʿilm-i sihr için āheng-i çin ider
- 7   Āyīnedār-ı şūret-i bī-dād-ı tīg-i nāz
Āh u enīnini siper-i āhenīn ider
- 8   Ġālib zemīn-i köhneyi Hızır-ı hayāt-veş
Geçdikçe kilik-i sebz-peyim nez-zemīn ider
- 9   İksir-i ʿaşk-ı şubh-ı şafā nev-bahār-ı baş
Her nutku kim ider nazar-ı Şems-i dīn ider

-580-

77b

Kānī

Mefāʿ ilün Mefāʿ ilün Mefāʿ ilün Mefāʿ ilün

- 1   Bu çāk-i sīneye yer yer refūlar heb senünçündür
Bu köhne cāmeye bu reng ü rular heb senünçündür
- 2   Niçün ey muğ-beçe ey duht-ı rez sultanlık itmezsin
Miyān-ı mey-keşānda hāy u hular heb senünçündür
- 3   Bu şābunu ʿl-ḥumūmu nūşdan maqşad ḥaḳīkatde
Bu cāme şüy-ı cismi şüst-şular heb senünçündür
- 4   Sebūdan sāğara ilkā vü sāğardan leb-i rinde
Leb-i rindāndan güft-gular heb senünçündür
- 5   Akıtmağ seng-diller ʿışkına deryāçe-i eşki
Urulmağ böyle taşdan taşā cular heb senünçündür

- 6 Yetişdür ey nihâl-i tâk-i toĥm-1 duĥt-1 engürü
Yere toĥm-1 kedüdan ser-ferûlar heb senünçündür
- 7 Nola Kânîyi itseñ bir selâm-1 tâzeyeye şâyân
Žamîr-i dilde köhne arzular heb senünçündür

-581-

Kânî

Mef' ulü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe' ülün

- 1 Şolmuş çiçeği başıma taķmaķ ne revâdur
Dildâr-1 ĥať-âverdeye baķmaķ ne revâdur
- 2 Yâ Rabb ķuluñu nâz u na' im ile büyüdüñ
Şoñra birağup âteşe yaķmaķ ne revâdur
- 3 Ķânım yoluñu şulamağa ĥâzır iken ĥiç
Boş yerlere şular gibi aķmaķ ne revâdur
- 4 Şimşek gibi ' ışķuñ şerer-i dilde çaķarken
Mey-ĥânedeki bâdeyi çaķmaķ ne revâdur
- 5 Bir kimseye bir iylik idüp şoñra da Kânî
Şoĥbet arasında başa kaķmaķ ne revâdur

-582-

Kânî

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

- 1 Suĥan-1 ' ışķ-1 ĥudâ çün ezeli ķâlimdür
Ķıl u ķal eylememek lâzıme-i ĥâlimdür
- 2 ' Aķlumu mehr virüp duĥt-1 rez-i ' aķd itdüm
Ger ĥelâlümde disem ' ayb degil mâlumdur

- 3 Bize erbāb-ı taşarruf olamaz harf-endāz
Sīğa-i emsile-i ‘unşurumuz sālimdür
- 4 Zāhidüñ daħlı mey-i bī-meze-i ğafletedür
Almaz aġza lebiñi mes’eleve ‘ālimdür
- 5 Ğamzesi kanlu idüğünde nazār var zīrā¹⁷³
Hañçeri dil dökerek kana girer zālimdür

-583-

Kānī

Fā’ ilātün Fā’ ilātün Fā’ ilātün Fā’ ilün

- 1 Giryē-i mestāne keyf-i sāġar-ı şahbā virür
Ġāh olur kim kaçreler keyfiyyet-i deryā virür
- 2 Āşinā-yı kıl u kāl-i baħş-i vaħdet olma kim
Ma’ nī-i bī-ġānaye her biri bir ma’ nā virür
- 3 Ehl-i devlet va’ d-i bī-incāz ile aldar seni
Şeyhler de şimdi dervişāne heb esmā virür
- 4 Bārgāh-ı ġayriden ummā huşul-i maṭlabı
Ādeme her ne virürse şāh-ı istignā virür
- 5 Sen hemān dest-i niyāzı bārgāh-ı Haḡka aç
Kānīyā her ne dilersen hażret-i Allāh virür

---

¹⁷³ zīrā: kānī (K. D.)

-584-

78a

Kānī

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

- 1 Ne tūvānger ne keremver ne zevi 'l-cāh yapar
Ne hıdīv ü ne müşir ü ne şehin-şāh yapar
- 2 Kaşr-ı vīrān-şüdesin hāne-ħarāb ğadruñ
Sen elem çekme gönül Ğazret-i Allāh yapar
- 3 Şarşar-ı 'ātiye depretmiyecek hāneleri
Bir nermce şıacacık āh-ı sehergāh yapar
- 4 Ğam yeme dil-i ğayret-zede ğaddāruñ işüñ
Ğazret-i Muntakīm-i 'adl be bi 'llāh yapar
- 5 Yed-i tūlā-yı ğaşm yetmiyecek yerleri heb
Ğayretu 'llah olıcağ bir yed-i kūtāh yapar
- 6 Dime iħmāl ider ümmīd ki imhāl eyler
Bir gün olur işi ber-şüret-i dil-ħāh yapar
- 7 Kaħr-ı ğaşma idicek emr-i ta' alluğ Ğaħkuñ
Peşşeye şakb-ı dimāğ u dehenüñ rāh yapar
- 8 Dilde kim ğaşıl ola cezbe-i mıknısi
Ğaşm-ı pulād-ten olsa bayağı kāh yapar
- 9 Böyledür kâ 'ide-i kaħr u luţf 'ālemde
Ğāne-i ehl-i dili gāh yıkar gāh yapar
- 10 Şeb-i hecrüñ seheri yaklaşıcak ğazret-i Ğaħk
Ğhınuñ her şererin meş' ale-i māh yapar

- 11 Sen hemān hāzır ol Allāh unutmaz kulunu
Sen uyurken işi birden bire nā-gāh yapar
- 12 Kāniyā eşk yıkar hānesini ğagdāruñ
Āhı elden koma maġdūruñ işüñ āh yapar

-585-

Nābī

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

- 1 Çerāġa şarf itmez yandırıcaya deġ
Vişāle eyleme ibrām uşandırıcaya deġ
- 2 Kemiyyet-i bādeyi sevr-kān kāşandırıcaya deġ
O māhı hāle-i bezme dadandırıcaya deġ
- 3 Olnca hāyla mā'ile vişāl-i cānāna
Çalışma pūse-i kenāra uyandırıcaya deġ
- 4 Bu dehr içinde kime virdi sākī-i devrān
Peyāle-i mey ümidi kandırıcaya deġ
- 5 Hāyāl-i vaġt ile bu çeşme-sār ma' niyi
Karışdırur nice nādān bulandırıcaya deġ
- 6 Ne çāremince çekerler o nātevān hedefi
Zebānı nāveġ tīre tayandırıcaya deġ
- 7 Hezār-ı ġise naġd-ı sireşküm oldu telef
O şūha māye-i naġvet kazandırıcaya deġ
- 8 Öpüp kitāb-ı ruġuñ eyledüm hezār-ı kaseñ
O şāha şıdġ-ı derūnum inandırıcaya deġ

9 Çalışdı bu ğazel ābdara ey Nābī
Zebān-ı ħame-i ħışnı şulandırıncaya dek

-586-

Şābit

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1 N'işlesem bende dil-i ħasteyle bilmem n'itsem
Zehr ise işledemez zaĥmıma merhem itsem

2 Beni ħummā-yı ğam u miĥneti çok incitdi
Tutsam ol şūĥu biraz örselesem incitsem

3 Taleb-i ħavzda tırmuş varup ol serv-i revān
Varsam ardundan uşuliyle doĥunsam itsem

4 Uĥma bitme dir iken şā' iĥa-i āteş-i āh
Dīde-i eşk ' aceb dir mey ki öğsem bitsem

5 Bu ħarābātda Şābit olamam sulţānım
Dil-i vīrānumı yapsaĥ da yıķılsam gitsem

-587-

78b

Mevlānā Nazīm

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1 Kādeĥ-i ŋuşān ¹⁷⁴ bezm-i ' işrete ey ħāne mey-ĥāne
Ĥuşūşā sākī-i meclis şuna kestāne mestāne

2 Sözüĥ zehr ise nūşān-ı ğama tiryāk-ı şevĥ eyle
Zebānuĥ niş-i āzār eyleme yārāne merāne

¹⁷⁴ Kādeĥ-i ŋuşān: Mey-āsāmān-ı (Y. N. D.)

- 3 Mesîh-asâ seyâhat eyleyenler pây-ı himmetle
Başar evvel ademde gerdiş ¹⁷⁵ gerdâne merdâne
- 4 Şafâsında ider sa‘y ü tavâf-ı Ka‘be-i maqşûd
Girüp ihrâm-ı şevke yüz tutan annâne mennâne
- 5 Gelür bir gâh-ı kemterden sebük-i küh-ı girân olsa
Eger bâr-ı günâhum onsa nâçizâne mîzâne
- 6 Olırsa mazhar-ı luf-ı ¹⁷⁶ Hudâ feyz-i cihân negîrûn.
Nazımâ hüküm ider Tûrân ile İrâne mîrâne

-588-

azret-i Gâlib Dede

Fâ‘ ilâtün Fâ‘ ilâtün Fâ‘ ilâtün Fâ‘ ilün

- 1 Bârgâh-ı himmet-i merdân sulânsız mıdur
‘ Arş-ı Belıs-ı himem bilmem Süleymânsız mıdur
- 2 E ‘ş-şalâ ây pehlevânan-ı maabbet e ‘ş-şalâ
Nerre-şiri yok mu meydânı Nerîmansız mıdur
- 3 Tekyegâh-ı ma‘rifet gördüm arâb olmuş ‘aceb
ıra-püşânı arâbâtu da ‘irfânsız mıdur
- Ve lehû** 4 Feyzden sîr-âb ider yok gül-nihâl-i neş‘eyi
Gülsitân-ı terbiyyet şimdi nigehbânsuz mıdur
- 5 Ücret-i imân mıdur ân-ı Halilu ‘llâh-ı ‘aş
Yosa mihmân-âne-i tevîd mihmânsız mıdur

¹⁷⁵ gerdiş: kürsî (Y. N. D.)

¹⁷⁶ Lutf: feyz (Y. N. D.)

6 Himmet-i pîr-i muğāndan bir nefes olmaz cüdā
Ġālib-i āvāre bu da' vāda bürhānsız mıdur

-589-

Ĥazret-i Ġālib

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1 Ĥaṭ mıdur bāl-i hümā-yı evc-i istiğnā mıdur
Sāye-i nūr-ı siyāh-ı 'ālem-i bālā¹⁷⁷ mıdur

2 Zîr-i fesde perçemün ħat ħat nihān itmiş o māh
İsm-i A' zam vefķi var bir nüṣḥa-i kübrā mıdur

3 'Aks idüp¹⁷⁸ ruḥsāra o ħaṭṭ-ı sebz-reng
Cevher-i ŧeṣṣîr-i ebrûdur disem bî-cā mıdur

4 Zāğ virürse dem-be-dem nāzıyla tîğ-i ħamzesi
Deme ħavġā-yı maḥabbet ħaṭ' olur da' vā mıdur

5 Bağ ne işler kessin āṣûb-ı zamān-ı ħaçerün
Fitne ma' lûm olmasın peydā mı nā-peydā mıdur

6 Āteṣ-i rüyunda dūd-ı 'anber-i ħāluḡ mıdur
Yoḥsa sırr-ı ser-nüviṣṭ-i 'āṣıķ-ı ŧeydā mıdur

7 'Aṣķdur bir ŧeb-çerāğ-ı zulmet-i āb-ı ħayāt
Ĥaṭṭ-ı la' lünġe disem anı tehî da' vā mıdur

8 Ser-be-ser eṣ'ār-ı Ġālib dil-pezîr olsa nola¹⁷⁹
Her süḥanver mazḥar-ı iḥsān-ı Mevlānā mıdur

¹⁷⁷ bālā: ma' nā (Ş. G. D.)

¹⁷⁸ idüp: iden (Ş. G. D.)

¹⁷⁹ nola: ne var (Ş. G. D.)

Berber-nāme

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

- 1 Şeh-levendāne kesüm şevk ile hengām-ı seher
Semt-i dükkāna hırām itdi o şüh-ı berber
İdinüp cāzibe-i ehl-i derūnı reh-ber
Viridi dükkānçeye teşrifi ile zīnet ü fer
Kec-küleh kākül ucun gösterüp ol sünbül-i ter
Tabla perçemden ehibbāsına şaçdı ' anber
- 2 İtdiler buse-i la' l-i leb-i şirine heves
Müşteri üşdi dükāna yine mānend-i meges
Bu kadar kimseye kıyruq mu şalur ol nevres
Yā çözülsün yā başı kaydını düşsün¹⁸⁰ herkes
İstemez virseler ol gönca-dehen yoluna ser
Belki maqbüle geçer olsa birāz sīm ile zer
- 3 Peştemāl ucı gibi çiyne di ' uşşākını yār
Tasma kayşı gibi şarkar o miyāna agyār
Tüglerüm ürperür ol hāleti görsem her bār
Böyle cünbüşle olur korçarum agyār der-kār
Yāri şan' atla ider terbiye üstādı meger
Yoḥsa başdan çıkarır anı rakīb-i kāfer
- 4 Ne ' aceb çekmeceli dil-bere dūş oldıq āh
Tasmanuḡ¹⁸¹ kayışuḡ alur ' aşığı şirtından o māh
Mihr ü meh saḡl ü legen şebnem [ü] gül aḡa miyāh
Şekl-i zencirde gīsū-yı mücā' ad her gāh
Külçe-i sīm muşaffā bilegi āyine ber
Ġamzesi uşturadur nāvek-i müjgān nişter

¹⁸⁰ düşsün: görsün (BEL. D.)

¹⁸¹ Tasmanuḡ: Hemen (BEL. D.)

- 5 Yāra ed‘iyye-i me’süre iderken ta‘līm
Sūz-ı ‘aşk itdi eşer vā‘iz efendiye ‘azīm
Şaşırup hafta-yı başın oldı o fettāne nedīm
‘Aķıbet eyledi dil-dāra şaķalın teslīm
İdüp mā-melekin itdi fedā-yı dil-ber
Gitti piş-tahtada ne cevheri ķaldı ne dūrer
- 6 Kāle-i vaşlını bir ‘adem için eskidemez
Bu ķadar müşterinüñ hātırını incidemez
Da‘vet itme o perī-rūyı tırāşa gidemez
Tāzesiz bir ķuru dükkānķede yārān idemez
Rūy-ı mir‘āte baķar her gelen erbāb-ı nāzar
Olmaz āyīnesüz elbette dükān-ı berber
- Ve lehū** 7 Oldı pertev-fiken ol mevķi‘e bir bedr-i münīr
Ķarsu varınca bu mihr itdi cemālin tenvīr
Hāle-veş urdu o mehpāreye rengin pişgīr
Ser-tırāşa uzadub bonuñ o da oldı esīr
Germ olup itdi ‘araķ-ķinini kesdi anı der
Baş aķıķ ‘aşıķ-ı dīvāneye döndi o pūser
- 8 Dik tūrup herkese ol serv iderken perhāş
Ser-fürū eyledi zānūsına yarın ķodı baş
Mū-be-mū eyledi esrār-ı dil-i zārını fāş
Birbiriyle niķe bin nāz u niyāz itdi tırāş
Ķalmadı hergiz o meh-rūda kesāfetden eşer
Ķıl ķadar ‘aybı eger var ise anuñ göster
- 9 Şāne aķdı ābānūs gibi siyeh perķemūni
İtdi mıķrāz ile pīrāste-i bīş ü Kemini
Aldı havlī-i dü-havi ile anun nemini
Eyledi dām-ı belā zūlf-i ham-ender-hamını
Dāne-i hāline eylerse bu esnada nażar
Mürġ-i dil ķurtulamaz ‘aķıbet ol dāma düşer

-591-

79b

Nef'î

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

- 1 'Âşıka ın itmek olmaz mübtelâdur neylesin
Âdeme mihr ü muhabbet bir belâdur neylesin
- 2 Göñül dilberden kesilmezse 'aceb 'âşıkuñ
Ėamzesiyle tâ ezelden âşinâdur neylesin
- 3 Nola ıa' yin itse zabt-ı mülk-i Ėüsñü Ėamzeye
Zülfü bir âşüfte-i serderhevâdur neylesin
- 4 Zülfüne Ėalsa perîşân eylemezdi dilleri
Anı da tağrîk iden bâd-ı sabâdur neylesin
- 5 Olma Nef'î nola dilbeste zülf-i dilbere
ıab' -ı şüğu dâma düşmez bir Ėümâdur neylesin

-592-

Ėâlib Dede Efendi

Mef' ülü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe' ülün

- 1 Perçemi 'aceb müşk-i Buğâra mı nedür bu
ReyĖan mı yâ âşüb Eriğâ mı nedür bu
- 2 Fermânına dilbestedür ol ıurrenuñ 'âlem
Sultân Selim ismine tuğrâ mı nedür bu

-593-

Diger

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Cevher-i zātı gerek yok ihtisāma i' tibār
Feş-i gevher neylesün sīm ü zerün

-594-

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

- 1 Sirişkim-i sebū ' aşkuñla bir baħr-ı ' amik oldu
Miyān-ı leccede ğavvāş-ı endişem ğarik oldu
- 2 Selimā meşye kudret kalmadı rāh-ı muħabbetde
Baña her satır-ı nazım sitāyiş bir tarik oldu

-595-

Faşih

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Serv ü gülbün kadd-i yār-ı cānānımızla bir degül
Māh u ğurşid-i cihān ¹⁸² cānānımızla bir degül
- 2 Cūlaruñ bir bir varup gözden geçirdüñ gülşenüñ
Cüy-bār-ı çeşm-i ħün-efşānımızla bir degül
- 3 Zümre-i ' uşşākdan ' add itmesünler kim bizi
Dest-i ğamdan ceybimiz dāmānımızla bir degül
- 4 Gāh ħün-ı dil gehi laħt-ı ciger rīzān ider
Māceramız dīde-i giryānımızla bir degül

---

¹⁸² cihān: ' arız (FAS. D.)

5 Nüh-sipihri-i bî-ğarârıñ irtifâ'ı ey Fâşih
Estân-ı nâr-ı ¹⁸³ âlî-şânımızla bir degül

-596-

80a

Ĥazret-i Fâzıl Beg

Fe' lâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

[Fâ' ilâtün]

[Fâ' lün]

1 Tesliyyet-i bağş dil-i pür-elem Allâh Kerîm
Luţfa tebdil olıcağ bu sitem Allâh Kerîm

2 Ey tehî dest-i belâ dide-i ħasâvet çekme
İrişür ġâmıma vağt-i kerem Allâh Kerîm

3 Müjdeler ey dil-i zârum ki bu eşnâda bağa
Didi bir zât me' âlî hemim Allâh Kerîm

4 Ĥazret-i Râşid efendi o re'isü'l- küttâb
Geh urur nuğkuna şâhib-i ħadîm Allâh Kerîm

Ve lehü 5 Ya' nî yaklaşma vağt-i kerem rabbânî
Söylemezdi üstâda şiyem Allâh Kerîm

6 Fâzılun ' uğdesi küc-i ħâl olınur demişken
Şimdi ammâ didi ol muğterem Allâh Kerîm

7 Gerçi menfûrum idi bu süĥan-ı cân-ı efrüz
Kime yandı meh didi çekme ġam Allâh Kerîm

8 Ĥayra fâl eylemiş luğfunı ümîd iderüm
Zannum üzre veliyyü'l-ni'âm Allâh Kerîm

¹⁸³ Estân-ı nâr-ı: Dergeh-i sultan-ı (FAS. D.)

- 9 Āh devletlü efendüm bî-alāyı bî-himmet
Eylemiş māye-i def^ç hemim Allāh Kerīm
- 10 Diye iḥsān-ı ʿivaż her nefes Allāh yapar
Himmet-i luṭfa bedel dem-be-dem Allāh Kerīm
- 11 Bu teslīmi nevāz-şemi peh ʿādet mi ʿaceb
Yoḥsa olmuş baḡa ism ü ʿilm Allāh Kerīm
- 12 Vaḡt-i tevzī^ç de tā rûz-ı ezelde gūyā
Yazdı kısmet baḡa levḡ-i ḡalem Allāh Kerīm
- 13 Şimdi dīvārda görsem ferzā maḡv iderüm
Gözümüḡ yaşı ile berrāḡum Allāh Kerīm
- 14 Ne kerīm oldıḡını ben bilürüm ilāhuḡ
Dönilmez ḡānede ehl-i şikem Allāh Kerīm
- 15 Zer u sīm olıcaḡ lāfa gelür mi muḡbüb¹⁸⁴
Disem āḡuşuma gül ey şannum Allāh Kerīm
- 16 Def^ç olur mı suḡanla ʿacabā sulṭanum
Bende erbāb diyü ne disem Allāh Kerīm
- 17 Ḥānde eyler mi nefisle o dehen-i buste-i nāz
Aḡa dirsem açıl ey ḡonca-fem Allāh Kerīm
- 18 Kerem-i ḡaḡḡa sebep lāzum efendüm yoḡsa
Gökden indirmez imiş bir verem Allāh Kerīm
- 19 Kerem ḡaḡḡa vesīle olur inşāllah
Himmet-i zāt mekārüm ḡışm Allāh Kerīm

---

¹⁸⁴ Mahbüb: Cānān (E. F. D.)

20 İrişür vaqt¹⁸⁵-i kerem alma nā-i sef Fāzıl
Dimiş iken saa ol muhteşem Allāh Kerīm

-597-

alife-zāde Şālih Efendinū Kūşād-ı Liyesine Tārīhdür
Fe' ilātūn Mefā' ilūn Fe' ilūn (Fā' lūn)

- 1 Bārek-Allāh o şū-ı māh-ı liā
Görse Yūsuf aa olur bende
- 2 Çār-ı ebrū iken o çeşm-i siyāh
Gör ne oldu aa firībende
- 3 Çeşm-i bīmārına gönül haste
Pıçış-i turre sīne-i dil bende
- 4 Eyleyince teāfūlāne nigāh
amzesi ' aşıa ider hānde
- 5 O nūr-ı çeşm ile gördi eger
Kendi kendin olurdu efgende
- 6 Şimdi ittūnde lecceye seni gūşād
Oldı üftāde kāmı şerminde
- 7 Hūsne bir at daı virüp revnāk
apıldı şu semūrı dūlbende
- 8 Def' iūn ıl u āl ' uşşāı
Şaal oldu irāde berberde

---

¹⁸⁵ vaqt: lutf (E. F. D.)

- 9 Sünnet-i Aḥmedi idüp icrā
Mübārek bād didi her bende
- 10 Aḡa taḥsīn idüp yüzüne disem
Bālte şādef görüp ‘Ālī bende
- 11 Görün ehl-i ḥuluş desin tārīḡ
Ḥaṭṭ-ı vechüñ yaqışdı bil sende

[1229]

-598-

80b

Nābī

Mefā’ ilün Fe’ ilātün Mefā’ ilün Fe’ ilün

- 1 O ḡonca bāḡda mānend-i gül güşāde degül
Hezārdan niçün efgānımız ziyāde degül
- 2 Kenāre çekmek ümīdiyle dil seni cānā
Mişāl-i mevce-i deryā qarār-dāde degül
- 3 Çıqardı gūşe-i eyyām u şāle dil ammā
Ḥam-ı kemend-i emel küngür-i recāda degül
- 4 Fiḡān ü zāruñ işitdüm esīr-i ṭurresinüñ
Egerçi bestedür ammā velī şabāda degül
- 5 Yapan anı yine mi’ mār-ı iltitātundur
Göñül ḡarāb-ı sitemdür ḡarāb-ı bāde degül
- 6 Kemān-ı cevriñi çekmek ümīdin itme göñül
Kemān-ı saḡtdur ol gördüğüñ kebāde degül

7 Niyāzmend-i vişāl ol o Şermi ey Nābī
Ne var temenni-i vuşlat hīlāf-ı āde degül

-599-

Nābī

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün

- 1 Esrār-ı hauqla dili medhūŐ idelüm
Bir kez ğam-ı dūnyāyı ferāmuŐ idebülsem
- 2 Eylerdüm iki destimi bir ufl-ı mualsam
Ol āmeti mevzūnı der-āğūŐ idebülsem
- 3 Göstermez idüm kimseye hī lezzet-i la' lūŐ
Mihri-i lebüm ol ni' mete ser-pūŐ idebülsem
- 4 İtmek nice olur encümen-i dehri perīŐān
Bir kez mey-i sāmān-Őikeni nūŐ idebülsem
- 5 Virmez suhan-ārālığa hī kimseye nevbet
Nābī dehen-i hāmeyi hāmuŐ idebülsem

-600-

Diger ıt' a

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün

- 1 Āh itmez idüm Şabra dili rām idebülsem
Şabr eyler idüm firata ārām idebülsem
- 2 ĀyīnemizūŐ almadı zerrece ğubārı
Bir kerre mey-i aŐka dili cām idebülsem

-601-

‘Ālī

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

- 1 Cū raķībe şabr idemem dil-rübā degül
Bīgāne nāzını çekemem āşinā degül
- 2 Bir eşnā-yı nigāh[i]le kārī olur tamām
Ümīd-diger ol gül-zeden revā degül
- 3 Maħrūm-ı raħm ider beni ğayrı idüp helāk
Vardur vefāsı ol şehūņ ammā baņa degül
- 4 Biz ħad-i ‘aşķımız bilürüz ķā’ilüz hemān
Şāyeste-i cefā ola bilūņ vefā degül
- 5 Bir luţfa varmı kim sitemi dürli olmaya
Bir neşve yok ki derd-i sırrı derkafa degül
- 6 ‘Ālī rūĥ-ı nīyāzı hemān eyle pāyimāl
Farţ-ı gūnāhı māni‘-ı ‘afv-ı Ĥudā degül
- 81a¹⁸⁶ 10 Zīb-i ser eyledi destār-ı şükufeāsā
Ve lehū Cā-be-cā dil-bere sıĥĥā didi yārān-ı şafā
Rūy-ı berber-beçe oldı aņa āyīne-nümā
Göricek āyīnede kenduyi ol bī-hemtā
Üstüne gerçi nişār eyledi çok sīm ile zer
Naķd-ı cānı ķor idi āyīneye bulsa eger
- 11 Şundılar destine ķahve ile lebā-leb fincān
Āħ ‘aşıķ gibi bir iki nefes çekeden duĥān
‘Āşıķ-zāra Belīgā ne belādur yārān

¹⁸⁶ Bu şiir 79a numaralı yaprakta bulunan Berbername şiirinin devamıdır.

odı cānāna bī-‘ izzim eyledi ol pet bī-cān
Baş açık āh u figān ittgimüz almadı eşer
Gitdi ol āfet revān bize aldı bir bir

-602-

ıf‘ a

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

- 1 Kimdür ol kim mey-i Őādıyla olup Şir-i nīkām
Aña hamyāze-i ğam olmada āhir encām
- 2 Mest-ı Őahbā-yı meserret olanuĝ hālī budur
Gāh peymāne-i aker gāh humār-ı ālām

-603-

Tārīh-i Vefāt

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün

- 1 Şerha ekdüm dāĝı yadum kōz kōz itdüm sīnemi
Dāĝumı seyr eyleyen bilsün benüm tārīhimi

[1055]

-604-

Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün

- 1 Mülāyimdür o ursun merhem minnetden
Őikāf-ı sīne-i sührāb-ı dilde haner-i sitem

-605-

Çıt' a

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Fā' ilün

1 Baķınca rūyına yārūñ nigeħ yāz yaķılır
Giren behište yoķdur gene yāz yaķılır

2 Ķalursa āteş-i ruħsarı böyle tā bende
Mişāl-i ' anber o ħāl-i siyeh yāz yaķılır

-606-

81b

Terci' -i Bend Mevlānā Ħaşmet Fermāyid

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1 Keyfiyyet-i bī-keyf ile Allāh-perestüz
Ser-mestī-i şahbā ile peymāne-şikestüz
Derd-i ser olur ehl-i dile neş'e-i āmāl
Biz bāde-i bī-reng-i kemā-kān ile mestüz
Şeh-rāh-ı ta' ayyün dileme vādī-i nistī
Davā-yı vücūdu kıoyalum hest ile hestüz
A' lā-yı merātibde ' ayān zıll-ı vücūduz
Düşdük yere biz sāye-şifat ħāk ile pestüz
İrmez elimiz dā'ire-i kesrete aşlā
Biz ħalkā-i tevĥid gibi dest-be-destüz

Şūfī gibi biz şāf-dil-i nūr-ı şafāyuz

Mir' āt-ı cilā-dāde-i vech-i ' urefāyuz

Ve lehū

2 Derk eyle bu devrāndadur devr-i mükāfāt
Hem-dā'iredür ādeme ħayvān u nebātāt
Tafşilimizün defter-i icmālidür evkāt
Enfüsdan alur pertevini nūr-ı semāvāt
Büt gibi perestiş mi olur daħi şems-i cihāna
Bī-ķayd-ı cihet olmalıdur dilde ' ibādāt

Āyīnesidür vech-i beşer nūr-ı cemālūñ
Esmā vü şıfat oldı müsemmasına mir ʿāt
Ne ğavs-ı bihār it ü ne gül-geşt-i diyār it
ʿUmmān-ı dilinde bulunur dürr-i murādāt
Taʿrife sezā sırr-ı İlähî de söz olmaz
Yoğdur harem-i cān u dile rāh-ı mağālāt

Āyīne-i şıfat¹⁸⁷ sâf gerek sīne-i ʿārīf
Kim anda bedīdār ola timsāl-i maʿārīf

Ve lehū 3 Nūr-ı siyeh dil ki süveydāda nihāndur
Ol nūr-ı siyeh merdümek-i dīde-i cāndur
Terk eyle kıyūdāt-ı izāfātı ser-ā-ser
Kimse dimesin saña fülān ibni fülāndur
Sīl levḥ-i dilinden heves-i būd u nebūdu
Bil sırr-ı kemālātını ne in ü ne āndur
Vākıf olayum dirseñ eger sırr-ı zuhūra¹⁸⁸
Āşār ḥalāyıkda ʿayān dilde nihāndur
Āmed şüdüne eyle nazar leyl ü nehāruñ
İkbāl ile idbāra sebep devr-i zamāndur
Cān sırrına maḥrem olan añlar bu şafāyı
Bu dār-ı fenā içre bulur zevk ü beḳāyı¹⁸⁹

Ve lehū 4 Sākî bize şun bāde-i engūru İrem ʾden
Keyfīyyet-i uḥrā ḳapalum meşreb-i Cem ʾden
Bir bāde ola neşve-i ser-şārı dem-ā-dem
Versin dile şevḳ-i ebedī bezm-i kıdemden
Mecnūñ degül ʿāḳil ü dānādur o dil kim
Bī-ḳayd ola zencīr-i ḥurūfāt-ı ḳaleminden
Kendūñ bilen eyler mi nazar naḳş-ı vücūda
Vārestedür erbāb-ı beḳā ḥayl u ḥaşemden

¹⁸⁷ Āyīne-i şıfat: Āyīne gibi (HAŞ. D.)

¹⁸⁸ zuhūra: vücūda (HAŞ. D.)

¹⁸⁹ beḳāyı: şafāyı (HAŞ. D.)

Bükme belini vaz^c -1 girân ile bu halkuñ
Sen dağı ser-âzâd olasin ger üstümden
İnsâna haķâretle nazar ^c ayn-1 haķardur
Ey merdüm-i dīdem yarāşan ħüsn-i nazadur

Ve lehū 5 İnsân olana dīde-i cānından yer eyle
Merdümlere ey ķurre-i ^c aynum nazar eyle
^c Aksün ālayum dirseñ eger nūr-1 cemālün
Āyīne gibi levĥ-i dilün şāf-ter eyler
Nūr-1 başarı ^c ayn-1 bāşiret ile pür kıł
Ey dil ikilikden ħazer eyle ħazer eyle

82a İşkāt-1 ķuyūdāt ile gelür pertev-i vaĥdet
Envār-1 tecerrüdle dilün şu^c le-ver eyle
Geldün bu fenā mülküne çün keç ^c aķabātı
Bu aĥsen-i şüret ile bārī güzer eyle
Bī-fā³ide dünyāya perestiş nice bir bu
Öldürdi bizi āh u bī-hüde tekāpū

Ve lehū 6 Dünyā şeb-i ħırmān u beķā şubĥ-1 şerefdür
Bīdār-1 beķā olmayanuñ ^c ömrü telefdür
Ey gevher¹⁹⁰-i ķān-1 cevāhir bu bilişle
Gevher diyu aĥz eylediğın seng-i ħafezdür
Mānend-i bedr bul şerefi nūr-1 siyehden
Māh-1 rūĥuna her güzelün ħaĥtı kelefdür
Zāhid dil-i mestāne tehī-dest degüldür
Rindān-1 mey-āşām-1 şafā cām-be-kefdür
Ṭa^c na siper olduķça alur menzili ^c ārif
Sehm-i siteme ehl-i dilün cismi hedefdür
Bir ħāle heves eyle ki dā³im ola bāķī
Zımmından anuñ ħatmayasuñ zehr-i firāķı

¹⁹⁰ gevher: cevher (HAŞ. D.)

- Ve lehū 7** Ağyār-ı dil-āzār saña hem-dem olur mı
Murgān-ı dile zāg-ı siyeh tev'em olur mı
Olmazsa nihādında eger cevher-i merdī
Hīç şadr-ı şadāretle kişi ādem olur mı
Bağşāyiş-i haq zāhire taṭbīk ile olmaz
Mīzān-ı meşīyyetde gönül derhem olur mı
Zinhār-ı şağın bakma haqīrāne faķīre
Vādī-i tecerrüdde kişi hīç kem olur mı
Heb kâ'ide-i hikmete merhūndur eşyā
Bī-rābıṭa-i sırr-ı hikem 'ālem olur mı
Hāline göre rızkı olaydı bed ü nīkīñ
Olmazdı zer-i tām-āyārı Venedik 'ūñ
- Ve lehū 8** Peymāne-keş-i mazleme hūkkām-ı zamāndur
Bezm-i mey-i 'iffetde yine Nūşirevān 'dur
Reftār-ı zerāfetle bu eyyāmda gerçek
Müstemāl olan şıdķ-ı hulūşāne yalāndur
Hātem gibi nām ister isen semt-i şehāda
Baş mührü temessüklere eşnāfı dolandur
Hem-cinsimiz Allāh bilür söylemem ammā
Pāşā daḫı Monlālaruñ¹⁹¹ aḫvāli yamāndur
Bağ gittigimüz mesleke bağ melek-i Haqķ'a
Haqķā yolumuz rāst-rev-i dūzaḫiyāndur
Āyā bize bir rāh-ı hidāyet görünür mi
Yoḫsa dil-i bī-çāre bu yolda sürünür mi
- Ve lehū 9** 'Ārif çekemez ṭavrını nev-reste kibāruñ
İllā ki ağā şadrına geçmiş çūkadāruñ
Erbāb-ı ğınā dağdağa-ı cāh ile cāhil
Vādī-i tecāhülde ider geşt ü güzāruñ
Bir ḫande-i gül-rīze daḫı olmadı bādī
Gūş eyledik efgānını gülşende hezāruñ
Devletle cihān taḫtına şāhen-şeh olanlar

¹⁹¹ Pāşā daḫı Monlālaruñ: Pāşalar u mollālarun (HAŞ. D.)

Heb taht-ı türāb eyledüler cāy-ı qarāruŋ
Ĥandānī-i iqbāline aldanma bu dehrūŋ
Ānide geçer revnākı eyyām-ı bahāruŋ
Heb¹⁹² istedigün kāra elūŋ bir kez ereydi
Dünyāya kişi geldiğine bārī degeydi

Ve lehü 10 Ĥaqqā buda bir şavn‘ -ı ĥikem-perver-i şudret
Kim virmedi ‘ālemde murādātına ruşşat

82b Ĥurtaramaz özün lücce-i emvāc-ı belādan
Minhü Girdāb virür ādemi ‘üvnān-ı riyāset
Dünya için icrā-yı ġaraž řānına düşmez
Aĥbāba degül düşmenüŋe eyle mürüvvet
Elādını sen mālā sipāriřmi idersin
Ebnāsına mīrās-ı peder bā‘ iş-i nekbet
Ĥođdıķda ider gendüya ebnā-yı zemāne
Etvār-ı sefhāneyi ser-meşk-i zerafet
Bir zātūŋ ola mertebe [vü] mālı mükemmel
řāyeste mi zulum idene hem māye¹⁹³-i devlet
Aldanma meded zīnet-i dünyāyı nidersin
Bī-vāye gelüp dehre tehī-māye gidersin

Ve lehü 11 Zāhirde siyeh kevkeb isek ma‘ nīde nūruz
Pertev-fiken –i bārīķa-i devĥa-i Ĥūr‘uz
Bir lem‘ a-i pür-řa‘ řa‘ yız nūr-ı siyehden
Ĥürřīd-řıfat řule‘ -ver-i řubĥ-ı zuhūruz
Rūřen kılarız bīkr-i ma‘ nīyi gelince
Ĥaclet-geh-i ‘irfānda biz şem‘ -i şu‘ rüz
‘İsāya verin cilve-i iĥyāyı dem-ā-dem
O¹⁹⁴ mareke-ārā-yı ĥařır nefĥa-i řūruz
Naşşında nihān ‘ālem-i kübrā ile řuġrā

¹⁹² Hep: Her (HAŞ. D.)

¹⁹³ hem māye: sermāye (HAŞ. D.)

¹⁹⁴ O: Biz (HAŞ. D.)

Seyr ile Süleymān-ı zamān cism ile mūruz
‘Ummān-ı haḳīkatde ḥafī lü’lū’-i zātız
Pā-dest-i ḳader mūnselik-i silk-i şifātız

Ve lehū 12 Ḳul itdi bizi Ḥaḳ o şeh-i der dü-cihāna
Şıḡmaz ‘izām-ı kevkebesi kevn ü mekāna
Her zerresi bir ḳulle-i Ḳāf olsa sezādur
Şems-i şerefi nice şıḡār evc-i beyāna
Girmez gözüne bir eḫaduḡ nūr-ı tecellā
Kuḥl itmiyecek ḥāk-i rehin dīde-i cāna
Dergāhına yüz sürmege cān ile ḥasret
Heb bende-i fermān-beri şāhān-ı zemāna
Cān buldı zuhūrundan ḳaleb-i ‘ālem
Rūḥ oldı vücūdu ezeli cism ile cāna
Ol pādīşeh-i tāc-āver-i ḥuṭbe-i levlāk
Sulṭān-ı şeref-perver-i heft-kişver-i eflāk

Ve lehū 13 Ey şems-i ḥudā pertev-i tū geşte-i beşirā
Nevveret zālāme’z-zelel’ş-şirki münirā
Ez-rüy-ı tū her nīk u bedī terbiye yāst
Ūtiyet ile’l-ḥalkı beşirān ve nezirā
Yek-ḡonce-i bāḡ-ı şemiyet ‘ayn-ı behişt
Fereşet rūḥi ilā-ravdatike rūḥi ḥaşirā
Rüyem bederet südde şode-est be-her sa‘ādet
Ser’ya¹⁹⁵ senedi ricleyke ‘alā-vechī mesirā
Ḥürsīd-i şefā‘āt talebem ez-der-luṭfet
Çün māh-ı siyeh-kāse be-zā’-ı dil-i Ḥaşmet

Ve lehū 14 Yüz verdi dile pertev-i envār¹⁹⁶-ı İlāhi
Döndürdi beyāz-ı şehere rüy-ı siyāhi

¹⁹⁵ Ser’ya: Da’ya (HAŞ. D.)

¹⁹⁶ envār: ḥürşīd (HAŞ. D.)

83a
Minhü Bir dilde ola ' ışk-ı shehen-şāh-ı nübüvvet
Tāb-ı āver-i hūrşid olur pertev-i İlāhī
Müşkil mi qalür ol dil-i pür-nür-ı hikemde
Heb keşf olur esrār-ı şu' ūnat kemā-hī
Hāq 'dan bilürüz cümle zühūrātı berādur
Esbāba dağı eylemezüz nīm nigāhı
Çıkmaz bu gidişle yolumuz semt-i şalāha
Elden qoma ma' nā yağıdan meslek u rāhı
Bu salṭanat u ceng ü şavāş ehli nic ' oldı
Dehrin nereye gitdi bu şāhān [u] sipāhı
Şarf eyleme dünyāya yazıq ' ömrü telefdür
Dünyā selef uḡrā bilene ḡayr-ı ḡalefder

Ve lehü 15 Cūyān ola gör Qāf-ı dilüñ ' anqasın
Elbet arayān dilde bulur Mevlā 'sın
' Ārif düşe mi çengel-i kıll u qāle
Fehm eylemeden sırr-ı dilüñ ma' nasın
Hep gördüğümüz luḡ u kerem āh u sitemdür
Bildürdi felek bizlere aşruñ küremāsın
Dil-teşne ider feyzine eṡrāfı kerem-ver
Öz zātına maḡşüş kılup cūd [u] ' aṡāsın
Faqr ile ḡinā zīnet ü zīverde bilinmez
Faqr idemedik şehir-i beḡā bāy [u] gedāsın
Bir pīre yapış kim olasın vāḡf-ı esrār
Sa' y it saña pīrsiz dimesin zümre-i eṡrārı

Ve lehü 16 Yā Rab esāfilde nedür böyle sa' ādet
Bu rübe-i eālīye neden geldi mezellet
Bī-berg ü nevā qaldı ilāhī ' urefāmuz
Oldı cühelā zümresi heb nāle-i devlet
Düşdük bu ḡarābāta nedür çāre ḡumāra
Mest itdi bizi āh bu peymāne-i hikmet
Gördüñ mü bu āyīne-i devrānda söyle
Kim virdi murād üzre ḡayālātına şüret

Zevkūñ bulamam neşve-i şahbā-yı fenānuñ
Dil ehl-i ħarābāta düşer¹⁹⁷ eylese ‘ işret
Biz keşmekeş-i çilleyi ħurbetde çıkardık
Geh belde-i İzmīr’de geh Bursa’da ħalvet
Bilmem bu zūhūr-ı sitemi Zeyd u ‘ Amr’dan
Billāh kuşūrumdur efendüm baña reh-zen

Ve lehū 17 Vazı‘ et ser-i teslīmi der-i emr-i Ĥudā’ya
Cānın var ise verme қаза ħūkm-i rızā’ya
Dūr itdi tarābgāh-ı vaṭandan bizi devrān
Şahbā-keş-i üns eyledi bezm-i ħurebāya
Altmış yedi ay itmiş iken Bursada ārām
Şaldık yine İzmīr’e daħı nefy ile sāye
Şāyeste idik terbiyeyi doğrusu biz de
Dil ħaflet ile gitmiş rāh-ı hevāya
Zahirde nedür cürmüme āgāh olaydum
Vallāh ağız açmaz idüm çün ü çerāya
Bildik ki vaṭan cilve-gāh-ı sırr-ı Ĥudā’dur
Başş eyledik İstānbül’u yārān-ı şafāya
Varmış tuṭalum maşkat-ı re’sse kişi bir baş
Dūr olmuş aħibbā-yı vaṭan semt-i vefāya
83b Ağlaymayalum ħayrı yeter çeşm-i pür-ābı
Ve lehū Der-dest-i tarab eyliyelüm cām-ı şarābı

Ve lehū 18 Böyle ħareket eyliyelüm bezm-i şafāda
Geh büşiş-i cānān gehi nüşiş-i bāde
Çekse sāġarı sen def’-i ħam et meclis-i meyde
Ĥamyāze-keş olsun bulunan semt-i riyāda
Dil-ħāhı gibi var mı murāda eli ermiş
Meczūmdur ‘ ālemde Ĥudānuñdır irāde
Rabṭ itdi bizi dergeh-i Mevlā’ya bu ħurbet
Bā’iş olanuñ ‘ ömrünü ħaķ ide ziyāde
Ĥaşmet gibi āzāde-ser-i minnet olup it

¹⁹⁷ düşer: döner (HAŞ. D.)

Levh-i kadehe cephe-i teslîmi nihâde
Ey peyk-i şabâ semt-i Sitânbül 'a gidersin
Aḥbâbuma it ḥâl-i dili it böyle ifâde

-607-

Târîḥ-i Velâdet Şehzâde Sulţân Murâd
Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün (Fâ' lün)

- 1 Ḥâzret-i Sulţân Maḥmûd Ḥân 'adlî ṭal'âtın
Şâhid-i iḳbâlidür evc-i felekde lem'â-dâr
- 2 Fahr ider zât-ı hümâyûnuyla cümle bend-gân
Ḥükm-i 'adlî şöyle kim 'ahdinde buldı iştihâr
- 3 Ḥamdulillâh oldu dergâh-ı Ḥudâdan fetḥ-i bâb
'Arşdan peyk-i du'â itdi ḳabûl-gâhı güzâr
- 4 Ya'ni pür-şehzâde-i meşkvete nûr-ı behcetın
Oldılar teşrîfine revzen-guşâ-yı intitâr
- 5 Bârek-Allâh Te'âlâ pür-meh-i ferḥunde-i ferr
Ṭoḡdı bir burc-i sa'âdetden idüp nûrın nişâr
- 6 Leyle-i sevründe ṭabl-ı ğıl-ġılı itdi uşûl
Raḳşa girdi ¹⁹⁸ çarḥ oldu bî-şabr u ḳarâr
- 7 Şimdi oldu pür-ferah târîḥ-i nüvîsân kemâl
Ellerinde ḥâme-i midḥat eş'âr-ı şehr-i yâr
- 8 Fetḥ-i nuşret maḳdemidür ol nihâl-i bî-mişâl
Kim sürür-ı şevḳ ile ḥaṭır-ı güzâr ehl ü yâr

¹⁹⁸ Kelime okunamadı.

- 9 Tūl-ı ʿömr ile muʿammer eyleye Mevlā hemān
Dāye-i şihhat anı hıfz eylesün leyl ü nehār
- 10 ʿĀlemi raqqāş-ı dest-efşān şevk itdi yine
Naʿme-i senc ferhat-ı şehzāde-i ʿĀlī tebār
- 11 İki şāhib hāl-i fark oldı didi tārīhini
Müjde Sultān Murād indi cihānı kām-kār

[1222]

-608-

84a

Diger Tārīh

Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilün

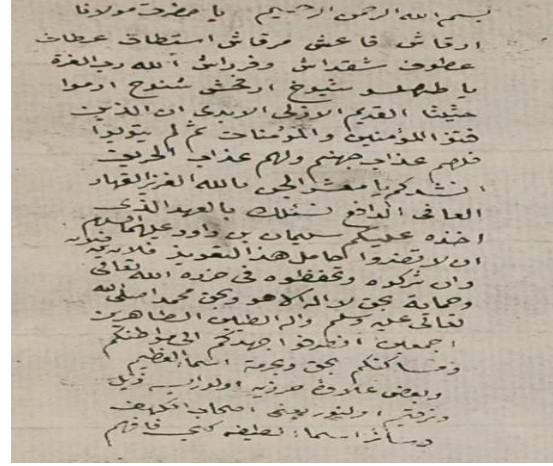
- 1 Bārek-Allāh mevlid-i şehzāde Sultān Murād
Eyledi ihyā cihānı oldı dünyā pür-Murād
- 2 Hamdulillāh maqdem-i teşrifi oldı pür-sürür
Secde-i şükr ü sipās itdi bütün ehl-i bilād
- 3 Haq Teʿālā eyliye efzün-ı ʿömr ü devleti
Tura durduqça cihān iqbāli olsun müstezād
- 4 Feth-i nuşret müjdesi tevfiq-i Haqqdur şebhe-ser
Kim zuhūrı cümleye oldı zemīn-i ıʿtimād
- 5 Nāmıdur tārīh-i ʿĀlī oldı menşūr-ı cihān
Zīb-i ferr virdi bu dehre mevlid-i Sultān Murād

[1226]

-609-

Yā Ḥazret-i Mevlānā

84b

[...] ²⁰⁰

-610-

Hāmīsi bir Beyitdür

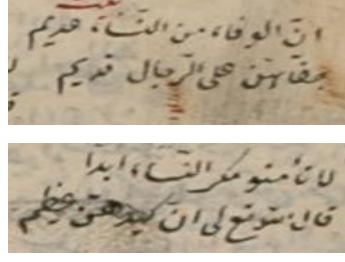
Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Fā' lün)

- 1 Seni gördükçe gözüm ḥasretiyle kân ağlar
Ey bûy-ı servî revānum ya' nî ḥırāmān ağlar
- 2 Şimdi bir ḥaldeyüm ğurbetde ğarīb
Benüm aḥvālūme kāfirle müselmān ağlar
- 3 Ḥastayum derdünle öyle zāif oldum ki
Cem' olup üstüme şimdi kāmū yārān ağlar

¹⁹⁹ Rumca ve Arapça karışık bir eserdir.

²⁰⁰ Araça bir duadır.

-611-

-612-

Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilūn (Fā' lūn)

1 Haneğāh-ı dehr içinde 'ārīf ehl-i fenā İrüşür gerçi
fevā'idi kāmīl ammā biñde bir

-613-

Me' ūlū Mefā' ilūn Mefā' ilūn Fe' ūlūn

3 Kār-ḥāne-i 'ālemde āvāre gezmek olmaz
Dermān ṭolı dururken bī-çāre gezmek olmaz

Şaḥīb-i mecmū'a Es-Seyyid 'Aṭāulāh Efendi-zāde Es-Seyyid 'Ālī Efendinūñ bā-ḥaṭṭ-ı Hümāyūn şevket-maḥrūn mektūbı ḥāzret-i şadāret penāhı odasına me'mūriyyet tārīḥidūr ki sene ḥamsūn ve 'iṣrun ve mi'yetūn men Şehr-i Rebī' ū'l Evvel

Ḍarḥāne-i 'āmirede kefçe Hümāyūn kitābeti bā-ḥaṭṭ-ı hümāyūn şevket-maḥrūn efendi mūmā-ileyh 'uhdesine tārīḥ-i merḳūme-i āyīnede bā-berāt-ı 'ālīşān tevcīh u iḥsān hümāyūn buyurulmuşdur sene-i şemān ve 'aşreyn ve mi'yetūn ve elfun men cemādū'l-āḥir Cemāl-Allāh mūbāreka ve mebmūneyn ileyh

Zıkr-i cānı sene-i bāhrū'l meymenede ḍarḥāne-i 'āmire baş kitābeti bā-ḥaṭṭ-ı hümāyūn şāhāne-i iḥsān-ı hümāyūn buyuruldı. Mūbārek bād..... m'ibād sene-i ahdi-yi

Otuđ dokuz senesi Őevvālinde vāķi^c-ı tevcihāt hūmāyūnda hūācelik ihsānıyla Cebeciler kitābeti tevcih u ^cināyet buyruldı. Kendi sūnūhātımız olarak merā feyz-i haķķ tārīh-i tām vāķi^c olmađla hamd u Őūkr Hūdāya mūvāzebet olundu.

KAYNAKÇA

- Akkuş, M., *Nefî Dîvânı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-206118/nefi-divani.html> (15. 11. 2019)
- Arslan, M- Aksoyak, İ. H., *Haşmet Dîvânı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-204116/hasmet-divani.html> (05. 12. 2019)
- Ayan, H., *Cevrî, Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Dîvânının Tenkidli Metni*, Atatürk Üniversitesi Yay., Erzurum, 1981.
- Aydemir, Y., *Ramazan Behiştî Dîvânı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-199899/vizeli-ramazan-behisti-divani.html> (10. 11. 2019)
- Bektaş, E., *Muvakkit-zâde Muhammed Pertev Dîvânı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-195828/muvakkit-zade-muhammed-pertev-divani.html> (12. 11. 2019)
- Bilkan, A. F., *Nâbî'nin Türkçe Dîvânı (Karşılaştırmalı Metin)*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1993.
- Çakır, M. S., *Yahyâ Nâzîm Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin)*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas, 2020.
- Çavuşoğlu, M., *Yahyâ Bey Dîvânı Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul, 1977.
- Çeçen, H., *Fıtnat Hanım Hayatı, Sanatı ve Dîvânı İnceleme-Metin*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya, 1996.
- Çıpan, M., *Fasîh Ahmed Dede Hayatı Edebî Kişiliği, Eserleri ve Dîvân'ın Tenkidli Metni*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 1991.
- Danacı, T., *Neccâr-zâde Şeyh Rızâ Dîvânı*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1988.
- Demirel, H. G., *Belîğ Mehmed Emîn Dîvânı (İnceleme- Tenkitli Metin-Tahlil)*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ, 2005.
- Dikmen, H., *Seyyid Vehbî ve Dîvânının Karşılaştırmalı Metni*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1991.
- Elmas, S., *Rahmî (Kırımlı Mustafâ) Hayatı, Edebî Şahsiyeti Eserleri ve Dîvânının Tenkidli Metni*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne, 1997.
- Enderunlu Vâsîf Osman, *Dîvân-ı Gülşen-i Efkâr*, TBMM Kütüphanesi, İstanbul, 1257. <https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/handle/11543/2748> (09. 02. 2022)
- Erzen, H. M., *İhyâ Dîvânı ve Tahlili (İnceleme-Tahlil-Tenkitli Metin)*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van, 2012.

- Günay, F., *Râşid (Vak'anüvis) Hayatı, Edebî Kişiliği, Dîvânın Tenkitli Metni ve İncelemesi*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne, 2001.
- İpekten, H., *Nâ'îl-i Kadîm Dîvânı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-247199/naili-i-kadim-divani.html> (20. 12. 2019)
- Kahramanoğlu, K., *Sâmî Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 1995.
- Kasır, H. A., *Esrâr Dede Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânının Karşılaştırılmalı Metni*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, 1996.
- Kılıç, A., *Mecmua Tasnifine Dair, Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırk Ambarı*, haz. Hatice Aynur, Müjgan Çakır vd. Turkuaz Yay., İstanbul, 2012, s. 105.
- Kurtoğlu, O., *Diyarbakırlı Lebîb Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin-Sözlük)*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-194358/diyarbakirli-lebib-divani.html> (20. 12. 2019)
- Küçük Çelebi-zâde Âsım, *Dîvân-ı Âsım*, Matbaa-ı Cerîde-i Havâdis, İstanbul, 1852.
- Macit, M., *Nedîm Dîvânı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-196897/nedim-divani.html> (16. 11. 2019)
- Muallim, Naci, *Lugat-ı Nâci*, Çağrı Yay., İstanbul, 1978.
- Pektaş, M., *Sezâyî (Câbî Hasan Dede) Hayatı Eserleri, Edebî Kişiliği*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 1998.
- Polat, F., *Râmiz Medmed Efendi Dîvânı- Edisyon-Kritik-Metin-İnceleme*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas, 2003.
- Şemseddin Sami, *Kâmus-ı Türkî*, İdeal Yay., İstanbul, 2016.
- Şen, F. M., *Beylikçi İzzet Bey Dîvânı, (İnceleme, Metin)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1995.
- Şenödeyici, Ö. ve Akdağ, A., “Mecmualar ve Cönkler”, Özer Şenödeyici (Ed.), *Osmanlı Edebi Metinlerini Anlama Kılavuzu*, Kesit Yay., İstanbul, 2016, s. 367-368.
- Tarlan, A. N., *Hayâli Bey Dîvânı*, İstanbul Üniversitesi Yay., Burhaneddin Erenler Matbaası, İstanbul, 1945.
- Tuğluk, İ. H., “Klasik Türk Şiirinde Manzum Tevbe-nameler”, *Ekev Akademi Dergisi*, S. 38, 2009, s. 197-214.
- Uzun, A., *Neylî Dîvânı*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne, 1991.

- Uzun, M. İ., “Mecmua”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türk Diyanet Vakfı Yay., Ankara, 2003, (C. 28, s. 265-268)
- Üzgör, T., *Fehîm-i Kâdîm Dîvânı*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1985.
- Yazar, İ., *Kânî Dîvânı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-194493/kani-divani.html> (02. 11. 2019)
- Yazır, M. H., *Hak Dini Kur’ân Dili Türkçe Tefsir*, C. I, II, Fazilet Yay., İstanbul, 2018.
- Yenikale, A., *Sünbül-zâde Vehbî Dîvânı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-196833/sunbulzade-vehbi-divani.html> (01. 11. 2019)
- Yorulmaz, H., *Koca Râgıb Paşa Dîvânı*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1989.

İNTERNET KAYNAKLARI

- <http://lugatim.com/> (01.12. 2021)
- <https://mecmualar.tr.gg/MESTAP-Projesi-Hakk%26%23305%3Bnda.htm> (02. 12. 2021)
- <https://islamansiklopedisi.org.tr/mecmua> (02. 12. 2021)

4. 06 MİL YZ A 2637 NUMARALI ŞİİR MECMUASININ MESTAP TASNİFİ

Yer Nu: 06 Mil Yz A 2637							
Yp. nu.	Mahlas	Matla' beyti / bendi	Makta' beyti / bendi	Nazım şekli / birimi	Nazım türü	Vezin	Açıklamalar
1b	Şerîf	Bülbül gibi nâlede iken şahn-ı çemende Bir büy-ı vefâ yoç o gül-i sebze-i serimden		Müfred		--./---./.- -./--	
1b		Dürbînini al destine seyr it neymiş Yine halk itdi dime hazret-i Mevlâ nâyı		Müfred		---./--- /---./---	
1b		Kişver-i dil gitdi elden ey şeh-i şâhib-i serîr Taht-gâh-ı sine-i hâli dil emir ister emir		Müfred		---./--- /---./---	
1b		-	-				Şiir Farsçadır.
1b		Ruhsârına haţt geldi diyü eyledün ihbâr Ey baht-ı siyeh kıra haberden dağı neñ var		Müfred		--./---./.- -./--	
1b		Çün ayâk getürüp bu meclisden Didüm ol şöhbet ehline yâ hû	Bu kadar ya hûya noldı sebep Didi kim <i>Lâ İlâhe İllâ Hû</i>	Çıt' a/3		---./--- /---	
1b		Haţt- âverâne ta'alluk iden rehâ bulamaz Esîr-i kayd irdün halâş mümkün mi		Müfred		---./--- /---./---	
1b		Açar şu gibidür 'ömrün bahârı Eser yildür yigitlik rûzigârı		Müfred		---./--- /---	
1b		Eser yile açar şuya inanma Yile aldanma ve şuya tayanma		Müfred		---./--- /---	
1b		Nedendür dilde nâyuy söz u sâzı Delüklü sineler aqlar bu râzı		Müfred		---./--- /---	

1b		Ne fehim eyler vefk-i derd-i dilinden Tapānca yemiyen üstād elinden		Müfred		.---/--- /..--	
1b		Ne bilsün ol ki ola vārdan dūr Ne çenberde ne Hāllāc idi Mañşūr		Müfred		.---/--- /..--	
1b		Sebze-destār ile bağ ey yüzi gül goncalara Her biri āl-i resülüm diyu tıtmış şecere		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
1b	Nābī	Ey mīl sürme gözlerün öp bizden o mehūñ ‘Arz it siyehkār-ı hicrānı mū-be-mū		Müfred		--./-./- -./-.-	
1b	Tālib-i Bursevī	Ey şāne pāyı zūlfüne düş bizden o şehūñ Şerh eyle çāk [u] çāk-ı hicrānı mū-be-mū		Müfred		--./-./- -./-.-	
1b	Nābī	Bahr-ı sefīde aqđı güm oldı yem-i siyāh ‘Afv-ı Hūdāya nisbet ile böyledür günāh		Müfred		--./-./- -./-.-	
1b		Nuql iderdüm meclis-i ‘işretde ki zevk u demi İtmeseydi nuql bezm-i ‘ālemde mezmüm ādemi		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
1b		Olmuş serīr-i ‘aşka Süleymān gibi sūvār HūdHūd gibi başında nemedden külāh var		Müfred		--./-./- -./-.-	
2a		-	-	-			Şiir Farsçadır.
2b	‘Ālī	Hamd ola seyyid ‘Aṭāullāh necl-i emcedden Mevlidi tebşir olundı maḥfil-i ihvānda	Vālidī ‘Ālī du‘ā idüp didi ṭārīḥini Kām-kār ola sa‘ādetle ‘aṭā her anda	Ḳıṭ‘a/7	Tārīh	..--/..-- /..--/..--	
3a		Hāşılı ḥavşāla-i ṭab‘uma sıgımaz medhūñ Nice bir kāseye şıgısun yem-i becedd u kerān	Müstedām eyleye şadrında Cenāb-ı Mevlā Ḳadrüm ‘ıyd ola şeb u rüzı bi-Hāḳḳu’l-Ḳur‘ān	Gazel/4		..--/..-- /..--/..--	
3a	‘Ālī	Felek iḳbāli pūr kāriyle hem-pā bir döner yođdur Hūṭṭ-ı menzil-i meydānı geçmiş nām-ver yođdur	Sezā vār olsada her ḥarfı bir gencineye ‘Ālī Sitemdüşimdihsānçekmezaḥmetsim u zer yoğdur	Gazel/11		.---/--- /..--/..--	Mebnī ‘Ale’l-Hikāye Bir Gazeldür

3b	Behiştî	Şahlar zînet için tâcına efser qorlar Hâne-i dini harâb itmege aḥker qorlar	Ehl-i dünyâ gibi oldunsa Behiştî eyle Lehebî düzaḥuḥ adına zehebler qorlar	Gazel/5		..--/..-- /..--/..-	
3b	‘Âlî	Cemâlûḡ lem‘a-i şubḥ-ı felakdur yâ Resûlu ‘İllâh Zıyâ-i sâz-ı meh-i leyl-i ..... yâ Resûlu ‘İllâh	Ḳuluḡdur ‘Âlî-i bî-çâre muhtâc-ı ‘inâyetdür Şefâ‘at eyle iḥsâna eḥaḳḳdur yâ Resûlu ‘İllâh	Gazel/7		..--/..-- /..--/..--	
4a	‘İzzet	Yine ḡurbet-keş olup olmuş iken ‘âzim-i râh Bir ḥired düşmeni dil uğrusu çıkdı nâgâh İndi şandum yere hem-râhım olup gökdeki mâh Gönlümi şabrımı temkinimi aldirdum âh	Ḡurbeti bizlere ol şüh unutturmuş iken Ayrıluḡ itdi teceddüd yine bu dâḡ-ı kühen Va‘de-i vaşlı velî oldı biraz merhem-zen Tâ mülâkâta ḳadar ḳaldı ḥayâli hem-râh	Şarkı/5		..--/..--/ ..--/..-	
4b-5a	Dervîş Esrâr	Yandı pervâne gibi heb per u bâlüm bu gice Doldı endîşe-i ye’s ile ḥayâlüm bu gice Nîlgün eyledi âfâḳı melâlüm bu gice Devr-i zülfünde geçen gerdiş-i sâlim bu gice Âsiyâ-yı ḡama döndürdi o zâlim bu gice Neye müncer ola âyâ ki mü‘ellim bu gice Pek yamandur sitem-i çarḥla ḥâlim bu gice	Ma‘rifet ḥaḳḳ-ı şarihüm iken inkâr itdi Nev-nihâl-i dem-i taḥşilümi bî-bâr itdi Dâne-i ‘ömrümi hep ḥirmen-i ekdâr itdi Ṭâḳâtüm ḳalmadı artık cânuma kâr itdi Bâşuma ḥâşılı Esrâr gıceyi ṭâr itdi Neye müncer ola âyâ ki mü‘ellim bu gice Pek yamandur sitem-i çarḥla ḥâlim bu gice	Tercî‘ - Bend/5		..--/..--/ ..--/..-	
5a-5b	Dervîş Esrâr	Âh kim kıydı yine tiḡ-i sitem cânımuza Ḳondı ḡam leşkeri şehri dil-i vîrânımuza Baḳmaduḡ lütf ile bu dîde-i giryânımuza Âteş-i derd urup ḥirmen-i dermânımuza Derd-i efḡân yıḡıldı ser sâmânımuza Ḳara gün toḡdı yine külbe-i aḥzânımuza Küfr-i zülfüḡ şalalı raḥneler imânımuza Kâfir aḡlar bizüm aḥvâl-i perîşânımuza	Beni aḡlatmaḡa va‘de-i peymân itdüḡ Unudup der-‘aḳab Esrârı perîşân itdüḡ Ḥayf üftâdeḡi ḡâyet ile vîrân itdüḡ Ḥâtırum yıḳduḡ efendüm beni nâlân itdüḡ Ḥânümân-ı dilimi ḥaḳla yeksân itdüḡ Beni giryân raḳîbânımı ḥandân itdüḡ	Tercî‘ - bend/5		..--/..--/ ..--/..-	
5b	Dervîş Esrâr	Beni hicrânla dil-ḥaste vü zâr ü giryân Bıraḡup gitdi o bî-raḥm ü mürevvet el‘ân Âteş-i ḳahr idiyor cism-i nizârum süzân Lebüme geldi mülâḳât ümidi ile cân Bir taraftan elem-i cism-i za‘if ḥayrân Bir taraftan da ḥücüm itmede za‘fî hicrân Bâri yâ Rabb ten-i efsürdemi bî-cân eyle Beni ḥaḳḳ eyle raḳîbânımı ḥandân eyle	‘Acebâ sende biraz lütf u mürevvet yoḳ mu Bu cefâḳarlıḡa semt-i nihâyet yoḳ mu Saḡa ‘âşık olana nazra-i raḥmet yoḳ mu Yoḡsa benden daḡı ümmîd-i şadâḳat yoḳ mu Ey cefâ-pîşe ‘aceb fikr-i ḳıyâmet yoḳ mu Ḥaste-i ‘aşḳa bu ḥâlinde de şefḳat yoḳ mu Bir ramâḳ ḳaldı ki Esrâr-ı perîşân gidecek Bir nefes ḳaldı hemân cânımı teslim idicek	Terkîb- Bend/5		..--/..--/ ..--/..-	

6b	‘Ālī	Ĥamdulillāh ki tevfiĥ-i Ĥudā-yı mennān Ĥuvve-i tāli-i dīn vefĥ-i murād-ı taĥĥiĥ	Ola Őadruna sa‘ ādetle mede ‘l-eyyām Her ĥuŐusunda Ĥudā eyleye Őāĥib tevfiĥ	ĤaŐide/24		-.--/-.--/ -.--/..-	Der-SitāyiŐ-i MüŐāru ‘n- ileyh
7a	‘Ālī	Tāli‘ ki müsā‘ id ola eyyām-ı murāda Biñ aĥter-i ferĥunde toĥar cū semāda	Őiĥĥatle ide zātını Őadruna Şeref-yāb Gün gibi ola pertev-i iĥbāli ziyāde	ĤaŐide/32		--./--./.- -./.-	ĤaŐide-i Der - SitāyiŐ
7b		Ĥayāl-i zıll yapılmıŐdur cihānda Őekl-i ĥikmetle Bu dūnyānuñ miŐālīdur baĥılsa ‘ayn-ı ‘ibretle	Ĥayālī bendeniz vaşf eyledüm nuĥĥ-ı lebībādan Mecāzı cem‘ ider bir ĥaymedür kān-ı ĥaĥiĥatle	Gazel/5		---/---/ ---/---	
7b	Őādıĥ	TemāŐā-yı ĥayāl erbābına öz ki temāŐādur Ma‘ ārif ehline ma‘ lüm olur sırr-ı mu‘ ammādur	MiŐāl itmiŐ bunu Őeyĥ ŐüŐterī gülzār-ı dūnyāya Anıĥcün Őādıĥā zıll-ı ĥayāl ile semādur	Gazel/5		---/---/ ---/---	
7b	Őādıĥ	Gel ey zāhid-i kenār bezm-i ‘irfānda maĥāl anĥla Ĥaĥiĥat Őözünü ‘āriflerin güş it mā‘āl anĥla	NaŐiĥatdür kelāmı Őādıĥuñ efsāne zan itme Tefekkür ile ma‘ nā-yı laĥifün ĥaŐbihāl anĥla	Gazel/5		---/---/ ---/---	
7b-8a	‘İzzet	Leb-i la‘ lüñ kim öpmüŐ Őāĥar billurdan ĥayrı Zenāhdānuñ benüm oĥŐar mı Őeyĥ-isimürdanĥayrı	Dimiş aĥyāruñ istiĥnānı gördükde ol zālīm Baĥa yoĥdur cefā-keş ‘izzet meĥcürdan ĥayrı	Gazel/5		---/---/ ---/---	
8a		Ĥaldı dīnüm o ĥırlu didigüm ĥırsızlar ‘Acabā ne oldu bize ĥiĥnelilen Őaĥızlar Ĥālīme benzemeĥe ‘ārlınur ‘arsızlar O ĥadar yaraladı Őīnemi imānsızlar Ki gönül yaralanur tuĥte-i imānsızlar	Didüm o Őuĥa ki ben Şabr idemezken sensiz Ĥasretünĥde beni barān ĥomadunĥ Őīvensiz Āĥ kim Şimdi bu eŐnāda yine ol dilsiz Zatum ol ĥanlı kebāb ile mi içmiş bensiz Laĥt-ı dil kān dökerek Őiĥ-i cefāda ĥaberler	Taĥmīs/5		---/---/ ---/..-	Őiirde Mahlas kullabılmadıĥı için tahmisin kimtarafından yapıldıĥıbilin menektedir.
8a	Cāmi‘	-	-				Şiir Farsĥadır.
8b	Seyyid Vehbī	Düşmiş maĥabbete daĥı nev-res cevān iken Olmış eşir pādīŐeh-i ĥüsn ü ān iken	Meftūmı olmuŐ ol daĥı bir āfetünĥ ĀŐüb Őehr ü fitne-i devr-i zemān iken	Gazel/8		--./-./.- -./.-	
8b	Őāhid	‘AŐĥa urulmuş ol perī ‘ahd-i Őebāb iken Dönmiş hilāle Őevĥkīme diller ĥarāb iken	Őāhid bir āfetünĥ oda yolunda muntazır Ĥod-her nigāhı rāhzen Őeyĥ u Őābb iken	Gazel/8		--./-./.- ---/..-	

8b-9a	Ġā'ib	Olmuş esir-i 'aşka şeh-i kām-yāb iken Dilinde oldu dilber-i 'ālī-cenāb iken	Feyyāz-ı hāme senden ide şu gibi revān Mağşūd-ı halkı her ne kadar bī-ḥesāb iken	Gazel/17		--./ --./ ---./ --.	
9a	Rātib	Dönmiş hilāle 'aşkla bir māhitāb iken Düşmüş mişāl-i sāye yere āfitāb iken	Rātib nice nazīre dimez şi'ir-i Ġā'ib Dil-i şahid ḥayālī ile şevkıyāb iken	Gazel/8		--./ --./ ---./ --.	
9a	Lütfi	Yād-ı lebiyle bezm-i cihān teşne-yāb iken Düşmüş ayāğ-ı sākıye şahbā-yı nāb iken	Her şah-ı mışr'ānda açılmış gül-i nikāt Yazmış devāte virdiği şu pür gülāb iken	Gazel/10		--./ --./ ---./ --.	
9b	Sünbül- zāde Vehbī	Olmuş kebāb 'aşık daḥı şu'le-i tāb iken Serde ḥumārı varılup la'li şarāb iken	Mümkün mi nazm Rātibi tanzīr Vehbiyā Tertīb-i bī- tanzīr ile fūşulü-l ḥitāb iken	Gazel/9		--./ --./ ---./ --.	
9b	İhyā	Bir şem'-i ḥüsne virdi gönül māhtāb iken Oldı fütāde aḥter o şūḥ āfitāb iken	Dest-i pesend-i ehl-i dil İhyā çü saḫıf ola Ma' mür olur büyü-tı nazīrem ḥarāb iken	Gazel/9		--./ --./ ---./ --.	
10a	'Ālī	Tāc-ı mālīk şah-ı 'irfāndur külāh-ı Mevlevī Kisve-i merdān-ı devrāndur külāh-ı Mevlevī	Hazret-i Mollaya 'Ālī ḥurmet it giy başına Ḥurmet u ta'zīme şayāndur külāh-ı Mevlevī	Gazel/9		---./--- /---./---	
10a	Şā'ib	-	-				Şiir Farsçadır.
10a	Şā'ib	-	-				Şiir Farsçadır.
10a	Şā'ib	-	-				Şiir Farsçadır.

10b	‘Ālī	Bārek-Allāh zehī gurre-i şehri ramazān Şanki ebrūsını ‘arz eyledi mäh-i ken‘ān	Ma‘ rifet kadri bilür merdum-ı dānā-i perver Hāme-i ehl-i hüner cāmi‘ -i ehl-i ‘irfān	Kaşide/24	Ramaz āniye	..-/-..- /..-/-..-	Der-Sitāyiş-i Seyyid Hayru ‘llāh Efendi Emīn Şehr-i Berā-yı Ramazāniyye
11a	Rızā	Ķadd-ı mevzūnuñ eyā naḥl-ı ḥarīm-i Ķureşī Çemen-istān-ı ḥaḳāyıkda anuñ yoḳdur eşi	Ķayre yer yoḳ güzelüm zāviye-i sīnemde Nūr-ı ḥüsnünle Rızānuñ ṭoludur içi dışı	Kaşide/7		..-/-..- /..-/-..-	
11a	Şems-i Tebrīzi	-	-				Şiir Farsçadır.
11a	İbn-i Kemāl	-	-				Şiir Arapçadır
11a	Dīvānī	Ey dil bu yeter iki cihānda saña ez‘ān Birdür bir iki olmağa yoḳ bilmiş ol imkān	Sa‘ī ile rızā gözle ḳo itlāf ile ḥayrı ‘Ālemde Semā‘ī bu yeter sālīke ‘irfān	Gazel/3		..-/-..- -./..-	
11b- 12a	Lā Edrī	Eylemek zümre-i nādān ile ülfet ne belā Ehl-i ‘irfān olana böyle rezālet ne bela	Cānib-i ḥaşmı yüri ḥaḳḳa ḥavāle eyle Bu ḳadar çekdüğüñ endüh [u]ḳasvet ne belā	Kaşide/28		..-/-..-/ -./..-	
12a	Şeyh Ķālib	Medd-i bismillāh-i vaḥdetdür külāh-ı mevlevī Elf-ayāt-ı kerāmetdür külāh-ı mevlevī	Feyz-i Ķālib Hāmida söyledi bu nazm-ı baña Başıma tāc-ı sa‘ādetdür külāh-ı Mevlevī	Gazel/10		..-/-..- /..-/-..-	
12a	Şeyh Ķālib	Micmer-i ‘ūd-ı maḥabbetdür külāh-ı Mevlevī Devr-i gül-bāng-ı hüviyyetdür külāh-ı Mevlevī	Leşker-i nefis üzre Ķālib harbgāh-ı ‘aşḳda Ṭop-ı ḳahr-endāz-ı himmetdür külāh-ı Mevlevī	Gazel/9		..-/-..- /..-/-..-	
12b	Fehim	Ey dil yār bād-be-kef eyleme tazīyē‘ -i nefes olmaz Her ḳişi ‘İsi-i Meryem gibi meşhūr olmaz	Süḥānum oldı mişālāt-ı beyān-ı vāḳı‘ Şā‘ir-i rāst-süḥān gerçi ki manzūr olmaz	Gazel/ 20		..-/-..-/ ..-/-..-	
13a- 14a	Veysī	Yeter ey dil heves-i zülf-i siyahkār yeter Yeter ey cān-ı belā-dide bu efkār yeter Ceyb-i endişeye çek başuñı fikr it ḥālūñ Ḥalkla eylediğün beyhüde güftār yeter Rişte-i fikre dūr-i eşk-i nedāmet nazm it	Yā ilāhī şerif-i ḥazret-i peygamber için Siper-i māhi iki pāre iden server için Şeb-i isrāda olan sırr-ı muḳaddes ḥaḳḳı Leyle-i ḳadrdeki ki vaḳt-i şafā-güster için Ḥande-i ḥüsn-i cihān-sūzı için Şiddiḳuñ	Terkīb- Bend/9	Tevbe- nāme	..-/-..-/ ..-/-..-	

		Arzū-yı dil için didigün eş‘ār yeter Mürğ-ı ‘anķa per-i ğarmuñ yeter ol yerlere kim Şāhbāz-ı nazar-i himmet-i ebrār yeter Der-i Mevlāyā yüzün sür yeter itdün kendün Bende-i halka-be-ğüş-ı der-i eşrār yeter Yeter oldu bu hevā vü heves terk idelüm Yönelüp haķķa reh-ı şıdķ u sedāda gidelüm	Giry-e-i hazret-i ya‘ķub-ı belā-perver için Nūr-ı Şıddıķ-ı Nebī ma‘delet Fārūķī Hilm-i ‘Oşmān u kerem-güster-i hayder için Ol iki dürr-i dil-efdürr-i dil-efüz-ı bināğüş-ı felek Ya‘ni ol kurretü’l-‘ayn-i şeh-i çenber için Lutf idüp eyledigüm cürm ü günāha baķma Veysi-yi rü-siyehi nār-ı caķime yaķma				
14a		Cenāb-ı faħr-i ‘ālem gūyiyā mīr kebīr oldu Ebū-bekr ü ‘Ömer aña yaķın iki vezīr oldu	Bu devlet yekdür nefsü’l-emrede padşālıktan Ki zīrā iş bu bāba padişehlerde faķīr oldu	Ķıt‘a		..---/..--- /..---/..---	
14a		-	-				Şiir Farsçadır.
14a		Hayl-i şerār-ı nār-ı dil Çend-i nücūma muttaşıl Böyle ħalursa şöyle bil Gökde nice ħirān ola		Ķıt‘a		-.--/..--	
14a	Şevket	-	-	Müfred			Şiir Farsçadır.
14a		-	-	Ķıt‘a			Şiir Farsçadır.
14a		Du‘ā-yı Hayrī tārīķ-i velādet Süleymān ‘izzet Allāha emānet		Müfred		..---/..-- /..--	
14a		Bā tefe’ül tārīķiş güftem tamam ‘Āyşe-i şıddıķa iķbāl āmed est		Müfred		-.--/..-- /..--	
14a		Kām-kār ola sa‘ādetle ‘aķā her ānda		Mışrā‘		-.--/..-- /..--/..--	

14a	‘Ālī	Cihān içre Süleymān ‘izzet-i haḳḳ eyleye ‘Ālī		Mıṣrā‘		.---/---	
14a		‘Azīz itsün ḥudā ‘izzet Süleymān geldi dünyāya		Mıṣrā‘		.---/---	
14a		Ma‘ mūr eylesin haḳḳ ‘İzziyle ‘izzet Süleymān		Mıṣrā‘		.---/---	
14b	Fāzıl	Felegüñ ḳubbe-i firūzesi virān olsun ‘Ālemün enfüs u āfāḳı perīṣān olsun	Çünkü tekrār ile ḥān olmadı bu fānīde Dilerüm dār-ı beḳā taḥtına ḥāḳān olsun	Ḳaṣīde/38	Mersiy e	..--/..-- /..--/..-	Fāzıl Beg Der- Ḥaḳḳ Mersiye -i Sulṭān Selīm Ḥān Ṭā’ib-i Şerāh
15b	Nābī	Bu ma‘ nā ittiḥād-ı ‘aşıḳ u ma‘ şūḳa şāhiddür Maḥabbetle müddet lafz u ma‘ nā ‘ayn-ı vāhiddür	Mu‘ ammā-güne nu nāme şabādan gelmedür Nābī Zihī ṭarz-ı nevīn kim ma‘ nī-i şī‘r üzre zā’iddür	Gazel/7		.---/--- /..---/..---	
15b	Şaḥīb	Eşer-i sūz-ı dil-i ‘uşşāḳdan ma‘ şūḳa ‘ā’iddür Sırācıyla anuñ çün olsa ‘add pervāne vāriddür	Bu nev-vādīde pey-revlikde Nābī-i sühan-sence Emīn ol daḥldan Şaḥīb-i ta‘ arruz gayr-ı vāriddür	Gazel/8		.---/--- /..---/..---	
16a		Ol resül maḥabbeti hem raḥmetü’l ‘ālemīn Bende medfündür deyu eflāka faḥr eyler zemīn	Mır ḳarīn idüp ziyāret didi ḥariyle emīn Heza cennāt-ı ‘adn fād-ı ḥulūhā ḥālidīn	Ḳıṭ‘a		-.---/-.-- /-.---/-.--	
16a		Rāh-ı ‘aşḳunḳa bī ṣabr u meşḳīm yā Resūlu’l-lāh Seni her kim severse ben raḳībüm yā Resūlu’l-lāh	Ḳabul eyle civār-ı ḥazretünḳe çekmiyem ḡurbet Bilürsen kendi şehriñde ḡarībüm yā Resūlu’l-lāh	Ḳıṭ‘a		.---/--- /..---/..---	
16a		Dü ‘ālem bir serāmed maṭla‘-ı i‘cāz şan‘atdür Anuñ mażmūnı ḥāşü’l-ḥāş sulṭān-ı risāletdür		Müfred		.---/--- /..---/..---	
16a		Ravza-i sulṭān güninī zemīn üzre görüp Reşḳden didi felek yā leyteni kent-i türāb		Müfred		-.---/-.-- /-.---/-.--	

16a	‘Ālī	Yine feyz-i neşât- eفزā irişdi şubh-ı nūrāni Mahyā oldu raqşa görmeğ için her girān-cāni	Zemān-ı devlet u ikbālını med eylesün mevlā Ola tevfiğ yār u rehberi mevlā nıgeh-bāni	Kaşide/25	Ramaz āniye	.---/.--- /---/.---	
16b- 18a	Sāmi	Şüfī gibi zan itme bizi sübha-be-destüz Biz dāne-i şümār güher-i ‘ahd-ı elestüz .... Ey zāhid-i kısrī sühan-i da‘ v ī-yi bātıl Bī-za‘ka-i lübb-i kemālāt-ı efāzıl	Hesti-i mecāzīyi nihān eyle ilāhī Esrār-ı hfāyāyı ‘ayān eyle İlāhī .... Lütf it beni maħcüb-ı vücūd eyleme yā Rab Nā-maħrem-i āşār-ı şühūd eyleme yā Rab	Tercī‘ - Bend		--./-- ./--./--	
18a	-	-	-	Kit‘a			Şiir Farsçadır.
18a		Deryā-yı kemālinde ki bir kaçre ilāhī Mümkin degül idrāk olana dilde kemāhī	Ġavvāş-ı şufte gerçi seyāhattedür ammā Baħruğ ne bilür sāhilini kaç rını māhī	Kit‘a		--./-- ./--./--	
18a		Fezā-yı dergāhıñ kān ‘aţādur yā Resūlu’llāh Cenābuğ melce’-i ehl-i ricādur yā Resūlu’llāh		Müfred		.---/.--- /---/.---	
18b	Fehīm	Ey dil yār bār-be-kef eyleme tazyi‘-i nefes olmaz Her kişi ‘İsi-i Meryem gibi meşhūr olmaz	Sühanum oldu mişālāt-ı beyān-ı vākı‘ Şā‘ir-i rāst-sühan gerçi ki menzūr olmaz	Gazel/19		..--/.-- /..--/.-	
18b	‘Ālī	Urdu nevbet şubh-ı dem ki Hüsrev-i hod- zemīn Hayme-i zerīn-i sūtün çordı çarh-ı çārmin	Çıkdı neylen hoşkadan bir gevher ‘Ālī nigīn Toğdı mihr-i ‘ālem-arā nūr ile tıldı zemīn	Gazel/4		-.--/.-- /-.--/.-	
19a		Seyrüm oldu pür açup maķşüre-i kevn ü mekān Himmetüm raķşımı sürdüm .....āsumān	Bir mesihā-dem haţīb ağzında bu huţbe- revān Muştafa der şadr-ı ‘ālem raķmetü’l-‘ālemīn	Gazel/4		---/.--- /-.--/.-	
19a		Gülbün-i bağ risālet bülbül-i kal etma Hākim-i hükme-i me‘āni şekl-i güşā		Müfred		-.--/.-- /-.--/.-	
19a		ŦüŦi-i sekir-i kelām lī-me‘ Allāh hoş-nazar Küntü kenze maţbaħından çekdi h‘ān-ı māhażar	Āl ü aşhābına anuğ şir yā leyl ü nehār Derdin olsun rıdvān Allāh ‘aleyhim ecme‘ in	Kaşide/8		-.--/.-- /-.--/.-	

19a	‘Ālī	Ey şadri kerem-ver yegāne Kim luţfuñu bī-şümār idersin	Bu lütf ile anı refte refte Müstagni-i rüzigār idersin	Қıt‘a/10		---/--- ./---	
19a	Kemāl	-	-				
19b- 21a	Vehbī	Bu neşātuñ bilmem ey neş‘e-i şaĥbā mıdır Yoĥsa cūş-ı ma‘ni rengin şevĥ-i efzā mıdır	Tā ebed fark itmesinler zīb-i fark-ı Ferĥadān Ṭali‘-i mes‘udumu mihr-i ziyā-baĥşa mıdır	Қaşıde/73		---/--- /---/---	Қasīde-i Vehbi Efendi Der-Sitāyiş-i Şadrā Sebĥ- Ḥalīl Ḥamīd Paşa
21a	Rāşid	Ġınā-yı ĥalib meger kīmyā degül de nedür Gedā-yı şabr-ı güzin pād-şā degül de nedür	Süĥan meĥkk-i mekādur zāt iken Rāşid Tefāĥür ehl-i dile nā-sezā degül de nedür	Gazel/11		---/--- /---/---	
21a	Nesībā	Ḥāl-i ruĥuñ itmiş meni şeydā ĥaberüm yoĥ Yaĥmış cigerüm āteş-i sevdā ĥaberüm yoĥ	Sırr-ı dehen-i yāri su‘al eyleme benden Vāllāhi vü billāhi Nesībā ĥaberüm yoĥ	Gazel/5		---/---/ ---/---	
21a	Nābī	Yārūñ bilürüm bezmümüze raĥbeti vardur Ammā ki zamānın gözedür sā‘ati vardur	Çoĥ mı süĥan-ı Nābīye bu neşe-i te‘şir Rīndān-ı ĥarābātla çoĥ şoĥbeti vardur	Gazel/5		---/---/ ---/---	
2 221b	Cevrī	Ey cemālūñ şem‘-i bezm-i ārā-yı ĥurb-ı kirdigār Vey cebinūñ ĥilĥat -i ĥāş-ı vişāle nūr -bār Meclis-i ĥudse fūrūĥ-ı tal‘atun pertev-nişār Sen çerāĥ-ı şoĥbet-i ĥaĥsın olursa vechi var Cebrā‘il-i āvāre-i nūr-ı ruĥuñ pervāne-vār	Yā Resūlu‘llāh bir ednā çākerūñdür Nādirī Āşikār itme ĥuşūrın ‘āybınun ol sātiri Eyle maĥşerde şefā‘atle ‘atāyi vāfirī Luţfunun olsa nola Cevrīnūñ ümīdi ĥātır Gerçi cürmī çoĥdur ammā luţfuña yoĥdur şümār	Taĥmīs/7		---/--- /---/---	Nādirīnin gazeline tahmistir
22a	Dīvānī	Ĥanı o gün ki ĥarīm-i vişāle maĥrem idüm Fīrāĥı anmaz idüm vuşlatuñla ĥurrem idüm Gedā-yı küyuñ idüm pādīşāh-ı ‘ālem idüm Muĥīm-i cennet idüm mu‘īn-i ādem idüm Günāhum itdi beni ey perī ĥapūñdan dūr Senūñ teraĥĥumun ki ĥālīb oldı bende ĥuşūr	Semā‘i gibi döne döne eylerüm efgān Fīrāĥ-ı cānımı aldı vişāle yoĥ dermān Gözüm yaşı ise ebr geldi oldı şān-‘ummān Ne çare neyliyyüm bilmem ey şeh-i devrān Ġamuñla şöyle zebūnum ki idemem feryād Zā‘if cismimi ĥorĥum bu āh ide ber-bād	Müseddes/ 5		---/--- /---/---	
22a	Nābī	Devāt-ı simīni gördükde ol şūĥūñ miyānında Yer eyler ‘āşıkun tīr-i maĥabbet üstūĥ‘anında	Dil-i sevdā-zede şevĥ-i miyāñla devāt oldı İderdüm aña Nābī ‘arż maĥbūl olsa yanında	Gazel/8		---/--- /---/---	

22b	Lebîbâ	İlahî mest-i nûş-ı gafletüm hüşyâr ʿirfân it Hümâr-âlûd-ı cürmümneş ʿemend-icâm-ı gufrân it	Fedâdur kebş-i cânım hazret-i İbnü ʿzzebîheyn ʿnin Harîm-i südde-gâh-ı sidre maḥşûdunda ḳurbân it	Ḳaşîde/13	Naʿt	.---/.--- /---/---	Naʿt-ı Şerîf Lebîbâ Ez Kazât Eşrâf-ı Der-Zamân Sultân Ahmed Hân
22b		Bula ʿÂlî Efendi-yi hünerdür Cihân içre hemâra şân u ʿizzet	Didüm milâdına târîḫ-i Ḥayrî Süleymân ʿizzet Allâha emânet	Ḳıtʿa/17	Târîḫ	.---/.--- /..--	
23a	Kânî	Ġubâr-ı ravza-i faḫr-ı dü-ʿâlem kîmyâdur hep Ḥamîr-i mâye-i seng-i deri çün mûmyâdur hep	Bu berg-i sebz-i dervîşâne ile ḳapuḫa geldüm Ḳuluḫ Kânîye her gül-bergi bir mihr-i kiyâdur hep	Ḳasîde/9	Naʿt	.---/.--- /---/---	
23a		-	-				Şiir Farsçadır.
23a		-	-				Şiir Farsçadır.
23a		Bezm-i ʿıyşa gelse teşrîf eylese cânânımız Ḳaddimüz çeng oldı ḡamdan ḳılca ḳaldı cânımız	Çün şehîd kerbâlânıḫ ḫüyundur dirler şafaḳ Ḳište-i aşḳuz bizimde yerde ḳalmaz ḳanımız	Ḳıṭʿa		-.---/-.-- /-.---/-.--	
23a		Olur kim bende ḫavâşş-ı Ḥudâdur Muḫîb-i ḫândân-ı Muştafâdur	Teberrâ ḳıl ayâ monlâ-yı rûmî Teberrâ ḳılmayanlara belâdur	Ḳaşîde/9	Naʿt	.---/.--- /..--	
23b- 24a	Kânî	Bir mehüḫ bendesiyem sāye daḫı olmaz eşi Nûrınıḫ zerresi olmaz bu cihânıḫ güneşi Ḳapladı pertev-i envâr-ı ruḫıḫ çâr u şeşi Çün toḡup tıtdı cihan nûrını ḫüsnüḫ güneşi Kim ola sevmeye bu ḫüsnle sen mâḫveşi	Bülbül oldı ḳalem-i Kânî-i bî-dil gülüne Şemme-i feyzüḫi baḫş it nolur ol bülbülüne Yüz ḳaralığıḫı baḫışla siyeh fülfulüne Vaʿḫḫuḫâ verdüḫe ve ʿlleyl oḳudum sünbülüne Rüşenî virdi budur külli ḡadâtin ve ʿaşî	Tahmîs/9		...--/...--/ ...--/...--	Rüşenî ʿnin gazeline tahmistir.
24a	Esʿâd	-	-				Şiir Farsçadır.
24b	Kânî	Ruḫıḫdur şâhid-i esrâra peyker yâ Resûla ʿllah Lebündür şüretâ rûḫ-ı muşavver yâ Resûla ʿllah	Bu Kânî bendeḫe yok tesliyet biʿllâḫ ʿâlemde Anı ümmîd-i feyz-i luṭfuḫ egler yâ Resûla ʿllah	Ḳaşîde/13	Naʿt	.---/.--- /---/---	

24b	Kānī	Mevce-i pişin zühür-ı rüzgār-ı nürsun Rüz-sāz-ı kisvet-i tār-ı şeb-i deycürsun	Bu ‘ināyet-bes bu bī-kes bende-i nā-çizünje Kānīyā ğam çekme kim meşfū‘ sın mağfursun	Kaşide/7	Na‘t	-.---/-.--- /-.---/-.---	
24b	‘İtrī	Sāyesi düşmez yere bir böyle naḥl-ı tūrsun Mīhr-i ‘ālem-ġirsın başdan ayağa nürsun	Yā Resūl’ullāh umārım diyesin rüz-ı cezā Gerçi cürmün çokdur ammā ‘İtrīyā! mağfursun	Kaşide/4	Na‘t	-.---/-.--- /-.---/-.---	
25a	Kānī	Lebüñkeşfü’r-rümüz-ımā-sebākduyā Resūlu’llāh Ki her bir ḥarfi biñ yıllık sebaĥdur yā Resūlu’llāh	Senüñ na‘t-ı şerīfün rüz u şeb ḥaĥĥ-ı şarīhidür Kuluñ Kānī bu iḥsāna eḥaĥdur yā Resūlu’llāh	Kaşide/13	Na‘t	.---/.--- /---/.---	
25a	Cāmi‘	-	-	Kit‘a			Şiir Farsçadır.
25a	Ġālib	Ey kāşif-i esrār-ı Hudā Mevlānā Sultān-ı fenā şah-ı beġā Mevlānā	‘Aşık itmede der ḥazretine böyle ḥitāb Mevlā-yı ğürüh-ı evliyā Mevlānā	Kit‘a	Ġufte	---/.--- /---	
25a	Cāmi‘	-	-				Şiir Farsçadır.
25a							
25b	Kānī	Ġubārı ravzanuñ kuhl-i cilādur yā Resūlu’llāh Gözümde ḥāk-i kūyuñ tütüyādur yā Resūlu’llāh	Ne şeytandan ne raḥmandan baña tesliyet yokdur Hele her ḥâlde ümidüm saña yā Resūlu’llāh	Kaşide/14	Na‘t	.---/.--- /---/.---	
25b- 26a	Kānī	Dü-ġisū nāfe-i zātü’l-erecdür yā Resūlu’llāh Maşun ez-şemme-i cins-i ḥarecdür yā Resūlu’llāh	Derüñde çihre-sālĥ pāyesin ister kuluñ Kānī Bilür eş-şabru miftāḥu’l-ferecdür yā Resūlu’llāh	Kaşide/7	Na‘t	.---/.--- /---/.---	
26a	Kānī	İşigün ḥākine ruḥsāre-sāyem yā Resūlu’llāh Nola reşk-i Hü mā olduysa sāyem yā Resūlu’llāh	Kedu ber-düş ked-bānū be-zānū meykededür dil Bürühne-ten çü Kānī bir gedāyem yā Resūlu’llāh	Kaşide/7	Na‘t	.---/.--- /---/.---	
26a	Kānī	Ḥırāmuñ şüret-i rūḥ-ı revāndur yā Resūlu’llāh Kıyāmuñ müşbit-i aḥir-zamāndur yā Resūlu’llāh	Zülāl-i luṭfuña her ḳande olsa teşnedür Kānī Ġarībünġdür anı aḥsāna ḳandur yā Resūlu’llāh	Kaşide/5	Na‘t	.---/.--- /---/.---	
26b	Kānī	Ṭulū‘ itdi derūna çün meh-i tābān-ı bi’smillāh Aña ‘aks zirā perev-i raḥşān-ı bi’smillāh	Bulursın gevher-i nā-yāb-ı ‘irfānı di çok anı Geçerse destünje bir kere Kānī kân-ı bi’smillāh	Kaşide/5	Na‘t	.---/.--- /---/.---	

26b	Kānī	Cihānı kaplamışdur pertev-i envār-ı bi 'smillāh Çamaşdırmış dü-kevnüñ dīdesindidār-ı bi 'smillāh	Degüldür ğayrı Kānī olsa olsa mezheb-i Haqqda Metā' -ı Çin-i 'rfānda muhaqqak bār-ı bi 'smillāh	Kaşide/5	Na' t	.---/.--- /.---/.---	
26b	Kānī	Ġarīb-i bī-kesem dergāha geldüm yā Resūlu 'llāh Gedā-yı bī-nevāyam şāha geldüm yā Resūlu 'llāh	Sezā mı ' avdeti iḡşāndan me 'yūs Kānīnünğ Cenab-ı şāh-ı 'ālī cāha geldüm yā Resūlu 'llāh	Kaşide/6	Na' t	.---/.--- /.---/.---	
27a	'İzzet	Kilid-i bāb-ı Hudā Lā-İlāhe İllallāh Tılsım-ı genc-i Hudā Lā-İlāhe İllallāh	İlāhi ' izzete fetḡ eyler sırr-ı tevḡidi Ki ola perde-güşā Lā-İlāhe İllallāh	Kaşide	Tevhid	.---/..-- /.---/--	
27a	'İzzet	-	-				Şiir Farsçadır.
27a	'İzzet	-	-				Şiir Farsçadır.
27a	'İzzet	-	-				Şiir Farsçadır.
27a	'İzzet	-	-				Şiir Farsçadır.
27a	'İzzet	-	-				Şiir Farsçadır.
27b	'İzzet	Bārek-Allāh şubḡ-ı nevrüz-ı rīsāletdür bu şeb Maṭla' - mihr-i cihān-tāb-ı nübüvvet bu şeb	Ḥāk-i pāy-ı ravza-i pür-feyżine yüz biğ şalāt Tā ki bu envār ile pür zīb ü ziyetdür bu şeb	Kaşide/8	Na' t	-.--/..-- /..--/..-	
27b	'İzzet	Cenānuñ matleb-i cān u cihāndur yā Resūlu 'llāh Derünğ dārü 'l- emān-ı ins ü cāndur yā Resūlu 'llāh	Revān-ı pākīna her bir nefesde biğ şalāt olsun Cihānda ta ki fermānuñ revāndur yā Resūlu 'llāh	Kaşide/7	Na' t	.---/.--- /.---/.---	
27b	'İzzet	Nuḡstīn-i mıṡra' i mānzūme-i Qur 'ān Bismillāh Cemāl-ārā-yı feyż-i tāc-ı her ' ünvān Bismillāh	Ümīd oldur ki naẓm-ı ' İzzeti Haqq eylemez ebter Ki oldı feyż-baḡş-ı maṭla' -ı dīvān Bismillāh	Kaşide/5	Tevhid	.---/.--- /.---/.---	
27b		Gürüḡ-ı ebnīyā-yı tesbīḡ der gibi serāmeddür O tesbīḡe imāme-i gevher zāt-ı Muḡammeddür	Tecellī ideli nūr-ı eḡad bürc-i hüviyetdür O nuruñ cilve-hānı ṡavḡ-ı çeşm-i min Ahmeddür	Ḳıṡ' a		.---/.--- /.---/.---	

28a	‘İzzet	Ağla ey dide bu Muharremdür Bende-i hānedāna mātendür Sīnemi şerhāvār lev m eyle Ki bu derd ü belāya mahremdür Gel gel ey dil benümle ƙan ağla Āteş-i derd ile dağla	Hubb-ı āl-i ‘Ālī ile be-devām Ağlayup ‘izzet ğumūm aşām Ola sencide rişte-i eşke Güher-i bī-şümār şalāt u selām Gel gel ey dide benümle ƙan ağla Āteş-i derd ile ciger dağla	Ƙaşıde/9	Mersiye	-.-./.-.- /..-	
28b		Ey Muharrem bī-müşterek ƙurb-ı Hūdā Dilden eşerūñ itmesün Allāh-ı cūdā	Her zerre-i hāk ƙadem-i hazret ki Cānumda fedā tende fedā bende fedā	Ƙıt‘a		---/..-- ./..-./-	
28b		Yüz biñ yıl idüp it ƙaddūñ imlā İtsem seni vaşf itmede biñ derdli edā	Bir şeme beyān eyleyemem na‘tından Her bir nefesüm biñ nefes olsa farazā	Ƙıt‘a		---/..-- ./..-./-	
28b		Zātuñ o ƙadar müntehib-i ƙudretdür Kim ruħ-ı şaffet mülezzim-i şafvetdür	Ruħ olduğuna şebhe mi vardur ancak Ta‘bir-i cesed lāzime-i hilƙatdür	Ƙıt‘a		---/..-- ./..-./-	
28b		Medhūñde senūñ ‘aciz olup cin ü beşer İzhār-ı ƙuşur eyler iken ser-tā-ser	Şāhāne beyān itse gerek na‘tuñdan Bī-çāre bī-ħayfı gibi ‘abd-i kemter	Ƙıt‘a		---/..-- ./..-./-	
28b		Şevƙuñ baña sermāye-i cem‘iyyetdür Evşāf-ı şerifūñ sebep-i ref‘atdür	Ƙadr ü kemāl na‘tuña ben sulţanum Ancak ğarazım ‘ırz-ı ubūdiyetdür	Ƙıt‘a		---/..-- ./..-./-	
28b		Ancak bu ƙadr-i vaşfına vardur imkān Kim mażhar-ı tām idi o faħr dü-cihān	Her mürselin i‘cāzı cenābında bedid Her mu‘cizūñ enva‘-ı vucūdunda ‘ayān	Ƙıt‘a		---/..-- ./..-./-	
28b		Bir demde idüp mihr-i şıfat ‘ālemi tayyi Oldı seferūñ bī-ta‘b-ı zaħmet-i da‘ī	Bir ‘āleme vāruñ ki cihetden hālī Yok anda gem ü keyf ü metā eyn ile ey	Ƙıt‘a		---/..-- ./..-./-	
28b		Cemālūñ maţla‘-ı hürşid-i ğaħdur yā Resūlu’llāh Cemālūñnūr-ı ğaħdan bir sebaħduryā Resūlu’llāh	Şefā‘at ƙıl i‘nāyet eyle Sulţānım Rızā benden ‘Atā-yı feyz-i ğaħƙa müsteħaħdur yā Resūlu’llāh	Ƙaşıde/7	Na‘t	---/..-- /..-./..--	
29a		Ey Hālıƙ-ı ins ü melek u arz u semā Vey rezzāƙ bī-minnet ü sulţan u gedā	Şükr eyliyemem bir nefesūñ ni‘metine Her bir nefes itsem saña biñ ğamd u şenā	Ƙıt‘a		---/..-- ./..-./..--	

29a		Ezkârıñ idüp mevlin-i cān-ı şeydā Eyle beni vāreste-i efkār-ı hevā	İmān u emān eyle refiķum yā Rabb Geldikde dem-i rıhlet melek-i ‘ uķbā	Қıт‘a		---/..-- ./---./..--	
29a		Yā Rabb beni қıl mülhem-ı adāb-ı rızā Meftūh ola tā-cān u dile bāb-ı rızā	Eyle ҳarekāt ü sekünetüm her gāh Tevfiķuñ eyle mażhar-ı esbāb-ı rızā	Қıт‘a		---/..-- ./---./..--	
29a		Ben zerreye қıl pertev-i fażluñ i‘ tā Mekşüf ola tā dīde-i dilden bu ğitā	Pürhāk-ı siyehde ne қadar қudret ola Olmazsa efendüm қula tefvīķ u ‘ atā	Қıт‘a		---/..-- ./---./..--	
29a		Mahlūk senüñ meftünundur yā Rabb Müstağrak-ı luţf u ni‘ amundur yā Rabb	Karī beşerüñ gerçi haţādur ammā Yoқ nefsine zālīm baña beñzer yā Rabb	Қıт‘a		---/..-- ./---./..--	
29a		Yā Rabb yā Rabb yā Rabb yā Rabb Perver-i ğamdan қalb u қālīb	Şükrüñ kār it zikrüñ yār it Nūr olsun cān-ı āzul tālib	Қıт‘a		---/..-- ./---./..--	
29a		Ey dergāhınuñ sā’ili sultān ü gedā Derbān-ı ‘ aşā bī-kef-i қапуңda Mūsā	Elbet чıқar ihsānuñ olur na‘ il-i kām Bir kere hūlūş eyle dīn yā mevlā	Қıт‘a		---/..-- ./---./..--	
29a		Yazdı dile na‘ t beni derdi şebāt İtsem ne ‘ aceb қuvvet-i tab‘ um-ı işbāt	Oldum yine keş-i-gir-i meydān-ı sūhan Allāh o қara bi-‘ aşķ-ı Aħmed-i şalavāt	Қıт‘a		---/..-- ./---./..--	
29a		Ey āteş-i ‘ aşķ-ı gül-i gülzār-ı ne‘ im Bu resme teñiyyatuñ ider tab‘ -ı selīm	Yā Rabb ‘ Āli Seyyid-i nā şal-ı kemā Şalliyāt u bāreket-i ‘ Alī İbrāhīm	Қıт‘a		---/..-- ./---./..--	
29a		Ey āye evrān seyli-i ğayret āyeñ Mī‘ rācıyla olduқda efzūn-ter pāyuñ	Çün nūr-ı cihān sür‘ at seyrüñ göriceк Bī-tāb düşüp felekde қaldı sāyen	Қıт‘a		---/..-- ./---./..--	
29b	Lebīb	Ruñuñ gülzār-ı cennet gibi şolmaz yā Resūlu ‘ llāh Cemālūñnaķş-ı fedretdürbozulmaz yā Resūlu ‘ llāh	Lebībā rüz-ı mahşerde meded senden Günāhı ‘ afv olur aşla şorulmaz yā Resūlu ‘ llāh	Қaşīde/6	Na‘ t	.---/..--- /..---/..---	
29b	Rızā	Bahār-ı ‘ ārzuñ vaħdet gülüdür yā Resūlu ‘ llāh Siyeh zülfüñ haķiķat sünbülüdür yā Resūlu ‘ llāh	Semend-i tab‘ -ı çālāk-ı Rızā meydān-ı na‘ tuñda Cenāb-ı murtażāñıñ düldülüdür yā Resūlu ‘ llāh	Қaşīde/5	Na‘ t	.---/..--- /..---/..---	
29b		Eyā reh-nümā-yı kirve-i kirām ‘ Aleykü-l şalavāt-ı ‘ aleykü ‘ l-selām	Hüdā-yı ‘ izziye şefa‘ at- meded Saña çünki maħmūd evveldür maķām			.---/..-- /..--	

30a-30b	Nā-Ma' lūm	-	Eyle ' Āli ulunu mađfirete řāyeste Eylesūn yevm-i cezā dađ-ı ulā mı peydā	aşide/34		-.--/-.-- /-.--/-.--	İlk beyit Arapadır.
31a	' İzzet	Ağla ey dide Muarrem geldi Ya' ni derd ehline mātem geldi	aseneyn ' ařına ey Rabb-i adīr ' İzzetūn ide niyāzı te 'řir	aşide/24	Mersiye	-.--/..--/ ..-	
31b	' İzzet	-	-				şiir Farsadır.
31b	' İzzet	-	-				şiir Farsadır.
31b	' İzzet	Rainūn ' arz-ı hāle ictisāri var benūm yođdur O řāh-ı mūlk-i istiđnāya bāri var benūm yođdur ' Aceb řālī' ki niye i' tibāri var benūm yođdur Anuđ her dūrlū ' arz-ı iftiarı var benūm yođdur	Cenāb-ı Neř' etūn feyziyle buldı un gibi řohret ' Aceb mi lem' a-dār-ı mihr-i feyz olsa dil-i ' izzet Yine addin bilūp un sāye-i ' aczle bulur rif' at Ki Pertev olmađa anuđ medāri var benūm yođdur	Terbi' /5		.---/.--- /..---/..---	Terbi' -i Muarref be- azel-i Merūm Pertev Rametu' llāh
32a	' İzzet	Gevher-i řāhvārdur ođlūm Hem yem-i bī-kenārdur ođlūm	İdeli bāđ-ı tab' ima rađbet ul-i nađma hezārdur ođlūm	azel/11		-.--/-.-- /--	
32a	' İzzet	Yārā cāy-ı arardur ođlūm Mesken-i řehr-i yārdur ođlūm	Bulalı Mir ' İzzet ikrāmuđ ayli pūr i' tibārdın ođlūm	azel/11		-.--/-.-- /--	
32a-32b	' Āmir	Pāre āyineye dārdur ođlūm amdullāh ki yārdur ođlūm	Mīr ' İzzet nađiresin diyemem Bunda bī-ikdārdur ođlūm	azel/10		-.--/-.-- /..-	
32b	' İzzet	Ser-be-řāhrā-yı ayretūz řimdi Sırr-ı sevda-yı ayretūz řimdi	' İzzet ađlamazdı mu' ammāmız Biz ki ūyā-yı ayretūz řimdi	azel/5		-.--/-.-- /--	
32b	' İzzet	Derd-i amla eşm-i sīnemde or eşk ũ yarayı Āsmān-ı dilde seyr it řābit-i seyyāreyi	āredūr bī-arelik ya' nī devādur ' ař āresizdūr řanma yāhū ' İzzet-i bī-areyi	azel/5		-.--/-.-- /-.--/-.--	
33a	' İzzet	-	-				şiir Farsadır.

33a	‘ İzzet	Heves-i vaşlı gönüllerde qodı cilve-i ‘ aşk Āb-ıla āteşi bir yerde qodı cilve-i ‘ aşk	‘ İzzetā hāme-i endiše-i nev-restemizūn Vazı‘ na levḥa-i defterde qodı cilve-i ‘ aşk	Gazel/5		..-./..-/ ..-./..-	
33a-33b	‘ İzzet	Bārek-allāh ne ḥōş qaşr-ı dil-fer ü zibā Neş‘ e-baḥş u feraḥ-endūd meserret-efzā	O du‘ ādur ki odur vācibe-i zimmet-i dil Olur ‘ İzzet daḥı bu bābda āmin-gūyā	Qaşıde/22		..-./..-/ ..-./..-	Qaşıde Berāy Qaşr-ı Mektübī-ı Sadr-ı ‘ Alī
33b-34b	‘ İzzet	Mehbīt-i feyz-i cenāb-ı kiriyā Maṭla‘-ı ḥürşid-i envār-ı hüdā	Kim zühür-ı Ḥaḳ olur tāriḥ-i tām Şarf-ı cevherle bulundu ves‘ s-selām	Qaşıde/46	Tāriḥ	-.-/-.-/ -.-	
34b	‘ İzzet	-	-	-			Şiir Farsçadır.
35a	‘ İzzet	Şāh-ı taht-ı ‘ aşksın mülk ü mekân ṭurduqça ṭur Dehrūn āb-ı rüyusun bu ḥakdan ṭurduqça ṭur Mihr-i burc-ı luṭf-ı Ḥaḳsın āsumān ṭurduqça ṭur Rūḥ-baḥş-ı feyz-i insānsın cihān ṭurduqça ṭur Cān-ı ‘ ālemsin hemişe ins ü cān ṭurduqça ṭur	Eylesün Allāh be-ḥaḳ ḥ‘ āce –i her dü serā İki ‘ ālemde beni bir bende-i kemter saḡa Cān u dil āmin-gū oldu budur zīrā du‘ ā ‘ İzzet-i dermāndeyi dūr itmesin senden Ḥudā ‘ İsi-i devrānsın dil-ḥastegān ṭurduqça ṭur	Muhamm es/5		-.-/-.-/ /-.-/-.-	
35a	‘ İzzet	Tevfiḳ-i Ḥudā cezbe-i dile rāh-ber olsun Tā ‘ ālem-i ‘ aşka bu gönülden güzer olsun	Yād eyleyeler nāmını devrānda ‘ İzzet Rindāna bu berceste ḡazel bir eşer olsun	Gazel/5		-.-/-.-/ -.-/-.-	
35b	‘ İzzet	‘ Aksine döndü bu şeb çarḥ-ı sitem- ḥ‘ āh meded Girmedi hāle-i aḡuşuma ol māh meded	‘ İzzetūn nālesi hep dillere şeb-gīr itdi Meded Allāh meded hey meded Allāh meded	Gazel/5		..-./..-/ ..-./..-	
35b		İns ü cin emrine rām olsa Süleymān manend Döneli derini baḥş itse saḡā ḳulzem-i heft	Şaḳın aldanma ‘ özr itme beḳası yoḳdur Bu fenā mülkiyetdür her ne ki vār āmed ü reft	Ḳıṭ‘ a		..-./..-/ ..-./..-	
35b	‘ İzzet	Mey o mey sāḳī o sāḳi neş‘ e yoḳ dillerde hiç Zevḳ-yāb-ı cām-ı mül ḳalmış mı bu illerde hiç	‘ İzzetā zār-ı nihānı āşikār itme şaḳın Bir me‘ āle āşinā yoḳdur bubī-dillerde hiç	Gazel/5		-.-/-.-/ /-.-/-.-	
35b		Levḥ-i cebhinde ne taḳdir itse ḳassām ezel Başa yazılan gelür ger nīk ü ber yā ḥayrveş	Eşkin āt kūh içre kāsı düz yürür ra‘ nā eşer Gāhi devrinde düz yürürken der ‘ aḳupsürçer düşer	Gazel/3		-.-/-.-/ /-.-/-.-	
36a	‘ İzzet	Dilber-i şive-kār ya‘ ni ‘ aşk ‘ Āşık-ı dil-fiḡār ya‘ ni ‘ aşk	Āşinā-yı ḳadīm ‘ İzzet-i zār Her dü ‘ ālemde yār ya‘ ni ‘ aşk	Gazel/9		-.-/-.-/ --	

36a	‘İzzet	Āb-ı âteş-mizâc ya‘ ni mey Nūr-ı nār-ı nimitizâc ya‘ ni mey	Tab‘-ı maḥzūn ‘İzzete her şeb Bâ‘ iş-i ibtihâc ya‘ ni mey	Gazel/5		-.--/.-.-/ .-	hüve
36a	‘İzzet	Derd-i bâğ-ı neşât ya‘ ni cām Ġonca-i inbisât ya‘ nî cām	Ḥâṭır-ārāy-ı ‘İzzet-i şeydā Derd-i bâğ-ı neşât ya‘ nî cām	Gazel/5		-.--/.-.-/ .-	hüve
36b	‘İzzet	Sākî meded eyle vir pey-ā-pey Nūş eyleyelüm ḳadeḥ ḳadeḥ mey	‘İzzet ḳül olup o şāha oldı Ḥāk-ı rehi reşk-i efser-i key	Gazel/5		---/.-.- /.--	hüve
36b	‘İzzet	Baḡa hem-kār dildür ülfet-i dil-ber ḥuşūşunda Benümle yek-zebân u yek-cihetdür her ḥuşūşunda	Gülitân-ı seḥende şāḥ ḥuşk ile bahar açdı Zülâl-i gülün ‘İzzet bülbülü nazm-ı ter ḥuşūşunda	Gazel/6		.---/--- /---/---	hüve
36b	‘İzzet	Büy-ı semen ol sîm-tene pîrehan oldı İncitdi ey gül-çihreye gūyâ diken oldı	‘İzzet olalı dergah-i üstâdda bende Ehl-i hüner içre şeh-i mülk-i sūḥen oldı	Gazel/6		---/.-. ./---/---	hüve
37a	‘İzzet	Ey çerḥ-i sitem-pîşe bugun derd-i serim İncitme beni ḥālîme ḳo pek kederüm var	Ḥübâna dimiş faḥr iderek ol şeh-i bî-dād ‘İzzet gibi bir ‘âşîḳ-ı şürîde-serim var	Gazel/5		---/.-. ./---/---	hüve
37a	‘İzzet	Ḥalkâ dil derdini söyler sözüde sağ gibi Dîde-i ḥastesi bu sinede ki dâğ gibi	‘İzzet-i şalâḥ ile ser-i fişḳıyyede bu gün Mecrâ-yı ḥâme bu ḡazel-i âb-dâradur	Gazel/11		---/---/ ---/---	hüve
37a	‘İzzet	Şanmaḡ fiğân-ı bülbül-i şeydâ bahâdur ‘Uşşâḳa bî-edebliğini ‘itizâradur	‘İzzet-i şalâḥ ile ser-i fişḳıyyede bu gün Mecrâ-yı ḥâme bu ḡazel-i âb-dâradur	Gazel/5		---/.-. ./---/---	hüve
37a	‘İzzet	Bir dil-ārâ dilberi bir de dil-i rüsvâsı var ‘Āşîḳ-ı zârūḡ iki ‘âlemde istiğnâsı var	Zülf-i Leylîdür diyü zencîri şarmış boynuna ‘İzzetün bu demde ḳannım özge bir sevdâsı var	Gazel/5		---/---/ /---/---	hüve
37b	‘İzzet	Derd-i ‘aşḳ ‘âşîḳ-ı kemterde de dilberde de var Gör ki sūziş dil-i micmerde de ‘anberde de var	Nev-zemîn söylesin ‘İzzet yine bu ḥâme-i ter Yoḡsa nazm-ı köhen ezberde de deferde de var	Gazel/8		---/---/ ---/---	hüve
37b	‘İzzet	Her berg-i giyâḥı gül-i ḥandân biliriz biz Her mürğ-ı hemân bülbül-i nālân biliriz biz	Yüz sürmegi dergâḥ-ı feleksâsına ‘İzzet Her mertebeyi rütbe-i şāḥân biliriz biz	Gazel /8		---/.-. ./---/---	hüve
37b	‘İzzet	Her ḳatreyi bu dîdede deyâ biliriz biz Her peşseyi Bu Ḳâf da ‘anḳâ biliriz biz	‘İzzet şaff-ı ni‘ alinde biz eşer-i şu‘ arānuḡ Bu rütbeyi Sulṫāni-i dünyâ biliriz biz	Gazel/7		---/---/ /---/---	hüve

38a	‘İzzet	‘İyd-ı aşhâbı idüp lütfâ bahâne ey mâh Eyle kurbânun olam ‘aşıkâ bir nîm nigâh	A kuzum koynuna gir gir gice kurbânın olam Kâm ala ‘izzet-i şürîde bu fevk dil-ğâda	Gazel/5		..-./..-/ ..-./..-	hüve
38a	‘İzzet	Ceyhûna döndü dîdelerüm eşk-i âl ile Dil künc-i gamda ‘arız-ı yâri hayâl ile	‘İzzet havâ-yı ‘aşka uyup ‘ömr-i nâzenin Oldı telef hemîn sühen-i bî-me‘âl ile	Gazel/7		---/..-/ ./..-./..-	hüve
38a	‘İzzet	Kûh-ı günâh egerçi cihândan cesîmdür Sâbık degül mi mağfîret Allâh kerîmdür	Bulmaz meta‘ u mâl u benün ‘İzzetâ revâc Sermâyemüz o günde ki kulup-ı selîmdür	Gazel/5		---/..-/ ./..-./..-	hüve
38a	‘İzzet	‘Aşk-ı cihânı bu dil-i nâlâna virdiler Bır ra‘şedâr deste bir tolu peymâne virdiler	Merdân-ı ‘aşk-ı İzzete bu feyzgâhda Âşâr-ı feyz-i himmet-i merdâna virdiler	Gazel/5		---/..-/ ./..-./..-	hüve
38b	‘İzzet	Zâr ideli bu bülbül o gül-rû hevesinde Gül-zârımızun gül bulunur hâr-u-şesinde	İhyâ idenün ‘İzzet dil-mürdeyi billah Var sırr-ı mu‘cîz-i ‘İsâ nefesinde	Gazel/8		---/..-/ ./..-./..-	hüve
38b	‘İzzet	Vücüdüm tîr-i d-l-düz-ıla yârin cevşen olmuşdur Anın-çün keşret-i peykândan dil âhen olmuşdur	Yine izhâr kılmış penbe-i dâğ-ı dilin ‘İzzet Kışahrâ-yı cünün mânend-i deşt-iEymen olmuşdur	Gazel/5		..---/..---/ /..---/..---	hüve
38b	‘İzzet	Derd-i firâk-ı yâr gelir vuşlat istesem Vahşet-i enîs olur eger ünsiyyet istesem	Fark-ı sipihre olur idim pâ-nihâde ben Üstâd sâyesinde eger ‘İzzet istesem	Gazel/9		---/..-/ ./..-./..-	hüve
39a	‘İzzet	Meftûn-ı hışm-ı çeşm-i haşem şânınım senün Ey şâh-ı hüsn bende-i fermânınım senün	İtmezdüm iltifât saja lik ‘İzzetâ Gevher-i hârîd-i ab‘-ı güher-kânınım senün	Gazel/9		---/..-/ ./..-./..-	hüve
39a	‘İzzet	Ben ne mülk ü câh ne iqbâl u şervet beklerüm ‘Âkıll-ı Mecnûn-nümâyım hiçe gâyet beklerüm	‘İzzet-âsâ dest-i sâkîden ümidim cür‘ adur Hâk olup hum sâyesinde tâ kıyâmet beklerüm	Gazel/10		..---/..-/ /..-./..-	
39a	‘İzzet	Çünkü dilden heves-i ‘arız-ı gülgün çıkdı Gözden artıķ ferağ-ı girye-i pür - h‘ün çıkdı	Dahme-i derdimi açdum bu zemînde ‘İzzet Bî-tekellûf arada cevher-i mażmûn çıkdı	Gazel/7		..---/..-/ ..---/..-	
39b	‘İzzet	Vuşlat hemîş olsa da hiç fûrkat olmasa Sıhhat dem-â-dem olsa velî ‘illet olmasa	Seyr idemezdüm ‘âlem-i ‘irfânı ‘İzzetâ Ger tütîyâ-yı hâk-i Neş‘et olmasa	Gazel/8		---/..-/ ./..-./..-	
39b	‘İzzet	-	-				Şiir Farsçadır.

40a	‘İzzet	Loğma-i ğam ki gelü-gîr-i melâl oldu baña Şîr-i mâder gibi mey şimdi ħelâl oldu baña	Himmetüm çünki bülend oldu der-i Neş’at de ‘İzzetâ fikr-i muħâl emr-i muħâl oldu baña	Gazel/5		..-/.--/ ..-/.-	
40a	‘İzzet	Yandı bir özge âteş ile ħâne-i derün Şad şükr kim yapıldı bu vîrâne-i derün	Var ka‘be-i ħaķîkat olan bâba kıl yürü ‘İzzet hemîşe secde-i şükrâne-i derün	Gazel/5		--/.-/ ./--/.-	
40a	‘İzzet	Olmasaydı der-i meyħâne hemîşe meftûħ Rüy-ı ‘uşşaka açılmazdı der-i ka‘be-i rûħ	İtmeden merhemi âmîħte cerrâħ-ı vücüd Eyledi ğamzesi yârûħ benî ‘İzzet mecrûħ	Gazel/5		..-/.--/ ..-/.-	
40a	‘İzzet	Dehrûħ nizâm-ı ħâlî ħuduş-ı ħilâledür Ya‘ni tamâm-ı şaħtı vaķt-i ‘ululdedür	Yârân cest ü u cû-yı mevâridde ‘İzzetâ Şi‘rûħ meger ki rûtbe-i đarb-ı meşelledür	Gazel/11		--/.-/ ./--/.-	
40b	‘İzzet	-	-				Şiir Farsçadır.
40b	‘İzzet	Dil âteşi hicrânla yanıkđur efendüm Şeb-tâ-seħer ‘aşkuħla uyanıkđur efendüm	İster ki ola derdine dermân yine derdüħ ‘İzzet saħa ez-cân u dil ‘âşıkđur efendüm	Gazel/6		--/.-/ ./--/.-	
40b	‘İzzet	O cefâķarı göħül meclis-i aħyârda gör Gülü ey bülbül-i zâr encümen-i ħârda gör	Eşheb-i taħ‘a süvâr oldu yine Rüstemveş Hüner-i ‘İzzeti gel sâħa-i eş‘ârda gör	Gazel/7		..-/.--/ ..-/.-	
41a	‘İzzet	Merħabâ ey nesim-i şubħ-ı safâ Merħabâ ey dem-i bahâr-ârâ	‘İzzete sen ħayât-baħş olduħ Feyz-i enfâs-ı ħudsiyân-âsâ	Gazel/7		-.--/.-/ .-	
41a	‘İzzet	Âħü-yı göħlümün ħarem-i ‘aşk ovasıdır ‘Anķâ-yı fikrimün ser-i ħisü yuvâsıdır	Nażm-ı ħanîfâ oldu bu da bir nażirecik ‘Âfv-ı ħuşür ‘İzzet zârûħ recâsıdır	Gazel/5		--/.-/ ./--/.-	
41a	‘İzzet	Bilmedün ħadrimi ey şüħ-ı sitem-kâr eyvâħ Eyledün göħlümü hicrâna giriftâr eyvâħ	Yâr ile bister-i râħatda yaturken aħyâr Genc-i firħatde yatur ‘İzzet ğam-ħ‘âr eyvâħ	Gazel/5		..-/.--/ ..-/.-	
41a	Râşid	Niyâz-ı germi ‘âşık vuşlata iķdâm için şaķlar Ol âfet daħı nâz şıķlet ü ibrâm için şaķlar	‘Ayb-ı ħıfzeylemek ehl-i mekârüm himmet-i Râşid ‘Aķıķ-i şâf gevher âb-ı rüyün nâm için şaķlar	Gazel/5		-.--/.-/ /.-/.-	
41b	‘İzzet	Âħ ki gösterdi baña sen mehî Başıma teng itdi bu nüħ ħargehi Gıtdi özümden eşer-i âħehi	Âħ-ı seherħġâħ işidüp ħâħ ħâħ Ĥâl-i dil-i zârımı sormuş omâħ Söylemiş ‘İzzet iderek âħ âħ	Taħmîs/7		-.--/.-/ .-	

		Ah mine ¹ - aşkı u hālātīhi Ahrağa qalbī bī-ħarārātīhi	Ah mine ¹ - aşkı u hālātīhi Ahrağa qalbī bī-ħarārātīhi				
41b		Mübālāt eylemez āsīb-i fıķariyy ol ki şā birdür Ġınā-yı tab ¹ -ı qalğada kef-i zerle ħaşā birdür	Şinās-ı qadr-i dāniş fāriğā o baş nāşī bil Tecāhül göster ehl-i dile şimdi aña birdür	Gazel/7		.---/--- /---/---	
42a	‘İzzet	Gül gibi cūyā-yı destār olmadum olmam yine Ĥārħārım varsada ħār olmadum olamam yine Ben bu meslekden ki bī-zār olmadum olmam yine Jāle-i gülberg-i gülzār olmadım olmam yine Gül-nihāl-i bülbüle ħār olmadım olmam yine	Çeşm-i ħağ-ı bīnimde yeksān oldu sultān u gedā Eyledim fağr-ı ħağīkī ile taħşil-i ğıma Kām-cū-yı dehr olan ‘İzzet gibi olsun baña Birdür ‘indimde benim Pertev ‘ābā ile qabā Mā ¹ il-i eşvāb-ı zer-tār olmadım olmam yine	Taħmīs/7		---/---/ ---/---	Pertev’in gazeline tahmistir.
42b	‘İzzet	Biz neş’e-i Ĥudāyı bulan Neş’etilerüz Belki cihāna neş’e olan Neş’etilerüz	‘İzzet ‘aceb mi olmasa mestīde rengimiz Biz neş’e-i Ĥudāyı bulan Neş’etilerüz	Gazel/8		---/---/ ---/---	
42b	‘İzzet	Sen yandūğ ey gönül dağı bilmem yanan nedür Sen gerçi qalmaduğ yā baña yār olan nedür	‘İzzet çünki hem-reh-i terk-i murādsın Şaşkın yā böyle şükr ü şikāyet kılan nedür	Gazel/5		---/---/ ---/---	
42b	Nā’ili	Oldı eşkim gülşen -ārā-yı heves cūlar gibi Ağdı gönlüm bir nihāl-i tāzeye şūlar gibi	Āb u tāb tal‘at-ı ebkār-ı nazmun Nā’ili Ṭa‘n ider āyine-i ħürşide meh-rūlar gibi	Gazel/5		---/---/ ---/---	
43a	‘İzzet	Qat ¹ -ı esbāb-ı ta‘alluğ iħtişāmımdur benüm Bī-ser-encām-ı nıgeh-dār-ı nıżāmımdur benüm	Bende-i aħrāriyānum dergeh-i üstādda ‘İyd-ı maħzım ‘İzzet azādī gulāmımdur benüm	Gazel/7		---/---/ ---/---	
43a	‘İzzet	-	-				Şiir Farsçadır.
43a	Sireti Dede	O şivelerle tebessüm o nāzlarla ħitāb O ħandelerle tekellüm o ‘işvelerle ‘itāb	Girişmelerle nigāh idicek o şeh-r-āşüb Qalur mı Sireti dil k‘ olmaya ħarāb u yebāb	Gazel/5		---/---/ ---/---	
43b	‘İzzet	-	-				Şiir Farsçadır.
43b	‘İzzet	Yā Rab ya benden al bu belā-yı maħabbetī Yā vir o bī-emān yāra rahm u şefkat	İqlim-i ħüsne pādīşeh itmiş begüm seni Sevdā-yı aşk-ıla qul iden saña ‘İzzetī	Gazel/5		---/---/ ---/---	
43b-44a	‘İzzet	Bülbül-i pervāne tab ¹ ım āh u zārım şorma ħiç Çār bağuğ verdiğim ammā bahārım şorma ħiç	Mühre-i mūmum ki düşdüm dest-i zūr-ı aşka ben Nāğş göstermekde ‘İzzet iħtiyārım şorma ħiç	Gazel/5		---/---/ ---/---	

44a	‘İzzet	Başa ol dilber-i her-cāyi yār olur mu ‘aceb Bu dāmghāda ‘anča şikār olur mu ‘aceb	Nigāh-ı raġbet ü luţfuñla Ĥazret-i Pertev Zemīn-i ‘İzzete pertev-nişār olur mu ‘āceb	Gazel/7		..-./..- /..-./..-	
44a	Ġālib	Çeşmüm acı yaş ile aġularla ŋanupdur Cişm ise yanupdur Ol zülfü siyeh neyleyem efsāne şanupdur Göñlüm uşanupdur	Ol kāfir-i bed-kiş idecek zülfini tālān Ġālib kırılıp imān Ġüftār-ı perişānına hayfā inanupdur Dāma ŋolanupdur	Müstezād/ 9		--./..- ./..-./..-	
44b	Ġālib	Bu şeb mestāne bezm-i fikre ol rūĥ-ı revān geldi Ķıyas itmege cism-i mürdeye şevķiyle cān geldi	Cenāb-ı ĥācenüñ bu maţla‘ıñ tazmīn idelden ben ‘Arūs-ı ŋabi‘ me bir ŋāt daĥı ĥüsnüyle ān geldi	Gazel/11		..-./..- /..-./..-	Tazmīn-i Sünūĥāt Derviş Esrār Mevlānā Ġālib Dede
44b	‘Ālī	Bize luţf itdi Ĥudā şöyle ki gülmez ŋāle Şükri mümkün ola mı bu keremüñ her ĥāle	Uyma vesvāse hele ĥatırayı def‘ eyle Saĥa renk eylesün uğrama ‘Ālī ele	Gazel/7		..-./..-/ ..-./..-	
45a	Ġālib	Nār -ı āteş-dem ĥamūşān-ı naŋar dem-sāzıdır Sürme-i āvāz dūd-ı şu‘le-i āvāzıdır	Bu sözde ŋur‘ān gibi imān ider eh-i süĥan Şā‘irüñ Ġālib taĥayyül rürbe-i i‘cāzıdır	Gazel/7		..-./..-/ ..-./..-	
45a	Ġālib	Dergāh-ı Mevlevī ki ‘aceb ‘aşĥ-ĥānedür Nāy u ŋudum u defler-sāzı şāĥānedür	Virdi ĥaber Celācil-i def baĥş-ı Pirden Ġüş eylemem ki ġıĥta-i ĥātem fesānedür	Gazel/12		--./..- ./..-./..-	
45a	Ġālib	Gelince va‘d-i vişāle bahāneler söyler O şāh-ı kişver-i ĥüsn ü bahā neler söyler	Hezār-ı gevher-i esrārı ketm için Ġālib Dehān-ı tengine ferd-i yegāneler söyler	Gazel/8		..-./..- /..-./..-	Bende-i Mevlānā Ġālib Cevher Ġüyā
45b	Nābi	Göñülde dā‘iye-i māl emel bozundısıdır Nümüd-ı silk-i ŋanā‘at kesel bozundısıdır	Münāsebetledür evzā‘-ı tesmiye Nābī Lügaz hele ŋati vāzıĥ ġazel bozundısıdır	Gazel/10		..-./..- /..-./..-	
45b	Nef‘ī	Bend oldı o şūĥuñ görecek zülf-i dutāsın Āhır yelerek bād-ı şabā buldı belāsın	Mānendi mi var Nef‘ī-i pākīze kelāmın Bir kimsede gördün mü daĥı ŋarz-ı edāsın	Gazel/5		--./..- ./..-./..-	
45b	Nef‘ī	Rindān-ı ĥarābātı vü mestān-ı elestüz Maĥşerde daĥı cam-ı mey-i ‘aşĥ ile mestüz	Olsaĥ n’ola Nef‘ī rüsvā-yı dü‘ālem Hem ‘aşıĥ u hem şāir ü hem bādeperestüz	Gazel/5		--./..- ./..-./..-	
45b	Bāķī	Müjde ĥaylin dizer ol ġamze-i cānān şaf şaf Ġüyyā cenge gerd nize-ġüzārān şaf şaf	Ķadrini seng-i muşallāda bilür ey Bāķī ŋurup el baġlayanlar ŋarşuñya yārān şaf şaf	Gazel/9		..-./..-/ ..-./..-	

46a	‘Āşım	Meclis-i meyde sāķiyā baņa ne gül ne lāle vir Derd [u] ğama devā için nīmce bir piyāle vir	Nāķış olursa ‘Āşımın behresi kendi gibidür Kim didi aņa māye ki varda bütün kemāle vir	Gazel/5		-.--/-.-- /-.--/-.--	
46a	Ġālib	Şerħa-i sīne benim mülk-i dil rāhumdur Dāĝlar revzene-i ħāķır-ı āĝāhumdur	Es‘ adā ķādir iken mu‘ cize Hārūt-ı ķālem Rāh-ı eş‘ārda siħr itme büyük cāhumdur	Gazel/5		..--/..--/ ..--/..--	
46a	Ġālib	Tāb-ı ħüsni çeşmümüz āteş-feşān olsunda gör Cennet-i ruhsārın dūzeħ-nişān olsunda gör	Ĥāne-perverd-i kemān-ı ebruvāndur ğamzesi Ġālibün ğöñlünde bir kez miħmān olsunda gör	Gazel/5		-.--/-.--/ -.--/-.--	
46a	Ġālib	Ķalb kim ‘isī-i ‘aşķı bula gerdün gibidür ‘Aķl-ı ħod-rā ħum-ı ħikmetde Felātün gibidür	Her süħan kim dinülür derd-i süħāndan Ġālib Neş‘enün nāmını yād eyleme mażmün gibidür	Gazel/7		..--/..--/ ..--/..--	
46a	Ġālib	Yāra bir ķatlüm için işbāt-ı ğünāh itmekde ğüç Pençesi pür-ħün olan çeşmüm ğüvāh itmekde ğüç	Kimse bilmez bā‘ iş-ı süz-ı dilüm Ġālib benüm Derd nā-ma‘ lüm iken her ğāh ğāh itmekde ğüç	Gazel/6		-.--/-.--/ -.--/-.--	
47a	Ġālib	Bütān kim secde-i ebrüyı maţlüb eylemişlerdür Bizihemdeyrehem miħrāba mensüb eylemişlerdür	İrerler nuţķ-ı Mevlānā ile iksīr-i ma‘ nāya Ġedālar kim ümīd-i feyz-i Zer-küb eylemişlerdür	Gazel/6		..--/..-- /..--/..--	
47a	Ġālib	Efendimsin ciħānda i‘ tibārum varsa sendendür Miyān-ı ‘aşıķānda iştiħārum varsa sendendür	Saĝadur ilticāsı ğālübün yā ħazret-i Monlā Başumda bir külāh-ı iftiħārum varsa sendendür	Gazel/10		..--/..-- /..--/..--	
47a	Ġālib	Sünbül-i ħaţları kim ħarf-ı külehden ğörünür Şerħa-i nāħun-ı ğam ‘arız-ı mehden ğörünür	Zulmet-i ħarfde seyyāre-i ma‘ nā Ġālib Ġevher üşķüfesidir zülf-i siyehden ğörünür	Gazel/7		..--/..--/ ..--/..--	
47b	Ġālib	Āh kim düşdi ğöñül bir şeh-i ‘ālī-cāha Kim ħayāliyle ğelür lerze-i dehşet māhā Reh-nümā her keremi biñ elem-i cān-kāha Ĥār Ĥār-ı ğam ile ķaldı işüm Allāha Añlaşılmaz bu ne hem-rāza ne ħod hem-rāha Fırşatım yoķ ki diyem süz-ı dilim ol şāha Derd-i ħasretle neler çekdüĝümü bilürem Yarama şimdi ne zehr ekdüĝümü ben bilürem	Leb-i la‘ lünle bulur Ĥızr-ı süħan āb-ı ħayāt ‘Āşıķ-ı dil-şüde ħasretle ölürmi heyhāt Ķātilümdür dir isem ben saņa rüz-ı ‘araşāt Ķanlı ğömlikle ider pīrehen-i ten işbāt ‘Āķıbet ğamze-i cellāduñı eyler iskāt Raħm ķıl zaħmına ey şüħ-ı pesendide-şıfāt Ġālib ölmekle senün çeşmüne şıħħat ğelmez Baņa bu derdden ölsem de ferāĝat ğelmez	Terkīb- Bend/6		..--/..--/ ..--/..--	Ġalaţa Mev levihānesinde Şeyħ Olan Ġālib Dede Efendi

48a	Nedīm	Bir görmek ile hūsnūje kılduñ beni şeydā Ey gözleri ra' nā İtdi nigeñhūñ ' aqlımı hem şabrı mı yağma Ey gözleri şehlā	Mevnūñ gibi gözden aqıdup eşk ile seylī Ey turrası Leylī Tā eyledi sen gibi gül-ruñları peydā Bī-çāre Nedīmā	Müstezād/ 7		--/..-- /..--/..-- --/..--	
48a	Raħmī	Gıryeden reh-güzer-i yāri raķib itmiş yaş Bende izhār ideyüm ħūn-ı sirişkümmiş yaş	Ağlamış zırlamış yāre raķibi Raħmī Bende izhār edeyim ħun-ı sirişkimmiş yaş	Gazel/5		..--/..--/ ..--/..--	
48b	Bāķī	Rindler cāmuñ ħābābāsā yüzine baķdılar Mey gibi sāķi bezmün ayağına baķdılar	Bāķiyā kılsun mu' aţtar bezm-i āfāķı nesīm Pādişāhuñ micmer-i ' adlinde şandal yaķdılar	Gazel/5		..--/..-- /..--/..--	
48b	Rāğıb	Revnaķ olmaz sūħana ħūsn-i edādan ğayrı Var mı seng ü güheriñ farķı şafādan ğayrı	Yine hem-cinsi ider ādeme Rāğıb ħasedi Reşk ider mi saña kimse vüzerādan ğayrı	Gazel/7		..--/..--/ ..--/..--	
48b	-	-	-				Şiir Farsçadır.
49a	Rāğıb	Āzādegān-ı kayd-ı emel ser-firāz olur Nāz eylesün sipihre o kim bī-niyāz olur	Rāğıb semend-i nefsi-i ħarūnuñ zebūn iden Bu ' arşada şehāmet ile yekke-tāz olur	Gazel/7		--/..- /..--/..-.	
49a	Rāğıb	Şaķın dest-i ferāga rişte-i tül-ı emel verme Nizām-ı mülk-i istiğnāya ğafletle ħalel verme	Kibār-ı devleti hem-meşreb-i pīr-i muğān buldum Kaşide dinlemezler Rāğıb almazlar ğazel verme	Gazel/7		..--/..--/ ..--/..--	
49a	Sezāyi	Tennūr-ı dile od yāķub āh-ı şererümünden Bir özge kebāb mā-ħazar itdüm ciğerümünden	Dil-beste-i zülfi-i siyehüm yine Sezāyi Sevdā-yı cünün gitmedi bir leħza sürmeden	Gazel/5		--/..- /..--/..-.	
49b	Rāğıb	Seyr eyle gerd-i lebde ħaţ-ı nev demīdesin Naķş itdi faşş-ı la' line ħātem kaşidesin	Girāyi-i kemend-i cünün süst ola meger Bilmem ben āhuvānda Rāğıb remīdesin	Gazel/5		--/..- /..--/..-.	
49b	Rāğıb	Şöyle hem-meşreb ü yek-reng olayum cām ile ben Döneyüm lāle-i surħa mey-i gülfām ile ben	Ben nerm-hūsın o bī-raħmın arar ħūbların Rāğıb āşüfte-i hevāyım dil-i ħod-ğām ile ben	Gazel/5		..--/..--/ ..--/..--	
49b	Rāğıb	Künc-i firāga gerçi ki himmet ķomaz seni Sevdā-yı cāha düşme ki rāħat ķomaz seni	Düşmeden intikām var mı bir şafā Rāğıb bu zevķe āh mürüvvet ķomaz seni	Gazel/5		--/..- /..--/..-.	

50a	Râgıb	Sermâye-i sa'âdet-i çarh ahterimdedür Perr-i hü mâ-yı devleti tâc-ı sermâyededür Âşâr-ı feyz-i nimet-i haqq peykerimdedür Mevc-i murâd-ı bâde-i cân perverimdedür Harf-i neşât zîr-i leb-i sâgarımdadır	Dil-cüy ter-hevâsı şafâ-hîz-i hâki pâk Her nahl-ı bâr neşvede mânend-i şâh-ı pâk Râgıb ider hayal-i giribân-ı şabrı çâk Nâbî ider şükûfeleri dehri 'ıtr-nâk Bâg-ı behişt hâtır-ı nâzûk-terimdedür	Tahmîs/5		--./-.- ./--./-.-	Nâbî'nin gazeline tahmîstir.
50a	Râgıb	Devr-i felekde râhat u ârâmı görmedik Ber-vefķ-i kâm-ı gerdiş-i eyyâmı görmedik	Râgıb 'aceb mi hasret ile bî-karâr isek Hayli zamân o şûh-ı dil-ârâmı görmedik	Gazel/7		--./-.- ./--./-.-	
50b	Râgıb	Dü-çeşm-i ter ki ruhuñ âteşiyile âb döker O şîşedür ki gamuñ bezmine gülâb döker	'Aceb mi sebze-haṭ-ı girye-hîz ise Râgıb Bahâr mevsimidür kaṭreler şehâb döker	Gazel/7		.-./..-- /..-./.-	
50b	Râgıb	'Aceb muvâfık-ı meşreb şafâ-yı 'âlem-i âb Nümüne-hâk-i vatandaş hevâ-yı 'âlem-i âb	Oḡunsa şu gibi Râgıb mezâk-ı câna virür Bu âb-dâr hayâlim ġnâ-yı 'âlem-i âb	Gazel/7		.-./..-- /..-./.-	
50b	Râgıb	Olmuş sirişte mâye-i gamla hamırımız Perverde-i tenevvür elemdür faṭrimüz	Râgıb şuver- nüvis-i kıyâmet kadân olup Âvâz-ı şûra hânde-zenândur şaririmüz	Gazel/7		--./-.- ./--./-.-	
51a	Râgıb	Olmadıḡça tâ-nüvişte fihris-i taḡdirde Maṭleb-i maḡsad bulunmaz nüşâ-i tedbirde	Aldı meydânı bu vâdide Nedim-i yekke-tâz Olma çok reftâre Râgıb sâha -i tanzîrde	Gazel/6		.-./..-- .-./..--	
51a	Râgıb	Ḳaldı naḡş-ı hâtem-i la'liñ dil-i gam-pişede Ḡonce-i terden ḡo açılısın derün-ı şîşede	Hırķa-püş-ı hân-gâh-ı bî-niyâzıdır dilim Eylemem Râgıb müdâra şeyhe de dervîşe de	Gazel/6		.-./..-- .-./..--	
51a	Râgıb	Erbâbî ile süz u güdâze alışıḡdur Al şem' i ḡola tekyede bir eski ışıḡdur	Yâ medhiñi yâ zemmiñi Râgıb ider inşâ Mânend-i ḡalem döst lisânı iki ışıḡdur	Gazel/5		--./-.- ./--./-.-	
51b	Râgıb	Müsâ'iddür siyeh-kâri-i çeşm-i fitne pervâze Ḥazer nâ-sâz-kâri töhmetinden baḡt-ı nâ-sâza	Nezâketle dehân-ı yârdan ġuş eyledüm evvel Bu şî'r-i ter 'aceb mi olsa Râgıb tâzededen tâze	Gazel/7		.-./..-- .-./..--	
51b	Râgıb	Şu'le-i dâğımla lâl itdüm zebân-ı bülbülü Âteşe virdüm çemende düdmân-ı bülbülü	Bülbül ü gül ḡulḡul-ı mînâ vü câm-ı mül yeter Çekme Râgıb nâz-ı gülle imtanân-ı bülbülü	Gâzel/7		.-./..-- .-./..--	
51b	Lebib	Felekde tekyegeh-i 'aşḡda köçeklik ider Ki atlas-ı şafaḡı devre âl eteklik ider	Açılmış ülfet idüp pek şuyunda aḡyârıñ Lebib bildüm o gül-çehre bir çiçeklik ider	Gazel/6		.-./..-- .-./..--	

52a	Râgıb	Lebiñ kim būs ider bir sāgar-ı billürden ğayrı Kimiñ var zehresi tel kıırmağa ŧanbürdan ğayrı	‘ Aceb ihlās ile ħasret-keş-i pā-būs-ı iclālin Şu yād illerde var mı Râgıb -ı mehcürdan ğayrı	Gazel/5		-.--/-.-/ -.--/-.-	
52a	Râgıb	Reftār idene vādī-i ‘aşk içre yolunca Destinde reh-i rāst ‘aşādur yorulunca	Vaşf-ı ‘ Alī Pāşā ile teng olsa da Râgıb Tezyil iderüm kâfiyem encām bulınca	Gazel/7		---/--- ./---/---	
52a	Râgıb	Oldı resīde tīg-i sitem üstüñ’anıma Ölsem bu derd ile acımam tatlı cānıma	Virmem fütür şabra olursam da teşne-leb Râgıb recā-yı vuşlatı almam lisānıma	Gazel/6		---/--- ./---/---	
52b	Râgıb	Dile mir’āt-ı emelden nice şüret görünür Bilmez ammā ki verāsında veĥāmet görünür	Ne kadar pest ise bünyān-ı kanā‘at Râgıb Revzeninden yine ma‘müre-i rāĥat görünür	Gazel/6		..--/..--/ ..--/..--	
52b		Rāh-ı zahidi bilürüz ĥaĥĥ bu ki merdān yoludur Līk-i āsān çıkan āsāyiş-i ‘irfān yoludur		Müfred		-.--/-.-/ -.--/-.-	
52b	Râgıb	Baņa yār oldı küy-ı dil-rübādan nāme-res şimdi Teĥā‘üd iĥtiyār itdi nesim-i bu’l-heves şimdi	Ķatı nā-sāz-kār oldı müdārā eylemez Râgıb Felekden ĥülyā-yı sāz-kāri ĥiç-kes şimdi	Gazel/7		..---/..--- /..---/..---	
52b	Yaĥyā	Yine maĥzūñ olacaĥ göñlümü ĥiç şād itme Gir ü virān olacaĥ ĥalbimi ābād itme	Rāzını şaĥla şaĥın kimseye açma Yaĥyā Severüm bir gül-i nevreste diyu ād itme	Gazel/5		..--/..--/ ..--/..--	
52b		Ĝāfil olur mı behre-ver-i nūr-ı intibāh Ĥ‘ābīde kāne feyz-i siĥirden çe fā’ide	Baĥt olmasa miyāncı-yı pāzār-ı iştihār ‘ Arz-ı metā‘-ı fażl u hünerden çe fā’ide	Ķıt‘a		---/--- ./---/---	
52b		‘ Āşıĥuñ levĥ-i zāmīrinden ki sırrı bilinür Baĥmadan nāmeye sırr-ı nāmede ki hūlardan	Maĥremiyet ise her mecelle ĥaşduñ ola gör Edeb āmuĥte-i dü-māli-yi çārūlardan	Ķıt‘a		-.--/-.-/ -.--/-.-	
53a	Râgıb	Zülf ü ĥāl-i yāre baĥ ruĥsārın itmiş tābdār Ķurş-ı mehde görmedünse aĥter-i dūnbāle-dār	Sū-be-sū sevĥ eyleyen hep sā’iĥ-i taĥdirdür Kimsenün destinde yoĥ Râgıb ‘inān -ı iĥtiyār	Gazel/7		-.--/-.-/ -.--/-.-	
53a	Râgıb	Şanma menşür-ı ĥired yā ‘iffet ü taĥvā yürür Bezm-iCemdürbundaĥūkm-icām-ıĥam-fersāyürür	Ĥutdı şark u ĥarḫı ser-tā-pā şadā-yı tal‘ati Medĥine ol meh-veşün Râgıb degül dūnyā yürür	Gazel/7		-.--/-.-/ -.--/-.-	
53a	Ĥayāli	Fer viren māha cemāl-i bā- kemālīñdür senün Mihre ĥançerler çeken iki hilālünür senün	Ĝayrlarla yārdur şimdi Ĥayāli der isen Ĥāşe lillah Pādişāhum ol ĥayālindür senün	Gazel/5		-.--/-.-/ -.--/-.-	

53b	Rāğıb	Ža‘ ifi tendürüstī bağş-ı şayd-ı lāgar olmuşdur Şikest-i tıkaat-ı dil rāhata bāl ü per olmuşdur	Tekālib üzredür Rāğıb medārı bezm-i gerdünuğ Nice Cem-tāc-ı vārünü bu bezme sāgar olmuşdur	Gazel/7		.---/.--- /---/---	
53b	Rāğıb	Egerçi sāde-ruhān ‘ağd-i vaşla peklik ider Haṭṭ-āver anı da amma kaṭı tüleklik ider	Faḫaṭ şikāyet-i ‘aşkı ben eylemem Rāğıb Bu müdde ‘āda dil ü dīde müştareklik ider	Gazel/7		..-/..- /..-/..-	
53b	Belig	Ḳad-i ra‘ nā ile naḥl-i revān cilveler it Bağda ḫaşmir idüp serv-i çenārı incit	Ṭütü-i ṭab‘-ı Belige olamazsın pey-rev Ṭurma bu bağda ey bülbül-i şeydā öte git	Gazel/6		..-/.../ ..-/..-	
53b	Belig	La‘ lüñ öperken aldı ten-i zārı terleme Elbette ey peri ‘araḫ iser şekerleme	Ḥoy-kerde būs ider leb-i la‘ lüñ Belig-i zār Elbette ey perī ‘araḫ ister şekerleme	Gazel/6		--/..- /..-/..-	
54a	Rāğıb	O tütüyā ki cilā-bağş çeşm-i devletdür Ġubār-ı dergeh-i erbāb-ı feyz ü himmetdür	İden edā-yı haṭ-ı dil-keşe bizi Rāğıb Esir ü şifte hep şive-i kitābetdür	Gazel/7		..-/..- /..-/..-	
54a	Rāğıb	Bārını gerden-i aḫbāba idenler taḫmīl Ne ḫadar olsa sebük-ruḫ olur elbette şakīl	Münkeşif olmadadır zıddı ile çün eşyā Ṭa‘n-ı a‘dā gibi Rāğıb olamaz zıkr-i cemīl	Gazel/7		..-/.../ ..-/..-	
54a	Rāğıb	Olmadıḫça tā güsiste rişte-i medd-i nefes Gevheri maḫşūdına ğavvāş olurmu dest-res	Cām-ı ser-şār-ı hevānuğ ḫōşdur ammā neşvesi Derd-i serdür çün ḫumārı eyleme Rāğıb heves	Gazel/6		---/.../ ---/..-	
54b	‘İzzet	Yok elimde ayağ ṭutmağa tāb Sāḫiyā sen içir şarāb baḫa	Ṭarḫ-ı eş‘ārda bu şeb ‘İzzet Gelmedi fikr-i intihāb baḫa	Gazel/5		..-/..- /..-	
54b	Nedim	Bir şeker ḫandeyle bezm-i şevke cām itdün beni Nim şun peymāneyi sāḫi tamām itdün beni	Böyle ser-mest ü ḫarāb etme Nedim-i zār-veş Nim şun peymāneyi sāḫi tamām itdün beni	Gazel/5		---/.../ ---/..-	
54b	Nedim	Murādın aḫlarız ol gamzenün iz‘ ānımız vardır Dili söz bilmeziz ammā biraz ‘irfānımız vardır	Şıḫılma bezme gei biğāne yok da‘vetlimiz ancak Nedimā bendeñüz var bir daḫı sulṭānımız vardır	Gazel/5		---/.--- /---/---	
54b	Nedim	Cefā-yı tāli‘-i nā-sāzkārı benden şor Amān amān sitem-i rüzġārı benden şor	Henüz neş‘esini görmeden ḫumār çeker Nedim-i dil-şode-i bī-ḫarārı benden şor	Gazel/5		..-/..- /.../..-	
55a	Nedim	Bir cebinin bir daḫı zülfi siyeh-fāmuñ bilür Dil ne şubḫun farḫ ider billah ne aḫşamın bilür	Bezm-imeydenukleel şunmaz hemān ancak Nedim Dil-berün ‘unnāb-ı la‘l çeşm-i bādāmın bilür	Gazel/7		---/.../ ---/..-	
55a	Nedim	Sāḫiyā ḫuşūm alan zemzeme-i çeng midür Yoḫsa destündeki peymāne-i gül-reng midür	Ne bu nev-naḫş-ı ṭırāzende Nedimā söyle Üstād-ı ḫalemin ḫāme-i Erjeng midür	Gazel/7		..-/.../ ..-/..-	

55a	Nedim	Her tırrasında biñ şiken-i dil-rübāsı var Her bir şikenc-i tırrada biñ mübtelāsı var	Bilseñ begüm iderdi seni eşk bî-çarar Şimdi Nedimün öylece bir mâcerāsı var	Gazel/6		--/./- ./--/./-	
55b	Nedim	‘İyd gelsin bā‘ iş-i şevk-i cedid olsunda gör Seyr-i sa‘ dābād-ı siz bir kerre ‘ıyd olsunda gör Güşe güşe mihrler mehler bedid olsunda gör Seyr-i sa‘ dābād-ı sen bir kerre ‘ıyd olsunda gör	Tıfl-ı nāzım cümle gördüm diyü aldatma beni Görmedün bir hoşca sen dañı ol dil-cu gülşeni Serv-i nāzım gel Nedim-i zār gezirsin seni Seyr-i sa‘ dābād-ı sen bir kerre ‘ıyd olsunda gör	Terbî‘/5		-.--/./-/ -.--/./-	
55b	Nedim	Gerçi dil almağda hüsnün hayli isti‘ dādı var Lîk o gisünün kafadan ona çok imdādı var Çaresiz ‘uşşakun ancak nāle-i feryād-ı var El-amān bilmez nedür bir gamze-i bidādı var	Her gülün şevkıyle bülbül gibi zār olmaz Nedim Her gül-istānda çü şeb-nem haksār olmaz Degme bir zülf-i girih-gire şikār olmaz Nedim Degme bir dil-ber begenmez bir dil-i naqqādı var	Terbî‘/5		-.--/./-/ -.--/./-	
56a	Pertev	Pest ider ‘ar‘ ar u şimşadı ser-efrāzlığı Servinün ya‘ nî sehî kıdd ile mümtāzlığı	Hzre-i Neş‘et‘ün Allāh içündür bilürüm ‘Āciz ü bî-kes ü bî-çāreye dem-sāzlığı	Gazel/7		..--/./-/ ..--/./-	
56a	Nedim	Ey şüh-ı kerem-pişe dil-i zār senüdüdür Yoğ minnetin aşlā V‘ey kân-ı güher anda ne kim var senüdüdür Pinhān u hüveydā	Çeşmāni siyeh-mest-i siyeh kāküli pür-ham Ebruları pür-çin Beñzer ki bu dildār-ı cefākār senüdüdür Bî-şüphe Nedimā	Müstezād/ 5		--/./- ./--/./-	
56b	Nedim	Āfet-i cān dediler gamze-i cellāduñ için Nañl-ı gül söylediler kamet-i şimşaduñ için	Çokdan ey kil-k-i Nedimā için olduñ hāmüş Bizi hasretde kıoduñ nazım-ı nev-icāduñ için	Gazel/5		..--/./-/ ..--/./-	
56b	Nedim	Ey turre-i bāğ- hasende sünbül müsün nesin Zülf-i nigār yoğsa kıaranfil misin nesin	Hoşdur tekraruñ dile ey lehçe-i Nedim Bilmem gülvî şışede kıulkül musun nesin	Gazel/8		--/./- ./--/./-	
56b	Nedim	Taħammül mülkünü yıkdın Hülāgü Ĥanmısın kāfir Amān dünyāyı yaqdın āteş-i sūzan mısın kāfir	Nedim-i zārı bir kāfir esir etmiş işitmişüm Sen ol cellād- dīn düşmen-i imān mısın kāfir	Gazel/8		./--/./- ./--/./-	
57a	Nedim	Heves-i ‘ıyd-ı vişāle düşüp encāmında Oldı dil bir mehe şa‘ bān Ramazān ayında	Āh efendim seni gördükde Nedim-i zārın Şimdi bildim ki ne vardır dil-i nā-kāmında	Gazel/12		..--/./-/ ..--/./-	
57a	Nedim	Sāķiyā meclise gel cismime gülsün cānım Ahdlar tevbeler ol sāğara kıurbān olsun	Ĥamdur mīve-i vaşlım saña olmaz dirsın Olsun ey taze nihāl-i çemen-i cān olsun	Gazel/6		..--/./-/ ..--/./-	
		Bir şafā başş idelüm şu dil-i nā-şāda Gidelüm serv-i revānım yürü Sa‘ d-ābāda	Bir sen ü bir ben ü bir muñrıb-ı pākīze-edā İznün olursa eger bir de Nedim-i şeydā	Terbî‘/5		..--/./-/ ..--/./-	

57b	Nedim	İşte üç çifte kayık iskelede amāde Gidelüm serv-i revānum yürü Sa' d-ābāda	Ġayrı yārānı bu günlük idüp ey şüh fedā Gidelüm serv-i revānum yürü Sa' d-ābāda				
57b	Nedim	Mest-i nāzım kim büyüdü böyle bī-pervā seni Kim yetişürdi bu güne servden bālā seni	Ben dedikçe böyle kim kıldı nā-tüvān Gösterür engüşt ile meclisdeki mīnā seni	Gazel/7		-.--/-.--/ -.--/-.--	
57b	‘Ālī	-	-				Şiir Farsçadır.
58a	Nedim	Zülf ü külāhı verdi hālel ma' rib [u] Fasa Çeşm-i kebūdu itdi aqın aqın mülk-i Çerkese	Ebrūlar üstüne dökülüp kākülü Nedim Taşvīr-i Çīnī yazmış o tāk-ı muķarnasa	Gazel/5		..--/..--/ ..--/..--	
58a	Nedim	Görüp pistānlaruñbildim kemālūñ gül-bedenlikde Türunç ammā ki bilmem nice bitmiş yāseminlikde	Ey şüh-i Nedimā ile bir seyrūñ işitdūñ Tenhāca varup gök şuya ‘işret var	Gazel/8		..--/..--/ /..--/..--	
58a	Nedim	Gerden-i şāfī beyāz öyle ki kāfūr gibi Çeşm [u] ebrūsı siyāh öyle ki semmūr gibi	Sū-yı zann eyleyemem ġayrilere ammā kim Derd-i ‘aşkıñla Nedimā hele rencūr gibi	Gazel/5		..--/..--/ ..--/..--	
58b	Nedim	Kimlerūñ çeşmine ol sine ‘aceb nūr oldı Nereye gıtdı o hercāyi o meh-pāre ‘āceb Kimlerūñ yārasına merhem-i kāfūr oldı Ķandedür ķande o zālīm o sitemķāre ‘aceb	Varup ol derd-şīnası dil [ū] cānı görsem Ĥāk-i pāyine Nedimā yine yüzler sürsem Gizlice arasam aġzın lebiñ emsem şorsam Hiç bir çāre bilir mi dil-i bīmāra ‘aceb	Terbi‘/5		..--/..--/ ..--/..--	
58b	Nedim	Şabā ki dest ura ol zülfē müşk-i nāb ķoķar Açarsa ‘ukde-i pīrāhenūñ gül-āb ķoķar	Nedim sen yine ma' nī-şīķāflıķda mısın Ki nevk tiġ-i ĥūn-ı ķalem ki intihāb ķoķar	Gazel/7		..--/..--/ /..--/..--	
58b	Nedim	Eyledi bir iki peymāneyle ser-gerdān bizi Āh o şāhbā şātıcı ‘aql alıcı kāfir kıızı	Varmıdır bilmem Nedimā bir daġı anuñ gibi Din ü dil ĥaşmı riyyā cellādı taķva ĥırsızı	Gazel/5		..--/..--/ ..--/..--	
59a	Nedim	Yetmez mi saña bister ü bālīn ķuzucaġum Serd oldı havā çıkma ķoyundan ķuzucaġum Āteşlik ider saña bu sinemdeki daġum Serd oldı havā çıkma ķoyundan ķuzucaġum	Der saña Nedimā bunu tekrār-be- tekrār Bigāne ile etme şaķın ‘azm-i cemenzār Gürgān gibi aġyār ķaparlar seni zinhār Serd oldı havā çıkma ķoyundan ķuzucaġum	Terbi‘/5		..--/..--/ /..--/..--	
59a	Nedim	Rūyuñ bezmde perde-keş-i ĥaclet olmasın Luţf eyle mihre zerre ķadar minnet olmasın	Aldı bu nazm-ı nev selefūñ nāmın ey Nedim Āsāyişinde ol saña hem külfet olmasın	Gazel/8		..--/..--/ /..--/..--	
59a	Nedim	Zannetme duġter-i rezī rind ile gizlidür Onuñla şeyġ efendide babalı kıızlıdır	Bu heşt beyt ile yine ĥakkā ki ey Nedim İmzāli-i belāġate kilķūñ sekizlidür	Gazel/8		..--/..--/ /..--/..--	

59b	‘ İzzi	Kalur mı lâle-i hasret piyâz içinde dağı Güşâyîş-i dil olur mı bu yâz içinde dağı	Ġayb-ı nağme-i serâ çıktı ‘ İzzi nâb-ı kalem Ne şa‘ beler bulunmuş o sâz içre dağı	Gazel/7		.---/.--- /---/---	
59b	Vâsîf	Şafağ şanma felek timşâl-i rüyüñ edecek peydâ İder ter-i dâmenin hûn-ı cigerle ey melek sîmâ	Dem-işubheyledümmihre nazir-zan itdim ol mihrü Taķınmış Vâsîfâ ruhsârı üzre bir gül-i zîbâ	Gazel/5		.---/.--- /---/---	
59b	Râmiz	Gerdiş-i çarġ-ı denî hâtır-ı taġdiş itdi Ni‘ metin mâ-ġaşal-i naķmet-i teşvîş itdi	Buldı esrâr-ı nihân-hâne-i vaşlı dildâr Râmizâ mülk-i dili ġaylice teftîş itdi	Gazel/6		..-/..-/ ..-/..-	
60a	Nâ-Ķıţ‘ a	Günde pâyiñe yüzüñ sürmeñ için beş kere İşğâ-i fût-i ihlâş mı itdüm ihdâ	Āb -ı elţâfiña şâyeste olursam ne ‘ aceb Abdeste âyağuş yıķama gibi farazâ	Ķıţ‘ a		-.--/-.-- /-.--/-.-	
60a	Nâ-Ķıţ‘ a	Seccâde gibi kıble-i ihlâşa yüzüñ tut Naķş şor sem‘ a gibi olma riyâ-gü	Olsuñda tevâzu‘ la ne dem ferş-i mezellet Vaķtinde saña yüz sürer erbâb-ı tekâpu	Ķıţ‘ a		--./--- /---/---	
60a	Râşid	‘ Ārız-ı dilberde şanma zülf-i ‘ anber- fâmdur ‘ Aks-i dâğ-ı sine-i üftâde-i nâ-kâmdur	Mâni‘ -i meh-tâb olan şanma ġusûf-ı hâledür ‘ Ārız-ı yâr üzre Râşid zülf-i ânber fâdur	Gazel/5		-.--/-.-- /-.--/-.-	
60a	Sûzî	Sen ağuş çekme pirehensüz Olursa ġam yemez ‘ aşık kefensüz	Ġamuñla Sûzî âvâre-i zâruñ Ķarârı ġalmadı bir yerde sensüz	Gazel/5		.---/.--- /..--	
60a	Nâ-Ķıţ‘ a	Sözümüz aņlayamaz şofî bizim ġal ehli Bî-zebân söyleşelüm var ise bir ġâl ehli	Cânî cânâna edâ itmede taķşîr itme İremez menzil-i maķşûd yine ihmâl ehli	Ķıţ‘ a		..-/..-/ ..-/..-	
60b		Bahâr-ı ġüsni geçmiş ben şebistân olduğum ġaldı Hemân bender-geh-i ebrûda mihmân olduğum ġaldı	Müsellim genc-i lebde olmadık esrâr-ı la‘ lünden Ġubâr-ı sebze-yi ġaţtıyla ġayrân olduğum ġaldı	Gazel/5		.---/.--- /---/---	
60b	Râşid	Güñül geh ġale-i hindüya gehî ġisüya mâ‘ıldür Nihâyet bu perişanlıķla ‘ aķla Hindistâna vâşıldur	ġayâl-i ġâl-i ‘ anber bu gider mi Râşidâ dilden Ki noķta-i neşf idince şaġhaya ġakî ne ķâbildür	Gazel/6		.---/.--- /---/---	
60b	Ĥanîf	Ĥürşid-i şıfat ol meh-i ġüsnum şarışınca Ne çekdi siyeh kevkeb-i baġtum barışınca	Esib hezen-i cünbiş-i reftârı bilindi Bu teng-i zemîn içre Ĥanîfâ yarışınca	Gazel/5		--./--- /---/---	Yârence-i Dâru’s- Sa‘âdet Ĥanîf

61a	Nedim	Kaşların bālāda seyret ʔalıʔ in gör zırde Kıl temāşa hūldı zır-i sāye-i şemşırde	Gör temāşayı Nedimā sen de Nāmī Hān dağı Güy u çevgān oynadırsa ʔarşa-i tanzırde	Gazel/7		-.--/-.--/ -.--/-.--	
61a	Māhvi	Bezm-i ğamda dem-i nāyla mey-i nābdayuz Ne ʔaceb hūb-ı hevāda ne laʔif-i ābdayuz	Maḥviyā mekteb-i ʔaʔār-ı muʔāyende seher Mantıku ʔt-ḥayyir okuruz her gice bir bābdayuz	Gazel/5		-.--/-.--/ -.--/-.--	
61a	Rāmiz	Oldum esir-i keşmekeş-i zūlf-i dil-rübā Bir kayda ugradum ki yine müşkil-i rehā	Naqş-ı garib olduğu bu devir ʔālemün Rāmiz degül mi şüret-i evvelde rü-nümā	Gazel/5		--/-.-- ./--/-.--	
61b	Neyli	Hüsni āfākı tutup pençe-i hürşid gibi Cānda āviz o mehün ğamzesi nāhid gibi	Resm-i maḥşuşla teʔsis-i suḥan kıl Neyli Tābiʔ olma selef elfāzına teʔkid gibi	Gazel/75		..--/..--/ ..--/..--	
61b	Neyli	Merdüm-i çeşm-i ğazāl-i çin hāl olmuş saḡa ʔAks-i gül mirʔ āte düşmüş rü-yı olmuş saḡa	Neyliyā çıkmaz hayālünden miyān-ı dil-rubā Maʔnī-i āzik hayāl ender hayāl olmuş saḡa	Gazel/5		-.--/-.--/ -.--/-.--	
61b	Refiʔ	Kālāyi vaşl-ı dibere ʔāşık girişmedi Naqd-ı niyāzı ceyb-i dilinde çıkışmadı	Çok yerde cāy idindi feraḡ dūr-kārımı Hayfā Refiʔ cāy dilinde ilişmedi	Gazel/5		--/-.-- ./--/-.--	
61b	ʔĀli	Hezārān-ı şad hezārü ʔl-ḡamdullahü ʔl ʔazim olsun Hidāvend-i kadir u hālİK u hayy-ı kadir olsun	Ḥamāʔil-i tir-i taʔviz eyledüm cevherle tārİhin Amine hıfz-ı hayy u nāʔil-i luḡf-ı kerim olsun	Kaside/8		..--/..-- ./--/..--	
62a	Kāmil	Çeşm-i hezārı aldı o kaftān-ı gülgüli Şanmaḡ nuḡuş-ı kālesidür çeşm-i bülbüli	İtme kemiyyet-i ḡabʔma itʔāb Kāmilā Bār cevāb ʔarife bu kadar teḡamüllü	Gazel/6		--/-.-- ./--/-.--	
62a	Rāsiḡ	O ḡfl-ı nev-resim açıldı bir şirin zebān kopdı Riyāz-ı şiveden nev-bāde bir gonca dehān kopdı	Gelince ḡaḡt o meh-rū yüz çevirdüm Rāsiḡā benden Cihān ḡulḡun yaḡar bir fitne-i āḡir zamān kopdı	Gazel/5		..--/..-- ./--/..--	
62a	Selimā	Raḡib-i etrafun olmuş o gül-ālun çemenlikde Kopar ey dil yazıkdur kalmasın cānım dikenlikde	Çemenzār ḡaḡḡunla dil-i gezgin zülfe bend oldı Selimā gör ne sevda geldi başa fesenlikde	Gazel/5		..--/..-- ./--/..--	
62b	Nāyāb	Bir leʔāfet geldigüm dehre yine tekrārdan Oldı cāri būy-ı gül cūlar gibi gülzārdan	Mazhar-ı feyiz nigāhı olsa ey Nāyāb eger Reng bu zāhir olur berg-i gü-i divārdan	Gazel/8		-.--/-.--/ -.--/-.--	
62b	Nūri	Oynar yürek terennüm-i cenk ü çeġāneden Raḡş-āder oldı şevkle dil-kec bahāneden	Gir Nūri koynuna ġaraḡun per u bāl ise Çok yavrular uçurdı o müjmerde lāneden	Gazel/5		-.--/-.--/ -.--/-.--	

63a	Zekāyi	Dağıtma ey şabā geysūyi yāri Periřān eyleme ben dil-figāri	Girüp her bir maķām-ı dil-güşāya Şabā lütf eyleyüp bu yādġāri	Kaşide /19	Maķām āt	.---/.--- /..--	
63a	Şākir	Sākī ki elde cām-ı mey āteřin tutar Ne haber mülk-i ‘işrete la‘ lün nigīn tutar	Nūr yıķıyanı görse ‘ayān gör nekr-i ba‘ id Şākir elinde hāme gibi dürbīn tutar	Gazel/6		-.--/-.--/ -.--/-.--	
63b	Ťāhir	Çörekçi-zādemiz katmerlenüp zevķ [u] şafāsından Nümāyan itdi müşķin hāķalar zülfi- düťāsından	Senüġ Ťāhir nevāl-i vaşluġ eyler arzū dā’im Dil-i maġzūnı dolmuşdur o sevdā-yı hevāsından	Gazel/7		.---/.--- /..---/..---	
63b	Rāsiġ	Ťākat gelir mi manşib-ı dehrüġ cefāsına Bākī degül ki şabr ide ādem belāsına	Rāsiġ cihānda ķalbiġe virme keder gider Degmez ġabār-ı miġneti biġ dem şafāsına	Gazel/6		---/..-- /..---/..---	
63b	Nesīmī	Ĥasta dilüm belākeşām. Yaķdı beni derd [ü] elem Vay nedīm vay nedīm vay nedīm	Gerçe bugün Nesīmīyüm Haşimiyüm Ĥureysiyüm Bir ġüzelüġ esiriyüm			-.---/..---	
64a	Sezāyi	Şād ider ġam-ġin dili Allāh bir yüzden daġı Fetġ ider her müşķili Allāh bir yüzden daġı	Nev-be-nev derķārdur ‘ālem Sezāyi sırı baķ Her işin işler belī Allah bir yüzden daġı	Gazel/5		-.--/-.-- /..---/..---	
64a	Fennī	Bir dil ki senüġ kākülüne beste degüldür Bulmaz o selāmet Dīvāne denilmek aġa şāyeste degüldür Zincire ne hācet	Ťftādelerüġ gerçi şayılmaz ķatı çokdur Devletlū efendüm Fennī gibi herkes saġa vā-beste degüldür Ma‘ lüm-ı sa‘ ādet	Müstezād/ 4		---/..-- /..---/..---	
64a	Şākir	Dimā‘ -ı cāna bŷy-ı kākül ‘anber şemīm aldum Hevā-yı sünbŷli dirler meşāme bir nesīm aldum	Nişār-ı naķd-i vaķt-ı sa‘ i-yi dirile ey Şākir Ĥumāş-ı Ťab‘ -ı ‘örfi kāle-i fehmi selīm aldum	Gazel/5		.---/.--- /..---/..---	
64a		Ĥabersiz olma ey mest-i siyeh telmīr-i ķaydında Yıķılmış hāne-i bezm-i muġabbet bī-ķarār olmuş	Ocemi‘ yyet taġılmış hem ü ġamdan hicret itmişler Degül dil bildiġin ma‘ mŷra şimdi tār-mār olmuş	ĤıŤ‘ a		.---/.--- /..---/..---	
64b	Neylī	Eger cān görmek istersen bedensüz Gör ol rŷġ-ı revānı pīrehensüz	Nedür cŷrmüm demiş ġübāne Neylī Alan siz ġöġlŷmŷ hem vermeyen siz	Gazel/6		.---/.--- /..--	
64b	Kelīm	Ĥadd-i reftarıyla taķlīd eyle ey māh-ı liķā Ĥaldı ġŷşende sırdur ġŷl olup bī- ser u pā	Kelīm eyler fŷrŷzān āteř-i āġm dil-i ‘uşşāķ Olursa baġş-ı efrŷzun vechi var her an o ġisŷda	Gazel/7		.---/.--- /..---/..---	

64b	Sa' dī	Ol ki nā-maḥrem-i mecmū'a-i aḥvāl olmaz Hiç dil-beste-i şirāze-i iğfāl olmaz	Қadr-i māh-ı ramazānı bilin adem-i Sa' dī 'Ayd için muntazır ğarre-i şevvāl olmaz	Gazel/5		.../... /.../..	
64b	Nā	'Ārif ol yāver nādān olma Bir 'amel kıl ki perīşān olma	Feyz yokdur şaḥın ey di-il zinhār Daḥıl bezm-i limān olma	Қıṭ'a		---/--- -	
65a	Remzī	Hiç kendimi bilemem görelī dāne-i ḥālūḡ İtdi dilimi ḥırman āteş-i ruḡ-ı āluḡ	Nūş ile hemān dest-i arāvetde ki cāmı Remzī deme hiç 'āleme keyfiyyet-i ḥālūḡ	Gazel/5		---/..- ./.../..-	
65a	Tā'ib	Gel gülşene nāz-ı gülūḡ 'arz eyle ḥırām it Her bülbül-i āşüfte-i āşub kıyām it	Maḥmūr-ı nigāh eylesün Tā'ib ol āfet Ḥūn-ı cigerūḡ mey-i dil pūr- ḥūnuḡı cām it	Gazel/6		---/..- ./.../..-	
65a	Nesib	Eşḡ olup bir menzil-i cānāna kim çeşmümdür ol Oldı tūfān-ı zār o minā ḥāne kim çeşmümdür ol	Şan'atine ḥurde-kārı eyleyüp ḥāme-i Nesib 'Arz ider ḥayrı vālāşāne kim çeşmümdür ol	Gazel/7		---/..- /.../..-	
65a	Reşid	Gelmezdi ḥarf-i şekve göñülde zebāna dek Şimdi irişdi nālelerüm āsumāna dek	Kuhl-ı cilā-yı dide yeter ḥāki it Reşid Gitme maḡām bāri kıoyup İşfāhāne dek	Gazel/6		---/... /.../..-	
65b	Vaḥid	Hemim efrüz selīm ḥān meheyet-i simā Vāriş-i mülk-i selimān 'adalet ara	Didi menḡūtale arāyiş tāriḡi Vaḥid Ġalaṭa ḡulesi oldı bigi ziverle bina	Қаşıde /12	Tāriḡ	---/..- /.../..-	Tāriḡ-i Berā- yı Ḳule-i ĠalaṭaTāriḡ-i Vaḥid
65b	'Āli	Ne yüzüm var varacaḡ 'izz-i ḥuzūra yā Rabb Ne sözüüm var diyecek 'ac u ḡuşūra yā Rabb	Ya' nī bi-çāre ḡuluḡ muḡtenimüñdür 'Āli Eyle şāyān-ı ni'am ḡalid ḡuşūra yā Rabb	Gazel/5		.../... /.../..-	
66a	Behcet	Gül-i 'araḡrız-i ḡicāb-ı rüy eliñdür senūḡ Ġonca-i ḡāmūş leb-i şirin maḡālindür senūḡ	Behcetā her şeb iden encüm-ı şümār intizār Ḥasret-i māh-ı cemāl-i bī-meşālindür senūḡ	Gazel/5		---/..- /.../..-	
66a	Behcet	Reşḡ-i āyine-i ḡurşid mücellāsın sen Ḥüsnele dāḡ-ı derün-ı meh ḡarrāsın sen	Behcet zār gibi 'ālemi itdūḡ nālān Şāhid gül gibi bir dilber-i ra'nāsın sen	Gazel/5		---/..- ./.../..-	
66a	Behcet	Mir'āt-ı ḡüsne itdi eşer-i āhi gör Ḥaṭṭ geldi rüy-ı dilbere baḡt-ı siyāhi gör	'Ahd-i vişālinden dönüb ol şūḡ-ı mevlevī 'Uşşāḡa Behcetā nice itmiş külāhi gör	Gazel/5		---/..- ./.../..-	
66a	Behcet	Seḡer ḡāb 'ademden mihr-i ruḡsāri uyandırmış Fürūḡ-ı meş'al ḡüsnuḡ çerāḡı māhi yandırmış	Yemīn idüp vişālūḡ va' de kılmış Behcetā ammā Yalan söyler sana gerçekden ol kāfir ināndırmış	Gazel/6		.../... /.../...-	

66b	Fıtnat	‘Aşık ümîd-i lutf ile dil-dâdedür saña Ey şüh eyle merhamet üftâdedür saña	Fıtnat ne deñlü olmasa şâyân-ı vuşlatuñ Ey şüh eyle merhamet üftâdedür	Gazel/5		--./.- ./--./.-	
66b	Fıtnat	Neşve-i cām-ı maḥabbetle gönül nüş eyler Çekilen derd-i ğamı cümle ferâmüş eyler	Sen hemân gülşen-i ḥüsnünde figân it dâ’im Fıtnatâ derd-i dilüñ belki o gül güş eyler	Gazel/5		..--/..-- /..--/..--	
66b	Cem‘î	Tersâ-beçeğân bâ‘ iş-i cem‘iyyetimizdür Pîr-i mey ise eski velî-nî‘ metimizdür	Cem‘î felegün tâ bu kadar vaż‘ına bâ‘ iş Heb ruḥşât-ı âh-ı dil-i pür –ḥayretimizdür	Gazel/6		--./.- ./--./.-	
66b	Nâ	Ḥalet-i ‘aşkla der-âdeme meh-i nürâ niyyet Reng-i rüy-ı kâdeḫi bâde-i ḥumradı bil	Dil-i dānāya şeref-i pertev ‘irfanladur Ḥüsn-i âyine-i ‘aks-i rûḫ-ı zîbâdan bil	Ḳıt‘a		-.--/-.-- /-.--/-.--	
66b	Vâşif	Temâşâ-yı cemâlınden olur rûḫa ğidâ peydâ Olur envâr-ı mehden beyt-i maḫlumda ziyâ peydâ	Nevâ-yı ‘aşk ile ma’lûf destimde kalem-i Vâşif Şaririnde n’ola olsa hezârân şad [u] şadâ	Gazel/6		..--/..-- /..--/..--	
66b		Riyâ ehlinde yoĸdur zerrece ḥaĸ emrine niyyet Varupmescide gördüm dillerindecümle kad-ķâmet		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
67a	Kānî	Yâverâ yâverî mihr-i pür-sitân bu mudur Yâd-ı ğırye-i ğam zümre-i iḫvân bu mudur	Ḥâḫırın şormayasın gelmeyesün Kāninün Yâverâ yâverî mihr-i pür-sitân bu mudur	Gazel/5		-.--/-.-- /-.--/-.--	
67a	‘Abdî	Sākî bu şafâ meclisi mi bezm-i elem mi Şahbâ-yı muḥabbet mi bu zehr-âb-ı sitem mi	Peykâneleri lutf eyle şad itdün efendüm ‘Abdî kulunuñ ḥaşşası efkâr-ı elem mi	Gazel/6		--./.- ./--./.-	
67a		Ṭoĸundu şabâ kākül-i pür-çine çözüldi Aldı ḥaber bu peydâ çâķ-ı çine çözüldi		Müfred		--./.- ./--./.-	
67a		Sākî kenâr-ı cāme-leb-i imtiḫân ĸodı Rez-i duḫterine ḥâtem-i la‘lün nişân ĸodı		Müfred		--./.- ./--./.-	
67a		Sâġar üzre hevâ degül bu ḥabâb Şîşe çekmiş ayâġına mey-i tâb		Müfred		-.--/-.-- /..-	

67a		Uğradı bülbülü gör goncalaruñ yumruğına Kõndu bî-çāre yine şāh-ı gülüñ tomurğuna		Müfred		-.--/-.-- /-.--/-.--	
67a		İtme mir 'āta muķābil ruḥ-ı pür-envār Ḥaṭ-ı nevhızı görüp āteş olur ruḥsāruñ		Müfred		..--/..-- /..--/..-	
67a		Şeb-i hicrāmı göñül söyle ruḥ-ı cānāna Şem' e söyler gıce her vāk' asın pervāne		Müfred		..--/..-- /..--/..-	
67a		Bezm-i meyde gülü sākı kanı ögmüş bürümüş Çatlamış cāmı ḥabābuñ yüzünü kân bürümüş		Müfred		..--/..-- /..--/..-	
67a		Dil-i āhın şıfatı nerm idemez üstādı Bende Dāvūdī nefes vār eridür fülādı		Müfred		..--/..-- /..--/..-	
67b		-	-				Şiir Farsçadır.
67b		-	-	-			Şiir Farsçadır.
67b		-	-	-			Şiir Farsçadır.
67b		-	-				Şiir Farsçadır.
67b		-	-				Şiir Farsçadır.
67b		-	-				Şiir Farsçadır.
67b		Neşe '-yāb-ı mey-i ' irfān yakınım ' ārif Taşdum cür' a-keş-i bezm-i cenāb-ı Neş 'et		Müfred		-.--/-.-- /-.--/..-	
67b		-	-	Müfred			Şiir Farsçadır

67b	-	-	-			Şiir Farsçadır
67b	-	-	-			Şiir Farsçadır.
67b	-	-	-			Şiir Farsçadır.
67b	Teslīm-i sırrın itmiş o meh mū-yı miyāna Bir mūrçe-yı hāzen-i tenūñ şeker itmiş			Müfred	---/.- ./---/.-	
67b	Mānend-i dīde seyr ider ‘uşşāk söylemez Ağyār görmediğini söyler zebān gibi			Müfred	---/.- ./---/.-	
67b	Belli rızāsı şarmağa mūy-miyānun Pek belle kim rızā-yı kıl itdi sırruna			Müfred	---/.- ./---/.-	
67b	Sebz-i haṭṭ başdı nihān oldu çe ğabğab-ı yār Görmeyüb bu dil-i sevdā-zede düşdi gitti			Müfred	..--/..-- /..--/..-	
67b	Bu teğāfūl nedür ey pādīşāhum inşāf it Böylemi pürsiş olur hāl [ü] dil-i ‘abd-ı kādīm			Müfred	---/.- /..--/..-	
67b	Mihver-i hāş u ‘ām olıcağ benüm hemān Ġufrān-ı Hāğ öñündeki cürm [ü] günāhı arar			Müfred	---/.- ./---/..-	
67b	Hāṭṭ-ı ber-āverdelerin gitmez elinden cınbız Bulunur geçdi zamānum diyü ol köhne-i civān			Müfred	..--/..-- /..--/..--	
67b	Beni maḥrūm mey-i bezm-i vişāl eyledūñ āh Senūñ ey baḥt-ı siyeh kānıñı içsem bāri			Müfred	..--/..-- /..--/..-	
67b	İtme beyhūde şaḳın kimseden ümīd-i vefā Māye-i ṭıynet-i ‘ālemde ḥaḳīkat yoğdur			Müfred	..--/..-- /..--/..-	

67b		Nesendendirne bendendir ne çarh-ı gîne derdindür Budur sırr-ı hımâr-ı neşe'-i cām-ı kaderdendür		Müfred		.---/.--- /---/---	
68a		-	-				Şiir Farsçadır.
68a		Şitâ târihîni etfâl okurlar rüy-ı deryâda Münâsib geldi kaymağ südliceden şeh-r-i eyyüba		Müfred		.---/.--- /---/---	
68a		Buz üstünden geçen bir kimse geldi didi târihîñ Dokuzaltmışsekizdeğökübdübdanbendeñizgeçdüm		Müfred		.---/.--- /---/---	
68a		Perçem-i müşkîn-i yâre uğramış bād-ı şabâ Geldi cânândan dimâğ-ı cāna büy-ı âşinâ		Müfred		-.--/-.-- /-.--/-.--	
68a		Ne ma' niler ne sözler münderiçdür şafha-i dilde Egerçi şüret-i zâhirde hāmūşum kitâb- âsâ		Müfred		.---/.--- /---/---	
68a		Gönüldür şadık-ı da' va hulūşa şāhid-i ' ādil Miyān-ı rāst-ı güyān-ı muḥabbetde yemîn olmaz		Müfred		.---/.--- /---/---	
68a		Ḳazā-i kalemtrāş kadar çatı keskin olur Ḥaṭṭ-ı ṭamgāsına baḡsın ki ' azizüñ işidir		Müfred		-.--/-.-- /-.--/-.--	
68a	Ahmed Dede	Çekdi bir hū didi Mevlānayla Cennet-i a' lāda itdi ' ayn-i cem		Müfred		-.--/-.-- /-.--	
68a		Bülbül-i şiftenüñ bir gülüne göz dikenüñ Gül-i gülzār-ı ümîdinde dikenler bitsün		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
68a		Baḡt olmayınca ḡüsn-i ṭabî' at neyi müfid Şāi'b de olsa ḡalıḡ-ı ḡaṭasın arar bulur		Müfred		--./.-. ./..--/.-.	

68a		Ođuyan nüſha-i icmāl-i ħulūſı taſſıl Rāh-ı taſſile düſer ħāſıl eyler taſſıl		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
68a		Dağı ben ſimdi bildim rüzgāruđ neydugin ey dil Bilmezmiſ ſafā-yı viſal-ı yār ile geöen demler		Müfred		.---/.--- /..---/..---	
68a		Bir niyazum yok benüm için ciğerümden ğayrı Bir iöer mey bulunur yaralarımđan ğayrı		Müfred		-.--/-.-- /-.--/-.--	
68a		Zülfünle o ħāl-i siyahuğ ğülſen-i ħüsne Mürğ-i dili ſayda biri dām u biri dāne		Müfred		--./.- ./..--/..--	
68a		-	-	Müfred			Œiir Farsöadır.
68a		Herkes kesemez böyle ħaba ſāhid-i nazma Œirāze-i zer-düz ‘acem-i ſebıka kesmedür		Müfred		--./.- ./..--/..--	
68a		-	-	Müfred			Œiir Farsöadır.
68a	Vāđı	Bī-tevađđuf dime bu cevbe hemān bid‘ atdur İ‘ timād eyle efendüm bu kese senetdür		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
68a		Bālīn-i cāh-ı devlete ħiö itmem i‘ timād ‘İzzet benümde cevbi siyehdür ſayandığum		Müfred		--./.- ./..--/..--	
68a		Her kaçan olsa iki ħasret vuſül Ol zamān dirler olur ħācet ħabül		Müfred		-.--/-.-- /-.--	
68b	Dīvāni	Gözüm ki ħana boyandı ſarābı neyleyeyüm Ciğer ki otlara yandı kebābı neyleyeyüm	Ne pāre pāredür cismim ne bana bilmem ħiö İlāhi ben bu bir evci türābı neyleyeyüm	Ķıı‘a		.---/.--- /..---/..---	
68b	‘Ālī	-	-	Ķıı‘a			Œiir Farsöadır.

68b		Sākī niġehūñ tamām-ı kār itdi baña Ĥayretle cihān nūrunu tār itdi baña	Şahbāya bahane bulma vallāh [u] billāh Tenzile o çeşm-i pūr-ĥumār itdi baña	Ķıt' a		---/.-. /.-./--	
68b		Şākī ŧuracak zamān degüldür Fevt itmeyelüm dem-i şebābı	Bir ĥālete koy beni ki olsun Düşümdeki şof daĥı şarābı	Ķıt' a		---/.-. ./.-	
68b		Dokunsnten hemān la' l-i nemkerizüñ leb-i cāme Ķatresüñ bāde-i nābenemüñ kat kat ĥarām olsun		Müfred		.---/--- /---/---	
68b		Āsiyāb-ı emelüm oldı tehī Gerçi yek-ĥabbeye sālİK degülüm	Şol kadar fikri daĥıĥ itdüm ki Ĥāşılı kendüme mālİK degülüm	Ķıt' a		..-./..- /..-	
68b		Vefā me'mül iken gül-berg-i ŧab' -ı nāzİlinden Yāzıĥ ey ġonca-i baġ-ı melāĥat bİ-vefā ĥopduñ		Müfred		.---/--- /---/---	
68b		Ķalem ' aciz virür medhüñ beyāna Şaġar mey-i baĥr-ı ĥulzem nāv-dāna		Müfred		.---/--- /.-	
68b		-	-	Rubā' i			Şiir Farsçadır.
68b		Şāhum hemİşe luĥfuñ umar bu fütādecik Himmetle bunda ferze çıkar bir piyādecik	Çok çok niyāz-ı pūs- ruĥ it at sür üstüne Fī el-vāĥa' öyledür āla gör bir ziyādecik	Ķıt' a		---/.-. ./.-./.-	
68b		Şikest itdi sebū-yı tevbemi fişkıye başında Beni pİrlukda āzurdı o sākī genc yaşında	Ķunüde pİster-i tāze teġāfülmİş o mekāre Gelüñ şayd idelüm ol vaĥşī āĥüyı ferāşında	Ķıt' a		.---/--- /---/---	
68b		Dehenüñ ĥand-nāb u la' lüñ mey Ķand-ı la' lüñ fitende lebin şebi		Müfred		.-./.- /.-	
68b		Şaĥİb-i nām olamaz ĥalk-ı lisānından emİN Cāy-ı mihr olduġu kāġİd daĥı dİllenmededür		Müfred		..-./..- /..-./..-	
69a		' Ahd itse ŧurup şormaġa aĥvāliñi şormaz Her cāyİdur ol serv-i revān ' ahdine durmaz		Müfred		---/--- /---/---	

69a		Gece dildār bīdār olmadı bir şem‘ yanınca Kef-i yābına yüz sürdüm murād üzre uyanınca		Müfred		.---/.--- /---/---	
69a		Neyerlerkimkadambaşduñyüzümolyerdeferşolsun Neyolkimsāyeşalduñ ħakolam hevl rehan-zār üzre		Müfred		.---/.--- /---/---	
69a		Neler geldi senüñ ‘aşkuñla ey leyli şıfat başa Beni mecnūn diyu eñfāli şehriñ tıtdılar taşa		Müfred		.---/.--- /---/---	
69a		Müjdeñkānı dökmeği ol ğamze-icellāddan görmiş Zihī ħūnı ki merdūm-ı kişiligi üstaddan görmiş		Müfred		.---/.--- /---/---	
69a		Meger ol la‘l-i şeker ħāye tūñ-i dil uzatmışdur Urub dest-i қаза ağzını burnını қanatmışdur		Müfred		.---/.--- /---/---	
69a		Cūs-te-cū eyleyerek buldı felek maқşuduñ Nice eyyām senüñçündü meger devr-i senn		Müfred		..-/.- /..-/-	
69a		İrāqlardan gülān-ı āb-ı revān ħusrevān-ı āsā Felek cāy-ı ferāzum gah pest eyler gehi ‘ālī		Müfred		.---/.--- /---/---	
69a		Yād-ı ‘ıyd irdi diyu eyledi nūş-ı bāde Sāğar-ı mey el öpüp geldi meyyāruñ bāde		Müfred		..-/.- /..-/-	
69a		Cübbesi üzre mu‘aқkad görinen rişte-i hū Nāme-i ħüsn-i cemāl evveline yazmış hū		Müfred		..-/.- /..-/-	
69a		Üftāde kān-ı rāh-ı talebde bu derd-i mend Gördüyse düşde gördi cemāl-i metālibi		Müfred		--/-. ./--/-.	
69a		Қıldum nişār-ı cānı miyānuñ hevāsına Virdüm metā‘ şabrı yine yoқ behāsına		Müfred		--/-. ./--/-.	
69a		Gelmezse göñül ki n’ola ‘uşşāq-ı ħak-sār Teñ zerre deñlü ħātırına gelmesün ğubār		Müfred		--/-. ./--/-.	

69a		Bitün ğamı ben āhla itdüm berbād Varsun yetiŝeni baŝuna çalsun ferhād		Müfred		--./-- ../--/..-	
69a		Seyr-i ğisū-yı girih-ĝirun ucundan ğüzelüm Ĝam-ı zencir-i belā-yı üzülünce çekelüm		Müfred		-.--/-.-- /-.--/-.--	
69a		Ehl-i ŝafālardan beni raĝkas-ı dest-i efŝān şanur Ben esir-i gerdeş-i ĝürdāb-ı derd-i ıztırāb		Müfred		-.--/-.-- /-.--/-.--	
69a		İmrenme ĝörüp dirhem-zerrin-i ūmarānuĝ Ĝöz yaŝıdur alnı teridür fuĝarānuĝ		Müfred		.---/.--- /---/.---	
69a		Meclisde ĝice zümre-i yārān mest olup Buldum yanımda uyanacaĝ ol şeker lebī		Müfred		--./.- ../--/.-	
69a		Her kimün mürg-i dili beste-i dām ĝam olur İztırāp eylese bendi daĝı muĝkem olur		Müfred		..--/..-- /..--/..-	
69a		Viŝāle va‘de itse dil-i zibāda ıztırāb eyler Yaĝın olsa kenāra oturur emvācını deryā		Müfred		.---/.--- /---/.---	
69a		Heb bu fitne iki ŝaĝŝuĝ başı altındandır Yusufu bilmez isem anları ra‘nā bilirüm		Müfred		..--/..-- /..--/..-	
69a		Mey-i maĝbūbı imiŝ zevĝi behiŝtiĝde hemān Ĝaber aldıĝ o taraftan bize adem geldi		Müfred		..--/..-- /..--/..-	
69a		Nice elden düşürür cām-ı sürür-ı encāmı Ĝüŝ iden nām-ı ĝameyi şayt-ı ŝadāyı cāmı		Müfred		-.--/-.-- /-.--/-.--	
69a		ŝikeste bir siŝāl olsun nemiz var sāĝar-ı cemde Ĝarż bir neŝve taĝŝil eylemekdür bezm-i ‘ālemde		Müfred		.---/.--- /---/.---	
69a		Nice bir elde mey-i ĝale sāĝar tūtalum Aĝ ĝül ĝibi ‘arĝ nūŝ idelüm ter tūtalum		Müfred		.---/.--- /---/--	
69b		Aĝıtdı çok ĝöñülleri mānend-i cüybār O serv-i ĝül‘izār ĝöñlünse vecihi var		Müfred		.---/.--- /---/..-	

69b		Şofiyā tesbîh u aşâyı mey gül-fāme degiş Hırka-i rızka deryâyı çıkarup cāme degiş		Müfred		./---/./--- /./---/./---	
69b		Yanuğa alup raķibi eyledüñ seyr-i çemen Yanuğa qalır mı ey serv-i sehi seyr eylesin		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
69b		Ķāmetüñ servi gibi mu‘ tedil olmış tütalum Ey nihāl-i çemenistān cefā mā şemere		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
69b		Ĥayşiyet ise menşüb-ı aqlāma vesīle Mevcūd olan eşhāşı ser-ā-ser bilüriz biz		Müfred		--./.- ./--./.-	
69b		Eylemez mehlikeye nefsinı ‘ āķil ilkā Ne iderse kişıye ġayret-i akrān eyler		Müfred		--./.- /.-./.-	
69b		Sağa dil verdüm ise ey put-i çin Vaĥdet-i ĥaķķa münkir olma dime	Beni ‘ aġyāra nisbet eylersin ‘ Āşık oldı mu kāfir olma dime	Ķıı‘ a		..--/..-- /..--	
69b		Eylesen eger yāre bi-ĥurdı bendüm Gerdi dü hezār-ı secdeye pîş-i ādem		Müfred		--./.- /.-	
69b		Tek āsiyāb devlete sa‘ ī it koşulmaġa Tevfiķ olunca döner durur ādem eşünşede		Müfred		--./.- /.-./.-	
69b		Vā‘ iz-i çeşm ger sine-i pic-tāb-ı cū-‘ āliye Mevsim-i iftarda vetfın u zeytün oķur		Müfred		--./.- /.-./.-	
69b		Çend-i rüz eylesede sü-yı ĥilāfe cereyān Yine mecrā-yı qadimin bulur elbet iĥsān		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
69b		Bātil hemişe bātil beyhüde der velī Müşkil budur ki şüret-i ĥaķdan zühür ide		Müfred		--./.- ./--./.-	
69b		Azmıdur yoĥsa behā-yı leb-i la‘ liñ çok mı Behā āfet biricik söyleme aġzuñ yoķ mı		Müfred		--./.- /.-./.-	
69b		Lāyık degül vedā‘ ile āzār-ı dostān Mānend-i nāme güzeli saġır-i meşrebimcedür		Müfred		--./.- ./--./.-	

69b	Şā'ib	-	-				Şiir Farsçadır.
69b	Şā'ib	-	-				Şiir Farsçadır.
69b		Diyār-ı hüsniñü şeb-hün idüp küffār-ı haṭ başdı Uyanup rüstem-i gamzeñ okun aşdı tîrin başdı		Müfred		.---/.--- /---/---	
69b		Lüṭfla hāsiddür ḥāha nedāmet gelmez Telḥ olan meyveye şekerle ḥilāvat gelmez		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
69b		Sākī sīmīnin açınca o nihāl-i gül-rev Şekeri reng ile gördüm ne 'aceb baldur bu		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
69b		Hem şallar yelpāzesin hem şiveler eyler güler Var ise dilber saña bād-ı hevā virmek diler		Müfred		-.--/-.-- /-.--/-.--	
69b		Bir yerde yatalum diyecek nāzı uzatdı Yatamam diyu bir ḥāyli 'inād eyledi yatdı		Müfred		--./.-- ./---./---	
69b		Gelmedi kendüm gibi fikr-i daḳiḳ eyler diyu Her gelen bu āsiyāb-ı çarḥa durmaz ögünür		Müfred		-.--/-.-- /-.--/-.--	
69b		Efḍal-i dehr olduñ ammā fāsı yok Ḥayr-ı 'ālem sensin ammā yası yok		Müfred		-.--/-.-- /-.--	
69b		-	-	Müfred			Şiir Farsçadır.
69b		Esāa-ı tāḳ ḳaşr-ı pāderāye yokdur emniyyet Binā-yı tevbe-i ter-dāmenān sākī metīn olmaz		Müfred		.---/.--- /---/---	
70a		-	-				Şiir Farsçadır.
70a		-	-				Şiir Farsçadır.

70a		-	-				Şiir Farsçadır.
70a		Şāhibā şunmā remeddür gözün āzürde iden Diyemem ḥāzretiḡe aşlı nedür bu eşerün		Müfred		-.--/-.-- /-.--/-.--	
70a		Şehri-yi bende ki ḥüsn-i nazarun oldığına Gözü degdi ḥasedinden felek-i kec nazarun		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
70a		Kendi derdüm kor elin derdine aglar gezerüm Lālenün dağ-ı gülün ateşi yandırdı beni		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
70a	Esrār-ı Mevlevî	O meh zülf-i siyāhuḡ zîr-i destāra nihān itmiş İştüdüm kāfirān ‘aşkı cümle müselmān itmiş	Hedef-veş sînemi derpîş idüb tîr-i nigāhıyla Ser-i kıbrime tāş degmekle kendün pehlivān itmiş	Қıт‘a		..--/..-- /..--/..--	
70a		Her mesā vü seher oldur ki du‘ām ola müdām Gîr u rāh ḥarmuḡ sürme-i ehl-i ikrām					
70a		-	-				Şiir Farsçadır.
70a		Setr için zāhid ālüfte-i meniş bādesini Bürde eyler der meyḡāneye seccādesini		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
70a		Şāhā beḡā-yı ‘ömr nev-bādā hezār-ı sāl İḡbāl-i der-penāh-ı nev-bādā hezār-ı sāl	Sālı hezār meh u mehî şad hezār-ı rüz Rüz-ı hezā sā‘at sā‘at hezār-ı sāl	Қıт‘a		..--/..--/- ..--/-	
70a		Қonduḡda esās-ı pîr-i rindān İtmişler ḡamla rebābî ḡurbān		Müfred			
70a		-	-				Şiir Farsçadır.
70a		Dilde her dem melāl-i mā-lā-māl Oldum elālemler mükerrer elḡāl	Serde sevdā ser-ā-ser elde hevā Dilde her dem ṡoludur emr-i maḡāl			..--/..-- /..--/..--	

70b		Harf-i menkūṭ eyle tārīḥi oldı Kaldı günde Şābit [u] Nābī		Müfred		-.--/-.-- /-.-	
70b		Ezānı gūş idenler dedi tārīḥi Te‘ālā şāne Allāhu ekber		Müfred		.---/--- /---	
70b		Arnavūduḡ cigerūḡ nār-ı ‘adem kıldı kebāb ‘Āķıbet virdi cigerpāresini arnavūd		Müfred		..--/..-- /..--/..-	
70b		Ṭoycı başı yaptı Vehbī didi tārīḥ ‘Ayn çe zemzem-i eşer-i İsmā‘il		Müfred		-.--/-.-- /-.-	
70b		Raḡam-ı āh ile ‘ālem didiler tārīḥin Geh şehīd itdi ḥüseyni ḥased ile o yezid		Müfred		..--/..-- /..--/..-	
70b		Uşul verdi çün ādem efendinūḡ tamām oldı Didüm āyā bu kār-ı dil-nevāza kim muḡayeddür	Didigüm ey nişārı böyle taḥrīr eyle tārīḥin Degüldürdevr-iādemgeçdibudevri Muḡammedür	Ḳıı‘a		.---/--- /---/---	
70b		Mücevher ḥarfle terībīb kıldum silk-i tārīḥin Şerīf-zāde efendi mālīk oldı naḡd-ı fetvāya		Müfred		.---/--- /---/---	
70b		Güyā ki kerāmetdür didi aḡa bu tārīḥi Men ‘ilmini ḥarfen ḡadd-ı sabrını ‘abden		Müfred		--/-.-- .7.--/-.--	
70b							Şiir Farsçadır.
71a		Bīḡānesin mededsin ey neş‘e görmesün Ṭurma gönülde ḡanda ise şimdi ḡam gelür		Müfred		--/-.-- /..--/-.--	
71a		Hemān sen müstekīm ol çarḡ-ı kec-revden hirās itme Maḡām-ı rāste virmez ḥelāl-i gec bī ney-i neyzen		Müfred		.---/--- /---/---	
71a		Neş‘e-i mend feyz olan peymāne-i taḡdīrden Kām-yāb-ı şevḡ olur keyfiyyet-i tedbīrden		Müfred		-.--/-.-- /-.--/-.--	

71a		Ḥaṭṭıyla setr-i ḥāline veche münāsebet Yüzden ziyāde ben bulayum itme kıll u ḳāl		Müfred		--./.- ./.-./.-	
71a	Bāḳī	Ḥāyāl-i ḥāl-i ruḥsārūḡ yoḡ anuḡ çünki ḳıl bende Ne başdı baḡrına seng-i siyāhi Ka'be yā ḳiblem	Eger kūy-ı ḥabībe secde ḳılmaḡ cā'iz olmasa Cihānda secdegāh olmazdı kūy-ı Muṣṭafā ḳiblem	Ḳıṭ'a		.---/--- /---/---	
71a	Figānī	Ḳaldum āyuḡda 'arṣa-i miḡnetde āl elem Ey ṣehsevār ma'reke-i aḡirü'l- Zamān		Müfred		--./.- ./.-./.-	
71a	Raḡmī	Ḥadīṣ-i 'aṣḳı benden ṣor ne bilsin zāhid-i nādān Rumūzuḡbumu'ammānuḡ mücerredehl-i ḥāl aḡlar		Müfred		.---/--- /---/---	
71a	Emrī	Ol sīb ḡabḡab için nārenca döndü emrī Böyle ḳalırsa ḥālüm bih olmaz ise eyvā		Müfred		--./.- -./.-	
71a	Emrī	İzi ḳumu ile gözümüz ṣiṣesi ṭolsun Luṭf eyle bize mühlet ecel bir iki sā'at		Müfred		--./.- /---/..-	
71a		Güṣ ṭutmaz fiḡān-ı bülbülüne Çatladum ḡoncanuḡ tegāfiline		Müfred		-.--/..- /..-	
71a	Bāḳī	Bāḳīye 'iṣret ü 'ays itmek için hecrinde Nāle ney göz yaşı mey fikr-i viṣālūḡ ḡülṣen		Müfred		..--/..- /..--/..-	
71a	Bāḳī	Elinden sāḳī-i dehrūḡ ne ḳanlar yuttuḡum görseḡ Açılsam lāle-veṣ dāḡ-ı nihānım āṣikār olsa		Müfred		.---/--- /---/---	
71a	Bāḳī	'Āḳıbet bī-hūṣ olur ṭāḳat götürmez ādemī Sāḳī-i devrūḡ doḡuz cām-ı zümürüd-fāmına		Müfred		-.--/..- /..--/..-	
71a	Bāḳī	Fāṣ itmez idi rāz-ı dili Yūsuf-ı Ken'ān Çāk olsa dāmānı Zeliḡānuḡ elinde		Müfred		--./.- ./.-./.-	
71a	Bāḳī	Ḳanlı başlar dökdüḡi meyden cüdālīḡ derdidür Yoḡsa gelmez āteṣ-i sūzān kebābuḡ 'aynına		Müfred		-.--/..- /..--/..-	
71a	Bāḳī	Dergāh-ı ḡaḡka derd ile 'āṣıḡ niyāzda Bāṭıl taṣavvur itmede zāhid namāzda		Müfred		--./.- ./.-./.-	

71a	Bāķī	Ėayrıdan hālī anığçün eyledüm dil hānesin Tā senüğ rağt-ı Ėam-ı ‘aşkuğ içine tāşına	Meclis-i cānāneye sāķī çoķ al kim bādeyi Başķa bir desti gerek zīrā raķībün başına	Ėıı‘a		-.--/-.-- /-.--/-.--	
71a	Bāķī	Müşkil belā degül mi vefāsız güzel sevüp Ėuşsayle yata derd [ü] Ėam ile uyanasın		Müfred		--/-. ./--/-.--	
71a	Bāķī	Kime vaşf eylesem şehā seni der Bāķiyā bende oldum ağa Ėulām		Müfred		..--/-. /..-	
71a	Bāķī	Bāķiyā dīn-i muğammed Ėaķ için ‘ālemde Dem-i cān-bağş ile nazm içre bu Ėün ‘İsāyem		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
71a	Bāķī	Seni bir şüret-i zībā ile aldar ammā ‘Āķıbet saĖa ne yüz Ėöstere dūnya Ėöresin		Müfred		..--/..-- /..--/..--	
71a	RaĖmī	Ėabā-yı Ėüsni serde degdi Ėayāt-ı ezel ammā Bu Ėil‘at-ı serde küteh Ėeldi ol nāzuĖ beden Ėiydi	Görüp erbāb-ı cāhı raĖmīyā Ėam yumacaķ sultān Ėıķardı cāme-i zertārı āĖir bir kefen Ėiydi	Ėıı‘a		.---/.--- /---/---	
71a	Bāķī	Ne yağa ‘izzüm Ėümāyun ider iseğ ol şehā Nesīm-i şubĖı-ı sa‘ādet yolunda ferāşın	O Ėence biğ Ėidāyet delil u rehber ola Yeğice Ėaıır-ı ‘ālī-i islām yoldaşuğ	Ėıı‘a		..--/..-- /..--/..--	
71a		Temeyyüz nīk u bed-‘ayn Ėardır Ėarde-i bünyāne Bu vaĖt-i cismini sürāĖ sürāĖ itdi ‘izz-i bālūĖ		Müfred		.---/.--- /---/---	
71a		‘İzzete derler fıķrā-i bir zehī Ėıķma vaıandan Ėırz et bir dağı		Müfred		--/---/ .-	
71a		Şaķla bu silik keĖrī itme kim Ėaķ buna Ėayet şıkadandur sözüüm		Müfred		--/---/ .-	
71a		Loķma yemez Ė‘ān Ėirmeden Ėırış Ėırş u tāmā‘ ādemi Ėor bī ķamış		Müfred		-.--/-. /-.-	
71a		Ėıble-i nümā Ėibi olup yek-cihet Dūr-i dil Ka‘be-i ‘ālī Ėözet		Müfred		-.--/-. /-.-	

71b-72a	Vāşıf	Neyledi gör baña o mäh-ı mehî Dağa düşürdü bu dil-i gehî Keşf irdüm ‘aşkla dest-i rehî Âh ile efgânımı şanma tehî Âh mine’l-‘aşk u hâlete Ahref-i kalbi bî-ħarâretde	Düşdi göñül Vāşıf o meh-i tal‘ atâ Neyleyeyüm iremez elem-i vuşlata Şabr olunur mu bu kadar ğasrete Felek dili şaldı yem-i firçata Âh mine’l-‘aşk u hâlete Ahref-i kalbi bî-ħarâretde	Tesdis/16		-.--/-.-- /-.-	
72a	Kānî	Bî-ţayy-ı mesâfe su-yı ğağka güzer eyler Ol ğürşide kim kendi özünden sefer eyler	Devrân-ı şütür ğurbe edâdan hele Kānî İnsan olan ihsâs-ı kemâ-i ğaţar eyler	Gazel/9		---/-.-- ./---./---	
72a	Kānî	Peyâm-ı vuşlatı ‘uşşâka pek erken tıyurmuşlar Ēurisne çeşm-i ümîdi ğulağından tıyurmuşlar	Derün âsüdelik ‘avz eylemişler Kānî-i zâra Yine divânenün ğül-ğün-ı ârâmını yormışlar	Gazel/5		.---/--- /---/---	
72a	Kānî	Eşküme o şühî görse yolunda sebîl olur Ēürşid önünde necm-i Süreyâ sefil olur	Kānî girive-ğir ‘adâlet-i cihânda Ağrânına teraccüh ider bî-‘adil olur	Gazel/5		--/-. ./---/-.-	
72b	‘Âlî	Olmış ise saña dil-beste beñüm ‘aşık-ı zâr Ne revâdur ki ola hicr-i ğüle böyle nizâr	İder eş‘âr-ı muğabbet dil-i şeydâ elbet Süz-ı ğasretle nola söylese ‘Âlî eş‘âr	Gazel/6		..--/..-- /..--/..-	
72b	‘Âlî	Bâde-i ğül-reng ile sâkî tamâm oldum bugün Şu‘le-i ğüsnünle bezm-i şevke câm oldum bugün	Tarğ-ı eş‘ârüm hemîşe fâ’ikü’l-ağrândur Dergeh-i üstâda ‘Âlî-yi be-nâm oldum bugün	Gazel/5		-.--/-.-- /-.--/-.-	
72b		Yardan irdi bî-ğamdullah esenlik ğayrı Şimdi geldi ayâğı tozuyla bād-ı seğer		Müfred		-.--/-.-- /-.--/-.-	
72b		Ēüsn-i ğilkayla olur teşhîr dil kim câm-ı ğül Reng ü büyüyle ider bülbülleri ğüftâr-ı mest	Çeşm-i mağmuruñ şarâb-ı nâr içüp ğânım döker Kānı ceng eyler meşeldür olacağ küffâr-ı mest	Ēıţ‘a		-.--/-.-- /-.--/-.-	
72b		Şağın bezm-i ğayâlün revnağına teşne-kâr olma Ēırar senün ecel ger kâse-i ‘ömrünü taş olsa		Müfred		.---/--- /---/---	
72b		Levh-i cephemde yazar ser-ğale-i ‘aşk âyetini Ēıl ğalemlerle benüm dide-i ğün-ı efgânım		Müfred		-.--/-.-- /-.--/-.-	
72b		İksîr-i ğâkiyâ göz degdi ğalibâ Ēoldurdu bād-ı toprağla çeşm-i nergisi		Müfred		---/-.--/ -./-.--	

72b		Urdum semend-i tab' uma çün zîn-i himmeti Meydân benüm virdi Hüdâ baña fırsatı		Müfred		---/-. ./---/-.	
72b		Âyet-i hüsnüñle sen vaşluñ harâm itdüñ baña Yâ hırâm-ı çeşmine kânum helâl itmeñ neden		Müfred		-.--/-. /-.--/-.	
72b		Rüşte-i nazmla tâze tâze güller bağlayup Bâd-ı âhumla saña gönderdüm ey yâr-i kadîm		Müfred		-.--/-. /-.--/-.	
73a	‘Âlî	Âh eyledigüm şüh-ı diller ecelidür Meftunu isem gam u gül el-ħağ çeledidür	Şem .itmesün ağıyâr meded-ı büy-ı vişâlün ‘Âlî kılunuñ ez dil ü cân bu talebidür	Gazel/5		---/-. ./---/-.	
73a	‘Âlî	Târ oldı ğamuñla şubhgâhum Bilmem ki ne hâlet oldı şâhum Yâr ise eger saña nigâhum Bu bâbda benüm alma günâhum Şuç bende degül baht-ı siyâhum	‘Âlî saña mübelâdur ey mâh Kaddün görüp oldı şabrı kütâh Gönül seni sevdi ħah ne ħâh Bu bâbda benüm alma günâhum Şuç bende degül baht-ı siyâhum	Tahmîs/4		---/-. ./--	Şırde mahlas kullanılmadığ ı tahmîsin kimin şiirine yapıldığı bilinmemektedir.
73a	‘Âlî	Mesned-ârâ- yı ħilâfet âb-ı rüy-ı saltanat Hâzret-i Sultân Maĥmûd Hân şehneşâh-ı vahîd	Tâ meded târiĥ didüm ‘Âlî kemâl-i şevkıyle Geldi şimdi müjedeler şehzâdel ‘Abdü’l-Ĥamîd	Kıt‘a/9	Târiĥ	-.--/-. /-.--/-.	Târiĥ-i Velâdet Sultân ‘Abdü’l-Ĥamîd Efendi
73b		Ey şehâb-ı ‘aşk-ı çeşmün çeşme-sâr oldı bu şeb Eşk-i ĥün-âbuñ mu‘azzam bir pınar oldı bu şeb	Turma taĥrîre şitâb it vaĥtidür ma‘zürsuñ ‘Acz ü taĥşîrün seniniçün iğzâr oldı [bu şeb]	Kaşîde/26		-.--/-. /-.--/-.	
74a	‘Âlî	Ġonca-i maĥşûd açıldı nev-bahâr oldı bu şeb Nev-resîdem ‘izzim seyr-i lâlezâr oldı bu şeb	Ĥaĥĥ- Te‘âlâ devlet ü ‘ömrün füzün itsün şehâ Himmet-i lütfunla ‘Âlî nâ-medâr oldı bu şeb	Gazel/8		-.--/-. /-.--/-.	
74a	‘Âlî	Hâzret-i Sultân Maĥmûd Hân ‘adli tal‘âtın Şâhid-i iĥbâlidür evc-i felekde lem‘â dâr	Söyledüm târiĥ-i belâ bende ‘Âlî şevkıyle Müjde-i Sultân Murâd itdi cihânı kâm-kâr	Kıt‘a/11	Târiĥ	-.--/-. /-.--/-.	
74b	‘Âlî	Ircu‘ ı naşş-ı kerîmine olup bend-i rızâ Mürĝ-i rûĥa kafes-i tenden idüp bâl [u] küşâ	Söyledi rıĥlet-i mâtem-kedesi târiĥün Naĥd-ı cân ĥüseynin ‘aşkına bak kıldı fedâ	Kaşîde/5	Târiĥ	..--/..-- /..--/..--	Târiĥ-i Berâ-yıSeng-i Gevr
74b	‘Âlî	Mâ’il-i gü-il nefsin zâ’iĥa her cana şâmildür Nidâ-yı ircu‘ ı eyler beĥâ derhâhına da‘vet	Du‘âsı ĥarf-i menĥût ile düşdi fevtine târiĥ Ola yâ Rabb Zübeyde Ĥânıma cây-ı şafâ cennet	Kıt‘a/5	Târiĥ	..--/..-- /..--/..--	

74b-75a	‘Ālī	Ḥamdulillāh ṭulū‘ eyledi şems-i maḫşūd Zulmet-ārā-yı elem oldı cihāndan maṭrūd	İttikā levhane cevherle yazılsın tāriḥ Tahta şāhāne cülūs eyledi Sulṭān Maḫmūd	Ḳaşıde/24	Tāriḥ	..--/..-- /..--/..--	Tāriḥ-i Cülūs- iHümāyün Ḥāzret-Sulṭān Maḫmūd Ḥān Eyne’lSulṭān El-Merḫūm ‘Ābdü’l- Ḥamīd Ḥān Eyne’l-Sulṭān El-Merḫūm Aḫmed Ḥān
75a	‘Ālī	Ḥāzret-i Seyyīd ‘Aṭāullah lebībā-zādenūḡ Zevce-i Pākizesi ‘Āyişe Ḥātūn nām-dār	Merḫad-i pāki ve rūḫ-ı ‘Ālī merḫūmesin Eyleye ḫaḫ Āyişe-i şiddīḫa yār hem civār	Ḳıṭ‘a/7	Tāriḥ	-.--/-.-- /-.--/-.--	Tāriḥ-i Seng-i Mezār Berā- yıVālideḤaḫīr ‘Ālī
75b	Rindī	Bir itdi ḫāḡdan ḫalāk-ı ‘ālem çün beni ādem Bu çarḫuḡ esbābında öginür bilürüm dānem	Eger ki iltifānuḡ olmaz ise Rīndi hergiz Ṭoḡuz cāmını eflākūḡ şehā bir bir şoram pürsem	Gazel/5		-.--/-.-- /-.--/-.--	
75b	‘Ālī	‘Āleme neşr-i füyuzāt eyledi rabb-ı mecīd Ḥacle-gāḫ-ı ḡaybdan oldı ‘ināyyet-i cilve-ger	Bir mücevher mışra‘-i tāriḥ ‘Ālī söyledüm Geldi şāḫ sulṭān-ı şānī şāḫ-ı dehre müjdeler	Ḳıṭ‘a/7	Tāriḥ	-.--/-.-- /-.--/-.--	Tāriḥ-i Velādet Şāḫ-ı Sulṭān
76a	Fāzıl	İdüp bir dil-firibi sürmeli güzeli üzen meşreb O şūḫ-ı sāde nūḫa itmeseydi şoḡra bir ḫalb Gelür oldumda cānum aḡzıma geldikçeleb-bir-leb Debirstāne olmaḫ ḫaşd ider ol tıflı uruşub Oḡutsun kendini divāne olmuş ḫāce-i mekteb	Turulmaz Fāzıl meclisde ammā sāket ü şāmet Ḳatı ider peymāne keş bir mehveş ḫānıt Beni Fāzıl dehān-ı şeker –i eḫşān ider sāket No’la la‘l-i mezāb-ı cāmı eḫrāḡ eylesem Şābit Leb-i sāḫī mehyā itdi bir yāḫutdan ḫalb	Taḫmīs/5		-.--/-.-- /-.--/-.--	Şābit’in gazeline tahmistir.
76a	Şā’ib	-	-				Şiir Farsçadır.
76a	Cāmī	-	-				Şiir Farsçadır.
76a	Şā’ib	-	-				Şiir Farsçadır.
76a							Şiir Farçadır.

76a	Şerîf	Yüzü mihrîne mehdür meh-i naqlüm ahteridendür O rindânedür aţlâkı şîhâh-ı cevheridendür		Müfred		.---/.--- /---/.---	
76a		Gehi âdem bulunmaz gâh nâme gâhıce hâme Merâmınca görölmez bir iş ilâhuñ belâsıdur		Müfred		.---/.--- /---/.---	
76a		-	-				Şiir Farsçadır.
76b- 77a	Vâşîf	Yem-per-mevc muhabbet yine cüşân oldı Ya' nî bu zahm-ı dil avâreye dermân oldı Ser ferû oldı şonu bir yere galţân oldı Bağda var ise o şüh hırâmân oldı Âh kim didelerüm hazanla giryân oldı İntizâr-ı dem vuşlatla ciger kân oldı Gördüm böyle cefâkâr sitem [ü] endişe Geh düşer bir nigehiyle bu cihân	Ne kadar oşsa dağı mihr-i felek rahşette Tâb-ı hüsünñ göricek lâbid olur şerminde Goncalar ağzın açar nazıyla itsünğ hânde Âhuları ciger ahuları çeşmünğ bende Kalmadı derd yine tākāt tende Yoğmudur zerre kadar rahm-ı mürüvvet sende Bir kerre kametini görse idüp gülşende Rište-i şabrını serv eyler idi bir günde Vâşîf çünkü bulmaz maraz-ı aşka devâ Dâmen-i şabra teşiş idelüm şubhumu	/5		..-/.-- /---/.--	
77a	Ġalib	Tâb-ı sevdâya hatıñ dersem eger baht utanur Meħaş-ı silsile-i zülf açılır söz uzanur	Hâzret-i Neş'ete tâ pey-rev olunca Ġalib Hâme vâdi-i belâgatda dağı çok tolanur	Gazel/15		..-/.-- /---/.--	
77a	Ġalib	Bir gün o kâfir ehl-i dile terk-i dîn ider Hatı-ı siyâhı ġamzeye telkîn-i dîn ider	İksir-i aşk-ı şubh-ı şafâ nev-bahâr-ı başı Her nuţku kim ider nazâr-ı Şems-i dîn ider	Gazel/9		---/.- /---/.-.	
77b	Kânî	Bu çâk-i sîneye yer yer refûlar hep senünğündür Bu köhneçâmeye bu reng ü rûlar hep senünğündür	N'ola Kânîyi itseñ bir selâm-ı tâzeye sâyân Zâmîr-i dilde köhne arzular hep senünğündür	Gazel/7		.---/.--- /---/.---	
77b	Kânî	Şolmuş çiçeği başıma takmak ne revâdur Dildâr-ı hat-âverdeye bakmak ne revâdur	Bir kimseye bir iylik idüp sonra da Kânî Şoħbet arasında başa kaçmak ne revâdur	Gazel/5		---/.- /---/.--	
77b	Kânî	Suħan-ı işk-ı hudâ çün ezeli kâlimdür Kıl u kal eylememek lâzıme-i hâlimdür	Ġamzesi kanlı edüğünde nazâr var zirâ Hânceri dil dökerek kana girer zâlimdür	Gazel/5		..-/.-- /---/.-	
77b	Kânî	Girye-i mestâne keyf-i sâgar-ı şahbâ virür Gâh olur kim kaçreler keyfiyyet-i deryâ virür	Sen hemân dest-i niyâzı bârgâh-ı Hâkka aç Kânîyâ her ne dilersen hâzret-i Allah virür	Gazel/5		-.--/.-- /---/.-.	

78a	Kānī	Ne tūvānger ne keremver ne zevi'l-cāh yapar Ne hıdīv ü ne müşir ü ne şehin-şāh yapar	Kāniyā eşk yıkar hānesini gadāruḡ Āhi elden ḡoma maḡdūruḡ işüḡ āh yapar	Gazel/12		..-./..- /..-./..-	
78a	Nābī	Çerāḡa şarf itmez yandırincaya deḡ Vişāle eyleme ibrām uşandırincaya deḡ	Çalışdı bu ḡazel ābdara ey Nābī Zebān-ı hāme-i ḡışḡı şulandırincaya deḡ	Gazel/9		..-./..- /..-./..-	
78a	Şābit	N'işlesem bende dil-i ḡasteye bilmem n'etsem Zehr ise işledemez zaḡmıma merhem itsem	Bu ḡarābātıda Şābit olamam sulḡānım Dil-i vīrānımı yapsaḡ da yıkılsam gitsem	Gazel/5		..-./..- /..-./..-	
78b	Naẓīm	Ḳādeḡ-i ḡuşān bezm-i 'işrete ey hāne mey-hāne Ḥuşūşā sāḡī-i meclis şuna kestāne mestāne	Olursa maẓhar-ı luḡf-ı ḡūdā feyẓ-i cihān negīrūḡ. Naẓīmā ḡükm ider Ṭūrān ile Īrāne mīrāne	Gazel/6		..-./..- /..-./..-	
78b	Ġālib	Bārgāh-ı himmet-i merdān sulḡānsuz mıdur 'Arş-ıBelḡīs-ıhimem bilmem Süleymānsuz mıdur	Himmet-i pīr-i muḡāndan bir nefes olmaz cūdā Ġālib-i āvāre bu da' vāda bürhānsız mıdur	Gazel/6		..-./..- /..-./..-	
78b	Ġālib	Ḥaḡ mıdur bāl-i ḡümā-yı evc-i istiḡnā mıdur Sāye-i nūr-ı siyāh-ı 'ālem-i bālā mıdur	Ser-be-ser eş'ār-ı Ġālib dil-peẓir olsa no'la Her sūḡanver maẓhar-ı iḡsān-ı Mevlānā mıdur	Gazel/8		..-./..- /..-./..-	
79a- 79b	Belīḡ	Şeh-levendāne kesüm şevḡ ile hengām-ı şehēr Semt-i dükkāna ḡıram itdi o şūḡ-ı berber İdinüp cāẓibe-i ehl-i derūni reh-ber Verdi dükkānçeye teşrif-i ile zīnet ü fer Kec-küleḡ kākül ucun ḡösterüp ol sünbül-i ter Ṭabla perçemden eḡıbbāsına şaçdı 'anber	Şundular destine ḡahve ile lebā-leb fīncān Āh 'āşık gibi bir iki nefes çekeden duḡān 'Āşık-zāra Belīḡā ne belādūr yārān Ḳodı cānāna bī-'ızzim eyledi ol pet bī-cān Baş açıḡ ah u fiḡān ittgimüz ḡalmanı eşer Gitdi ol āfet revān bize ḡaldı bir bir	Müseddes /11	Berber- nāme	..-./..- /..-./..-	
79b	Nef'ī	'Āşıkā ḡan itmek olmaz mübtelādūr neylesin Ādeme mihr ü muḡabbet bir belādūr neylesin	Olma Nef'ī nola dilbeste zülf-i dilbere Ṭab'-ı şūḡu dāma düşmez bir ḡümādūr neylesin	Gazel/5		..-./..- /..-./..-	
79b	Ġālib	Pür cem' i 'aceb müşk-i beḡāra mı nedür bu Reyḡan mı yā aşup erīḡā mı nedür bu	Fermānına dilbestedür ol ḡurreniḡ 'ālem Sulḡān Selīm ismine ḡuḡrā mı nedür bu	Ḳıṫ'a		..-./..- /..-./..-	
79b		Cevher-i zātı gerek yoḡ iḡtişāma i'tibār Fes-i gevher neylesün sım ü zerūḡ		Müfred		..-./..- /..-./..-	
79b	Selimā	Sirişküme sebū 'aşḡuḡla bir baḡr-ı 'amīḡ oldı Miyān-ı leccede ḡavvāş-ı endişem ḡarḡ oldı	Selimā meşye ḡudret ḡalmanı rāh-ı muḡabbetde Baḡa her saṫr-ı naẓım sitāyiş bir ḡarīḡ oldı	Ḳıṫ'a		..-./..- /..-./..-	

79b	Faşıh	Serv ü gülbün qadd-i yār-ı cānānımızla bir degül Māh u hürşid-i cihān cānānımızla bir degül	Nüh-sipih-r-i bī-çarārūñ irtifa‘ī ey Faşıh Estān-ı nār-ı āli-şānımızla bir degil	Gazel/5		-.--/-.-- /-.--/-.--	
80a	Fāzıl	Tesliyyet-i baḥş dil-i pür-elem Allāh Kerīm Luṭfa tebdil olacaḫ bu sitem Allāh Kerīm	Erişür vaqt-i kerem ḫalma nā-i sef Fāzıl Demişken saña ol muḫteşem Allāh Kerīm	Ḳaşıde/20		..--/..-- /..--/..--	
80a	‘Ālī	Bārek-Allāh o sūh-ı māh-ı liḫā Görse Yūsuf aña olur bende	Görün ehl-i huluş desin tārīḫ Ḥaṭṭ-ı vechüñ yaḫışdı bil sende	Ḳıṭ‘a/11	Tārīḫ	-.--/-.-- /-.--	Ḥaliḡā-zāde ŞāliḫEfendini ḡKeşādilḤaye sine Tārīḫdir
80b	Nābī	O ḡonca bāḡda mānend-i gül ḡüşāde degül Hezārdan niçün efgānımız ziyāde degül	Niyāzmeñd-i vişāl ol ḫo şerme ey Nābī Ne var temenni-i vuşlat ḫilāf-ı ‘āde degül	Gazel/7		.-./.--- /.-./.---	
80b	Nābī	Esrār-ı ḫaṭuñla dili medhüş idelüm Bir kez ḡam-ı dünyāyı ferāmuş edebilsem	Vermez suḫan-ārālīḡa hīç kimseye nevbet Nābī dehen-i ḫāmeyi ḫāmuş idebilsem	Gazel/5		---./-- ./---./--	
80b		Āh itmez idüm şabra dili rām idebilsem Şabr eyler idüm firḫata ārām idebilsem	Āyinemizüñ ḫalmadı zerrece ḡubārı Bir kerre mey-i ‘aşḫa dili cām idebilsem	Ḳıṭ‘a		---./-- ./---./--	
80b	‘Ālī	Cū raḫıbe şabr idemem dil-rübā degül Biḡāne nāzını çekemem āşinā degül	‘Ālī rūḡ-ı nīyāzı hemān eyle pāyimāl Farṭ-ı ḡünāñı māñi‘-ı ‘afv-ı Ḥudā degül	Gazel/6		---./.- ./---./.-	
81a							
81a		Kimdür ol kim mey-i şādıyla olup şır-i nīkām Aña ḫamyāze-i ḡam olmada āḫir encām	Mest-ı şahbā-yı meserret olanuñ ḫālī budur Gāḫ peymāne-i çaker gāḫ ḫumār-ı ālām	Ḳıṭ‘a		..--/..-- /..--/..--	
81a		Şerḫa çekdüm dāḡ yaḫdum köz köz itdüm sīnemi Dāḡumı seyr eyleyen bilsin benüm tārīḫimi		Müfred		-.--/-.-- /-.--/-.--	
81a		Mülāyümdür ḫo ṫursun merhem minnetden Şikāf-ı sīne-i sührāb-ı dilde ḫançer-i sitem		Müfred			
81a		Baḫınca rüyına yārūñ niḡeh yāz yaḫılır Giren behište yoḫdur gene yāz yaḫılır	Ḳalursa āteş-i ruḫsārı böyle tā bende Mişāl-i ‘anber o ḫāl-i siyeh yāz yaḫılır	Ḳıṭ‘a		..--/..-- /..--/..--	

81b-83b	Haşmet	Keyfiyyet-i bî-keyf ile Allāh-perestüz Ser-mestî-i şahbâ ile peymâne-şikestüz Derd-i ser olur ehl-i dile neş'e-i âmāl Biz bâde-i bî-reng-i kemâ-kân ile mestüz Şeh-râh-ı ta' ayyün dileme vâdî-i nistî Davâ-yı vücûdu kıoyalım hest ile hestüz A' lâ-yı merâtibde ' ayân zıll-ı vücûduz Düşdük yere biz sâye-şifât hâk ile pestüz Ermez elimiz dâ'ire-i kesrete aşlâ Biz halkâ-i tevhid gibi dest-be-destüz Şûfî gibi biz şâf-dil-i nûr-ı şafâyuz Mir' at-ı cilâ-dâde-i vech-i ' urefâyuz	Böyle hareket eyleyelim bezm-i şafâda Geh büşiş-i cânân gehî nûşiş-i bâde Çekse sâgarı sen def' -i ğam it meclis-i meyde Hamyâze-keş olsun bulunan semt-i riyâda Dil-hâhı gibi var mı murâda eli ermiş Meczûmdur ' âlemde Hudânındır irâde Rabı etdi bizi dergeh-i Mevlâ'ya bu ğurbet Bâ'ış olanı ' ömrünü hâk ede ziyâde Haşmet gibi âzâde-ser-i minnet olup it Levh-i kadehe cephe-i teslimi nihâde Ey peyk-i şabâ semt-i Sitânbül'a gidersin Ahbâbıma et hâl-i dili et böyle ifâde	Tercî' - Bend/18		--./.-- ./--./.--	
83b	' Âlî	Hzret-i Sultân Maḥmūd Ḥân ' adli tal' atın Şâhid-i iḳbâlidür evc-i felekde lem' a-dâr	İki şâhib hâl-i fark oldu dedi târiḫini Müjde Sultân Murâd indi cihânı kâm-kâr	Ḳıṭ' a/11	Târiḫ	-.--/-.-- /-.--/-.--	Târiḫ-i Velâdet Şehzâde Sultân Murâd
84a	' Âlî	Bârek-Allâh mevlid-i şehzâde Sultân Murâd Eyledi iḫyâ cihânı oldu dünyâ pür-Murâd	Nâmıdır târiḫ-i ' Âlî oldu menşür-ı cihân Zib-i ferr virdi bu dehre mevlid-i Sultân Murâd	Ḳaşıde/5	Târiḫ	-.--/-.-- /-.--/-.--	
84b		Seni gördükçe gözüm ḫasretiyle kân ağlar Ey bûy-ı servî-yi revânım ya' nî ḫıramân ağlar	Hastayum derdüñle öyle zâif oldum ki Cem' olup üstüme şimdi ḫamû yârân ağlar	Ḳıṭ' a		..--/..-- /..--/..--	
84b		Ḥanegâh-ı dehr içinde ' ârif ehl-i fenâ İrüşür gerçi fevâ'idi kâmil ammâ biñde bir		Müfred		-.--/-.-- /-.--/-.--	
84b		Kâr-ḫâne-i ' âlemde âvâre gezmek olmaz Dermân tolı dururken bî-çâre gezmek olmaz		Müfred		-.--/-.-- ./--./.--	

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı	Suat GÜLDAŞ
ORCID Numarası	
Lisans Mezuniyet	
Üniversite	Gümüşhane Üniversitesi
Fakülte	Edebiyat Fakültesi
Bölümü	Türk Dili ve Edebiyatı
Yüksek Lisans	
Üniversite	Ordu Üniversitesi
Enstitü Adı	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Anabilim Dalı	Türk Dili ve Edebiyatı / Eski Türk Edebiyatı
Programı	Tezli Yüksek Lisans
Bilimsel Faaliyetler	
1	2. Uluslararası Battalgazi Multidisipliner Çalışmalar Kongresi 15-17 Mart 2019
2	Genç Türkologlar Çalıştayı-Ordu Üniversitesi, 4-5 Nisan 2019, Ordu
E-Posta Adresi	